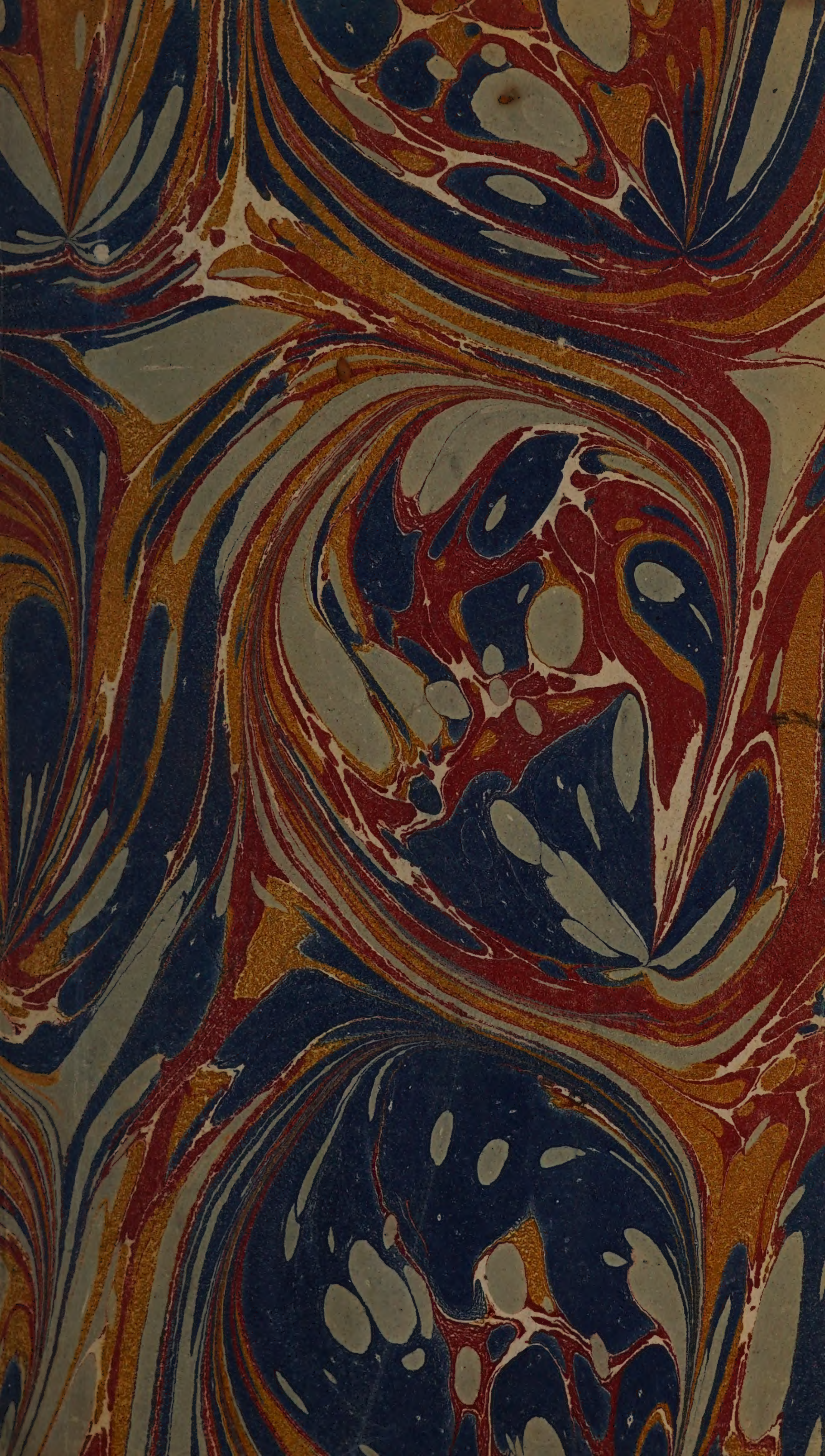

Samuel Alfred Steinthal.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ.

ARISTOPHANIS

COMŒDIÆ

EX OPTIMIS EXEMPLARIBUS EMENDATÆ:

CUM

VERSIONE LATINA.

A

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK.

TOM. II.

LONDINI:
SUMTIBUS G. ET W. B. WHITTAKER.
1823.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΠΛΟΥΤΟΣ.

VOL. II. B

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΚΑΡΙΩΝ *θεράπων.*

ΧΡΕΜΥΛΟΣ *δεσπότης.*

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΧΟΡΟΣ ΑΓΡΟΙΚΩΝ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ *φίλος Χρεμύλου.*

ΠΕΝΙΑ.

ΓΥΝΗ *Χρεμύλου.*

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΗΡ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ΓΡΑΥΣ.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ΕΡΜΗΣ.

ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΚΑΡΙΩΝ ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΠΛΟΥΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Κα. ὩΣ ἀργαλέον πρᾶγμ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ,
δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.
ἢν γὰρ τὰ βέλτισθ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ,
δόξῃ δὲ μὴ δρᾷν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ,
μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν.
τοῦ σώματος γὰρ οὐκ ἐᾷ τὸν κύριον
κρατεῖν ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸν ἐωνημένον.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. τῷ δὲ Λοξίᾳ,
ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου,
μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτην, ὅτι
ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις, ὥς φασιν, σοφὸς,
μελαγχολῶντ' ἀπέπεμψέ μου τὸν δεσπότην·
ὅστις ἀκολουθεῖ κατόπιν ἀνθρώπου τυφλοῦ,
τοὐναντίον δρῶν, ἢ προσῆκ' αὐτῷ ποιεῖν.

ARISTOPHANIS

PLUTO.

CARIO, CHREMYLUS, PLUTUS, CHORUS.

Car. O Jupiter Diique, quam molesta res est servum esse desipientis domini! Si enim optima quæque servus dixerit, secus autem facere hero videatur, servo evenire aliquid mali necesse est. Nam qui natura corporis sui dominus est, eum in illud jus habere non sinit Fortuna, sed illum qui id emerit. Atque hæc quidem ita se habent. Sed Loxiam, qui vaticinatur e tripode aureo, accuso hac justa accusatione, quod, medicus quum sit et vates, ut aiunt, sapiens, atra bili percitum dimisit herum meum; qui pone sequitur hominem cœcum, contra faciens atque eum conveniebat facere. Nam nos, qui videmus, cœcos

ducimus: iste autem sequitur, ac me insuper sequi cogit, nihil prorsus mihi respondens. Quapropter non potest fieri ut taceam, nisi dixeris, cur hunc sequamur tandem, here; sed facessam tibi negotium: non enim me verberabis, qui coronam habeo.

Chrem. Immo hercle, detracta prius corona, si mihi molestus eris, ut magis dolorem sentias.

Car. Nugæ! non enim quiescam, priusquam dicas mihi, quis tandem sit iste. Animo namque prorsus benevolo hoc sciscitor.

Chrem. At te non celabo: meorum enim vernarum fidelissimum te duco et occultissimum. Ego, qui vir sum pius et justus, iniqua utebar fortuna, et pauper eram.

Car. Novi equidem.

Chrem. Alii autem ditescebant sacrilegi, causidici, et sycophantæ, et scelesti.

Car. Credo.

Chrem. Scitatum igitur profectus sum ad deum, meam quidem hominis miseri rem familiarem fere jam existimans exhaustam esse: de filio autem, qui mihi unicus est, interrogaturus, an eum oporteat mutatis moribus fieri improbum, injustum, omnis honestatis expertem, utpote qui vitæ id putarem conducere.

Car. Quid ergo Phœbus profatus est e sertis?

οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα·
οὗτος δ' ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται,
καὶ ταῦτ' ἀποκρινόμενος τοπαράπαν οὐδὲ γρύ.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαι,
ἢν μὴ φράσῃς, ὅ τι τῷδ' ἀκολουθοῦμέν ποτε,
ὦ δέσποτ'· ἀλλά σοι παρέξω πράγματα.
οὐ γάρ με τυπτήσεις, στέφανον ἔχοντά γε.
Χρ. μὰ Δί', ἀλλ' ἀφελὼν τὸν στέφανον, ἢν λυπῇς τι με,
ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς.
Κα. λῆρος· οὐ γὰρ παύσομαι,
πρὶν ἂν φράσῃς μοι, τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσί.
εὔνους γὰρ ὤν σοι πυνθάνομαι πάνυ σφόδρα.
Χρ. ἀλλ' οὔ σε κρύψω· τῶν ἐμῶν γὰρ οἰκετῶν
πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον.
ἐγὼ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ
κακῶς ἔπραττον, καὶ πένης ἦν.
Κα. οἶδά τοι.
Χρ. ἕτεροι δ' ἐπλούτουν, ἱερόσυλοι, ῥήτορες,
καὶ συκοφάνται, καὶ πονηροί.
Κα. πείθομαι.
Χρ. ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμην ὡς τὸν θεὸν,
τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν
ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον·
τὸν δ' υἱὸν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει,
πευσόμενος εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους,
εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, ὑγιὲς μηδὲ ἓν,
ὡς τῷ βίῳ τοῦτ' αὐτὸ νομίσας ξυμφέρειν.
Κα. τί δῆθ' ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;

Χρ. πεύσει. σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοδί·
ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιὼν,
ἐκέλευσε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι·
πείθειν δ' ἐμαυτῷ ξυνακολουθεῖν οἴκαδε.
Κα. καὶ τῷ ξυναντᾷς δῆτα πρώτῳ;
Χρ. τουτῳί.
Κα. εἶτ' οὐ ξυνίης τὴν ἐπίνοιαν τοῦ θεοῦ,
φράζουσαν, ὦ σκαιότατε, σοι σαφέστατα,
ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον;
Χρ. τῷ τοῦτο κρίνεις;
Κα. δῆλον ὁτιὴ καὶ τυφλὸς
γνῶναι δοκεῖ τοῦθ', ὡς σφόδρ' ἐστὶ ξυμφέρον,
ΤΟ ΜΗΔΕΝ ΑΣΚΕΙΝ ΥΓΙΕΣ ΑΝ ΤΩ ΝΥΝ ΧΡΟΝΩ.
Χρ. οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τοῦτο ῥέπει,
ἀλλ' εἰς ἕτερόν τι μεῖζον. ἢν δ' ἡμῖν φράσῃ
ὅστις ποτ' ἐστὶν οὑτοσὶ, καὶ τοῦ χάριν,
καὶ τοῦ δεόμενος, ἦλθε μετὰ νῷν ἐνθαδὶ,
πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν, ὅ τι νοεῖ.
Κα. ἄγε δὴ, πρότερον σὺ σαυτὸν ὅστις εἶ φράσον,
ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ. λέγειν χρὴ ταχὺ πάνυ.
Πλ. ἐγὼ μὲν οἰμώζειν λέγω σοι.
Κα. μανθάνεις,
ὅς φησιν εἶναι;
Χρ. σοὶ λέγει τοῦτ', οὐκ ἐμοί.
σκαιῶς γὰρ αὐτοῦ καὶ χαλεπῶς ἐκπυνθάνει.
ἀλλ' εἴ τι χαίρεις ἀνδρὸς εὐόρκου τρόποις,
ἐμοὶ φράσον.

Chrem. Audies. Clare namque Deus dixit mihi hocce: *cui occurrerem primum egressus, ab eo me jussit non amplius discedere, eique persuadere, ut me sequatur domum.*

Car. Cui ergo primo occurristi?

Chrem. Huic.

Car. Itane non intelligis mentem dei, hominum ineptissime, quæ tibi dicit clarissime, filium tuum ut educes vernaculo more?

Chrem. Quonam argumento istuc judicas?

Car. Nimirum vel cœcus cognoscere sibi hoc videatur, *valde esse conducibile nihil boni conari hoc tempore.*

Chrem. Non potest fieri ut oraculum illo vergat, sed ad majus aliud quidpiam. Quod si nobis dixerit iste, quinam sit, et qua gratia, et cujus rei indigens venerit nobiscum huc, intelligeremus quænam sit mens oraculi nostri.

Car. Agedum tutemet te indica, quinam sis, priusquam faciam quæ deinceps consecutura sunt. Dicere oportet quam citissime.

Plut. Equidem ejulare te jubeo.

Car. Intelligis quem se dicat esse?

Chrem. Tibi hoc dicit, non mihi. Nam rustice et duriter eum interrogas. At tu, si tibi placent hominis candidi mores, dic mihi.

Plut. Plorare equidem tibi dico.

Car. Amplectere virum et omen oblatum a Deo.

Chrem. Haud impune, ita mihi Ceres propitia sit, id feres amplius.

Car. Nisi enim declares qui sis, male te malum perdam.

Plut. O boni, discedite a me.

Chrem. Haudquaquam.

Car. Equidem optimum est quod dico, here: perdam hominem hunc pessime. Statuam enim eum in loco aliquo prærupto; post ibi relicto homine abibo, ut inde delapsus cervices frangat.

Chrem. Tolle vero sublimem ocius.

Plut. Nequaquam.

Chrem. Dicesne igitur?

Plut. Sed si audiatis me, qui sim, sat scio, aliquid mali facietis mihi, nec me dimittetis.

Chrem. Nos quidem hercle, si modo velis ipse.

Plut. Amittite nunc me primum.

Chrem. Ecce amittimus.

Plut. Audite jam. Necesse est enim, ut videtur, me dicere, quæ celare constitueram. Ego enim sum Plutus.

Chrem. O impurissime hominum omnium! itane vero tacebas, Plutus quum esses?

Car. Tu Plutus, tam ærumnoso statu?

Chrem. O Phœbe Apollo, et dii et dæmones et Jupiter! Quid ais? illene revera es tu?

Plut. Ille inquam.

Chrem. Is ipsusne es?

Πλ. κλάειν ἔγωγέ σοι λέγω.
Κα. δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.
Χρ. οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρα, χαιρήσεις ἔτι.
Κα. ἢν μὴ φράσῃς γὰρ, ἀπὸ σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς.
Πλ. ὦ 'τὰν, ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ.
Χρ. πώμαλα.
Κα. καὶ μὴν ὃ λέγω, βέλτιστόν ἐστι, δέσποτα·
ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον κάκιστα τουτονί.
ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τινα, κᾆτ' αὐτὸν λιπὼν
ἄπειμ', ἵν' ἐκεῖθεν ἐκτραχηλισθῇ πεσών.
Χρ. ἀλλ' αἶρε ταχέως.
Πλ. μηδαμῶς.
Χρ. οὔκουν ἐρεῖς;
Πλ. ἀλλ' ἢν πύθησθέ μ', ὅστις εἴμ', εὖ οἶδ' ὅτι
κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε.
Χρ. νὴ τοὺς θεοὺς ἡμεῖς γ', ἐὰν βούλῃ γε σύ.
Πλ. μέθεσθέ νύν μου πρῶτον.
Χρ. ἠνὶ μεθίεμεν.
Πλ. ἀκούετον δή. δεῖ γὰρ, ὡς ἔοικ', ἐμὲ
λέγειν, ἃ κρύπτειν ἦ παρεσκευασμένος.
ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος.
Χρ. ὦ μιαρώτατε
ἀνδρῶν ἁπάντων· εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν;
Κα. σὺ Πλοῦτος, οὕτως ἀθλίως διακείμενος;
Χρ. ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες,
καὶ Ζεῦ, τί φῄς; ἐκεῖνος ὄντως εἶ σύ;
Πλ. ναί.
Χρ. ἐκεῖνος αὐτός;

Πλ. αὐτότατος.

Χρ. πόθεν οὖν, φράσον,

αὐχμῶν βαδίζεις;

Πλ. ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι,

ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξότου περ ἐγένετο.

Χρ. τουτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες; κάτειπέ μοι.

Πλ. ὁ Ζεύς με ταῦτ' ἔδρασεν, ἀνθρώποις φθονῶν.

ἐγὼ γὰρ ὢν μειράκιον ἠπείλησ', ὅτι

ὡς τοὺς δικαίους καὶ σοφοὺς καὶ κοσμίους

μόνους βαδιοίμην· ὁ δ' ἔμ' ἐποίησεν τυφλὸν,

ἵνα μὴ διαγιγνώσκοιμι τούτων μηδένα.

οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ.

Χρ. καὶ μὴν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους,

καὶ τοὺς δικαίους.

Πλ. ὁμολογῶ σοι.

Χρ. φέρε, τί οὖν;

εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ προτοῦ,

φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς;

Πλ. φήμ' ἐγώ.

Χρ. ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις;

Πλ. πάνυ μὲν οὖν.

πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου.

Χρ. καὶ θαῦμά γ' οὐδέν· οὐδ' ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων.

Πλ. ἄφετόν με νῦν. ἴστον γὰρ ἤδη τἀπ' ἐμοῦ.

Χρ. μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεσθά σου.

Πλ. οὐκ ἠγόρευον, ὅτι παρέξειν πράγματα

ἐμέλλετόν μοι;

Χρ. καὶ σύ γ', ἀντιβολῶ, πιθοῦ,

Plut. Ipsissimus.

Chrem. Unde igitur, dic mihi, squalidus incedis?

Plut. E Patroclis domo venio, qui non lavit postquam natus est.

Chrem. Cœcitatem autem hanc dic mihi, undenam te afflictet?

Plut. Jupiter ita me male habuit, hominibus invidens. Ego enim quum essem adhuc adolescentulus, minatus eram, me ad justos et sapientes et modestos solos iturum: ille autem me fecit cœcum, ut ne dignoscerem illorum quemquam: adeo ille probis invidet.

Chrem. Atqui a probis honore adficitur solis et a justis.

Plut. Adsentior tibi.

Chrem. Age, quid ergo? si rursus cerneres, ut antehac, fugitaresne tum malos?

Plut. Ita aio.

Chrem. Iresne vero ad bonos?

Plut. Maxime quidem: multo enim eos non vidi tempore.

Chrem. Et nihil mirum sane: nec enim ego, qui cerno.

Plut. Dimittite nunc me. Jam enim me et mea omnia cognoscitis.

Chrem. Non hercle: sed multo magis te retinebimus.

Plut. Nonne dicebam fore ut molestias exhibeatis mihi?

Chrem. At tu sine, quæso, ut hoc tibi persuadeam, et ne de-

seras me. Non enim invenies me ipso, etiamsi quæras, hominem melius moratum. Non inquam, Jovem testor: nec enim est alius, præterquam ego.

PLUT. Hæc dicunt omnes: quando autem me adepti sunt revera, et evaserunt divites, plane supra modum fiunt mali.

CHREM. Ita quidem obtinet: sunt tamen non omnes mali.

PLUT. Non hercle omnes modo, sed ad unum omnes simul.

CAR. Flebis largiter.

CHREM. At tu ut scias, quanta, si apud nos maneas, eventura sint bona, adverte animum, ut intelligas. Arbitror enim, modo deus adnuat, me ista te liberaturum cœcitate, restituto tibi visu.

PLUT. Minime istuc feceris; nolo enim rursus visum recipere.

CHREM. Quid ais?

CAR. Homo iste ingenio natus est ad miseriam.

PLUT. Jupiter enim, sat scio, quum primum stulta horum facta animadvertet, penitus me perdet.

CHREM. Nunc vero nonne hoc facit, qui te passim offendentem errare sinit?

PLUT. Nescio: at ego illum formido maxime.

CHREM. Itane? ô timidissime omnium deorum! Putasne vero fore Jovis tyrannidem et fulmina trioboli, si visum recipias tu vel in modicum tempus?

PLUT. Vah! ne dixeris ista, miser.

καὶ μή μ' ἀπολίπῃς· οὐ γὰρ εὑρήσεις ἐμοῦ
ζητῶν ἔτ' ἄνδρα τοὺς τρόπους βελτίονα·
μὰ τὸν Δί'· οὐ γάρ ἐστιν ἄλλος, πλὴν ἐγώ.
Πλ. ταυτὶ λέγουσι πάντες· ἡνίκ' ἂν δ' ἐμοῦ
τύχωσ' ἀληθῶς, καὶ γένωνται πλούσιοι,
ἀτεχνῶς ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ.
Χρ. ἔχει μὲν οὕτως· εἰσὶ δ' οὐ πάντες κακοί.
Πλ. μὰ Δί' ἀλλ' ἁπαξάπαντες.
Κα. οἰμώξει μακρά.
Χρ. σὺ δ', ὡς ἂν εἰδῇς ὅσα, παρ' ἡμῖν ἢν μένῃς,
γενήσετ' ἀγαθὰ, πρόσεχε τὸν νοῦν, ἵνα πύθῃ.
οἶμαι, γὰρ, οἶμαι, ξὺν θεῷ δ' εἰρήσεται,
ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας,
βλέψαι ποιήσας.
Πλ. μηδαμῶς τοῦτ' ἐργάσῃ.
οὐ βούλομαι γὰρ πάλιν ἀναβλέψαι.
Χρ. τί φῄς;
Κα. ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν ἄθλιος φύσει.
Πλ. ὁ Ζεὺς μὲν οὖν οἶδ' ὡς, τὰ τούτων μῶρ' ἐπεὶ
πύθοιτ' ἂν, ἐπιτρίψει με.
Χρ. νῦν δ' οὐ τοῦτο δρᾷ,
ὅστις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ;
Πλ. οὐκ οἶδ'· ἐγὼ δ' ἐκεῖνον ὀῤῥωδῶ πάνυ.
Χρ. ἄληθες; ὦ δειλότατε πάντων δαιμόνων·
οἴει γὰρ εἶναι τὴν Διὸς τυραννίδα,
καὶ τοὺς κεραυνοὺς ἀξίους τριωβόλου,
ἐάν γ' ἀναβλέψῃς σὺ κἂν σμικρὸν χρόνον;
Πλ. ἆ, μὴ λέγ', ὦ πονηρὲ ταῦτ'.

Χρ. ἔχ' ἥσυχος.
ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ
μεῖζον δυνάμενον.
Πλ. ἐμὲ σύ;
Χρ. νὴ τὸν οὐρανόν.
αὐτίκα γὰρ ἄρχει διὰ τίν' ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν;
Κα. διὰ τἀργύριον· πλεῖστον γάρ ἐστ' αὐτῷ.
Χρ. φέρε,
τίς οὖν ὁ παρέχων ἐστὶν αὐτῷ τοῦθ';
Κα. ὁδί.
Χρ. θύουσι δ' αὐτῷ διὰ τίν'; οὐ διὰ τουτονί;
Κα. καὶ νὴ Δί'· εὔχονταί γε πλουτεῖν ἄντικρυς.
Χρ. οὔκουν ὅδ' ἐστὶν αἴτιος, καὶ ῥᾳδίως
παύσειεν, εἰ βούλοιτο, ταῦτ' ἄν;
Πλ. ὅτι τί δή;
Χρ. ὅτι οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι,
οὐ βοῦν ἂν, οὐχὶ ψαιστὸν, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἓν,
μὴ βουλομένου σοῦ.
Πλ. πῶς;
Χρ. ὅπως; οὐκ ἔσθ' ὅπως
ὠνήσεται δήπουθεν, ἢν σὺ μὴ παρὼν
αὐτὸς διδῷς τἀργύριον, ὥστε τοῦ Διὸς
τὴν δύναμιν, ἢν λυπῇ τι, καταλύσεις μόνος.
Πλ. τί λέγεις; δι' ἐμὲ θύουσιν αὐτῷ;
Χρ. φήμ' ἐγώ.
καὶ νὴ Δί', εἴ τι γ' ἔστι λαμπρὸν καὶ καλὸν,
ἢ χάριεν ἀνθρώποισι, διὰ σὲ γίγνεται.
ἅπαντα τῷ πλουτεῖν γάρ ἔσθ' ὑπήκοα.

CHREM. Quiesce: ego enim ostendam te Jove multo plus posse.

PLUT. Mene tu?

CHREM. Per cœlum juro. Et primum quidem per quemnam imperat Jupiter Diis?

CAR. Per argentum: plurimum enim est ei.

CHREM. Age, quis itaque est, qui hoc ei præbet?

CAR. Hicce.

CHREM. Per quem vero sacrificant illi? nonne per hunc?

CAR. Et quidem hercle precantur palam, ut ditescant.

CHREM. Nonne igitur hicce causa est, et facile finem imponat, si velit, his rebus?

PLUT. Quid ita?

CHREM. Quia haud quisquam hominum sacrificaret amplius nec bovem, nec libum, nec aliud quicquam, te nolente.

PLUT. Quomodo?

CHREM. Quomodo? nullo modo fiet, ut emat scilicet, nisi tu præsens ipse des argentum: itaque Jovis potentiam, si tibi molestus fuerit, tolles solus.

PLUT. Quid autumas? Per me sacrificant ei?

CHREM. Aio ego. Atque hercle si quid est præclarum et pulchrum, aut venustum hominibus, id oer te fit: omnia enim divitiis parent.

Car. Sane equidem propter pauxillum argenti servus sum factus, quod non æque essem dives.

Chrem. Et meretriculas aiunt Corinthias, siquando eas pauper quispiam adtentaverit, ne animum quidem advertere; si vero dives, clunem eas extemplo illi obvertere.

Car. Quin et pueros aiunt idem istuc factitare, non amatorum, sed pecuniæ gratia.

Chrem. Non probos vero, sed meritorios, quoniam non flagitant pecuniam probi.

Car. Quid ergo?

Chrem. Alius equum generosum, alius canes venaticos.

Car. Namque dum pudet eos forte pecuniam petere, verbo involvunt malitiam.

Chrem. Artes item omnes propter te et commenta quævis callida inter homines sunt inventa. Alius enim eorum corium secat in sutrina sedens.

Car. Alius ferrum cudit, alius fabricatur e ligno.

Chrem. Alius aurum fundit, quod a te accepit.

Car. Alius edepol obvios in viis expilat, alius parietes perfodit.

Chrem. Alius fullonicam exercet.

Car. Alius lavat pelles.

Chrem. Alius coria macerat: alius vendit cepas.

Car. Alius deprehensus in adulterio propter te vulsuram patitur.

Plut. Hei me miserum! hæc me dudum latuerant.

Car. Magnus vero Rex nonne propter hunc superbit?

Chrem. Concio nonne propter hunc agitur?

Car. Quid? triremes nonne tu imples? dic mihi.

Κα. ἔγωγέ τοι διὰ μικρὸν ἀργυρίδιον
δοῦλος γεγένημαι, διὰ τὸ μὴ πλουτεῖν ἴσως.
Χρ. καὶ τάς γ' ἑταίρας φασὶ τὰς Κορινθίας,
ὅταν μὲν αὐτὰς τὶς πένης πειρῶν τύχῃ,
οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐὰν δὲ πλούσιος,
τὸν πρωκτὸν αὐτὰς εὐθὺς ὡς τοῦτον τρέπειν.
Κα. καὶ τούς γε παῖδας φασὶ ταυτὸ τοῦτο δρᾷν,
οὐ τῶν ἐραστῶν, ἀλλὰ τἀργυρίου χάριν.
Χρ. οὐ τούς γε χρηστοὺς, ἀλλὰ τοὺς πόρνους· ἐπεὶ
αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί.
Κα. τί δέ;
Χρ. ὁ μὲν ἵππον ἀγαθὸν, ὁ δὲ κύνας θηρευτικάς.
Κα. αἰσχυνόμενοι γὰρ ἀργύριον αἰτεῖν ἴσως,
ὀνόματι περιπέττουσι τὴν μοχθηρίαν.
Χρ. τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σὲ, καὶ σοφίσματα,
ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἔσθ' εὑρημένα.
ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν σκυτοτομεῖ καθήμενος.
Κα. ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται.
Χρ. ὁ δὲ χρυσοχοεῖ γε, χρυσίον παρὰ σοῦ λαβών.
Κα. ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε, νὴ Δί', ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ.
Χρ. ὁ δέ γναφεύει γ'.
Κα. ὁ δέ γε πλύνει κώδια.
Χρ. ὁ δὲ βυρσεδοψεῖ γ'· ὁ δέ γε πωλεῖ κρόμμυα.
Κα. ὁ δ' ἁλοὺς γε μοιχὸς διὰ σέ που παρατίλλεται.
Πλ. οἴμοι τάλας, ταυτί μ' ἐλάνθανεν πάλαι.
Κα. ὁ μέγας δὲ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ;
Χρ. ἡ 'κκλησία δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον γίγνεται;
Κα. τί δέ; τὰς τριήρεις οὐ σὺ πληροῖς; εἰπ' ἐμοί.

Χρ. τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει;
Κα. ὁ Πάμφιλος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον κλαύσεται;
Χρ. ὁ Βελονοπώλης δ' οὐχὶ μετὰ τοῦ Παμφίλου;
Κα. Ἀγύῤῥιος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται;
Χρ. Φιλέψιος δ' οὐχ ἕνεκά σου μύθους λέγει;
Κα. ἡ ξυμμαχία δ' οὐχὶ διὰ σὲ τοῖς Αἰγυπτίοις;
Χρ. ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου;
Κα. ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος - - -
Χρ. ἐμπέσοι γέ σοι.
τὰ δὲ πράγματ' οὐχὶ διὰ σὲ πάντα πράττεται;
μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος,
καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ' ὅτι.
Κα. κρατοῦσι γοῦν κἀν τοῖς πολέμοις ἑκάστοτε.
ἐφ' οἷς ἂν οὗτος ἐπικαθέζηται μόνος.
Πλ. ἐγὼ τοσαῦτα δυνατός εἰμ' εἷς ὢν ποιεῖν;
Χρ. καὶ ναὶ μὰ Δία τούτων γε πολλῷ πλείονα·
ὥστ' οὐδὲ μεστός σου γέγον' οὐδεὶς πώποτε.
τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐστὶ πάντων πλησμονή·
ἔρωτος.
Κα. ἄρτων.
Χρ. μουσικῆς.
Κα. τραγημάτων.
Χρ. τιμῆς.
Κα. πλακούντων.
Χρ. ἀνδραγαθίας.
Κα. ἰσχάδων.
Χρ. φιλοτιμίας.
Κα. μάζης.

CHREM. Conductum vero in Corintho exercitum nonne hic alit?

CAR. Pamphilus nonne propter hunc plorabit?

CHREM. Nonne Belonopoles una cum Pamphilo?

CAR. Nonne Agyrrius propter hunc pedit?

CHREM. Nonne Philepsius tui causa fabulas narrat?

CAR. Nonne propter te auxilia sunt Ægyptiis?

CHREM. Nonne propter te Philonidem amat Laïs?

CAR. Timothei autem turris—

CHREM. Ea quidem te obruat. Nonne omnia negotia propter te geruntur? solus enim omnino tu es omnium causa et malorum et bonorum: hoc probe scias ita esse.

CAR. Itaque et in bellis superiores identidem sunt, super quibus iste sessitaverit solus.

PLUT. Egone tanta possum solus efficere?

CHREM. Et istis hercle multo plura. Ideo nec plenus tui quisquam est factus unquam. Nam aliarum rerum est omnium satietas: amoris.

CAR. Panum.

CHREM. Musicæ.

CAR. Bellariorum.

CHREM. Honoris.

CAR. Placentarum.

CHREM. Virtutis.

CAR. Ficuum.

CHREM. Ambitionis.

CAR. Pultis.

Chrem. Imperi.

Car. Lentis.

Chrem. Tui autem plenus nemo unquam fuit. Sed si quis talenta lucratus fuerit tredecim, multo magis cupit sedecim lucrarier: quæ si confecerit, quadraginta vult, aut sibi vitalem vitam esse negat.

Plut. Recte quidem mihi videmini dicere omnino: sed de uno tantum solicitus sum.

Chrem. Qua de re? memora.

Plut. Quo pacto ego potentiæ hujus, quam vos dicitis habere me, compos fiam.

Chrem. Enimvero hercle haud temerarium est, quod dicant omnes, rem plenam timoris esse divitias.

Plut. Minime vero: sed me calumniatus est parietum perfossor quispiam. Quum enim aliquando irrepsisset in domum, nihil potuit illinc auferre, occlusis omnibus repertis: tum providentiam meam nominavit *timiditatem*.

Chrem. Ne jam tibi curæ sit quicquam: nam si eris promto et parato animo ad res agendas, faxo, ut cernas acutius Lynceo.

Plut. Quomodo igitur poteris hoc efficere, mortalis quum sis?

Chrem. Spem aliquam bonam foveo ex illis, quæ mihi dixit Phœbus ipse, Pythicam quatiens laurum.

Plut. Ergone ille etiam horum est conscius?

Chrem. Ita inquam.

Plut. Videte---

Χρ. στρατηγίας.
Κα. φακῆς.
Χρ. σοῦ δ' ἐγένετ' οὐδεὶς μεστὸς οὐδεπώποτε.
ἀλλ' ἢν τάλαντά τις λάβῃ τρία καὶ δέκα,
πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν ἑκκαίδεκα·
κἂν ταῦτ' ἀνύσηται, τετταράκοντα βούλεται,
ἤ φησιν οὐ βιωτὸν αὑτῷ τὸν βίον.
Πλ. εὖ τοι λέγειν ἔμοιγε φαίνεσθον πάνυ·
πλὴν ἓν μόνον δέδοικα.
Χρ. φράζε τοῦ πέρι.
Πλ. ὅπως ἐγὼ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατὲ
ἔχειν με, ταύτης δεσπότης γενήσομαι.
Χρ. νὴ τὸν Δί'· ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες, ὡς
δειλότατόν ἐσθ' ὁ Πλοῦτος.
Πλ. ἥκιστ'· ἀλλ' ἐμὲ
τοιχωρύχος τις διέβαλεν. εἰσδὺς γάρ ποτε,
οὐκ εἶχεν, ἐς τὴν οἰκίαν, οὐδὲν λαβεῖν,
εὑρὼν ἁπαξάπαντα κατακεκλεισμένα·
εἶτ' ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν, δειλίαν.
Χρ. μή νυν μελέτω σοι μηδέν· ὡς, ἐὰν γένῃ
ἀνὴρ πρόθυμος αὐτὸς εἰς τὰ πράγματα,
βλέποντ' ἀποδείξω σ' ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.
Πλ. πῶς οὖν δυνήσει τοῦτο δρᾶσαι, θνητὸς ὤν;
Χρ. ἔχω τιν' ἀγαθὴν ἐλπίδ', ἐξ ὧν εἶπέ μοι
ὁ Φοῖβος αὐτὸς, Πυθικὴν σείσας δάφνην.
Πλ. κἀκεῖνος οὖν ξύνοιδε ταῦτα;
Χρ. φήμ' ἐγώ.
Πλ. ὁρᾶτε.

Χρ. μὴ φρόντιζε μηδὲν, ὦ 'γαθέ.
ἐγὼ γὰρ, εὖ τοῦτ' ἴσθι, κεἰ δεῖ μ' ἀποθανεῖν,
αὐτὸς διαπράξω ταῦτα.

Κα. κἂν βούλῃ γ' ἐγώ.

Χρ. πολλοὶ δ' ἔσονται χ' ἅτεροι νῷν ξύμμαχοι,
ὅσοις δικαίοις οὖσιν οὐκ ἦν ἄλφιτα.

Πλ. παπαί· πονηρούς γ' εἶπας ἡμῖν ξυμμάχους.

Χρ. οὔκ· ἤν γε πλουτήσωσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν.
ἀλλ' ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών.

Κα. τί δρῶ; λέγε.

Χρ. τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον, εὑρήσεις δ' ἴσως
ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐτοὺς ταλαιπωρουμένους,
ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος, ἐνταυθοῖ παρὼν,
ἡμῖν μετάσχῃ τοῦδε τοῦ Πλούτου μέρος.

Κα. καὶ δὴ βαδίζω· τοῦτο δὲ τὸ κρεάδιον
τῶν ἔνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβών.

Χρεμύλος.

ἐμοὶ μελήσει τοῦτό γ'· ἀλλ' ἀνύσας τρέχε.
σὺ δ', ὦ κράτιστε Πλοῦτε πάντων δαιμόνων,
ἔσω μετ' ἐμοῦ δεῦρ' εἴσιθ'· ἡ γὰρ οἰκία
αὕτη 'στὶν, ἣν δεῖ χρημάτων σε τήμερον
μεστὴν ποιῆσαι, καὶ δικαίως κἀδίκως.

Πλοῦτος.

ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν, νὴ τοὺς θεοὺς,
ἐς οἰκίαν ἑκάστοτ' ἀλλοτρίαν πάνυ·
ἀγαθὸν γὰρ ἀπέλαυσ' οὐδὲν αὐτοῦ πώποτε.
ἢν μὲν γὰρ ἐς φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω,
εὐθὺς κατώρυξέν με κατὰ τῆς γῆς κάτω·

CHREM. Liquido es et tranquillo animo, ô bone: ego enim, scias hoc velim, tametsi me necesse sit mortem oppetere, ipse hæc efficiam.

CAR. Et, si voles, ego etiam.

CHREM. Multi autem erunt et alii nobis adjutores, quibus, utpote justis viris, non est unde vitam sustentent.

PLUT. Papæ! miseros utique prædicas nobis adjutores.

CHREM. Non; si modo ditescant denuo. Sed tu curriculo curre.

CAR. Quid faciam? dic.

CHREM. Socios nostros agricolas arcesse (forte autem invenies in agris eos cum ærumnis conflictantes) ut quilibet huc veniens, æqualem nobiscum accipiat hujus Pluti partem.

CAR. Jam eo; sed carnis hoc frustum aliquis e domo capiat, et intro ferat.

CHREM. Mihi erit curæ: sed perge currere. Tu vero, Plute, deorum omnium præstantissime, intro mecum huc ingredere: domus enim hæc est, quam te divitiis oportet hodie implere, qua jure qua injuria.

PLUT. At ægre admodum fero, deos testor, quod mihi identidem in domum alienam ingrediendum sit. Quippe nihil inde boni mihi obtigit unquam. Si enim ad parcum forte ingressus fuero, continuo me defodit in ima terra: tum si quis accedat probus homo et amicus rogatum, ut sibi commodet

pauxillum pecuniæ, negat se vero vidisse me unquam. Sin ad insanum et prodigum hominem intravero, scortis et aleis objectus, nudus domo excido, cis brevissimum tempus.

CHREM. Non enim in hominem moderatum incidisti unquam, qualis fere sum ego semper; nam et parsimonia delector, ut nemo alius; et rursus, siquando usus veniat, sumtibus. Sed ingrediamur: nam volo ut te videat uxor mea, et gnatus unicus, quem ego post te amo maxime.

PLUT. Credo.

CHREM. Cur enim tibi quispiam veritatem non dicat?

CAR. O qui sæpe jam cum hero meo commune allium edistis, amici viri et populares, laborisque amantes, ite, properate, festinate: nam tempus non est cunctandi, sed est in ipso articulo, quo oportet vos opem ferre.

CHOR. Nonne vides nos jamdudum properantes alacriter, ut par est viros imbecillos et jam senes? at tu forte æquum censes me currere, priusquam istuc dicas mihi, qua gratia herus tuus arcessiverit nos.

CAR. Nonne jamdudum tibi dico? ipse vero non audis.

κἂν τις προσέλθῃ χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος,
αἰτῶν λαβεῖν τι μικρὸν ἀργυρίδιον,
ἔξαρνός ἐστι μηδ' ἰδεῖν με πώποτε.
ἢν δ' ὡς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω,
πόρναισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένος,
γυμνὸς θύραζ' ἐξέπεσον ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ.

Χρεμύλος.

μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε.
ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πῶς εἴμ' ἀεί.
χαίρω τε γὰρ φειδόμενος, ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ,
πάλιν τ' ἀναλῶν, ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ.
ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι
καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον,
ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ.

Πλοῦτος.

πείθομαι.

Χρεμύλος.

τί γὰρ ἄν τις οὐχὶ πρὸς σὲ τἀληθῆ λέγοι;

Καρίων.

ὦ πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ ταυτὸν θύμον φαγόντες,
ἄνδρες φίλοι καὶ δημόται, καὶ τοῦ πονεῖν ἐρασταὶ,
ἴτ', ἐγκονεῖτε, σπεύδεθ', ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν,
ἀλλ' ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ᾗ δεῖ παρόντ' ἀμύνειν.
Χο. οὔκουν ὁρᾷς ὁρμωμένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως,
ὡς εἰκός ἐστιν, ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας ἤδη;
σὺ δ' ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν, πρὶν ταῦτα καὶ φράσαι μοι,
ὅτου χάριν γ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκεν ἡμᾶς.
Κα. οὔκουν πάλαι δήπου λέγω; σὺ δ' αὐτὸς οὐκ ἀκούεις.

ὁ δεσπότης γάρ φησιν, ὑμᾶς ἡδέως ἅπαντας
ψυχροῦ βίου καὶ δυσκόλου ζήσειν ἀπαλλαγέντας.
Χο. ἔστιν δὲ δὴ τί, καὶ πόθεν τὸ πρᾶγμα τοῦθ᾽, ὅ φησιν;
Κα. ἔχων ἀφῖκται δεῦρο πρεσβύτην τιν᾽, ὦ πόνηροι,
ῥυπῶντα, κυφὸν, ἄθλιον, ῥυσὸν, μαδῶντα, νωδόν·
οἶμαι δὲ, νὴ τὸν οὐρανὸν, καὶ ψωλὸν αὐτὸν εἶναι.
Χο. ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν, πῶς φῄς; πάλιν φράσον μοι.
δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.
Κα. πρεσβυτικῶν μὲν οὖν κακῶν ἔγωγ᾽ ἔχοντα σωρόν.
Χο. μῶν ἀξιοῖς φενακίσας ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι
ἀζήμιος, καὶ ταῦτ᾽ ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος;
Κα. πάντως γὰρ ἄνθρωπον φύσει τοιοῦτον ἐς τὰ πάντα
ἡγεῖσθέ μ᾽ εἶναι κοὐδὲν ἂν νομίζεθ᾽ ὑγιὲς εἰπεῖν;
Χο. ὡς σεμνὸς οὑπίτριπτος· αἱ κνῆμαι δέ σου βοῶσιν
ἰοὺ, ἰοὺ, τὰς χοίνικας, καὶ τὰς πέδας ποθοῦσαι.
Κα. ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν,
σὺ δ᾽ οὐ βαδίζεις; ὁ δὲ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσι.
Χο. διαῤῥαγείης. ὡς μόθων εἶ, καὶ φύσει κόβαλος,
ὅστις φενακίζεις· φράσαι δ᾽ οὔπω τέτληκας ἡμῖν
ὅτου χάριν μ᾽ ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκε δεῦρο·
οἳ πολλὰ μοχθήσαντες, οὐκ οὔσης σχολῆς, προθύμως
δεῦρ᾽ ἤλθομεν, πολλῶν θύμων ῥίζας διεκπερῶντες.
Κα. ἀλλ᾽ οὐκέτ᾽ ἂν κρύψαιμι. τὸν Πλοῦτον μὲν, ὦνδρες, ἥκει
ἄγων ὁ δεσπότης· ὃς ὑμᾶς πλουσίους ποιήσει.
Χο. ὄντως γάρ ἐστι πλουσίοις ἅπασιν ἡμῖν εἶναι;
Κα. νὴ τοὺς θεοὺς, Μίδας μὲν οὖν, ἢν ὦτ᾽ ὄνου λάβητε.
Χο. ὡς ἥδομαι καὶ τέρπομαι, καὶ βούλομαι χορεῦσαι
ὑφ᾽ ἡδονῆς, εἴπερ λέγεις ὄντως σὺ ταῦτ᾽ ἀληθῆ.

Herus etenim meus dicit vos jucunde omnes victuros, frigida ista et dura vivendi ratione solutos.

Chor. Quænam vero res est illa, aut unde, quam ille narrat?

Car. Advenit huc habens secum senem quemdam, ô miseri, squalidum, incurvum, ærumnosum, rugosum, calvum, edentulum, et hercle etiam arbitror verpum eum esse.

Chor. O qui aureum nuntium adportas, quid ais? iteradum ista mihi: significas enim eum cum acervo pecuniarum advenire.

Car. Immo cum acervo senilium malorum.

Chor. Num putas, si nos deluseris, id te impune laturum, me præsertim baculum habente?

Car. Prorsusne vero hominem ingenio me putatis adeo versuto esse, nec unquam arbitramini me sani quicquam dicere?

Chor. Quam severus est perditissimus ille! at tibiæ tuæ clamant, *Iu, iu*, chœnices et compedes desiderantes.

Car. Quum jam sorte ducta litera jus in loculo dicturus sis, quid ire cessas? Charon vero tibi symbolum dat.

Chor. Disrumparis! ut molestus es et ingenio versipelli, qui deludis nos, et nondum dicere sustinuisti, cujus rei causa nos herus tuus vocaverit huc; qui multis laboribus exerciti, quamvis non esset otium, strenue huc advenimus, per multas alliorum radices transeuntes.

Car. Sed non celabo amplius: venit enim, ô amici, Plutum adducens herus: qui vos divites faciet.

Chor. An revera divitibus esse nobis licet omnibus?

Car. Ita hercle: et quidem Midas faciet, si aures asininas sumatis.

Chor. Ut lætor, ut delector, ut cupio tripudiare præ gaudio! siquidem tu hæc re ipsa vera prædicas.

Car. At ego volo, *threttanelo*, Cyclopem imitans, et hoc modo pedibus impellens, vos agere. Sed eia filioli clamitantes, et cum balatu edentes ovicularum caprarumque olentium carmina, sequimini, arrectisque veretris, instar hircorum lascivite.

Chor. Nos autem conabimur, *threttanelo*, Cyclopem te, ubi balantes invenerimus sordibus inquinatum, peram habentem et olera agrestia, vino gravem, ducentem oviculas, temere alicubi somno oppressum, excœcare, sumta ingenti et præusta sude.

Car. At ego Circam illam, quæ medicamina miscet, quæ sodalibus Philonidis aliquando Corinthi persuasit, ut tanquam porci subactam merdam comederent, quam ipsa subegerat illis, imitabor omnibus modis: vos autem præ gaudio grunnientes, sequimini matrem porcelli.

Chor. Nos itaque te Circam, miscentem medicamina, et officiis sublinentem atque contaminantem socios, comprehendentes, præ gaudio Laërtis filium imitantes, a testiculis suspendemus; stercoreque tibi oblinemus, tanquam hirco, nares: tu vero, ut Aristyllus, ore hiante lambens, dices: *Sequimini matrem porcelli.*

Car. Sed ohe! omissis jam cavillationibus, ad aliud cantici genus convertimini: ego autem domum ingressus, clam hero

Κα. καὶ μὴν ἐγὼ βουλήσομαι, θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
μιμούμενος, καὶ τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρενσαλεύων,
ὑμᾶς ἄγειν. ἀλλ' εἶα, τέκεα, θαμίν' ἐπαναβοῶντες,
βληχώμενοί τε προβατίων
αἰγῶν τε κιναβρώτων μέλη,
ἕπεσθ', ἀπεψωλημένοι τράγοι δ' ἀκρατιεῖσθε.
Χο. ἡμεῖς δέ γ' αὖ ζητήσομεν, θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
βληχώμενοι, σὲ τουτονὶ πινῶντα καταλαβόντες,
πήραν ἔχοντα, λάχανά τ' ἄγρια δροσερὰ, κραιπα-
ἡγούμενον τοῖς προβατίοις, [λῶντά θ',
εἰκῆ δὲ καταδαρθέντα που,
μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον, ἐκτυφλῶσαι.
Κα. ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,
ἣ τοὺς ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου ποτ' ἐν Κορίνθῳ
ἔπεισεν, ὡς ὄντας κάπρους,
μεμαγμένον σκῶρ' ἐσθίειν, αὐτὴ δ' ἔματτεν αὐτοῖς,
μιμήσομαι πάντας τρόπους·
ὑμεῖς δὲ γρυλλίζοντες ὑπὸ φιληδίας
ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.
Χο. οὐκοῦν σε τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,
καὶ μαγγανεύουσαν, μολύνουσάν τε τοὺς ἑταίρους,
λαβόντες, ὑπὸ φιληδίας
τὸν Λαρτίου μιμούμενοι, τῶν ὄρχεων κρεμῶμεν,
μινθώσομέν θ', ὥσπερ τράγου,
τὴν ῥῖνα· σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς·
Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.
Κα. ἀλλ' εἶα νῦν τῶν σκωμμάτων ἀπαλλαγέντες ἤδη
ὑμεῖς ἐπ' ἄλλ' εἶδος τρέπεσθ'·

ἐγὼ δ' ἰὼν ἤδη, λάθρα
βουλήσομαι τοῦ δεσπότου,
λαβών τιν' ἄρτον, καὶ κρέας
μασώμενος, τολοιπὸν οὕτω τῷ κόπῳ ξυνεῖναι.
Χο. (λείπει κομμάτιον τοῦ Χοροῦ.)

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΠΕΝΙΑ.

Χρ. ΧΑΙΡΕΙΝ μὲν ὑμᾶς ἐστιν, ὦ 'νδρες δημόται,
ἀρχαῖον ἤδη προσαγορεύειν καὶ σαπρόν·
ΑΣΠΑΖΟΜΑΙ δ', ὁτιὴ προθύμως ἥκετε,
καὶ συντεταμένως, κοὐ κατεβλακευμένως.
ὅπως δ' ἐμοὶ καὶ τἄλλα συμπαραστάται
ἔσεσθε, καὶ σωτῆρες ὄντως τοῦ θεοῦ.
Χο. θάῤῥει. βλέπειν γὰρ ἄντικρυς δόξεις μ' Ἄρην.
δεινὸν γὰρ, εἰ τριωβόλου μὲν οὕνεκα
ὠστιζόμεσθ' ἑκάστοτ' ἐν τῇ 'κκλησίᾳ,
αὐτὸν δὲ τὸν Πλοῦτον παρείην τῳ λαβεῖν.
Χρ. καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Βλεψίδημον τουτονὶ
προσιόντα· δῆλος δ' ἐστὶν, ὅτι τοῦ πράγματος
ἀκήκοέν τι, τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει.
Βλ. τί ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' εἴη; πόθεν, καὶ τίνι τρόπῳ
Χρεμύλος πεπλούτηκ' ἐξαπίνης; οὐ πείθομαι.
καί τοι λόγος γ' ἦν, νὴ τὸν Ἡρακλέα, πολὺς
ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι τῶν καθημένων,
ὡς ἐξαπίνης ἀνὴρ γεγένηται πλούσιος.
ἔστιν δ' ἐμοὶ τοῦτ' αὐτὸ θαυμάσιον γ' ὅπως,

meo, volo sumere non nihil panis et carnis; atque ubi manducavero, sic postea opus obire.

Chor. (*Deest cantiuncula Chori.*)

CHREMYLUS, CHORUS, BLEPSIDEMUS, PAUPERTAS.

Chrem. Si salvos vos esse jubeam, ô populares, ea jam antiqua est et obsoleta compellatio: itaque amanter vos complector, quod venistis promte et contente, nec socorditer. Facite autem ut etiam in ceteris rebus mihi adjutores adsitis, simulque veri hujus dei servatores.

Chor. Confide: namque videbor tibi prorsus martium quiddam intueri. Esset enim absurdum, si propter tres quidem obolos identidem in concione alii alios trudimus et impellimus, ipsum autem Plutum paterer a quoquam mihi eripi.

Chrem. Atqui video etiam Blepsidemum huncce accedentem. Satis apparet ex incessu ejus et festinatione, eum aliquid harum rerum inaudivisse.

Blep. Quid hoc rei sit? unde et quomodo Chremylus divus factus sit repente? non credo. Tametsi mehercle sermones multi ferebantur hominum in tonstrinis desidentium, eum repente factum esse divitem. Est autem cum hoc ipsum mi-

randum, tum quod, prospera utens fortuna, amicos arcessit. Non sane facit hoc pro recepto hic more.

CHREM. Sed nihil celando, ita me dii ament, dicam, ô Blepsideme. Melius quam heri nobiscum nunc agitur: adeoque participem te fieri bonorum, nihil prohibet; es enim unus ex amicis.

BLEP. Verene es factus, uti prædicant, dives?

CHREM. Fiam equidem actutum, si deus volet: inest, inest enim periculum quidpiam in hoc negotio.

BLEP. Quale?

CHREM. Rogas?

BLEP. Dic cito, quod dicere vis.

CHREM. Ut, si rem istam ex sententia geramus, simus perpetuo fortunati: sin aliquid fuerit offensum, ut funditus pereamus.

BLEP. Mala merce mihi videris onustus; nec mihi istuc placet. Nam subito sic ditari nimis, et rursus in metu esse, hominis est qui nihil boni patravit.

CHREM. Quemadmodum nihil boni?

BLEP. Si nimirum quidpiam furatus inde venis, aut argentum aut aurum ab Apolline, et nunc forte facti te pœnitet.

CHREM. Pro averrunce Apollo! haud equidem hercle.

BLEP. Desine nugari, ô bone; novi enim clare.

CHREM. Noli tu quicquam tale de me suspicari.

BLEP. Heu! quam nihil omnino sani est apud quemquam! verum omnes ad unum serviunt lucro.

CHREM. Per Cererem haud sana mente mihi esse videris.

χρηστόν τι πράττων, τοὺς φίλους μεταπέμπεται.
οὔκουν ἐπιχώριόν τι πρᾶγμ' ἐργάζεται.
Χρ. ἀλλ' οὐδὲν ἀποκρύψας ἐρῶ, μὰ τοὺς θεούς.
ὦ Βλεψίδημ', ἄμεινον ἢ χθὲς πράττομεν,
ὥστε μετέχειν ἔξεστιν· εἶ γὰρ τῶν φίλων.
Βλ. γέγονας δ' ἀληθῶς, ὡς λέγουσι, πλούσιος;
Χρ. ἔσομαι μὲν οὖν αὐτίκα μάλ', ἢν θεὸς θέλῃ.
ἔνι γάρ τις, ἔνι κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι.
Βλ. ποῖός τις;
Χρ. οἷος;
Βλ. λέγ' ἀνύσας ὅ τι φῄς ποτε.
Χρ. ἢν μὲν κατορθώσωμεν, εὖ πράττειν ἀεί·
ἢν δὲ σφαλῶμεν, ἐπιτετρίφθαι τοπαράπαν.
Βλ. τουτὶ πονηρὸν φαίνεται τὸ φορτίον,
καί μ' οὐκ ἀρέσκει. τό τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν
οὕτως ὑπερπλουτεῖν, τό τ' αὖ δεδοικέναι,
πρὸς ἀνδρὸς οὐδὲν ὑγιὲς ἔστ' εἰργασμένου.
Χρ. πῶς οὐδὲν ὑγιές;
Βλ. εἴ τι κεκλοφὼς, νὴ Δία,
ἐκεῖθεν ἥκεις, ἀργύριον ἢ χρυσίον
παρὰ τοῦ θεοῦ· κᾆπειτ' ἴσως σοι μεταμέλει.
Χρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε· μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὔ.
Βλ. παῦσαι φλυαρῶν, ὦ 'γάθ'· οἶδα γὰρ σαφῶς.
Χρ. σὺ μηδὲν εἰς ἔμ' ὑπονόει τοιοῦτο.
Βλ. φεῦ·
ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός.
ἀλλ' εἰσὶ τοῦ κέρδους ἅπαντες ἥττονες.
Χρ. οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρ', ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.

Βλ. ὡς πολὺ μεθέστηχ' ὧν πρότερον εἶχεν τρόπων.
Χρ. μελαγχολᾷς, ἄνθρωπε, νὴ τὸν οὐρανόν.
Βλ. ἀλλ' οὐδὲ τὸ βλέμμ' αὐτὸ κατὰ χώραν ἔχει.
ἀλλ' ἔστιν ἐπίδηλόν τι πεπανουργηκότι.
Χρ. σὺ μὲν οἶδ' ὃ κρώζεις· ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος,
ζητεῖς μεταλαβεῖν.
Βλ. μεταλαβεῖν ζητῶ; τίνος;
Χρ. τὸ δ' ἐστὶν οὐ τοιοῦτον, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.
Βλ. μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ' ἥρπακας;
Χρ. κακοδαιμονᾷς.
Βλ. ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἀπεστέρηκάς γ' οὐδένα;
Χρ. οὐ δῆτ' ἔγωγ'.
Βλ. ὦ Ἡράκλεις· φέρε, ποῖ τις ἂν
τράποιτο; τἀληθὲς γὰρ οὐκ ἐθέλεις φράσαι.
Χρ. κατηγορεῖς γὰρ, πρὶν μαθεῖν τὸ πρᾶγμά μου.
Βλ. ὦ 'τὰν, ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ πάνυ
ἐθέλω διαπράξαι, πρὶν πυθέσθαι τὴν πόλιν,
τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασιν τῶν ῥητόρων.
Χρ. καὶ μὴν φίλως γ' ἄν μοι δοκεῖς, νὴ τοὺς θεοὺς,
τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας, λογίσασθαι δώδεκα.
Βλ. ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον,
ἱκετηρίαν ἔχοντα μετὰ τῶν παιδίων
καὶ τῆς γυναικός· κοὐ διοίσοντ' ἄντικρυς
τῶν Ἡρακλειδῶν οὐδ' ὁτιοῦν τῶν Παμφίλου.
Χρ. οὐκ, ὦ κακόδαιμον, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς μόνους
ἔγωγε, καὶ τοὺς δεξιοὺς καὶ σώφρονας
ἀπάρτι πλουτῆσαι ποιήσω.
Βλ. τί σὺ λέγεις;

Blep. Quam multum recessit a pristinis moribus!

Chrem. Mi homo, te certe atra bilis agitat.

Blep. At neque vultu est satis composito et quieto; sed et is indicio est eum aliquid mali perpetrasse.

Chrem. Tu quidem quid blateres, novi: nempe, quasi ego quidpiam furatus fuerim, cupis particeps fieri.

Blep. Particeps fieri cupio? cujusnam?

Chrem. At non ita se res hæc habet: sed aliter longe.

Blep. Num vi aliquid, non furto, abstulisti?

Chrem. Larvæ te ac intemperiæ agitant.

Blep. At vero nec cuiquam damnum fecisti?

Chrem. Non certe ego.

Blep. O Hercules! age, quonam igitur quis se vertat? nam verum non vis fateri.

Chrem. Accusas enim, prius quam rem cognoveris.

Blep. O amice, hoc tibi negotium exiguo admodum sumtu volo expedire, priusquam audiant ista cives, os oratorum nummis obturans.

Chrem. Et quidem hercle, ut mihi videris, tribus hanc in rem impensis minis, familiariter mihi duodecim imputares.

Blep. Video nonneminem qui ad tribunal sedebit, et supplex olivæ ramum protendet, cum liberis et uxore; qui prorsus non differet quicquam ab Heraclidis Pamphili.

Chrem. Apage istæc, insane: solos enim probos, et lepidos, et modestos mox divites reddam.

Blep. Quid ais? adeone multa furatus es?

CHREM. Vah! tu istis commemorandis malis me perdes.

BLEP. Tu quidem te ipsum, ut mihi videris.

CHREM. Non equidem; quoniam Plutum, ô stulte, habeo.

BLEP. Tu Plutum? Quemnam?

CHREM. Ipsum deum.

BLEP. Et ubinam est?

CHREM. Intus.

BLEP. Ubi?

CHREM. Apud me.

BLEP. Apud te?

CHREM. Omnino.

BLEP. Nonne in malam rem abibis? Plutus apud te?

CHREM. Ita inquam, per deos adjuro.

BLEP. Verane dicis?

CHREM. Aio.

BLEP. Per Vestam obsecro.

CHREM. Testor Neptunum.

BLEP. Marinumne dicis?

CHREM. Si alius est quispiam Neptunus, alium etiam illum.

BLEP. Itane ad nos amicos tuos non transmittes eum?

CHREM. Res nondum in eo est.

BLEP. Quid ais? non in eo, ut nos participes facias?

CHREM. Non hercle: oportet enim prius—

BLEP. Quid?

οὕτω πάνυ πολλὰ κέκλοφας;
Χρ. οἴμοι τῶν κακῶν,
ἀπολεῖς.
Βλ. σὺ μὲν οὖν σεαυτὸν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Χρ. οὐ δῆτ'· ἐπεὶ τὸν Πλοῦτον, ὦ μόχθηρε σὺ,
ἔχω.
Βλ. σὺ Πλοῦτον; ὁποῖον;
Χρ. αὐτὸν τὸν θεόν.
Βλ. καὶ ποῦ 'στιν;
Χρ. ἔνδον.
Βλ. ποῦ;
Χρ. παρ' ἐμοί.
Βλ. παρὰ σοί;
Χρ. πάνυ.
Βλ. οὐκ ἐς κόρακας; Πλοῦτος παρὰ σοί;
Χρ. νὴ τοὺς θεούς.
Βλ. λέγεις ἀληθῆ;
Χρ. φημί.
Βλ. πρὸς τῆς Ἑστίας;
Χρ. νὴ τὸν Ποσειδῶ.
Βλ. τὸν θαλάττιον λέγεις;
Χρ. εἰ δ' ἔστιν ἕτερός τις Ποσειδῶν, τὸν ἕτερον.
Βλ. εἶτ' οὐ διαπέμπεις καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους;
Χρ. οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ.
Βλ. τί φῄς;
οὐ τῷ μεταδοῦναι;
Χρ. μὰ Δία. δεῖ γὰρ πρῶτα--
Βλ. τί;

Χρ. βλέψαι ποιῆσαι νὼ - -
Βλ. τίνα βλέψαι; φράσον.
Χρ. τὸν Πλοῦτον, ὥσπερ πρότερον, ἑνί γέ τῳ τρόπῳ.
Βλ. τυφλὸς γὰρ ὄντως ἐστί;
Χρ. νὴ τὸν οὐρανόν.
Βλ. οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὡς ἔμ' ἦλθεν οὐδεπώποτε.
Χρ. ἀλλ', ἢν θεοὶ θέλωσι, νῦν ἀφίξεται.
Βλ. οὔκουν ἰατρὸν εἰσαγαγεῖν ἐχρῆν τινά;
Χρ. τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει;
οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδὲν ἔστ', οὔθ' ἡ τέχνη.
Βλ. σκοπῶμεν.
Χρ. ἀλλ' οὐκ ἔστιν.
Βλ. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ.
Χρ. μὰ Δί', ἀλλ' ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην
ἐγὼ, κατακλίνειν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ
κράτιστόν ἐστι.
Βλ. πολὺ μὲν οὖν, νὴ τοὺς θεούς.
μή νυν διάτριβ', ἀλλ' ἄνυε πράττων ἕν γέ τι.
Χρ. καὶ δὴ βαδίζω.
Βλ. σπεῦδέ νυν.
Χρ. τοῦτ' αὐτὸ δρῶ.
Πε. ὦ θερμὸν ἔργον, κἀνόσιον, καὶ παράνομον
τολμῶντε δρᾷν ἀνθρωπαρίω κακοδαίμονε,
ποῖ, ποῖ; τί φεύγετον; οὐ μενεῖτον;
Βλ. Ἡράκλεις.
Πε. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἐξολῶ κακοὺς κακῶς.
τόλμημα γὰρ τολμᾶτον οὐκ ἀνασχετὸν,
ἀλλ' οἷον οὐδεὶς ἄλλος οὐδεπώποτε

Chrem. Curare nos ut videat---

Blep. Quisnam videat? effare.

Chrem. Plutus, ut antehac, quovis tandem pacto.

Blep. Estne enim revera cœcus?

Chrem. Ita: cœlum testor.

Blep. Non temere ergo factum, quod ad me nunquam venerit.

Chrem. At jam porro veniet, si dii voluerint.

Blep. Annon medicum oportuit introducere aliquem?

Chrem. Quis vero medicus est nunc in urbe? Nam et merces nihili est, et ars.

Blep. Videamus tamen.

Chrem. At nullus est.

Blep. Neque mihi videtur.

Chrem. Non hercle. Verum, quod dudum meditabar ego, optimum est, si illum in Æsculapi fano incubare faciamus.

Blep. Multo quidem certe, ita me dii ament. Ne igitur cunctare; sed da operam, ut perficias aliquid.

Chrem. Atqui jam vado.

Blep. Festina igitur.

Chrem. Hoc ipsum facio.

Paup. O qui facinus audax et impium et nefarium facere sustinetis, homunculi miseri! quo? quo? quid fugitis? nonne resistetis!

Blep. Hercules, te invoco.

Paup. Ego enim vos perdam malos male: facinus enim au-

detis non tolerabile, sed quale nemo alius unquam est ausus neque deus, neque homo: adeoque periistis.

Chrem. Tu vero, quænam es? pallida namque mihi videris esse.

Blep. Fortasse Erynnis est ex tragœdia: et quidem furibundum quid et tragicum intuetur.

Chrem. At vero faces non habet.

Blep. Plorabit igitur.

Paup. Quam vero putatis me esse?

Chrem. Cauponam, aut ovorum venditricem: non enim tanto clamore nos adorta esses, nulla provocata injuria.

Paup. Itane? annon vero gravissima perpetrastis, qui me cogitatis ex omnibus locis ejicere?

Chrem. Nonne superest tibi Barathrum? sed quænam sis, quidni statim dicis?

Paup. Quæ efficiam hodie, ut detis pœnas, pro eo quod me quæritis hinc penitus exstirpare.

Blep. Numquid est caupona ista ex vicinia, quæ iniqua cotylarum suarum mensura semper me fraudatur?

Paup. Equidem Paupertas ego sum, quæ vobiscum habito a multis annis.

Blep. *(aufugiens, audito Paupertatis nomine)* O Rex Apollo, diique, quo quis fugiat?

Chrem. Heus tu, quid agis? ô timidissimum animal! nonne manebis?

Blep. Minime omnium.

Chrem. Non manebis? sed viri duo feminam fugimus unam?

Blep. Paupertas enim est, ô miser, qua nusquam ulla nata est belua pestilentior.

οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος· ὥστ' ἀπολώλατον.
Χρ. σὺ δ' εἶ τίς; ὠχρὰ μὲν γὰρ εἶναί μοι δοκεῖς.
Βλ. ἴσως Ἐριννύς ἐστιν ἐκ τραγῳδίας·
βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν.
Χρ. ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας.
Βλ. οὐκοῦν κλαύσεται.
Πε. οἴεσθε δ' εἶναι τίνα με;
Χρ. πανδοκευτρίαν,
ἢ λεκιθόπωλιν. οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ
ἐνέκραγες ἡμῖν, οὐδὲν ἠδικημένη.
Πε. ἄληθες; οὐ γὰρ δεινότατα δεδράκατον,
ζητοῦντες ἐκ πάσης με χώρας ἐκβαλεῖν;
Χρ. οὔκουν ὑπόλοιπόν σοι τὸ βάραθρον γίγνεται;
ἀλλ' ἥ τις εἶ, λέγειν σ' ἐχρῆν αὐτίκα μάλα.
Πε. ἢ σφὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην,
ἀνθ' ὧν ἐμὲ ζητεῖτον ἐνθένδ' ἀφανίσαι.
Βλ. ἆρ' ἐστὶν ἡ καπηλὶς, ἡ 'κ τῶν γειτόνων,
ἣ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται;
Πε. Πενία μὲν οὖν, ἣ σφῷν ξυνοικῶ πόλλ' ἔτη.
Βλ. (Φεύγει, ἀκούσας ὅτι ἡ Πενία ἐστί.)
ἄναξ Ἄπολλον, καὶ θεοὶ, ποῖ τις φύγῃ;
Χρ. οὗτος, τί δρᾷς; ὦ δειλότατον σὺ θηρίον,
οὐ παραμενεῖς;
Βλ. ἥκιστα πάντων.
Χρ. οὐ μενεῖς;
ἀλλ' ἄνδρε δύο γυναῖκα φεύγομεν μίαν;
Βλ. Πενία γάρ ἐστιν, ὦ πόνηρ', ἧς οὐδαμοῦ
οὐδὲν πέφυκε ζῶον ἐξωλέστερον.

Χρ. στῆθ', ἀντιβολῶ σε, στῆθι.
Βλ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
Χρ. καὶ μὴν λέγω, δεινότατον ἔργον παραπολὺ
ἔργων ἁπάντων ἐργασόμεθ', εἰ τὸν θεὸν
ἔρημον ἀπολιπόντε ποι φευξούμεθα,
τηνδὶ δεδιότε, μὴ δὲ διαμαχούμεθα.
Βλ. ποίοις ὅπλοισιν ἢ δυνάμει πεποιθότες;
ποῖον γὰρ οὐ θώρακα, ποίαν ἀσπίδα
οὐκ ἐνέχυρον τίθησιν ἡ μιαρωτάτη;
Χρ. θάῤῥει· μόνος γὰρ οὗτος οἶδ' ὁ θεὸς ὅτι
τροπαῖον ἂν στήσαιτο τῶν ταύτης τρόπων.
Πε. γρύζειν δὲ καὶ τολμᾶτον, ὦ καθάρματε,
ἐπ' αὐτοφώρῳ δεινὰ δρῶντ' εἰλημμένω;
Χρ. σὺ δ', ὦ κάκιστ' ἀπολουμένη, τί λοιδορεῖ,
ἡμῖν προσελθοῦσ', οὐδ' ὁτιοῦν ἀδικουμένη;
Πε. οὐδὲν γὰρ, ὦ πρὸς τῶν θεῶν, νομίζετον
ἀδικεῖν με, τὸν Πλοῦτον ποιεῖν πειρωμένω
βλέψαι πάλιν;
Χρ. τί οὖν; ἀδικοῦμεν τοῦτό σε,
εἰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγαθὸν πορίζομεν;
Πε. τί δ' ἂν γ' ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύροιθ';
Χρ. ὅ τι;
σὲ πρῶτον ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος.
Πε. ἔμ' ἐκβαλόντες; καὶ τί ἂν νομίζετον
κακὸν ἐργάσασθαι μεῖζον ἀνθρώπους;
Χρ. ὅ τι;
εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, ἐπιλαθοίμεθα.
Πε. καὶ μὴν περὶ τούτου σφῷν ἐθέλω δοῦναι λόγον

Chrem. Sta, obsecro, sta.

Blep. Non ego certe.

Chrem. Atqui, tibi dico, scelus multo pessimum omnium scelerum admittimus, si deum solum relinquentes aliquorsum fugerimus, hujusce metu, neque depugnaverimus.

Blep. Quibus armis, aut qua potentia freti? Quam enim loricam, quem clypeum impurissima hæc pignori non opponit?

Chrem. Bono animo es: scio enim deum illum solum facile hanc profligaturum.

Paup. Etiamne vos mutire audetis, ô piacula, quum manifeste in flagitio pessimo deprehensi sitis?

Chrem. Tu vero, perditissima, quid conviciis incessis nos, ne tantillum quidem injuriæ passa?

Paup. Nullane, quæso, putatis vos me injuria adficere, qui Plutum facere conamini oculatum denuo?

Chrem. Quid vero? injuriine in te sumus, si universis hominibus bona præbemus?

Paup. At quid vos boni excogitare possitis?

Chrem. Quid? Primumdum si te ejiciamus e Græcia.

Paup. Si me ejiciatis? et quonam putatis vos malo majore mactaturos homines?

Chrem. Quonam? si nimirum hujus incepti obliviscamur.

Paup. Atqui primum ipsa volo vobis de hac re rationem red-

dere. Et si ostendero solam me vobis omnium esse bonorum causam, meoque beneficio vos vivere, recte est: sin minus, facite jam quodcunque vobis videbitur.

Chrem. Hoccine tu audes, impurissima dicere?

Paup. Patere modo te doceri: nam perquam facile arbitror me ostensuram, te tota via errare, si justos te ais ditaturum.

Chrem. O fustes et nervi, nonne opem feretis?

Paup. Ne quiritare, neve exclama, priusquam rem intelligas.

Blep. Ecquis vero possit non exclamare *Iu, iu*, talia audiens?

Paup. Qui mente est integra.

Chrem. Quam ergo multam tibi irrogabo, si causa cecideris?

Paup. Quæcunque tibi videbitur.

Chrem. Recte autumas.

Paup. Idem enim, si vincamini, vobis patiundum erit.

Blep. Putasne sufficere mortes viginti?

Chrem. Huic quidem: at nobis duæ sufficient solæ.

Paup. Effugere non poteritis, quin hoc patiamini: aut quid possit habere aliquis, quod mihi jure opponat?

Chor. Sed jam oportet vos argutum quidpiam proferre, quo vincatis hancce, adlatis rationibus ei contradicentes: nihil vero molliter et remisse agatis.

Chrem. Ego me arbitror cognovisse, istuc omnibus ex æ-

τοπρῶτον αὐτή. κἂν μὲν ἀποφήνω, μόνην
ἀγαθῶν ἁπάντων οὖσαν αἰτίαν ἐμὲ
ὑμῖν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς· εἰ δὲ μὴ,
ποιεῖτον ἤδη τοῦθ', ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ.
Χρ. τουτὶ σὺ τολμᾷς, ὦ μιαρωτάτη, λέγειν;
Πε. καὶ σύ γε διδάσκου. πάνυ γὰρ οἶμαι ῥᾳδίως
ἅπανθ' ἁμαρτάνοντά σ' ἀποδείξειν ἐγὼ,
εἰ τοὺς δικαίους φῂς ποιήσειν πλουσίους.
Χρ. ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες, οὐκ ἀρήξετε;
Πε. οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾷν, πρὶν ἂν μάθῃς.
Βλ. καὶ τίς δύναιτ' ἂν μὴ βοᾷν, ἰοὺ, ἰοὺ,
τοιαῦτ' ἀκούων;
Πε. ὅστις ἐστὶν εὖ φρονῶν.
Χρ. τί δῆτά σοι τίμημ' ἐπιγράψω τῇ δίκῃ,
ἐάν γ' ἁλῷς;
Πε. ὅ τι σοι δοκεῖ.
Χρ. καλῶς λέγεις.
Πε. τὸ γὰρ αὐτό γ', ἐὰν ἡττᾶσθε, καὶ σφὼ δεῖ παθεῖν.
Βλ. ἱκανοὺς νομίζεις δῆτα θανάτους εἴκοσιν;
Χρ. ταύτῃ γε· νῷν δὲ δύ' ἀποχρήσουσιν μόνω.
Πε. οὐκ ἂν φθάνοιτον τοῦτο πράττοντ'· ἢ τί γ' ἂν
ἔχοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν ἔτι;

Χορός.

ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν ὑμᾶς σοφὸν, ᾧ νικήσετε τηνδὶ
ἐν τοῖσι λόγοις ἀντιλέγοντες· μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.

Χρεμύλος.

φανερὸν μὲν ἔγωγ' οἶμαι γνῶναι τοῦτ' εἶναι πᾶσιν ὁμοίως,
ὅτι τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων εὖ πράττειν ἐστὶ δίκαιον·

τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, τούτων τἀναντία δήπου.
τοῦτ' οὖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες, μόλις εὕρομεν, ὥστε γενέσθαι,
βούλημα καλὸν καὶ γενναῖον, καὶ χρήσιμον εἰς ἅπαν ἔργον.
ἢν γὰρ ὁ Πλοῦτος νυνὶ βλέψῃ, καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοςῇ,
ὡς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων βαδιεῖται, κοὐκ ἀπολείψει·
τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους φευξεῖται· κᾆτα ποιήσει
πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας δήπου, τά τε θεῖα σέβοντας.
καίτοι τούτου τοῖς ἀνθρώποις τίς ἂν ἐξεύροι ποτ' ἄμεινον;

Βλεψίδημος.

οὔ τις. ἐγώ σοι τούτου μάρτυς· μηδὲν ταύτην γ' ἀνερώτα.

Χρεμύλος.

ὡς μὲν γὰρ νῦν ἡμῖν ὁ βίος τοῖς ἀνθρώποις διάκειται,
τίς ἂν οὐχ ἡγοῖτ' εἶναι μανίαν, κακοδαιμονίαν τ' ἔτι μᾶλλον;
πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι πονηροὶ,
ἀδικῶς αὐτὰ ξυλλεξάμενοι· πολλοὶ δ' ὄντες πάνυ χρηστοὶ
πράττουσι κακῶς, καὶ πεινῶσιν, μετὰ σοῦ τε τὰ πλεῖστα σύνεισιν.
οὐκοῦν εἶναί φημ', ἣ παύσει ταῦτ', ἢν βλέψῃ ποθ' ὁ Πλοῦτος,
ὁδὸν, ἥν τιν' ἰὼν τοῖς ἀνθρώποις ἀγάθ' ἂν μείζω πορίσειεν.

Πενία.

ἀλλ', ὦ πάντων ῥᾷστ' ἀνθρώπων ἀναπεισθέντ' οὐχ ὑγιαίνειν
δύο πρεσβύτα, ξυνθιασώτα τοῦ ληρεῖν καὶ παραπαίειν,
εἰ τοῦτο γένοιθ', ὃ ποθεῖθ' ὑμεῖς, οὔ φημ' ἂν λυσιτελεῖν σφῷν.
εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέ τ' ἴσον ἑαυτὸν,
οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτ' ἂν σοφίαν μελετῴη
οὐδείς· ἀμφοῖν δ' ὑμῖν τούτοιν ἀφανιστέντοιν, ἐθελήσει
τίς χαλκεύειν, ἢ ναυπηγεῖν, ἢ ῥάπτειν, ἢ τροχοποιεῖν,
ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ πλινθουργεῖν, ἢ πλύνειν, ἢ σκυλοδεψεῖν,
ἢ γῆς ἀρότροις ῥήξας δάπεδον, καρπὸν Δηοῦς θερίσασθαι,

quo esse in promtu, nimirum justum esse, ut bonis hominibus bene sit; malis autem et impiis, contra. Hoc quum nos cuperemus, vix tandem invenimus, quo id effectum daremus, consilium pulchrum et generosum, et per omnia utile. Si enim Plutus nunc cernat, neque cæcus obambulet, ad bonos homines ibit, et eos non deseret: malos autem et impios fugitabit: atque sic deinde efficiet, ut omnes fiant boni et divites, rerumque divinarum observantes. Atqui quod hominibus melius sit istoc ipso, quis invenire possit?

Blep. Nemo. Ego tibi hujus rei testis ero: ne hanc interroges.

Chrem. Ut enim nunc humana vita comparata est, quis non putabit insaniam esse, vel potius furorem? Plurimi enim hominum, licet sint mali, opibus abundant, quas injuste collegerunt: plurimi autem, quamvis probi admodum, inopia et fame laborant, et tecum maxime ætatis partem degunt. Aio itaque, si Plutus cernat aliquando, esse aliam, quæ his rebus finem imponat, viam, quam si ingrediatur ille, majora bona hominibus præbeat.

Paup. At ô qui omnium facillime hominum adducti estis, ut insaniretis, duo vetuli, in delirando et allucinando socii, si hoc fiat quod vos cupitis, nego id vobis profuturum esse. Si enim Plutus de integro cernat, distribuatque æqualiter sese, nec artem ullam, nec scientiam quisquam hominum colet. Ambabus autem istis sublatis, quis volet ferrum cudere, aut naves compingere, aut vestes consuere, aut rotas facere, aut coria secare, aut lateres coquere, aut vestimenta polire, aut coria macerare, aut,

aratris proscisso terræ solo, Cereris fruges metere, si otiosis esse licebit vobis, ista omnia negligentibus?

CHREM. Nugaris. Nam ista omnia nobis, quæcunque modo enumerasti, famuli perficient.

PAUP. Unde igitur habebis famulos?

CHREM. Ememus scilicet pecunia.

PAUP. At primo quis erit, qui vendat, quando pecuniam et ille habebit?

CHREM. Lucri cupidus mercator quispiam e Thessalia veniens, a plurimis plagiariis.

PAUP. At primo nec plagiarius erit ullus, juxta illam nempe quam dicis rationem. Quis enim dives volet istuc faciens discrimen adire vitæ? itaque ipse arare coactus et fodere et alia opera facere, multo ærumnosius teres ætatem, quam nunc.

CHREM. In caput tuum vertat!

PAUP. Præterea non poteris aut in sponda dormire; non enim erit: aut in tapetibus; quis enim texere volet, cui aurum suppetat? neque unguentis inungere poteritis sponsam, quando eam ducetis domum, nec eam ornare sumtuosis vestibus ostro

ἢν ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς ὑμῖν τούτων πάντων ἀμελοῦσι;

Χρεμύλος.

λῆρον ληρεῖς. ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ', ὅσα νυνὶ κατέλεξας,
οἱ θεράποντες μοχθήσουσιν.

Πενία.

πόθεν οὖν ἕξεις θεράποντας;

Χρεμύλος.

ὠνησόμεθ' ἀργυρίου δήπου.

Πενία.

τίς δ' ἔσται πρῶτον ὁ πωλῶν,
ὅταν ἀργύριον κἀκεῖνος ἔχῃ;

Χρεμύλος.

κερδαίνειν βουλόμενός τις
ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας, παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.

Πενία.

ἀλλ' οὐδ' ἔσται πρῶτον ἁπάντων οὐδεὶς οὐδ' ἀνδραποδιστὴς,
κατὰ τὸν λόγον, ὃν σὺ λέγεις, δήπου. τίς γὰρ πλουτῶν ἐθελήσει,
κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, τοῦτο ποιῆσαι;
ὥστ' αὐτὸς ἀροῦν ἐπαναγκασθεὶς, καὶ σκάπτειν, τἄλλα τε μοχθεῖν,
ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν.

Χρεμύλος.

ἐς κεφαλήν σοι.

Πενία.

ἔτι δ' οὐχ ἕξεις οὔτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν· οὐ γὰρ ἔσονται·
οὔτ' ἐν δάπισιν· τίς γὰρ ὑφαίνειν ἐθελήσει, χρυσίου ὄντος;
οὔτε μύροισιν μυρίσαι στακτοῖς, ὁπόταν νύμφην ἀγάγησθον·
οὔθ' ἱματίων βαπτῶν δαπάναις κοσμῆσαι ποικιλομόρφων.

καίτοι τί πλέον πλȣτεῖν ἐςιν τούτων πάντων ἀποροῦσι;
παρ' ἐμȣ̃ δ' ἔςιν ταῦτ' εὔπορα πάνθ' ὑμῖν, ὧν δεῖσθον. ἐγὼ γὰρ
τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποιν', ἐπαναγκάζουσα κάθημαι,
διὰ τὴν χρείαν καὶ τὴν πενίαν ζητεῖν ὁπόθεν βίον ἕξει.

Χρεμύλος.

σὺ γὰρ ἂν πορίσαι τί δύναι' ἀγαθὸν, πλὴν φώδων ἐκ βαλανείου,
καὶ παιδαρίων ὑποπεινώντων, καὶ γραϊδίων κολοσυρτόν;
φθειρῶν τ' ἀριθμὸν, καὶ κωνώπων, καὶ ψυλλῶν ȣ̓δὲ λέγω σοι
ὑπὸ τȣ̃ πλήθȣς, αἳ βομβȣ̃σαι περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνιῶσιν,
ἐπεγείρουσαι, καὶ φράζουσαι· Πεινήσεις, ἀλλ' ἐπανίστω.
πρὸς δέ γε τȣ́τοις, ἀνθ' ἱματίȣ μὲν ἔχειν ῥάκος· ἀντὶ δὲ κλίνης,
στιβάδα σχοίνων, κόρεων μεςὴν, ἣ τȣ̀ς εὕδοντας ἐγείρει·
καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρόν· ἀντὶ δὲ προσκεφαλαίου,
λίθον εὐμεγέθη πρὸς τῇ κεφαλῇ· σιτεῖσθαι δ', ἀντὶ μὲν ἄρτων,
μαλάχης πτόρθȣς, ἀντὶ δὲ μάζης, φυλλεῖ' ἰσχνῶν ῥαφανίδων·
ἀντὶ δὲ θράνȣ, ςάμνȣ κεφαλὴν κατεαγότος· ἀντὶ δὲ μάκτρας,
πιθάκνης πλευρὰν, ἐῤῥωγυῖαν καὶ ταύτην. ἆρά γε πολλῶν
ἀγαθῶν πᾶσιν τοῖς ἀνθρώποις ἀποφαίνω σ' αἴτιον οὖσαν;

Πενία.

σὺ μὲν ȣ̓ τὸν ἐμὸν βίον εἴρηκας· τὸν τῶν πτωχῶν δ' ὑπεκρȣ́σω.

Χρεμύλος.

οὐκοῦν δήπȣ τῆς πτωχείας πενίαν φαμὲν εἶναι ἀδελφήν.

Πενία.

ὑμεῖς γ', οἵπερ καὶ Θρασυβȣ́λῳ Διονύσιον εἶναι ὅμοιον.
ἀλλ' ȣ̓χ ὁὐμὸς τȣ̃το πέπονθεν βίος, ȣ̓ μὰ Δί'· ȣ̓δέ γε μέλλει.
πτωχȣ̃ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἐςιν μηδὲν ἔχοντα·
τȣ̃ δὲ πένητος, ζῆν φειδόμενον, καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα·

perfusis et acu pictis. Atqui ditescere quid juvat istis omnibus egentes? apud me autem ea omnia in promtu sunt, quibus indigetis. Ego enim tanquam domina adsideo, cogens opificem, ut propter egestatem et penuriam quærat, unde victum habeat.

Chrem. Tune vero præbere quicquam boni possis, præter pustulas e balneo, et puerulorum esurientium anicularumque turbas numerumque pediculorum et culicum et pulicum, nec dico quantum præ multitudine? qui molesto circa caput stridore expergefaciunt, canentes, *Esuries, sed surge.* Præterea ut habeant pro veste pannos, pro lecto stramentum e juncis, culicibus plenum, quod dormientes excitat: et stoream ut habeant pro tapete putridam, pro pulvino lapidem prægrandem sub capite: et ut pro pane comedant malvæ germina: pro pulte folia exilium raphanorum: utque habeant pro scamno fracti urcei operculum: pro mactra dolioli latus, idque etiam rimosum. Numquid multorum bonorum te omnibus hominibus ostendo esse causam?

Paup. Tu quidem meam vitam non memorasti: illam autem mendicorum exagitasti.

Chrem. Atqui mendicitatis paupertatem dicimus esse sororem.

Paup. Vos quidem, qui etiam Thrasybulo Dionysium similem esse dicitis. Verum mea vita nihil tale experta est; nihil hercle, neque experietur. Mendici enim vita, quam tu dicis, est, vivere nihil habentem: pauperis autem, vivere pace, labo-

ribus addictum; nihil quidem ei superesse, verum etiam nihil deese.

Chrem. Pro Ceres! quam beatæ memoriæ vitam ejus narras! si parcendo et laborando tantum non relinquat, unde sepeliri possit.

Paup. Deridere incipis et cavillari, posthabitis seriis; ignorans me homines meliores reddere, quam Plutus, et ingenio et specie. Nam apud hunc podagrosi, ventriosi, et crassi suras, pinguesque sunt supra modum: apud me autem tenues et graciles, hostibusque formidabiles.

Chrem. Forsan enim a fame hanc ipsis gracilitatem præstas.

Paup. De temperantia jam disseram vobis, et demonstrabo mecum esse modestiam, Pluti autem esse, injurias inferre.

Chrem. Sane itaque furari modestum est, et parietes perfodere.

Blep. Ita hercle: si quidem latere hæc facientem oportet, quidni modestum est?

Paup. Adspice modo oratores in urbibus, ut se, quamdiu sunt pauperes, populo et reipublicæ justos præstant, at e publicis pecuniis ditati, mox injusti fiunt, et insidiantur plebi, popularisque status fiunt hostes.

Chrem. At non mentiris horum quicquam, licet valde sis maledica. Verumtamen nihilominus plorabis, ne propterea su-

περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μέντοι μηδ' ἐπιλείπειν.

Χρεμύλος.

ὡς μακαρίτην, ὦ Δάματερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας,
εἰ φεισάμενος καὶ μοχθήσας καταλείψει μηδὲ ταφῆναι.

Πενία.

σκώπτειν πειρᾷ καὶ κωμῳδεῖν, τοῦ σπουδάζειν ἀμελήσας,
οὐ γιγνώσκων, ὅτι τοῦ Πλούτου παρέχω βελτίονας ἄνδρας,
καὶ τὴν γνώμην καὶ τὴν ἰδέαν. παρὰ τῷ μὲν γὰρ ποδαγρῶντες,
καὶ γαστρώδεις, καὶ παχύκνημοι, καὶ πίονές εἰσιν ἀσελγῶς·
παρ' ἐμοὶ δ' ἰσχνοὶ, καὶ σφηκώδεις, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί.

Χρεμύλος.

ὑπὸ τοῦ λιμοῦ γὰρ ἴσως αὐτοῖς τὸ σφηκῶδες σὺ πορίζεις.

Πενία.

περὶ σωφροσύνης ἤδη τοίνυν περανῶ σφῷν, κἀναδιδάξω,
ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ' ἐμοῦ· τοῦ Πλούτου δ' ἐστὶν ὑβρίζειν.

Χρεμύλος.

πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστιν, καὶ τοὺς τοίχους διορύττειν.

Βλεψίδημος.

νὴ τὸν Δία γ', εἴ γε λαθεῖν αὐτὸν δεῖ, πῶς οὐ κόσμιόν ἐστι;

Πενία.

σκέψαι τοίνυν ἐν ταῖς πόλεσιν τοὺς ῥήτορας, ὡς ὁπόταν μὲν
ὦσι πένητες, περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν εἰσὶ δίκαιοι·
πλουτήσαντες δ' ἀπὸ τῶν κοινῶν, παραχρῆμ' ἄδικοι γεγένηνται,
ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει, καὶ τῷ δήμῳ πολεμοῦσιν.

Χρεμύλος.

ἀλλ' οὐ ψεύδει τούτων γ' οὐδὲν, καίπερ σφόδρα βάσκανος οὖσα.
ἀτὰρ οὐχ ἧττόν γ' οὐδὲν κλαύσει, μηδὲν ταύτῃ γε κομήσῃς,
ὅτι γε ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείσειν ἡμᾶς, ὡς ἔστιν ἀμείνων

πενία πλούτου.

Πενία.

καὶ σύ γ' ἐλέγξαι μ' οὔπω δύνασαι περὶ τούτε
ἀλλὰ φλυαρεῖς, καὶ πτερυγίζεις.

Χρεμύλος.

καὶ πῶς φεύγουσί σ' ἅπαντες;

Πενία.

ὅτι βελτίες αὐτοὺς ποιῶ. σκέψασθαι δ' ἔστι μάλιστα
ἀπὸ τῶν παίδων. τὲς γὰρ πατέρας φεύγεσι, φρονεντας ἄριστα
αὐτοῖς. ἔτω διαγιγνώσκειν χαλεπὸν πρᾶγμ' ἐστὶ δίκαιον.

Χρεμύλος.

τὸν Δία φήσεις ἆρ' οὐκ ὀρθῶς διαγιγνώσκειν τὸ κράτιστον·
κἀκεῖνος γὰρ τὸν πλοῦτον ἔχει.

Βλεψίδημος.

ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει.

Πενία.

ἀλλ', ὦ Κρονικαῖς λήμαις ὄντως λημῶντες τὰς φρένας ἄμφω,
ὁ Ζεὺς δήπου πένεται, καὶ τοῦτ' ἤδη φανερῶς σε διδάξω.
εἰ γὰρ ἐπλέτει, πῶς ἂν ποιῶν τὸν Ὀλυμπικὸν αὐτὸς ἀγῶνα,
ἵνα τὲς Ἕλληνας ἅπαντας ἀεὶ δι' ἔτες πέμπτε ξυναγείρει,
ἀνεκήρυττεν τῶν ἀθλητῶν τοὺς νικῶντας, στεφανώσας
κοτίνε στεφάνῳ; καίτοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν, εἴπερ ἐπλέτει.

Χρεμύλος.

οὐκοῦν τούτῳ δήπου δηλοῖ τιμῶν τὸν πλοῦτον ἐκεῖνος.
φειδόμενος γὰρ καὶ βουλόμενος τούτου μηδὲν δαπανᾶσθαι,
λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, τὸν πλοῦτον ἐᾷ παρ' ἑαυτῷ.

Πενία.

πολὺ τῆς πενίας πρᾶγμ' αἴσχιον ζητεῖς αὐτῷ περιάψαι,

perbias, quoniam studes nobis persuadere meliorem esse paupertatem divitiis.

PAUP. Tu vero refutare me nondum potes in ista re, sed nugaris, et frustra strepis.

CHREM. Qui fit ergo, ut te omnes fugitent?

PAUP. Quia meliores eos reddo. Contemplari licet hoc maxime in pueris; etenim illi patres fugitant, qui bene cupiunt ipsis: adeo difficile est dignoscere id quod justum est.

CHREM. Dices itaque Jovem non satis dignoscere quod sit optimum: nam et ille divitias habet.

BLEP. Hanc autem ad nos ablegat.

PAUP. At ô qui mentem lippientem habetis Saturniis gramiis, Jupiter inops est utique; idque jam clare te docebo. Si enim dives esset, quomodo instituens ipse Olympiacum certamen, ubi Græcos universos quinto quoque anno congregat, proclamaret victores athletas, coronatos oleastri ramo? atqui auro potius oportebat, si esset dives.

CHREM. Hoc ipso ergo ostendit ille, se magni facere divitias. Dum enim parcit et nihil earum volt erogari, dumque rebus nihili victores coronat, divitias sibi servat.

PAUP. Rem ei multo turpiorem, quam est inopia, studes ad-

fingere, si, dives quum sit, adeo est sordidus et lucri cupidus.

CHREM. Sed te Jupiter perdat oleastro prius redimitam.

PAUP. Vosne mihi ausos contradicere, quasi non omnia vobis bona eveniant propter paupertatem !

CHREM. Ex Hecata hoc quærere licet, an ditescere, an vero esurire sit melius. Dicit enim eos, qui abundant opibus, cœnam sibi singulis mensibus adpositum venire, eam vero pauperes homines rapere, priusquam adposita sit. Sed perieris, et ne mutias quicquam amplius. Non enim persuadebis, tametsi persuadeas.

PAUP. *O cives Argivi, audite qualia dicat.*

CHREM. Pausonem invoca commensalem tuum.

PAUP. Quid agam misera ?

CHREM. In maximam malam crucem abi ocius a nobis.

PAUP. Quorsum autem eam ?

CHREM. In nervum ito: ne cessa, sed propera.

PAUP. Atqui vos me aliquando huc arcessetis.

CHREM. Tum redibis : nunc vero te aufer. Melius est enim ut ego ditescam : tuo autem capiti male sit.

BLEP. Equidem hercle volo dives factus convivari cum liberis

εἰ ϖλούσιος ὢν, ἀνελεύθερός ἐσθ' οὑτωσὶ καὶ φιλοκερδής.

Χρεμύλος.

ἀλλὰ σέ γ' ὁ Ζεὺς ἐξολέσειεν, κοτίνȣ ϛεφάνῳ ϛεφανώσας.

Πενία.

τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾷν ὑμᾶς, ὡς ȣ̓ πάντ' ἔστ' ἀγάθ' ὑμῖν
διὰ τὴν Πενίαν.

Χρεμύλος.

παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστιν τοῦτο ϖυθέσθαι,
εἴτε τὸ πλȣτεῖν, εἴτε τὸ πεινῇν βέλτιον. φησὶ γὰρ αὐτὴ
τȣ̀ς μὲν ἔχοντας καὶ πλȣτȣ͂ντας δεῖπνον κατὰ μῆν' ἀποπέμπειν·
τȣ̀ς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων, ἁρπάζειν, πρὶν καταθεῖναι.
ἀλλὰ φθείρου, καὶ μὴ γρύξῃς
ἔτι μηδ' ὁτιοῦν.
οὐ γὰρ ϖείσεις, οὐδ' ἢν ϖείσῃς.

Πε. ὦ ϖόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει.

Χρ. Παύσωνα κάλει τὸν ξύσσιτον.

Πε. τί ϖάθω, τλήμων;

Χρ. ἔῤῥ' ἐς κόρακας θᾶττον ἀφ' ἡμῶν.

Πε. εἶμι δὲ ϖοῖ γῆς;

Χρ. ἐς τὸν κύφων'· ἀλλ' οὐ μέλλειν
χρή σ', ἀλλ' ἀνύτειν.

Πε. ἦ μὴν ὑμεῖς γ' ἔτι μ' ἐνταυθοῖ
μεταπέμψεσθον.

Χρ. τότε νοστήσεις· νῦν δὲ φθείρου.
κρεῖττον γάρ μοι ϖλουτεῖν ἐστὶν,
σὲ δ' ἐᾷν κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλήν.

Βλ. νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἐθέλω ϖλουτῶν
εὐωχεῖσθαι μετὰ τῶν ϖαίδων

τῆς τε γυναικὸς, καὶ λουσάμενος,
λιπαρὸς χωρῶν ἐκ βαλανείου,
τῶν χειροτέχνων
καὶ τῆς Πενίας καταπαρδεῖν.
Χρ. αὕτη μὲν ἡμῖν ἡ 'πίτριπτος οἴχεται.
ἐγὼ δὲ καὶ σύ γ' ὡς τάχιστα τὸν θεὸν
ἐγκατακλινοῦντ' ἄγωμεν εἰς 'Ασκληπιοῦ.
Βλ. καὶ μὴ διατρίβωμέν γε, μὴ πάλιν τις αὖ
ἐλθὼν διακωλύσῃ τι τῶν προὔργου ποιεῖν.
Χρ. ὦ παῖ Καρίων, τὰ στρώματ' ἐκφέρειν σ' ἐχρῆν,
αὐτόν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον, ὡς νομίζεται,
καὶ τἄλλ', ὅσ' ἐστὶν ἔνδον ηὐτρεπισμένα.
Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ, ΧΡΕΜΥΛΟΥ, ΠΛΟΥΤΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Κα. Ὦ πλεῖστα Θησείοισι μεμυστιλημένοι,
γέροντες ἄνδρες, ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις,
ὡς εὐτυχεῖθ', ὡς μακαρίως πεπράγατε,
ἄλλοι θ', ὅσοις μέτεστι τοῦ χρηστοῦ τρόπου.
Χο. τί δ' ἔστιν, ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ φίλων;
φαίνει γὰρ ἥκειν ἄγγελος χρηστοῦ τινος.
Κα. ὁ δεσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα,
μᾶλλον δ' ὁ Πλοῦτος αὐτός· ἀντὶ γὰρ τυφλοῦ,
ἐξωμμάτωται καὶ λελάμπρυνται κόρας,
'Ασκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχών.
Χο. λέγεις μοι χαράν· λέγεις μοι βοάν.
Κα. πάρεστι χαίρειν, ἤν τε βούλησθ', ἤν τε μή.
Χο. ἀναβοάσομαι τὸν εὔπαιδα, καὶ

meis et uxore; et lotus atque nitidus procedens e balneo, opificibus et Paupertati oppedere.

Chrem. Nobis quidem abiit perdita ista: ego vero et tu Deum quam citissime ducamus in Æsculapi fanum, ut illic incubet.

Blep. Ne vero cessemus, ne rursus aliquis accedens impedimento sit, quo minus faciamus, quod ad rem pertineat.

Chrem. Heus Cario famule, stragula efferre oportet, ipsumque deum ducere, ut moris est, ceteraque simul, quæ intus parata sunt.

Chor. *(Deest Chori canticum.)*

CARIO, CHORUS, MULIER, PLUTUS, CHREMYLUS.

Car. O qui sæpe Theseis tenuiter epulati estis, senes, pane admodum modico, quam nunc estis fortunati, quam beata est sors vestra, ceterique omnes, qui probis estis moribus!

Chor. Quid est, optime tuorum sodalium? videris enim advenire nuntius alicujus boni.

Car. Herus meus factus est fortunatissimus, vel potius ipse Plutus: nam ex cœco factus est oculatissimus, habetque nitentes pupillas, Æsculapio usus medico propitio.

Chor. Nuntias mihi quod gaudeam, nuntias mihi quod exclamem.

Car. Licet jam lætari, velitis nolitis.

Chor. Alta voce laudabo optimi patris filium, et ingens illud mortalibus jubar, Æsculapium.

MUL. Quisnam iste clamor est? nuntiabitne aliquid boni? hoc enim cupiens ego dudum intus desideo, hunc opperiens.

CAR. Cito, cito affer vinum, hera, ut et ipsa bibas: lubens enim oppido hoc facis. Nam omnia bona uno quasi fasce comprehensa tibi fero.

MUL. Ubi ergo sunt?

CAR. Ex illis quæ dicam cognosces illico.

MUL. Age igitur expedi quidquid dicis tandem.

CAR. Ausculta igitur: nam ego rem omnem a calce usque in caput tibi demensam dabo.

MUL. Ne quæso in caput mihi.

CAR. Annon bona ea, quæ modo evenerunt?

MUL. Non res ipsas inquam.

CAR. Etenim quum extemplo pervenimus ad Deum, virum ducentes tunc quidem miserrimum, at nunc felicem ac beatum, si quisquam alius, primum quidem ipsum ad mare deduximus, deinde abluimus.

MUL. Edepol næ ille beatus erat: homo senex, frigido lotus mari.

CAR. Deinde ad delubrum Dei concessimus. Postquam autem in ara placentæ et liba consecrata fuere flamma Vulcani, reclinavimus Plutum, uti par erat: nostrûm autem unusquisque torum sibi consarcinavit.

μέγα βροτοῖσι φέγγος, Ἀσκληπιόν.
Γυ. τίς ἡ βοή ποτ' ἐστίν; ἆρά γ' ἀγγελεῖ
χρηστόν τι; τοῦτο γὰρ ποθοῦσ' ἐγὼ πάλαι,
ἔνδον κάθημαι περιμένουσα τουτονί.
Κα. ταχέως, ταχέως φέρ' οἶνον, ὦ δέσποιν', ἵνα
καὐτὴ πίῃς· φιλεῖς δὲ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα·
ὡς ἀγαθὰ συλλήβδην ἅπαντά σοι φέρω.
Γυ. καὶ ποῦ 'στιν;
Κα. ἐν τοῖς λεγομένοις εἴσει τάχα.
Γυ. πέραινε τοίνυν, ὅ τι λέγεις, ἀνύσας ποτέ.
Κα. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα
ἐκ τῶν ποδῶν ἐς τὴν κεφαλήν σοι πάντ' ἐρῶ.
Γυ. μὴ δῆτ' ἐμοί γ' ἐς τὴν κεφαλήν.
Κα. μὴ τἀγαθὰ,
ἃ νῦν γεγένηται;
Γυ. μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα.
Κα. ὡς γὰρ τάχιστ' ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεὸν,
ἄγοντες ἄνδρα, τότε μὲν ἀθλιώτατον,
νῦν δ', εἴ τιν' ἄλλον, μακάριον κεὐδαίμονα,
πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν·
ἔπειτ' ἐλοῦμεν.
Γυ. νὴ Δί' εὐδαίμων ἄρ' ἦν,
ἀνὴρ γέρων ψυχρᾷ θαλάττῃ λούμενος.
Κα. ἔπειτα πρὸς τὸ τέμενος ᾖμεν τοῦ θεοῦ.
ἐπεὶ δὲ βωμῷ πόπανα καὶ προθύματα
καθωσιώθη, πέλανος Ἡφαίστου φλογὶ,
κατεκλίνομεν τὸν Πλοῦτον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν·
ἡμῶν δ' ἕκαστος στιβάδα παρεκαττύετο.

Γυ. ἦσαν δέ τινες κᾆλλοι δεόμενοι τοῦ θεοῦ;
Κα. εἷς μέν γε Νεοκλείδης, ὅς ἐστι μὲν τυφλὸς,
κλέπτων δὲ, τοὺς βλέποντας ὑπερηκόντισεν·
ἕτεροί τε πολλοὶ, παντοδαπὰ νοσήματα
ἔχοντες. ὡς δὲ τοὺς λύχνους ἀποσβέσας
ἡμῖν παρήγγειλεν καθεύδειν τοῦ θεοῦ
ὁ πρόσπολος, εἰπὼν, ἤν τις αἴσθηται ψόφου,
σιγᾷν, ἅπαντες κοσμίως κατεκείμεθα.
κᾀγὼ καθεύδειν οὐκ ἐδυνάμην· ἀλλ' ἐμὲ
ἀθάρης χύτρα τις ἐξέπληττε, κειμένη
ὀλίγον ἄπωθεν τῆς κεφαλῆς του γρᾳδίου,
ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.
ἔπειτ' ἀναβλέψας ὁρῶ τὸν ἱερέα
τοὺς φθοῖς ἀφαρπάζοντα καὶ τὰς ἰσχάδας
ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς. μετὰ τοῦτο δὲ
περιῆλθε τοὺς βωμοὺς ἅπαντας ἐν κύκλῳ,
εἴ που πόπανον εἴη τι καταλελειμμένον·
ἔπειτα ταῦθ' ἥγιζεν εἰς σάκταν τινά.
κᾀγὼ νομίσας πολλὴν ὁσίαν τοῦ πράγματος,
ἐπὶ τὴν χύτραν τὴν τῆς ἀθάρης ἀνίσταμαι.
Γυ. ταλάντατ' ἀνδρῶν, οὐκ ἐδεδοίκεις τὸν θεόν;
Κα. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε, μὴ φθάσειέ με
ἐπὶ τὴν χύτραν ἐλθὼν, ἔχων τὰ στέμματα.
ὁ γὰρ ἱερεὺς αὐτοῦ με προὐδιδάξατο.
τὸ γρᾴδιον δ', ὡς ᾔσθετο δή μου τὸν ψόφον,
τῇ χείρ' ὑφῄρει· κᾆτα συρίξας ἐγὼ
ὀδὰξ ἐλαβόμην, ὡς παρείας ὢν ὄφις.
ἡ δ' εὐθέως τὴν χεῖρα πάλιν ἀνέσπασε,

Mul. Aderantne alii etiam, opem Dei desiderantes?

Car. Unus quidem Neoclides, qui cœcus quidem est, at furando facile videntes superat: aliique multi omnis generis morbis impliciti. Postquam autem lucernis exstinctis nos jussit dormire Dei minister, edixitque, ut, si quis sonitum sentiret, taceret, omnes placide decubuimus. Ego autem dormire non poteram, sed me pultis olla quædam percellebat, posita non procul a capite aniculæ cujusdam, ad quam misere cupiebam adrepere. Deinde suspiciens video sacerdotem liba rapere et caricas de sacra mensa. Postilla circumibat aras omnes ordine, sicubi aliquod panificium esset relictum: deinde hæc sacro ritu condebat in sacculum aliquem. Ego autem existimans jam omnino fas esse talia facere, ad ollam illam pultis erigor.

Mul. Scelestissime hominum! non verebaris Deum?

Car. Immo equidem hercle, ne prius ad ollam accederet cum suis corollis: nam sacerdos ejus mihi documento fuerat. Anicula vero, quum jam strepitum meum sentiret, manu ollam subtrahere conata est: ego autem, subilo edito, mordicus eam adripui, non secus ac si pareas anguis fuissem: illa vero extemplo ma-

num retraxit, jacuitque quiete, stragulis involuta, præ metu visiens acerbius mustela. At ego tunc bonam partem pultis absorbui: post impletus requievi.

Mul. Deus vero ad vos non accederat?

Car. Nondum. Posthæc etiam ridiculum quiddam feci: nam accedente ipso vehementer admodum pepedi: nam venter meus inflatus erat.

Mul. Mirum ni illi nauseam moveris.

Car. Minime: verum Jaso quædam, quæ ipsum sequebatur, erubuit: et Panacea sese evertit, naribus compressis: nam thus ego non pedo.

Mul. Ipse autem Deus?

Car. Ne id quidem hercle curavit.

Mul. Utique inurbanum hunc deum esse dicis.

Car. Neutiquam hercle: sed merdivorum.

Mul. Hem scelus!

Car. Post illa me ipse etiam extemplo cooperui timens: ille autem ivit circum circa, morbos inspiciens omnes recte admodum atque ordine: deinde puer ei lapideum mortariolum adposuit, et pistillum, et capsulam.

Mul. Lapideam?

Car. Non hercle inquam, non ipsam capsulam.

Mul. At vero quo modo videbas, ô tervenefice, qui te coopertum fuisse dicis?

Car. Per palliolum: pol enim foramina habebat non pauca.

κατέκειτο δ', αὑτὴν ἐντυλίξασ' ἡσυχῇ,
ὑπὸ τοῦ δέους βδέουσα δριμύτερον γαλῆς.
κἀγὼ τότ' ἤδη τῆς ἀθάρης πολλὴν ἔφλων·
ἔπειτ', ἐπειδὴ μεστὸς ἦν, ἀνεπαυόμην.

Γυ. ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν;

Κα. οὐδέπω.
μετὰ τοῦτο δ' ἤδη καὶ γελοῖον δῆτά τι
ἐποίησα. προσιόντος γὰρ αὐτοῦ, μέγα πάνυ
ἀπέπαρδον· ἡ γαστὴρ γὰρ ἐπεφύσητό μου.

Γυ. ἦπου σε διὰ τοῦτ' εὐθὺς ἐβδελύττετο.

Κα. οὔκ· ἀλλ' Ἰασὼ μέν τις ἀκολουθοῦσ' ἅμα,
ὑπηρυθρίασε, χ' ἡ Πανάκει' ἀπεστράφη,
τὴν ῥῖν' ἐπιλαβοῦσ'· οὐ λιβανωτὸν γὰρ βδέω.

Γυ. αὐτὸς δ' ἐκεῖνος;

Κα. οὐ μὰ Δί' οὐδ' ἐφρόντισε.

Γυ. λέγεις ἄγροικον ἄρα σύ γ' εἶναι τὸν θεόν.

Κα. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἀλλὰ σκατοφάγον.

Γυ. αἶ τάλαν.

Κα. μετὰ ταῦτ' ἐγὼ μὲν εὐθὺς ἐνεκαλυψάμην,
δείσας· ἐκεῖνος δ' ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα
σκοπῶν περιῄει πάντα κοσμίως πάνυ.
ἔπειτα παῖς αὐτῷ λίθινον θυείδιον
παρέθηκε, καὶ δοίδυκα, καὶ κιβώτιον.

Γυ. λίθινον;

Κα. μὰ Δί' οὐ δῆτ' οὐχὶ τό γε κιβώτιον.

Γυ. σὺ δὲ πῶς ἑώρας, ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
ὃς ἐγκεκαλύφθαι φῄς;

Κα. διὰ τοῦ τριβωνίου.

ὀπὰς γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας, μὰ τὸν Δία.
πρῶτον δὲ πάντων τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον
καταπλαστὸν ἐνεχείρησε τρίβειν, ἐμβαλὼν
σκορόδων κεφαλὰς τρεῖς Τηνίων. ἔπειτ' ἔφλα
ἐν τῇ θυείᾳ ξυμπαραμιγνύων ὀπὸν,
καὶ σχῖνον· εἶτ' ὄξει διέμενος Σφηττίῳ,
κατέπλασεν αὐτοῦ τὰ βλέφαρ' ἐκστρέψας, ἵνα
ὀδυνῷτο μᾶλλον. ὁ δὲ κεκραγὼς καὶ βοῶν,
ἔφευγ' ἀνᾴξας· ὁ δὲ θεὸς γελάσας ἔφη·
Ἐνταῦθα νῦν κάθησο καταπεπλασμένος,
ἵν' ἐπομνύμενον παύσω σε τῆς ἐκκλησίας.
Γυ. ὡς φιλόπολίς τις ἔσθ' ὁ δαίμων καὶ σοφός.
Κα. μετὰ τοῦτο τῷ Πλούτωνι παρεκαθέζετο,
καὶ πρῶτα μὲν δὴ τῆς κεφαλῆς ἐφήψατο·
ἔπειτα καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβὼν,
τὰ βλέφαρα περιέψησεν· ἡ Πανάκεια δὲ
κατεπέτασ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν φοινικίδι
καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον· εἶθ' ὁ θεὸς ἐπόππυσεν.
ἐξηξάτην οὖν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεὼ,
ὑπερφυεῖς τὸ μέγεθος.
Γυ. ὦ φίλοι θεοί.
Κα. τούτω δ' ὑπὸ τὴν φοινικίδ' ὑποδύνθ' ἡσυχῇ,
τὰ βλέφαρα περιέλειχον, ὥς γ' ἐμοὶ 'δόκει·
καὶ πρίν σε κοτύλας ἐκπιεῖν οἴνου δέκα,
ὁ Πλοῦτος, ὦ δέσποιν', ἀνεστήκει βλέπων·
ἐγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς,
τὸν δεσπότην τ' ἤγειρον. ὁ θεὸς δ' εὐθέως
ἠφάνισεν αὐτὸν, οἵ τ' ὄφεις, ἐς τὸν νεών.

Primo itaque Neoclidi medicamentum ad illinendum cœpit terere, injectis alliorum Teniorum tribus capitibus: deinde contudit illa in mortario, admiscens gummi et scillam: his deinde aceto perfusis Sphettio, oblevit ei palpebras extrorsum versas, ut cruciaretur magis. At ille vociferans atque clamans fugit exiliens: ipse autem Deus ridens dixit: *Hic jam sede perlitus, ut mea opera desinas interesse concioni, possisque eam ejurare.*

Mul. Quam amans reipublicæ est ille Deus et sapiens!

Car. Posthinc Pluto adsedit; et primo quidam caput attrectavit: deinde puro sudario sumto, palpebras circumabstersit: Panacea vero obvelavit ei caput purpureo involucro, et faciem totam: deinde Deus sibilavit, atque prosiluerunt illico e delubro serpentes duo immani magnitudine.

Mul: Dii boni!

Car. Isti autem tacite purpureum involucrum subeuntes, palpebras circumlambebant, ut mihi quidem videbatur; et

priusquam tu heminas vini decem ebiberes, Plutus, hera mea, surrexit videns. Ego autem plausi præ gaudio, herumque excitavi. At deus statim se abscondit ipsique serpentes in delubrum. Qui autem juxta ipsum cubabant quantopere existimas? Plutum amplexi sunt, et tota nocte vigilarunt, usquedum illuxit. Ego autem laudabam deum maximopere, quod cito Plutum fecisset videntem, Neoclidem vero magis fecisset cœcum.

Mul. Quantam habes potentiam, ô rex domine! Sed dic mihi, ubi est Plutus?

Car. Venit. Verum circa eum erat immensa hominum turba. Qui enim prius justi fuerant, victumque habuerant modicum, ipsum amplexabantur, salutabantque omnes gaudio perfusi: quicunque autem fuerant divites, opesque multas habuerant, et victum sibi injusta ratione acquisiverant, supercilia contrahebant, vultumque præ se ferebant tetricum. Illi autem pone sequebantur, sertis redimiti, ridentes, bona verba dicentes: personabat autem calceus senum, in numerum compositis gressibus euntium. Sed eia omnes pariter uno ordine saltate, tripudiate, choreas ducite: nemo enim vobis domum ingressis nuntiabit, farinam non inesse in sacco.

Mul. Equitem, ita mihi Hecate propitia sit, volo coronare te, ob lætum nuntium, panum clibanitiorum serie, qui talia nuntiaveris.

Car. Ne ergo cunctare amplius: jam enim viri adsunt prope ostium.

οἱ δ' ἐγκατακείμενοι παρ' αὐτῷ, πῶς δοκεῖς,
τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην
ἐγρηγόρεσαν, ἕως διέλαμψεν ἡμέρα.
ἐγὼ δ' ἐπῄνουν τὸν θεὸν πάνυ σφόδρα,
ὅτι βλέπειν τὸν Πλοῦτον ἐποίησεν ταχὺ,
τὸν δὲ Νεοκλείδη μᾶλλον ἐποίησεν τυφλόν.

Γυ. ὅσην ἔχεις τὴν δύναμιν, ὦ 'ναξ δέσποτα.
ἀτὰρ φράσον μοι, ποῦ 'σθ' ὁ Πλοῦτος;

Κα. ἔρχεται.
ἀλλ' ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος.
οἱ γὰρ δίκαιοι πρότερον ὄντες, καὶ βίον
ἔχοντες ὀλίγον, αὐτὸν ἠσπάζοντο, καὶ
ἐδεξιοῦνθ' ἅπαντες ὑπὸ τῆς ἡδονῆς·
ὅσοι δ' ἐπλούτουν, οὐσίαν τ' εἶχον συχνὴν,
οὐκ ἐκ δικαίου τὸν βίον κεκτημένοι,
ὀφρῦς ξυνῆγον, ἐσκυθρώπαζόν θ' ἅμα.
οἱ δ' ἠκολούθουν κατόπιν ἐστεφανωμένοι,
γελῶντες, εὐφημοῦντες· ἐκτυπεῖτο δὲ
ἐμβὰς γερόντων εὐρύθμοις προβήμασιν.
ἀλλ' εἶ' ἁπαξάπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου
ὀρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε·
οὐδεὶς γὰρ ὑμῖν εἰσιοῦσιν ἀγγελεῖ,
ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ.

Γυ. νὴ τὴν Ἑκάτην, κἀγωγ' ἀναδῆσαι βούλομαι
εὐαγγέλιά σ' ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῷ,
τοιαῦτ' ἀπαγγείλαντα.

Κα. μή νυν μέλλ' ἔτι,
ὡς ἄνδρες ἐγγύς εἰσιν ἤδη τῶν θυρῶν.

Γυ. φέρε νῦν ἰοῦσ' εἴσω κομίσω καταχύσματα
ὥσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Κα. ἐγὼ δ' ἀπαντῆσαί γ' ἐκείνοις βούλομαι.
Χο. (λείπει κομμάτιον τοῦ Χοροῦ.)
Πλ. καὶ προσκυνῶ γε πρῶτα μὲν τὸν Ἥλιον,
ἔπειτα σεμνῆς Παλλάδος κλεινὸν πέδον,
χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος, ἥ μ' ἐδέξατο.
αἰσχύνομαι δὲ τὰς ἐμαυτοῦ ξυμφορὰς,
οἵοις ἄρ' ἀνθρώποις ξυνὼν ἐλάνθανον·
τοὺς ἀξίους δὲ τῆς ἐμῆς ὁμιλίας
ἔφευγον, εἰδὼς οὐδὲν ὁ τλήμων ἐγώ.
ὡς οὐδ' ἐκεῖν' ἄρ', οὐδὲ ταῦτ' ὀρθῶς ἔδρων·
ἀλλ' αὖ τὰ πάντα πάλιν ἀναστρέψας ἐγὼ
δείξω τολοιπὸν πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι
ἄκων ἐμαυτὸν τοῖς πονηροῖς ἐνεδίδουν.
Χρ. βάλλ' ἐς κόρακας· ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι,
οἱ φαινόμενοι παραχρῆμ', ὅταν πράττῃ τις εὖ.
νύττουσι γὰρ, καὶ φλῶσι τἀντικνήμια,
ἐνδεικνύμενοι ἕκαστος εὔνοιάν τινα.
ἐμὲ γὰρ τίς οὐ πρόσειπε; ποῖος οὐκ ὄχλος
περιεστεφάνωσεν ἐν ἀγορᾷ πρεσβυτικός;
Γυ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ σὺ, καὶ σὺ, χαίρετον.
φέρε νῦν, νόμος γάρ ἐστι, τὰ καταχύσματα
ταυτὶ καταχέω σου λαβοῦσα.
Πλ. μηδαμῶς.
ἐμοῦ γὰρ εἰσιόντος ἐς τὴν οἰκίαν
πρώτιστα, καὶ βλέψαντος, οὐδὲν ἐκφέρειν
πρεπῶδές ἐστιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰσφέρειν.

Mul. Age vero domum ingressa, afferam bellaria, tanquam in recens emtos oculos effundenda.

Car. Ego autem obviam procedere illis volo.

Chor. (*Deest Chori cantiuncula.*)

Plut. Et quidem primum saluto Solem, deinde almæ Palladis inclytum solum, universamque Cecropis regionem, quæ me excepit. Pudet autem me miseriæ meæ. Mene cum istiusmodi hominibus inscium convixisse! illos autem, qui digni erant meo consortio, fugitavi, omnium rerum ignarus, ego miser. Quam male utrumque feci! sed omnibus in contrarium conversis, ostendam deinceps cunctis hominibus, quam invitus me ipsum improbis tradiderim.

Chrem. Facesse in malam rem. Quam molesti sunt amici, qui statim apparent protinus, quum quis prospera utitur fortuna! Etenim fodicant, et tibias fricant, declarantes unusquisque benevolentiam quamdam. Nam quis me non salutavit? quænam me in foro non circumdedit senilis turba?

Mul. Carissime vir, et tu et tu salvete. Age nunc, moris enim est, bellaria ista sumam et te iis perfundam.

Plut. Nequaquam. Me enim primum, postquam visum recepi, domum ingrediente, nihil efferre decet, sed potius inferre.

MUL. Itane non accipies bellaria hæc?

PLUT. Intus quidem apud focum, uti mos est. Præterea irrisionem sic quoque vitabimus. Non enim decet poëtam caricas et bellaria spectatoribus projicere, et istis eos ad risum compellere.

MUL. Recte prorsus autumas. Nam ecce Dexinicus iste jam surrexit, tanquam arrepturus caricas.

CHOR. (*Deest canticum Chori.*)

CARIO, VIR JUSTUS, CHREMYLUS, SYCOPHANTA, CHORUS.

CAR. Quam suave est, ô viri, rem feliciter gerere, præsertim si nihil domo extuleris. Nobis enim bonorum acervus in domum irruit, sine ullo cujusvis intertrimento. Panarium quidem plenum est alba farina: amphoræ autem vino rubro fragranti: argento et auro omnia nobis vasa efferta sunt, adeo ut mirari subeat: puteus oleo plenus: ampullæ unguentis refertæ; cœnaculum caricis. Acetabula omnia, et patellæ, et ollæ æreæ jam sunt: scutellas vero putidas, piscarias illas, argenteas jam videre est: muscipula autem nobis repente facta est eburnea. At nos famuli ludimus par impar stateribus aureis: nates autem detergimus, non lapillis

Γυ. εἶτ' οὐχὶ δέξει δῆτα τὰ καταχύσματα;
Πλ. ἔνδον γε παρὰ τὴν ἑστίαν, ὥσπερ νόμος·
ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφύγοιμεν ἄν.
οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ,
ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις
προβαλόντ', ἐπὶ τούτοισιν ἐπαναγκάζειν γελᾷν.
Γυ. εὖ πάνυ λέγεις· ὡς Δεξίνικος οὑτοσὶ
ἀνίσταθ', ὡς ἁρπασόμενος τὰς ἰσχάδας.
Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΚΑΡΙΩΝ, ΑΝΗΡ ΔΙΚΑΙΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Κα. ΩΣ ἡδὺ πράττειν, ὦ 'νδρες, ἔστ' εὐδαιμόνως,
καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντ' οἴκοθεν.
ἡμῖν γὰρ ἀγαθῶν σωρὸς εἰς τὴν οἰκίαν
ἐπεισπέπαικεν οὐδὲν ἠδικηκόσιν.
ἡ μὲν σιπύη μεστή 'στι λευκῶν ἀλφίτων·
οἱ δ' ἀμφορῆς, οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου.
ἅπαντα δ' ἡμῖν ἀργυρίου καὶ χρυσίου
τὰ σκευάρια πλήρη 'στιν, ὥστε θαυμάσαι.
τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν· αἱ δὲ λήκυθοι
μύρου γέμουσι· τὸ δ' ὑπερῷον, ἰσχάδων.
ὀξὶς δὲ πᾶσα, καὶ λοπάδιον, καὶ χύτρα,
χαλκῆ γέγονε· τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπροὺς,
τοὺς ἰχθυηροὺς, ἀργυροῦς πάρεσθ' ὁρᾷν.
ὁ δ' ἶπος ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.
στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν
χρυσοῖς· ἀποψώμεσθα δ' οὐ λίθοις ἔτι,

ἀλλὰ σκοροδίοις ὑπὸ τρυφῆς ἑκάστοτε.
καὶ νῦν ὁ δεσπότης μὲν ἔνδον βουθυτεῖ
ὗν καὶ τράγον καὶ κριὸν, ἐστεφανωμένος·
ἐμὲ δ' ἐξέπεμψεν ὁ καπνός. οὐχ οἷός τε γὰρ
ἔνδον μένειν ἦν. ἔδακνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.
Δι. ἕπου μετ' ἐμοῦ, παιδάριον, ἵνα πρὸς τὸν θεὸν
ἴωμεν.
Χρ. ἔα, τίς ἔσθ' ὁ προσιὼν οὑτοσί;
Δι. ἀνὴρ πρότερον μὲν ἄθλιος, νῦν δ' εὐτυχής.
Χρ. δηλονότι τῶν χρηστῶν τις, ὡς ἔοικας, εἶ.
Δι. μάλιστ'.
Χρ. ἔπειτα τοῦ δέει;
Δι. πρὸς τὸν θεὸν
ἥκω· μεγάλων γάρ μοι 'στὶν ἀγαθῶν αἴτιος.
ἐγὼ γὰρ ἱκανὴν οὐσίαν παρὰ τοῦ πατρὸς
λαβὼν, ἐπήρκουν τοῖς δεομένοις τῶν φίλων,
εἶναι νομίζων χρήσιμον πρὸς τὸν βίον.
Χρ. ἤπου σε ταχέως ἐπέλιπεν τὰ χρήματα.
Δι. κομιδῇ μὲν οὖν.
Χρ. οὐκοῦν μετὰ ταῦτ' ἦσθ' ἄθλιος.
Δι. κομιδῇ μὲν οὖν. κἀγὼ μὲν ᾤμην, οὓς τέως
εὐηργέτησα δεομένους, ἕξειν φίλους
ὄντως βεβαίους, εἰ δεηθείην ποτέ·
οἱ δ' ἐξετρέποντο, κοὐκ ἐδόκουν ὁρᾶν μ' ἔτι.
Χρ. καὶ κατεγέλων γ', εὖ οἶδ' ὅτι.
Δι. κομιδῇ μὲν οὖν.
αὐχμὸς γὰρ ὢν τῶν σκευαρίων μ' ἀπώλεσεν.
Χρ. ἀλλ' οὐχὶ νῦν.

amplius, sed alliis, præ luxuria, semper. Et nunc herus quidem meus immolat suem et hircum et arietem coronatus: me autem exire compulit fumus; nec enim poteram intus manere: nam palpebras mihi mordebat.

Just. Sequere me, puer, ut ad Deum eamus.

Chrem. Eia quis iste est, qui huc accedit?

Just. Homo prius quidem miser, nunc autem fortunatus.

Chrem. Apparet e numero bonorum te esse.

Just. Maxime.

Chrem. Quid itaque vis tibi?

Just. Ad deum istum venio: nam is mihi magnorum bonorum auctor est. Ego enim quum facultates satis amplas a patre mihi relictas accepissem, subveniebam inopibus amicis, existimans hoc in vita esse utile.

Chrem. Mirum, ni te cito defecerit pecunia.

Just. Omnino.

Chrem. Itaque postea miser eras?

Just. Omnino. Et ego quidem arbitrabar, quibus antea benefecissem indigentibus, eos me habiturum amicos vere firmos, siquando egerem: illi autem me aversabantur, et me videre se dissimulabant.

Chrem. Etiam deridebant te, sat scio.

Just. Omnino. Squalor enim meæ supellectilis me perdidit.

Chrem. Sed jam non amplius.

JUST. Eapropter ad deum merito huc veni, ut eum adorem.

CHREM. Sed quid detritum pallium facit ad deum, quod fert puer hic, qui te comitatur? dic mihi.

JUST. Et hoc dedicaturus ad deum venio.

CHREM. Num in hoc pallio initiatus es majoribus mysteriis?

JUST. Non: verum in eo alsi annos tredecim.

CHREM. Calcei vero?

JUST. Et isti una hibernum frigus tolerarunt.

CHREM. Ergo istos etiam dedicandos adtulisti?

JUST. Ita hercle.

CHREM. Lepida sane dona deo ferens venis.

SYC. Hei infortunatus ego! quam penitus perii miser! ô terque quaterque infortunatus et quinquies, et duodecies, et decies-millies. Iu, iu! ita multiplici obrutus sum infortunio.

CHREM. Apollo averrunce et dii servatores! quin est quod huic homini evenit mali?

SYC. Annon vero intoleranda mihi nunc evenerunt mala? qui amisi omnia, quæ domi habebam, per deum hunc, qui futurus est cœcus de integro, si modo jura non deficiant.

JUST. Ego propemodum rem cognoscere me arbitror: accedit enim aliquis oppressus calamitate: videtur autem esse homo pravæ notæ.

CHREM. Ita hercle. Recte ergo ei fit, quod perit.

SYC. Ubi, ubi est iste, qui solus nos omnes opulentos extem-

Δι. ἀνθ᾽ ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν
προσευξόμενος ἥκω δικαίως ἐνθάδε.
Χρ. τὸ τριβώνιον δὲ, τί δύναται πρὸς τὸν θεὸν,
ὃ φέρει μετὰ σοῦ τὸ παιδάριον τουτί; φράσον.
Δι. καὶ τοῦτ᾽ ἀναθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν θεόν.
Χρ. μῶν οὖν ἐμυήθης δῆτ᾽ ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα;
Δι. οὔκ· ἀλλ᾽ ἐνεῤῥίγωσ᾽ ἔτη τρία καὶ δέκα.
Χρ. τὰ δ᾽ ἐμβάδια;
Δι. καὶ ταῦτα συνεχειμάζετο.
Χρ. καὶ ταῦτ᾽ ἀναθήσων ἔφερες οὖν;
Δι. νὴ τὸν Δία.
Χρ. χαρίεντά γ᾽ ἥκεις δῶρα τῷ θεῷ φέρων.
Συ. οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλα δείλαιος,
καὶ τρισκακοδαίμων, καὶ τετράκις, καὶ πεντάκις,
καὶ δωδεκάκις, καὶ μυριάκις· ἰοὺ, ἰού.
οὕτω πολυφόρῳ ξυγκέκραμαι δαίμονι.
Χρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, καὶ θεοὶ φίλοι,
τί ποτ᾽ ἐστὶν, ὅ τι πέπονθεν ὤνθρωπος κακόν;
Συ. οὐ γὰρ σχέτλια πέπονθα νυνὶ πράγματα,
ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τἀκ τῆς οἰκίας
διὰ τὸν θεὸν τοῦτον, τὸν ἐσόμενον τυφλὸν
πάλιν αὖθις, ἤνπερ μὴ ᾽λλίπωσιν αἱ δίκαι;
Δι. ἐγὼ σχεδὸν τὸ πρᾶγμα γιγνώσκειν δοκῶ.
προσέρχεται γάρ τις κακῶς πράττων ἀνήρ.
ἔοικε δ᾽ εἶναι τοῦ πονηροῦ κόμματος.
Χρ. νὴ Δία· καλῶς τοίνυν ποιῶν ἀπόλλυται.
Συ. ποῦ, ποῦ ᾽σθ᾽ ὁ μόνος ἅπαντας ἡμᾶς πλουσίους
ὑποσχόμενος οὗτος ποιήσειν εὐθέως,

εἰ πάλιν ἀναβλέψειεν ἐξαρχῆς; ὁ δὲ
πολὺ μᾶλλον ἐνίους ἐστὶν ἐξολωλεκώς.
Χρ. καὶ τίνα δέδρακε ταῦτα δῆτ';
Συ. ἐμὲ τουτονί.
Χρ. ἦ τῶν πονηρῶν ἦσθα καὶ τοιχωρύχων;
Συ. μὰ Δί', οὐμενοῦν ἔσθ' ὑγιὲς ὑμῶν οὐδενὸς,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔχετέ μου τὰ χρήματα.
Κα. ὡς σοβαρὸς, ὦ Δάματερ, εἰσελήλυθεν
ὁ συκοφάντης. δῆλον ὅτι βουλιμιᾷ.
Συ. σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως οὐκ ἂν φθάνοις;
ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γὰρ δεῖ σ' ἐκεῖ στρεβλούμενον
εἰπεῖν ἃ πεπανούργηκας.
Κα. οἴμωζ' ἄρα σύ.
Δι. νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα, πολλοῦ γ' ἄξιος
ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ὁ θεὸς ἔσθ', ὅτι
τοὺς συκοφάντας ἐξολεῖ κακοὺς κακῶς.
Συ. οἴμοι τάλας· μῶν καὶ σὺ μετέχων καταγελᾷς;
ἐπεὶ πόθεν θοἰμάτιον εἴληφας τοδί;
ἐχθὲς δ' ἔχοντ' εἶδόν σ' ἐγὼ τριβώνιον.
Δι. οὐδὲν προτιμῶ σου. φορῶ γὰρ πριάμενος
τὸν δακτύλιον τονδὶ παρ' Εὐδάμου δραχμῆς.
Χρ. ἀλλ' οὐκ ἄν ἐστι συκοφάντου δήγματος.
Συ. ἆρ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ πολλή; σκώπτετον,
ὅ τι δὲ ποιεῖτον ἐνθάδ', οὐκ εἰρήκατον.
οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ' ἐστὸν οὐδενί.
Χρ. μὰ τὸν Δί' οὔκουν τῷ γε σῷ, σάφ' ἴσθ' ὅτι.
Συ. ἀπὸ τῶν ἐμῶν γὰρ, ναὶ μὰ Δαὶ, δειπνήσετον.
Χρ. ὡς δὴ 'π' ἀληθείᾳ, σὺ μετὰ τοῦ μάρτυρος

plo se facturum pollicitus fuerat, si modo visum rursus reciperet? at ille multo potius perdidit nonnullos.

CHREM. Et quemnam sic male adfecit?

SYC. Me ipsum.

CHREM. Num unus ex improbis eras et parietum perfossoribus?

SYC. Nihil hercle sani vobis ambobus inest: nec fieri potest, quin meam habeatis pecuniam.

CAR. Pro magna Ceres! quam se ferocem intulit hic sycophanta! apparet eum fame urgeri.

SYC. Tu quidem mox cito ad forum ibis: ibi enim tormentis cogeris in rota confiteri tua scelera.

CAR. At tu ejula.

JUST. Ita me Jupiter Servator amet, ut magni faciendus est Græcis omnibus Deus ille, quod sycophantas perditurus est malos male.

SYC. Hei miser ego! Num tu etiam hujus furti particeps, me derides? nam alioqui unde accepisti vestimentum hocce? heri autem te vidi detrito amictum pallio.

JUST. Nihil te moror: gesto enim emtum drachma ab Eudamo anulum huncce.

CHREM. Sed nullum reperias contra sycophantæ morsum.

SYC. Quid est, nisi hoc insignis contumelia est? irridetis; si quid hic agatis, nondum dixistis. Etenim nulli bono hic estis.

CHREM. Non tuo hercle: scias hoc velim.

SYC. De meo enim edepol cœnabitis.

CHREM. Ut hoc verum est, ita tu cum tuo teste disrumparis, nullo cibo repletus.

Syc. Negatis? intus est, ô impurissimi, magna vis piscium in frusta concisorum, et carnium assarum. Uhu, uhu, u hu, uhu, uhu, uhu.

Chrem. Odorarisne aliquid, scelus?

Just. Frigus fortasse, quia tam detrito amictus est pallio.

Syc. Hæccine toleranda sunt, ô Jupiter diique ceteri! mene ab istis sic ludibrio haberi! heu, quam crucior, quod vir bonus et patriæ amans hæc mala suffero!

Chrem. Tune patriæ amans et vir bonus?

Syc. Ut nemo alius.

Chrem. Atqui responde mihi quod te interrogabo.

Syc. Quidnam?

Chrem. Esne agricola?

Syc. Tu me adeo insanire putas?

Chrem. Sed mercator?

Syc. Sane eum me esse simulo, siquando usus venit.

Chrem. Quid ergo? num artem aliquam addidicisti?

Syc. Non hercle.

Chrem. Quomodo igitur victitabas, aut unde, quum nihil ageres?

Syc. Publica negotia procuro et privata omnia.

Chrem. Tune? qua impulsus causa?

Syc. Sic lubet.

Chrem. Quomodo igitur tu sis vir bonus, ô parietum perfessor, si in iis, quæ nihil ad te adtinent, odium tibi concilias?

Syc. Itane vero ad me non adtinet de mea mihi patria me bene mereri pro meis viribus, ô fatue?

διαῤῥαγείης, μηδενὸς ἐμπεπλησμένος.
Συ ἀρνεῖσθον; ἔνδον ἐστὶν, ὦ μιαρωτάτω,
πολὺ χρῆμα τεμαχῶν καὶ κρεῶν ὠπτημένων.
ὖ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ, ὖ ὖ.
Χρ. κακόδαιμον, ὀσφραίνει τι;
Δι. τοῦ ψύχους γ' ἴσως
ἐπεὶ τοιοῦτόν γ' ἀμπέχεται τριβώνιον.
Συ. ταῦτ' οὖν ἀνάσχετ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ,
τούτους ὑβρίζειν εἰς ἔμ'; οἴμ', ὡς ἄχθομαι,
ὅτι χρηστὸς ὢν καὶ φιλόπολις, πάσχω κακῶς.
Χρ. σὺ φιλόπολις καὶ χρηστός;
Συ. ὡς οὐδείς γ' ἀνήρ.
Χρ. καὶ μὴν ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναί μοι.
Συ. τὸ τί;
Χρ. γεωργὸς εἶ;
Συ. μελαγχολᾷν μ' οὕτως οἴει;
Χρ. ἀλλ' ἔμπορος;
Συ. ναὶ, σκήπτομαί γ', ὅταν τύχω.
Χρ. τί δαί; τέχνην τιν' ἔμαθες.
Συ. οὐ μὰ τὸν Δία.
Χρ. πῶς οὖν διέζης, ἢ πόθεν, μηδὲν ποιῶν;
Συ. τῶν τῆς πόλεώς εἰμ' ἐπιμελητὴς πραγμάτων,
καὶ τῶν ἰδίων πάντων.
Χρ. σύ; τί παθών;
Συ. βούλομαι.
Χρ. πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς, ὦ τοιχωρύχε,
εἴ, σοι προσῆκον μηδὲν, εἶτ' ἀπεχθάνει;
Συ. οὐ γὰρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μοι πόλιν

εὐεργετεῖν μ', ὦ κέπφε, καθ' ὅσον ἂν σθένω;
Χρ. εὐεργετεῖν οὖν ἐστι τὸ πολυπραγμονεῖν;
Συ. τὸ μὲν οὖν βοηθεῖν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις,
καὶ μὴ 'πιτρέπειν, ἐάν τις ἐξαμαρτάνῃ.
Πρ. οὐκοῦν δικαστὰς ἐξεπιτηδὲς ἡ πόλις
ἄρχειν καθίστησιν;
Συ. κατηγορεῖ δὲ τίς;
Χρ. ὁ βουλόμενος.
Συ. οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.
ὥστ' εἰν ἔμ' ἥκει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.
Χρ. νὴ Δία, πονηρόν γ' ἄρα προστάτην ἔχει.
ἐκεῖνο δ' οὐ βούλοι' ἂν, ἡσυχίαν ἔχων,
ζῆν ἀργός;
Συ. ἀλλὰ προβατίου βίον λέγεις,
εἰ μὴ φανεῖται διατριβή τις τῷ βίῳ.
Χρ. οὐδ' ἂν μεταμάθοις;
Συ. οὐδ' ἂν, εἰ δοίης γ' ἐμοὶ
τὸν Πλοῦτον αὐτὸν, καὶ τὸ Βάττου σίλφιον.
Χρ. κατάθου ταχέως θοἰμάτιον.
Κα. οὗτος, σοὶ λέγει.
Χρ. ἔπειθ' ὑπόλυσαι.
Κα. ταῦτα πάντα σοὶ λέγει.
Συ. καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἔμ' ὑμῶν ἐνθαδὶ
ὁ βουλόμενος.
Κα. οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.
Συ. οἴμοι τάλας, ἀποδύομαι μεθ' ἡμέραν.
Κα. σὺ γὰρ ἀξιοῖς τἀλλότρια πράττων ἐσθίειν.
Συ. ὁρᾷς ἃ ποιεῖ; ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.

CHREM. Bene mereri de patria estne aliena curare?

SYC. Est sane legibus succurrere, quæ positæ fuerint, et non permittere, si quis peccet.

CHREM. Annon vero data opera civitas judices constituit, qui his præsint?

SYC. At quis nomina defert?

CHREM. Qui vult.

SYC. Atqui is ego sum: proinde in me recidunt civitatis negotia.

CHREM. Improbum igitur hercle præsidem habet. At nonne malles tranquillitate perfruens in otio vivere?

SYC. At tu pecudis vitam commemoras, si nullum erit studium, in quo ætatem teras.

CHREM. Nec meliora te doceri sineres?

SYC. Non, si mihi dares Plutum ipsum et Batti silphium.

CHREM. Depone ocius vestem.

CAR. Heus tu, tibi dicit.

CHREM. Deinde calceos exue.

CAR. Omnia hæc tibi dicit.

SYC. Quin age, accedat aliquis vestrûm huc ad me, si quis vult.

CAR. Atqui is sum ego.

SYC. Hei miser! interdiu vestibus spolior.

CAR. Tu enim vis, aliena negotia curans, cibum habere.

SYC. (*ad testem*) Viden' tu quæ facit? horum te testem voco.

CHREM. Sed in pedes se conjecit, quem adduxti testem.

SYC. Væ mihi! solus ab istis circumclusus sum.

CAR. Nunc clamitas?

SYC. Væ iterum mihi!

CAR. Da tu mihi detritum istud pallium, quo amiciam sycophantam huncce.

JUST. Minime vero: nam Pluto consecratum est dudum.

CAR. Ubinam ergo melius dedicabitur, quam si homini nequam et parietum perfossori injiciatur. At Plutum ornari decoris vestimentis par est.

JUST. Calceis autem istis quid faciemus? dic mihi.

CAR. Et istos actutum ad frontem, tanquam ad oleastrum, clavis adfigam huic.

SYC. Abibo: nam sentio me multo inferiorem esse vobis. Si vero socium mihi adscivero quempiam, tametsi ficulneum, potens iste Deus ut mihi pœnas det, faxo hodie; quandoquidem solus et unus tollit manifesto popularem statum, re nec in senatu, nec apud populum deliberata.

JUST. Tu vero, quoniam armatura mea instructus incedis, age in balneum curre: deinde ibi primam stationem obtinens te calefacias: nam et eandem ego olim tenui.

CHREM. Sed balneator protrahet eum foras prehensum testiculis: nam, ubi eum viderit, animadvertet ipsum esse ex sequioris notæ hominibus. At nos ingrediamur, ut adores Deum.

Χρ. ἀλλ' οἴχεται φεύγων, ὃν ἦγες μάρτυρα.
Συ. οἴμοι περιείλημμαι μόνος.
Κα. νυνὶ βοᾷς;
Συ. οἴμοι μάλ' αὖθις.
Κα. δὸς σύ μοι τὸ τριβώνιον,
ἵν' ἀμφιέσω τὸν συκοφάντην τουτονί.
Δι. μὴ δῆθ'· ἱερὸν γάρ ἐστι τοῦ Πλούτου πάλαι.
Κα. ἔπειτα ποῦ κάλλιον ἀνατεθήσεται,
ἢ περὶ πονηρὸν ἄνδρα καὶ τοιχωρύχον;
Πλοῦτον δὲ κοσμεῖν ἱματίοις σεμνοῖς πρέπει.
Δι. τοῖς δ' ἐμβαδίοις τί χρήσεταί τις; εἰπ' ἐμοί.
Κα. καὶ ταῦτα πρὸς τὸ μέτωπον αὐτίκα δὴ μάλα,
ὥσπερ κοτίνῳ, προσπατταλεύσω τουτῳΐ.
Συ. ἄπειμι· γιγνώσκω γὰρ ἥττων ὢν πολὺ
ὑμῶν· ἐὰν δὲ σύζυγον λάβω τινὰ,
καὶ σύκινον, τοῦτον τὸν ἰσχυρὸν θεὸν
ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην,
ὅτι καταλύει περιφανῶς, εἷς ὢν μόνος,
τὴν δημοκρατίαν, οὔτε τὴν Βουλὴν πιθὼν
τὴν τῶν πολιτῶν, οὔτε τὴν ἐκκλησίαν.
Δι. καὶ μὴν, ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν τὴν ἐμὴν
ἔχων βαδίζεις, εἰς τὸ βαλανεῖον τρέχε·
ἔπειτ' ἐκεῖ κορυφαῖος ἑστηκὼς, θέρου.
κἀγὼ γὰρ εἶχον τὴν στάσιν ταύτην ποτέ.
Χρ. ἀλλ' ὁ βαλανεὺς ἕλξει θύραζ' αὐτὸν, λαβὼν
τῶν ὀρχιπέδων· ἰδὼν γὰρ αὐτὸν, γνώσεται,
ὅτι ἔστ' ἐκείνου τοῦ πονηροῦ κόμματος.
νὼ δ' εἰσίωμεν, ἵνα προσεύξῃ τὸν θεόν.

Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΝΕΑΝΙΑΣ.

Γρ. ΑΡ', ὦ φίλοι γέροντες, ἐπὶ τὴν οἰκίαν
ἀφίγμεθ' ὄντως τοῦ νέου τούτου θεοῦ,
ἢ τῆς ὁδοῦ τοπαράπαν ἡμαρτήκαμεν;
Χο. ἀλλ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὰς τὰς θύρας ἀφιγμένη,
ὦ μειρακίσκη· πυνθάνει γὰρ ὡρικῶς.
Γρ. φέρε νυν, ἐγὼ τῶν ἔνδοθεν καλέσω τινά.
Χρ. μὴ δῆτ'· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἐξελήλυθα.
ἀλλ' ὅ τι μάλιστ' ἐλήλυθας, λέγειν σ' ἐχρῆν.
Γρ. πέπονθα δεινὰ καὶ παράνομ', ὦ φίλτατε.
ἀφ' οὗ γὰρ ὁ θεὸς οὗτος ἤρξατο βλέπειν,
ἀβίωτον εἶναί μοι πεποίηκε τὸν βίον.
Χρ. τί δ' ἔστιν; ἦπου καὶ σὺ συκοφάντρια
ἐν ταῖς γυναιξὶν ἦσθα;
Γρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔκ.
Χρ. ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι;
Γρ. σκώπτεις· ἐγὼ δὲ κατακέκνησμαι δείλακρα.
Χρ. οὔκουν ἐρεῖς ἀνύσασα τὸν κνησμὸν τίνα;
Γρ. ἄκουε νῦν. ἦν μοι τι μειράκιον φίλον,
πενιχρὸν μὲν, ἄλλως δ' εὐπρόσωπον, καὶ καλὸν,
καὶ χρηστόν. εἰ γάρ του δεηθείην ἐγὼ,
ἅπαντ' ἐποίει κοσμίως μοι καὶ καλῶς·
ἐγὼ δὲ ἐκείνῳ ταὐτὰ πάνθ' ὑπηρέτουν.
Χρ. τί δ' ἦν, ὅ τι σου μάλιστ' ἐδεῖθ' ἑκάστοτε;
Γρ. οὐ πολλά· καὶ γὰρ ἐκνομίως μ' ᾐσχύνετο.
ἀλλ' ἀργυρίου δραχμὰς ἂν ᾔτησ' εἴκοσιν

CHOR. *(Deest Chori canticum.)*

ANUS, CHORUS, CHREMYLUS, ADOLESCENS.

AN. Anne optimi senes, ad domum novi istius Dei vere pervenimus, aut tota via aberravimus?

CHOR. At scito ad ipsum te pervenisse ostium, adolescentula: nam lepide sciscitaris.

AN. Age ergo, familiarium quempiam evocabo foras.

CHREM. Ne faxis: ego enim ipse egressus sum. Sed quam obrem maxime veneris, dicere te par est.

AN. Perpetior gravia et nefaria, ô amice: nam ex quo Deus iste cœpit videre, haud vitalem reddidit vitam mihi.

CHREM. Quid vero est? num tu etiam sycophantria inter mulieres eras?

AN. Haud ecastor ego.

CHREM. Aut literam non sortita es, quæ tibi jus daret gratiis bibendi?

AN. Irrides: ego vero perii. Ita uror misera.

CHREM. Annon itaque properabis dicere, quid te tam male urat?

AN. Ausculta. Erat mihi adolescentulus, quem amabam, pauper quidem, sed venusto vultu, et pulcher et probus. Nam si qua re mihi forte opus esset, omnia faciebat mihi decenter et scite; ego vero vicissim in iisdem omnibus operam ei dabam.

CHREM. Quid autem erat, quod a te peteret maxime?

AN. Non multa: etenim me impendio reverebatur. Sed viginti drachmas petebat quandoque ad vestem emendam: octo

autem ad calceos: et tunicam sororibus emere me jubebat, matrique pallam, frumentique petebat modios quatuor.

Chrem. Haud multa sane, ita me Apollo amet, ista sunt, quæ commemorasti: sed apparet illum te reveritum esse.

An. Et hæc quidem non ex avaritia petere se a me dicebat, verum amicitiæ gratia, ut meam gestans vestem, mei recordaretur.

Chrem. Hominem narras supra modum tui amantem.

An. Sed nunc scelestus non eodem amplius erga me est animo: verum prorsus est immutatus. Quum enim placentam istam, ceteraque ei bellaria, quæ huic lanci imposita sunt, misissem, et prædixissem me ad vesperam venturam—

Chrem. Quid fecit? dic mihi.

An. Placentulam istam nobis insuper remisit, ea lege, ut ne amplius illuc venirem, addito etiam hoc dicterio: *Olim fuere fortes Milesii.*

Chrem. Apparet moribus fuisse non improbis: deinde dives factus, non amplius capitur lenticula: antehac autem præ inopia omnia devorabat.

An. Atqui antehac quotidie, ita me amet Ceres et Proserpina, ad ostium meum accedebat semper.

Chrem. Efferendi causa?

εἰς ἱμάτιον· ὀκτὼ δ' ἂν εἰς ὑποδήματα·
καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον
ἐκέλευσεν ἄν, τῇ μητρί θ' ἱματίδιον·
πυρῶν τ' ἂν ἐδεήθη μεδίμνων τεττάρων.

Χρ. οὐ πολλὰ τοίνυν, μὰ τὸν Ἀπόλλω, ταῦτά γε
εἴρηκας· ἀλλὰ δῆλον, ὅτι σ' ᾐσχύνετο.

Γρ. καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητίας
αἰτεῖν μ' ἔφασκεν, ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα,
ἵνα τοὐμὸν ἱμάτιον φορῶν, μεμνῇτό μου.

Χρ. λέγεις ἐρῶντ' ἄνθρωπον ἐκνομιώτατα.

Γρ. ἀλλ' οὐχὶ νῦν γ' ὁ βδελυρὸς ἔτι τὸν νοῦν ἔχει
τὸν αὐτόν· ἀλλὰ πολὺ μεθέστηκεν πάνυ.
ἐμοῦ γὰρ αὐτῷ τὸν πλακοῦντα τουτονὶ,
καὶ τἄλλα τἀπὶ τοῦ πίνακος τραγήματα
ἐπόντα πεμψάσης, ὑπειπούσης θ', ὅτι
εἰς ἑσπέραν ἥξοιμι - - -

Χρ. τί σ' ἔδρασ'; εἰπ' ἐμοί.

Γρ. ἄμητα προσαπέπεμψεν ἡμῖν τουτονὶ,
ἐφ' ᾧ τ' ἐκεῖσε μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι,
καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις εἶπεν ἀποπέμπων, ὅτι
ΠΑΛΑΙ ΠΟΤ' ΗΣΑΝ ΑΛΚΙΜΟΙ ΜΙΛΗΣΙΟΙ.

Χρ. δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν.
ἔπειτα πλουτῶν, οὐκέθ' ἥδεται φακῇ·
προτοῦ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντ' ἐπήσθιε.

Γρ. καὶ μὴν προτοῦ γ' ὁσημέραι, νὴ τὼ θεώ,
ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν αἰεὶ τὴν ἐμήν.

Χρ. ἐπ' ἐκφοράν;

Γρ. μὰ Δί', ἀλλὰ τῆς φωνῆς μόνον
ἐρῶν ἀκοῦσαι.
Χρ. τοῦ λαβεῖν μὲν οὖν χάριν.
Γρ. καὶ, νὴ Δί', εἰ λυπουμένην γ' αἴσθοιτό με,
νηττάριον ἂν καὶ φάττιον ὑπεκορίζετο.
Χρ. ἔπειτ' ἴσως ᾔτησ' ἂν εἰς ὑποδήματα;
Γρ. μυστηρίοις δὲ τοῖς μεγάλοις ὀχουμένην
ἐπὶ τῆς ἁμάξης ὅτι προσέβλεψέν με τις,
ἐτυπτόμην διὰ τοῦθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.
οὕτω σφόδρα ζηλότυπος ὁ νεανίσκος ἦν.
Χρ. μόνος γὰρ ἥδεθ', ὡς ἔοικεν, ἐσθίων.
Γρ. καὶ τάς γε χεῖρας παγκάλας ἔχειν μ' ἔφη.
Χρ. ὁπότε προτείνειάν γε δραχμὰς εἴκοσιν.
Γρ. ὄζειν τε τῆς χρόας ἔφασκεν ἡδύ με.
Χρ. εἰ Θάσιον ἐνέχεις, εἰκότως γε, νὴ Δία.
Γρ. τὸ βλέμμα δ' ὡς ἔχοιμι μαλακὸν καὶ καλόν.
Χρ. οὐ σκαιὸς ἦν ἄνθρωπος· ἀλλ' ἠπίστατο
γραὸς καπρώσης τἀφόδια κατεσθίειν.
Γρ. ταῦτ' οὖν ὁ θεὸς, ὦ φίλ' ἄνερ, οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ,
φάσκων βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις ἀεί.
Χρ. τί γὰρ ποιήσει, φράζε, καὶ πεπράξεται.
Γρ. ἀναγκάσαι δίκαιόν ἐστι, νὴ Δία,
τὸν εὖ παθόνθ' ὑπ' ἐμοῦ, πάλιν μ' ἀντευποιεῖν·
ἢ μηδ' ὁτιοῦν ἀγαθὸν δίκαιος ἔστ' ἔχειν.
Χρ. οὐκοῦν καθ' ἑκάστην ἀπεδίδου τὴν νύκτα σοι;
Γρ. ἀλλ' οὐδέποτέ με ζῶσαν ἀπολείψειν ἔφη.
Χρ. ὀρθῶς γε· νῦν δέ γ' οὐκέτι ζῆν σ' οἴεται.
Γρ. ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄλγους κατατέτηκ', ὦ φίλτατε.

An. Non ecastor, sed tantum vocis meæ audiendi cupidus.

Chrem. Quin immo accipiendi gratia.

An. Tum pol, siquando tristem me esse sentiret, *anaticulam* me et *palumbulam* blande vocabat.

Chrem. Deinde forte nummos petebat ad calceos.

An. Majoribus autem Eleusiniis quia vectam me carpento forte quis adspexisset, ob id toto die vapulavi: tanta æmulatio incesserat illum adolescentulum.

Chrem. Nam lubenter, uti videtur, comedebat solus.

An. Quin et manus me perpulchras habere solebat dicere.

Chrem. Quum scilicet porrigerent viginti drachmas.

An. Cutemque meam suave dicebat olere.

Chrem. Merito hercle, siquando nimirum Thasium infunderes.

An. Adspectumque me habere mollem et pulchrum.

Chrem. Non inficetus erat homo, sed sciebat vetulæ subantis viatica comedere.

An. Hæc itaque Deus iste, ó amice, non recte facit, qui profitetur se injuria lacessitis præsto futurum semper.

Chrem. Quid igitur faciat, dic; et effectum dabitur.

An. Ecastor æquum est cogere eum, qui a me beneficia acceperit, ut mihi vicissim benefaciat: aut indignus est qui ne minimo quidem fruatur bono.

Chrem. Nonne igitur singulis tibi noctibus referebat gratias?

An. At dicebat se vivam me nunquam deserturum.

Chrem. Recte quidem: at nunc non amplius vivere te putat.

An. Præ mœrore enim contabui, ô amicissime.

Chrem. Non: sed putrefacta es, ut mihi videris:

An. Itaque profecto per anulum me transire feceris.

Chrem. Si quidem is anulus sit cribri circulus.

An. Sed eccum, ipsus hic advenit adolescentulus, de quo dudum conqueror. Videtur comissatum ire.

Chrem. Apparet. Coronam etenim gestans et facem incedit.

Ad. Salvere jubeo.

An. Quid ait?

Ad. Amica vetus, celeriter sane incanuisti, cœlum testor.

An. Misera ego, quanta contumelia adficior!

Chrem. A multo tempore, te non videtur vidisse.

An. Quanto tempore, miser, qui heri apud me fuerit?

Chrem. Ergo contra ei evenit, atque aliis plerisque: ebrius enim, ut apparet, acutius cernit.

An. Minime: sed semper incompositis fuit moribus.

Ad. O rex maris Neptune, et dii seniles, quantum rugarum in facie habet!

An. Ah, ah! facem mihi ne admove.

Chrem. Recte sane autumat. Si enim ipsam vel unica scintilla attigerit, tanquam vetustum oleæ ramum eam comburet.

Ad. Vin' aliquantisper mecum ludere?

An. Ubinam, miser?

Ad. Istic, sumtis nucibus.

An. Quemnam ludum?

Χρ. οὔκ· ἀλλὰ κατασέσηπας, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Γρ. διὰ δακτυλίου μὲν οὖν ἐμέ γ' ἂν διελκύσαις.
Χρ. εἰ τυγχάνοι γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλία.
Γρ. καὶ μὴν τὸ μειράκιον τοδὶ προσέρχεται,
οὗπερ πάλαι κατηγοροῦσα τυγχάνω·
ἔοικε δ' ἐπὶ κῶμον βαδίζειν.
Χρ. φαίνεται.
στέφανόν γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται.
Νε. ἀσπάζομαι.
Γρ. τί φησιν;
Νε. ἀρχαία φίλη,
πολιὰ γεγένησαι ταχύ γε, νὴ τὸν οὐρανόν.
Γρ. τάλαιν' ἐγὼ τῆς ὕβρεος, ἧς ὑβρίζομαι.
Χρ. ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἑωρακέναι.
Γρ. ποίου χρόνου, ταλάνταθ', ὃς παρ' ἐμοὶ χθὲς ἦν;
Χρ. τοὐναντίον πέπονθε τοῖς πολλοῖς ἄρα.
μεθύων γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὀξύτερον βλέπει.
Γρ. οὔκ· ἀλλ' ἀκόλαστός ἐστιν αἰεὶ τοὺς τρόπους.
Νε. ὦ Ποντοπόσειδον, καὶ θεοὶ πρεσβυτικοὶ,
ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ῥυτίδων ὅσας ἔχει.
Γρ. (ἆ, ἆ·) τὴν δᾷδα μή μοι πρόσφερ'.
Χρ. εὖ μέντοι λέγει.
ἐὰν γὰρ αὐτὴν εἷς μόνος σπινθὴρ λάβῃ,
ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην καύσεται.
Νε. βούλει διὰ χρόνου πρός με παῖσαι;
Γρ. ποῖ, τάλαν;
Νε. αὐτοῦ, λαβοῦσα κάρυα.
Γρ. παιδιὰν τίνα;

Νε. πόσους ἔχεις ὀδόντας;
Χρ. ἀλλὰ γνώσομαι
κἀγωγ᾽. ἔχει γὰρ τρεῖς ἴσως, ἢ τέτταρας.
Νε. ἀπότισον· ἕνα γὰρ γόμφιον μόνον φορεῖ.
Γρ. ταλάντατ᾽ ἀνδρῶν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς,
πλυνόν με ποιῶν ἐν τοσούτοις ἀνδράσιν.
Νε. ὄναιο μέντ᾽ ἄν, εἴ τις ἐκπλύνειέ σε.
Χρ. οὐ δῆτ᾽, ἐπεὶ νῦν μὲν καπηλικῶς ἔχει.
εἰ δ᾽ ἐκπλυνεῖται τοῦτο τὸ ψιμύθιον,
ὄψει κατάδηλα τοῦ προσώπου τὰ ῥάκη.
Γρ. γέρων ἀνὴρ ὤν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.
Νε. πειρᾷ μὲν οὖν ἴσως σε, καὶ τῶν τιτθίων
ἐφάπτεταί σου, λανθάνειν δοκῶν ἐμέ.
Γρ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην, οὐκ ἐμοῦ γ᾽, ὦ βδελυρὲ σύ.
Χρ. μὰ τὴν Ἑκάτην, οὐ δῆτα· μαινοίμην γὰρ ἄν.
ἀλλ᾽, ὦ νεανίσκ᾽, οὐκ ἐῶ τὴν μείρακα
μισεῖν σε ταύτην.
Νε. ἀλλ᾽ ἔγωγ᾽ ὑπερφιλῶ.
Χρ. καὶ μὴν κατηγορεῖ γέ σου.
Νε. τί κατηγορεῖ;
Χρ. εἶναί σ᾽ ὑβριστὴν φησὶ, καὶ λέγειν, ὅτι
ΠΑΛΑΙ ΠΟΤ᾽ ΗΣΑΝ ΑΛΚΙΜΟΙ ΜΙΛΗ-
ΣΙΟΙ.
Νε. ἐγὼ περὶ ταύτης οὐ μαχοῦμαί σοι.
Χρ. τὸ τί;
Νε. αἰσχυνόμενος τὴν ἡλικίαν τὴν σὴν, ἐπεὶ
οὐκ ἄν ποτ᾽ ἄλλῳ τοῦτ᾽ ἐπέτρεπον ποιεῖν·
νῦν δ᾽ ἄπιθι χαίρων, ξυλλαβὼν τὴν μείρακα.

AD. Quot habes dentes?

CHREM. At cognoscam ego etiam: habet enim tres fortasse, aut quatuor.

AD. Solve: nam unicum tantum molarem habet.

AN. Homo miserrime! non mihi videris esse sanæ mentis, qui coram tot viris me conviciis perfundis.

AD. Equidem tibi prodesset, si quis te calida perfunderet.

CHREM. Non sane, quia nunc mangonice sese habet: sin abluatur ista cerussa, videbis manifesto faciei rugas.

AN. Quum sis homo senex, deliras, uti video.

AD. Fortasse attentat te, et papillas contrectat tuas, existimans hæc se clam me facere.

AN. Non meas quidem, non inquam, sceleste, ita me Venus amet.

CHREM. Non sane, ita mihi Hecate propitia sit: nam utique insanirem. Verum tamen, ô adolescens, non sinam adolescentulam ut odio habeas istam.

AD. Ego vero eam efflictim amo.

CHREM. Atqui te accusat.

AD. Qua de re accusat?

CHREM. Ait te petulantem esse et dicere, *Olim fortes fuisse Milesios*.

AD. Ego de hac tecum non contendam.

CHREM. Quid ita?

AD. Reverentia ætatis tuæ: nam nunquam alteri concessissem ut istuc faceret. Nunc vero lætus abi adsumta adolescentula.

CHREM. Novi mentem tuam, novi: non amplius forte vis esse cum illa.

AN. Quis autem est permissurus?

AD. Non sollicitarem sane anum subagitatam inde a tredecies mille annis.

CHREM. At tamen quoniam vinum non dedignatus es bibere, etiam fæx tibi exhaurienda erit.

AD. Sed hæc fæx est nimis vetus et putris.

CHREM. Ergo colum istis omnibus medebitur.

AD. Sed abi intro: Deo enim volo ingressus dedicare coronas hasce, quas habeo.

AN. Ego vero ei etiam aliquid dicere volo.

AD. At ego jam non intrabo.

CHREM. Bono animo es: nihil formida: non enim tibi vim inferet.

AD. Recte omnino mones: nam satis multo tempore eam sublevi.

AN. I præ: ego autem pone te ingrediar.

CHREM. Quam pertinaciter, ô supreme Jupiter, hæc anicula, velut ostreum, adolescenti adhærescit!

CHOR. (*Deest Chori canticum.*)

CARIO, MERCURIUS, SACERDOS JOVIS, CHREMYLUS, ANUS, CHORUS.

CAR. Quis est, qui pultat fores? quid hoc est? nemo, ut videtur, pultat: sed nimirum ostiolum sic temere sonitu edito gemit.

MERC. Tibi, tibi inquam dico, Cario, resiste.

Χρ. οἶδ', οἶδα τὸν νοῦν· οὐκέτ' ἀξιοῖς ἴσως
εἶναι μετ' αὐτῆς.
Γρ. ὁ δ' ἐπιτρέψων ἐστὶ τίς;
Νε. οὐκ ἂν διαλεχθείην διεσπλεκωμένῃ
ὑπὸ μυρίων ἐτῶν γε καὶ τρισχιλίων.
Χρ. ὅμως δ', ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους
πίνειν, ξυνεκποτέ' ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα.
Νε. ἀλλ' ἔστι κομιδῇ τρὺξ παλαιὰ καὶ σαπρά.
Χρ. οὐκοῦν τρύγοιπος ταῦτα πάντ' ἰάσεται.
Νε. ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· τῷ θεῷ γὰρ βούλομαι.
ἐλθὼν ἀναθεῖναι τοὺς στεφάνους τούσδ', οὓς ἔχω.
Γρ. ἐγὼ δέ γ' αὐτῷ καὶ φράσαι τι βούλομαι.
Νε. ἐγὼ δέ γ' οὐκ εἴσειμι.
Χρ. θάῤῥει, μὴ φοβοῦ.
οὐ γὰρ βιάσεται.
Νε. πάνυ καλῶς τοίνυν λέγεις.
ἱκανὸν γὰρ αὐτὴν πρότερον ὑπεπίττουν χρόνον.
Γρ. βάδιζ'· ἐγὼ δέ σου κατόπιν εἰσέρχομαι.
Χρ. ὡς εὐτόνως, ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ γρᾴδιον,
ὥσπερ λεπὰς, τῷ μειρακίῳ προσίσχεται.
Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΚΑΡΙΩΝ, ΕΡΜΗΣ, ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ.

Κα. ΤΙΣ ἐσθ' ὁ κόπτων τὴν θύραν; τουτὶ τί ἦν;
οὐδεὶς ἔοικεν· ἀλλὰ δῆτα τὸ θύριον
φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾷ.
Ερ. σέ τοι, σέ τοι

λέγω, Καρίων, ἀνάμεινον.
Κα. οὗτος, εἴπ' ἐμοὶ,
σὺ τὴν θύραν ἔκοπτες οὑτωσὶ σφόδρα;
Ερ. μὰ Δί', ἀλλ' ἔμελλον· εἶτ' ἀνέῳξάς, με φθάσας.
ἀλλ' ἐκκάλει τὸν δεσπότην τρέχων ταχὺ,
ἔπειτα τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία,
ἔπειτα τοὺς θεράποντας, εἶτα τὴν κύνα,
ἔπειτα σαυτὸν, εἶτα τὴν ὗν.
Κα. εἴπ' ἐμοὶ,
τί δ' ἐστίν;
Ερ. ὁ Ζεὺς, ὦ πόνηρε, βούλεται,
ἐς ταυτὸν ὑμᾶς ξυγκυκήσας τρυβλίον,
ἁπαξάπαντας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν.
Κα. ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τούτων τέμνεται.
ἀτὰρ διὰ τί γε ταῦτ' ἐπιβουλεύει ποιεῖν
ἡμᾶς;
Ερ. ὅτιη δεινότατα πάντων πραγμάτων,
εἴργασθ'. ἀφ' οὗ γὰρ ἤρξατ' ἐξαρχῆς βλέπειν
ὁ Πλοῦτος, οὐδεὶς οὐ λιβανωτὸν, οὐ δάφνην,
οὐ ψαιστὸν, οὐχ ἱερεῖον, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἓν
ἡμῖν ἐπιθύει τοῖς θεοῖς.
Κα. μὰ Δί', οὐδέ γε
θύσει. κακῶς γὰρ ἐπεμελεῖσθ' ἡμῶν τότε.
Ερ. καὶ τῶν μὲν ἄλλων μοι θεῶν ἧττον μέλει·
ἐγὼ δ' ἀπόλωλα κἀπιτέτριμμαι.
Κα. σωφρονεῖς.
Ερ. πρότερον γὰρ εἶχον μὲν παρὰ ταῖς καπηλίσι
πάντ' ἀγάθ' ἕωθεν εὐθὺς, οἰνοῦτταν, μέλι,

CAR. Eho, dic mihi, tune fores pultabas tam improbe?

MERC. Non hercle, sed jam pultaturus eram: deinde occupasti aperire. Sed curriculo curre et evoca huc herum, deinde uxorem ejus et liberos, deinde et famulos, deinde canem, deinde te ipsum, deinde porcum.

CAR. Dic mihi, quid est?

MERC. Jupiter, ô miserrime, vult in eodem vos commistos catino universos in Barathrum injicere.

CAR. Istiusmodi rerum nuntio lingua exciditur. Sed cur tandem hæc facere cogitat nobis?

MERC. Quia facinus gravissimum patrastis. Ex quo enim denuo cœpit videre Plutus, nemo nec thus, nec laurum, nec libum, nec victimam, nec aliud quicquam nobis diis sacrificat.

CAR. Non hercle; neque sacrificabit. Male enim nostri curam gerebatis tunc.

MERC. De ceteris quidem diis minus anxie laboro: at ego perii et interii.

CAR. Recte sapis.

MERC. Antea enim apud cauponas mane statim habebam omnis generis lautitias, offam vino subactam, mel, caricas, quæcun-

que par est Mercurium edere: nunc autem esuriens, sursum porrectis pedibus, requiesco.

Car. Nonne vero merito, ut qui damno cauponas mactabas subinde, quum tamen istiusmodi bona ab illis haberes?

Merc. Heu miser ego! heu placentam quarto cujusvis mensis die pistam!

Car. *Absentem desideras et frustra vocas.*

Merc. Eheu pernam, quam ego comedebam!

Car. Uni tu pernæ innixus hic sub dio salta.

Merc. Et intestina calida, quæ ego comedebam!

Car. Intestinorum tormina te videntur vexare.

Merc. Eheu calicem æquali portione vini et aquæ temperatum!

Car. Hoc insuper epoto, quamprimum hinc facesse.

Merc. Numquid me amicum tuum ope tua juvares?

Car. Si ejusmodi re tibi opus est, in qua tibi prodesse possim.

Merc. Si mihi panem bene pistum præbens, comedere dares, et magnum frustum carnis victimarum earum, quibus intus sacrificatis.

Car. At illa efferri nefas est.

Merc. Atqui quando aliquod vasculum heri tui surripiebas, semper ego faciebam, ut latere posses.

Car. Ea quidem conditione, ut ipse particeps fieres, ô parietum perfossor: nam obvenire tibi solebat grandis placenta bene pista.

Merc. Quam deinde solus comedere solebas.

Car. Non enim partem æquam plagarum mecum accipiebas, siquando deprehenderer flagitio aliquo commisso.

Merc. Ne memineris veterum malorum, si Phylen occupasti. Sed, per deos obsecro, contubernalem me recipite.

ἰσχάδας, ὅσ' εἰκός ἐστιν Ἑρμῆν ἐσθίειν·
νυνὶ δὲ πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.
Κα. οὔκουν δικαίως, ὅστις ἐποίεις ζημίαν
ἐνίοτε, τοιαῦτ' ἀγάθ' ἔχων;
Ερ. οἴμοι τάλας,
οἴμοι πλακοῦντος, τοῦ 'ν τετράδι πεπεμμένου.
Κα. ΠΟΘΕΙΣ ΤΟΝ ΟΥ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΜΑΤΗΝ ΚΑΛΕΙΣ.
Ερ. οἴμοι δὲ κωλῆς, ἧς ἐγὼ κατήσθιον.
Κα. ἀσκωλίαζ' ἐνταῦθα πρὸς τὴν αἰθρίαν.
Ερ. σπλάγχνων τε θερμῶν, ὧν ἐγὼ κατήσθιον.
Κα. ὀδύνη σε πρὸς τὰ σπλάγχν' ἔοικ' ἐπιστρέφειν.
Ερ. οἴμοι δὲ κύλικος ἴσον ἴσῳ κεκραμένης.
Κα. ταύτην ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις;
Ερ. ἆρ' ὠφελήσαις ἄν τι τὸν σαυτοῦ φίλον;
Κα. εἴ του δέει γ', ὧν δυνατός εἰμί σ' ὠφελεῖν.
Ερ. εἴ μοι πορίσας ἄρτον τιν' εὖ πεπεμμένον
δοίης καταφαγεῖν, καὶ κρέας νεανικὸν,
ὧν θύεθ' ὑμεῖς ἔνδον.
Κα. ἀλλ' οὐκ ἔκφορα.
Ερ. καὶ μὴν ὁπότε τι σκευάριον τοῦ δεσπότου
ὑφέλοι', ἐγώ σε λανθάνειν ἐποίουν ἀεί.
Κα. ἐφ' ᾧ τε μετέχειν καὐτὸς, ὦ τοιχωρύχε.
ἧκεν γὰρ ἄν σοι ναστὸς εὖ πεπεμμένος.
Ερ. ἔπειτα τοῦτόν γ' αὐτὸς ἂν κατήσθιες.
Κα. οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοὶ,
ὁπότε τι ληφθείην πανουργήσας ἐγώ.
Ερ. μὴ μνησικακήσῃς, εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες.

ἀλλὰ ξύνοικον, πρὸς θεῶν δέξασθ' ἐμέ.
Κα. ἔπειτ', ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς, ἐνθάδε μενεῖς;
Ερ. τὰ γὰρ παρ' ὑμῖν ἐστὶ βελτίω πολύ.
Κα. τί δέ; ταὐτομολεῖν ἀστεῖον εἶναί σοι δοκεῖ;
Ερ. ΠΑΤΡΙΣ ΓΑΡ ΕΣΤΙ ΠΑΣ' ΙΝ' ΑΝ ΠΡΑΤΤῌ ΤΙΣ ΕΥ.
Κα. τί δῆτ' ἂν εἴης ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ὤν.
Ερ. παρὰ τὴν θύραν Στροφαῖον ἱδρύσασθ' ἐμέ.
Κα. Στροφαῖον; ἀλλ' οὐκ ἔργον ἔστ' οὐδὲν στροφῶν.
Ερ. ἀλλ' Ἐμπολαῖον.
Κα. ἀλλὰ πλουτοῦμεν· τί οὖν
Ἑρμῆν παλιγκάπηλον ἡμᾶς δεῖ τρέφειν;
Ερ. ἀλλὰ Δόλιον τοίνυν.
Κα. Δόλιον; ἥκιστά γε.
οὐ γὰρ δόλου νῦν ἔργον, ἀλλ' ἁπλῶν τρόπων.
Ερ. ἀλλ' Ἡγεμόνιον.
Κα. ἀλλ' ὁ θεὸς ἤδη βλέπει,
ὥσθ' ἡγεμόνος οὐδὲν δεησόμεσθ' ἔτι.
Ερ. Ἐναγώνιος τοίνυν ἔσομαι. καὶ τί ἔτ' ἐρεῖς;
Πλούτῳ γάρ ἐστι τοῦτο συμφορώτατον,
ποιεῖν ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς.
Κα. ὡς ἀγαθόν ἐστ' ἐπωνυμίας πολλὰς ἔχειν·
οὗτος γὰρ ἐξεύρηκεν αὑτῷ βιότιον.
οὐκ ἐτὸς ἅπαντες οἱ δικάζοντες θαμὰ
σπεύδουσιν ἐν πολλοῖς γεγράφθαι γράμμασιν.
Ερ. οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰσίω.
Κα. καὶ πλῦνέ γε
αὐτὸς προσελθὼν πρὸς τὸ φρέαρ τὰς κοιλίας,

Car. Itane, diis relictis, hic manebis?

Merc. Vestra enim conditio est melior multo.

Car. Quid vero? num transfugere tibi lepidum videtur?

Merc. *Patria enim est omnis regio ubi homini bene est.*

Car. Quem, quæso, usum nobis præstabis, si hic fueris?

Merc. Januæ vertendæ me præsidem facitote.

Car. Vertendæ? atqui nihil opus est versutiis.

Merc. At negotiationum.

Car. At nunc ditescimus. Quid ergo Mercurium Cauponarium alere nobis opus est?

Merc. Itaque doli artificem.

Car. Doli? minime. Non enim opus est jam dolo, sed simplicibus moribus.

Merc. At viæ ducem.

Car. Sed Deus jam videt: adeoque duce non amplius indigebimus.

Merc. Itaque certaminum præses ero: et quid adhuc dices? Pluto enim convenientissimum est instituere certamina musica et gymnica.

Car. Quam bonum est cognomina multa habere! iste enim hac ratione invenit sibi victum. Non temere omnes judices omni sæpe studio contendunt, ut multis tribunalium literis inscribantur.

Merc. Itaque hac conditione ingrediar.

Car. Et quidem elue ipse ad puteum accedens exta victimarum, ut statim officiosum te mihi probes.

Sac. Quis possit mihi certo indicare, ubi sit Chremylus?

Chrem. Quid est, vir optime?

Sac. Quid, nisi male? Ex quo enim Plutus iste cœpit videre, pereo fame: nam quod comedam, non habeo, tametsi sum sacerdos Jovis Servatoris.

Chrem. Quænam vero, amabo, causa est hujus rei?

Sac. Nemo dignatur amplius sacrificare.

Chrem. Quam ob rem?

Sac. Quia omnes sunt divites. At tunc, quum nihil habebant, mercator salvus reversus domum mactabat victimam aliquam: alius item quispiam, quod judicio absolutus fuisset: alius vero litabat, et invitabat sacerdotem: nunc nemo sacrificat prorsus quicquam, neque in fanum intrat, nisi cacatum plus quem decies milleni.

Car. Nonne ergo ex his, quæ tibi rite obveniunt, sumis?

Sac. Igitur ipse etiam mihi videor, Jove Servatore deserto, hic mansurus.

Chrem. Bono animo es: nam Deo volente, bene erit. Jupiter enim Servator hic adest, sponte adveniens.

Sac. Omnia bona itaque nuntias.

Chrem. Dedicabimus ergo actutum, manta modo, Plutum in eo loco, ubi antehac erat, ærarium Deæ perpetuo custodiens.

ἵν' εὐθέως διακονικὸς εἶναι δοκῇς.
Ιε. τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στι Χρεμύλος μοι σαφῶς;
Χρ. τί δ' ἐστὶν, ὦ βέλτιστε;
Ιε. τί γὰρ ἄλλ', ἢ κακῶς;
ἀφ' οὗ γὰρ ὁ Πλοῦτος οὗτος ἤρξατο βλέπειν,
ἀπόλωλ' ὑπὸ λιμοῦ. καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω,
καὶ ταῦτα τοῦ Σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός.
Χρ. ἡ δ' αἰτία τίς ἐστιν, ὦ πρὸς τῶν θεῶν;
Ιε. θύειν ἔτ' οὐδεὶς ἀξιοῖ.
Χρ. τίνος οὕνεκα;
Ιε. ὅτι πάντες εἰσὶ πλούσιοι· καίτοι τότε,
ὅτ' εἶχον οὐδὲν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος
ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς· ὁ δέ τις ἂν
δίκην ἀποφυγών· ὁ δ' ἂν ἐκαλλιερεῖτό τις,
καὶ μετεκάλει τὸν ἱερέα· νῦν δ' οὐδὲ εἷς
θύει τοπαράπαν οὐδὲν, οὐδ' εἰσέρχεται,
πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μυρίοι.
Κα. οὔκουν τὰ νομιζόμενα σὺ τούτων λαμβάνεις;
Ιε. τὸν οὖν Δία τὸν Σωτῆρα καὐτός μοι δοκῶ
χαίρειν ἐάσας, ἐνθάδ' αὐτοῦ καταμενεῖν.
Χρ. θάῤῥει. καλῶς ἔσται γὰρ, ἢν θεὸς θέλῃ.
ὁ Ζεὺς ὁ Σωτὴρ γὰρ πάρεστιν ἐνθάδε,
αὐτόματος ἥκων.
Ιε. πάντ' ἀγαθὰ τοίνυν λέγεις.
Χρ. ἱδρυσόμεθ' οὖν αὐτίκα μάλ', ἀλλὰ περίμενε,
τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,
τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.
ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο δᾷδας ἡμμένας,

ἵν᾽ ἔχων προηγῇ τῷ θεῷ σύ.
Ιε. πάνυ μὲν οὖν
δρᾷν ταῦτα χρή.
Χρ. τὸν Πλοῦτον ἔξω τις κάλει.
Γρ. ἐγὼ δὲ τί ποιῶ;
Χρ. τὰς χύτρας, αἷς τὸν θεὸν
ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσ᾽ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, φέρε
σεμνῶς· ἔχουσα δ᾽ ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.
Γρ. ὧν δ᾽ οὕνεκ᾽ ἦλθον;
Χρ. πάντα σοι πεπράξεται.
ἥξει γὰρ ὁ νεανίσκος ὥς σ᾽ εἰς ἑσπέραν.
Γρ. ἀλλ᾽ εἴ γε μέντοι, νὴ Δί᾽, ἐγγυᾷ σύ μοι
ἥξειν ἐκεῖνον ὡς ἔμ᾽, οἴσω τὰς χύτρας.
Κα. καὶ μὴν πολὺ τῶν ἄλλων χυτρῶν τἀναντία
αὗται ποιοῦσι. ταῖς γὰρ ἄλλαις μὲν χύτραις
ἡ γραῦς ἔπεστ᾽ ἀνωτάτω· ταύτης δὲ νῦν
τῆς γραὸς ἐπιπολῆς ἔπεισιν αἱ χύτραι.

Χορός.

οὐκ ἔτι τοίνυν εἰκὸς μέλλειν οὐδ᾽ ἡμᾶς, ἀλλ᾽ ἀναχωρεῖν
ἐς τοὔπισθεν· δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ᾄδοντας ἕπεσθαι.

Sed efferat aliquis huc faces incensas, ut tu eas gestans præcedas ante Deum.

Sac. Omnino quidem hæc fieri oportet.

Chrem. Plutum aliquis evocet foras.

An. Ego vero quid faciam ?

Chrem. Ollas, quibus Deum dedicabimus, cape, et in capite fer modeste, siquidem venisti varia veste induta.

An. Et illa, quorum causa veneram ?

Chrem. Omnia confient. Veniet enim ad te adolescentulus ad vesperam.

An. At tu quidem si pro illo spondeas venturum eum ad me, ita ecastor portabo ollas.

Car. Profecto ollis istis contra atque aliis evenit ; nam ceteris quidem ollis anus in summo est : huic autem nunc anui in superficie sunt ollæ.

Chor. Haud amplius itaque decet nos cunctari, sed recedere retrorsum : nos enim cantantes oportet istos a tergo sequi.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΒΛΕΠΥΡΟΣ *ἀνὴρ Πραξαγόρας.*
ΑΝΗΡ ΤΙΣ.
ΧΡΕΜΗΣ.
Ο ΚΑΤΑΘΕΙΣ.
Ο ΜΗ ΚΑΤΑΘΕΙΣ.
ΚΗΡΥΞ.
ΓΡΑΕΣ ΤΙΝΕΣ.
ΝΕΑΝΙΣ.
ΝΕΑΝΙΑΣ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΔΕΣΠΟΤΗΣ.

ARISTOPHANIS

ECCLESIAZUSÆ.

PRAXAGORA, MULIERES QUÆDAM, CHORUS.

PRAX. O LUCIDUM jubar lychni fictilis, conspicuis in locis perquam commode suspensum, (namque tuam originem fortunasque exponemus, ô lychne; nempe rota ductus impulsu figuli, singulis in naribus splendidos Solis honores habes.) da motu tuo condicta flammæ signa. Tibi quippe uni aperimus consilia nostra; atque adeo merito, siquidem in cubiculis nostris dum varias rei Venereæ schemas experimur, tu nobis ades, neque quisquam ex ædibus abigit oculum tuum, crissantium corporum inspectorem. Solus autem, ô lychne, in arcanos usque feminum recessus luces, deustulans pullulantes pilos : tum etiam nobis cellas frugibus et Lyæo latice refertas furtim reserantibus ades. Ac in hisce omnibus adjutor quum sis, nihil

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ, ΧΟΡΟΣ.

Πρ. Ω ΛΑΜΠΡΟΝ ὄμμα τοῦ τροχηλάτου λύχνου,
κάλλιστ' ἐν εὐσκόποισιν ἐξηρτημένον,
(γονάς τε γὰρ σὰς καὶ τύχας δηλώσομεν·
τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο,
μυκτῆρσι λαμπρὰς ἡλίου τιμὰς ἔχεις.)
ὅρμα φλογὸς σημεῖα τὰ ξυγκείμενα.
σοὶ γὰρ μόνῳ δηλοῦμεν· εἰκότως, ἐπεὶ
κἀν τοῖσι δωματίοισιν Ἀφροδίτης τρόπων
πειρωμέναισι πλησίον παραστατεῖς·
λορδουμένων τε σωμάτων ἐπιστάτην
ὀφθαλμὸν οὐδεὶς τὸν σὸν ἐξείργει δόμων.
μόνος δὲ μηρῶν εἰς ἀποῤῥήτους μυχοὺς
λάμπεις, ἀφεύων τὴν ἐπανθοῦσαν τρίχα·
στοάς τε, καρποῦ βακχίου τε νάματος
πλήρεις, ὑποιγνύσαισι συμπαραστατεῖς·

καὶ ταῦτα συνδρῶν, οὐ λαλεῖς τοῖς πλησίον.
ἀνθ' ὧν ξυνείσει καὶ τὰ νῦν βουλεύματα,
ὅσα Σκίροις ἔδοξε ταῖς ἐμαῖς φίλαις.
ἀλλ' οὐδεμία πάρεστιν, ἃς ἥκειν ἐχρῆν.
καί τοι πρὸς ὄρθρον ἐστίν· ἡ δ' ἐκκλησία
αὐτίκα μάλ' ἔσται· καταλαβεῖν δ' ἡμᾶς ἕδρας,
ὥς Σφυρόμαχός ποτ' εἶπεν, εἰ μέμνησθ' ἔτι·
ΔΕΙ ΤΑΣ ΕΤΑΙΡΑΣ ΕΓΚΑΘΙΖΟΜΕΝΑΣ
ΛΑΘΕΙΝ.
τί δῆτ' ἂν εἴη; πότερον οὐκ ἐῤῥαμμένους
ἔχουσι τοὺς πώγωνας, οὓς εἴρητ' ἔχειν;
ἢ θαιμάτια τἀνδρεῖα κλεψάσαις λαβεῖν
ἦν χαλεπὸν αὐταῖς; ἀλλ' ὁρῶ τονδὶ λύχνον
προσιόντα. φέρε νυν ἐπαναχωρήσω πάλιν,
μὴ καί τις ὢν ἀνὴρ ὁ προσιὼν τυγχάνῃ.

Γυ. α'. ὥρα βαδίζειν, ὡς ὁ κήρυξ ἀρτίως,
ἡμῶν προσιόντων, δεύτερον κεκόκκυκεν.

Πρ. ἐγὼ δέ γ' ὑμᾶς προσδοκῶσ' ἐγρηγόρουν
τὴν νύκτα πᾶσαν. ἀλλά, φέρε, τὴν γείτονα
τήνδ' ἐκκαλέσωμαι, τρυγονῶσα τὴν θύραν.
δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρ' αὐτῆς λαθεῖν.

Γυ. β'. ἤκουσά τοι
ὑποδουμένη τὸ κνῦμά σου τῶν δακτύλων,
ἅτ' οὐ καταδαρθοῦσ'. ὁ γὰρ ἀνήρ, ὦ φιλτάτη,
(Σαλαμίνιος γάρ ἐστιν, ᾧ ξύνειμ' ἐγὼ)
τὴν νύχθ' ὅλην ἤλαυνέ μ' ἐν τοῖς στρώμασιν,
ὥστ' ἄρτι τουτὶ θοιμάτιον αὐτοῦ λαβεῖν.

Γυ. α'. καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Κλειναρέτην, καὶ Σωστράτην

tamen vicinis enuntias. Quamobrem conscius eris præsentium consiliorum, quæcunque Sciris decreverunt mulieres amicæ meæ. Sed nulla earum adest, quas venisse oportuit: et tamen jamjam lucescet hoc: actutum habebitur concio, et sedes nobis capiendæ sunt, ut olim Sphyromachus dixit, si satis meministis: *Oportet mulieres inter viros sedentes latere.* Quidnam autem sit? an nondum consuerunt barbas, quas ut haberent constitutum fuerat? an vero vestes virorum subducere eis difficile fuerit? Atat advenientem lucernam prospicio. Age, mihi retro huc concedendum est, ne forte qui horsum venit, vir aliquis siet.

Mul. I. Nunc eundi tempus est: præco enim modo prodeuntibus nobis domo altera vice cantavit.

Prax. At ego vos opperiens noctem perpetem vigilavi. Verum age, hanc vicinam e proximo evocem, leniter scalpens januam. Cauto enim opus est, ne quid vir ejus persentiscat.

Mul. II. Audivi sane, dum mihi induco calceos, scalptionem digitorum tuorum, quippe quæ non dormiebam; siquidem vir, ô mea tu (Salaminius autem est quicum nupta sum ego) tota me nocte usque et usque agitavit in stragulis. Itaque adeo illius vestem nunc demum capere potui.

Mul. I. Atat video prodeuntem Clinaretam, et Sostratam, et una cum iis vicinam hanc Philænetam.

Prax. Ecquid festinabitis vos? Sancte enim dejeravit Glyce, quæ nostrûm postrema venerit, eam tribus vini congiis et cicerum chœnice multatum iri.

Mul. I. En, Smicythionis non vides Melistichen in virilibus calceis festinantem? Ea quidem sola mihi videtur a viro exisse otiose.

Mul. II. Quid? nonne vides cauponis uxorem Geusistratam dextra lampadem tenentem, unaque Philodoreti et Chæretadæ sponsam?

Prax. Sed et alias bene multas video horsum tendentes, mulierum quæ sunt in urbe excellentissimas quasque.

Mul. III. Ego quidem, ô dilecta, diu multumque fui sollicita, donec e domo furtim elabi potuerim. Vir enim meus totam noctem misere tussiit, trichiis here in cœna offertus.

Prax. Sedete igitur, ut vos, quando huc omnes convenisse video, de iis interrogem, quæ in Sciris decreta sunt, quo sciam ea feceritis nec ne.

Mul. IV. Ego sane: nam primum omnium alas habeo hirsutiores fruticeto, itidem ut convenerat. Tum vero, si quando vir meus ad forum se conferret, totum corpus perungebam, et sic stans in sole toto die excoquebar.

Mul. V. Ego quoque: novaculam enim domo ejeci extemplo, tota ut pilosa fierem, neque quicquam mihi cum muliere simile esset.

Prax. Habetis vero barbas, quibuscum ut conveniremus, nobis omnibus edictum fuerat?

προσιοῦσαν ἤδη τήνδε, καὶ Φιλαινέτην.
Πρ. οὔκουν ἐπείξεσθ', ὡς Γλύκη κατώμοσε
τὴν ὑστάτην ἥκουσαν οἴνου τρεῖς χοᾶς
ἡμῶν ἀποτίσειν, κἀρεβίνθων χοίνικα.
Γυ. α'. τὴν Σμικυθίωνος οὐχ ὁρᾷς Μελιστίχην
σπεύδουσαν ἐν ταῖς ἐμβάσιν; κᾀμοὶ δοκεῖ
κατὰ σχολὴν παρὰ τἀνδρὸς ἐξελθεῖν μόνη.
Γυ. β'. τὴν τοῦ καπήλου δ' οὐχ ὁρᾷς Γευσιστράτην,
ἔχουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν λαμπάδα;
καὶ τὴν Φιλοδωρήτου τε καὶ Χαιρητάδου;
Πρ. ὁρῶ προσιούσας χ' ἀτέρας πολλὰς πάνυ
γυναῖκας, ὅ τι περ ἔστ' ὄφελος ἐν τῇ πόλει.
Γυ. γ'. καὶ πάνυ ταλαιπώρως ἔγωγ', ὦ φιλτάτη,
ἐκδρᾶσα παρέδυν. ὁ γὰρ ἀνὴρ τὴν νύχθ' ὅλην
ἔβηττε, τριχίδων ἑσπέρας ἐμπλήμενος.
Πρ. κάθησθε τοίνυν, ὡς ἂν ἀνέρωμαι τάδε
ὑμᾶς, ἐπειδὴ ξυλλελεγμένας ὁρῶ,
ὅσα Σκίροις ἔδοξεν, εἰ δεδράκατε.
Γυ. δ'. ἔγωγε. πρῶτον μέν γ' ἔχω τὰς μασχάλας
λόχμης δασυτέρας, καθάπερ ἦν ξυγκείμενον·
ἔπειθ', ὁπότ' ἀνὴρ εἰς ἀγορὰν οἴχοιτό μου,
ἀλειψαμένη τὸ σῶμ' ὅλον, δι' ἡμέρας
ἐχλιαινόμην ἑστῶσα πρὸς τὸν ἥλιον.
Γυ. ε'. κᾄγωγε· τὸ ξυρὸν δέ γ' ἐκ τῆς οἰκίας
ἔρριψα πρῶτον, ἵνα δασυνθείην ὅλη,
καὶ μηδὲν εἴην ἔτι γυναικὶ προσφερής.
Πρ. ἔχετε δὲ τοὺς πώγωνας, οὓς εἴρητ' ἔχειν
πάσαισιν ἡμῖν, ὁπότε συλλεγοίμεθα;

Γυ. δ΄. νὴ τὴν Ἑκάτην, τὸν καλὸν ἔγωγε τουτονί.
Γυ. ε΄. κἄγωγ' Ἐπικράτους οὐκ ὀλίγῳ καλλίονα.
Πρ. ὑμεῖς δὲ τί φατέ;
Γυ. δ΄. φασί· κατανεύουσι γάρ.
Πρ. καὶ μὴν τά γ' ἄλλ' ὑμῖν ὁρῶ πεπραγμένα.
Λακωνικὰς γὰρ ἔχετε, καὶ βακτηρίας,
καὶ θαἰμάτια τἀνδρεῖα, καθάπερ εἴπομεν.
Γυ. ζ΄. ἔγωγέ τοι τὸ σκύταλον ἐξηνεγκάμην
τὸ τοῦ Λαμίου τουτὶ καθεύδοντος λάθρα.
Γυ. α΄. τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο τῶν σκυτάλων, ὧν πέρδεται.
νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρ', ἐπιτήδειός γ' ἂν ἦν,
τὴν τοῦ Πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος,
εἴπερ τι βουκολεῖν ἐθέλοι τὸν δήμιον.
Πρ. λέγοιτ' ἂν ὅπως καὶ τἀπὶ τούτοις δράσομεν,
ἕως ἔτ' ἐστὶν ἄστρα κατὰ τὸν οὐρανόν·
ἡ 'κκλησία δ', εἰς ἣν παρεσκευάσμεθα
ἡμεῖς βαδίζειν, ἐξ ἕω γενήσεται.
Γυ. α΄. νὴ τὸν Δί', ὥστε δεῖ σε καταλαβεῖν ἕδρας
ὑπὸ τῷ λίθῳ, τῶν Πρυτανέων καταντικρύ.
Γυ. η΄. ταυτί γέ τοι, νὴ τὸν Δί', ἐφερόμην, ἵνα
πληρουμένης ξαίνοιμι τῆς ἐκκλησίας.
Πρ. πληρουμένης, τάλαινα;
Γυ. η΄. νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
ἔγωγε. τί γὰρ ἂν χεῖρον ἀκροῴμην ἄρα
ξαίνουσα; γυμνὰ δ' ἐστί μου τὰ παιδία.
Πρ. ἰδού γέ σε ξαίνουσαν, ἣν τοῦ σώματος
οὐδὲν παραφῆναι τοῖς καθημένοις ἔδει.
οὐκοῦν καλά γ' ἂν πάθοιμεν, εἰ πλήρης τύχοι

Mul. IV. Ego quidem, per Hecaten, pulchram hancce habeo.

Mul. V. Ego itidem unam, Epicratis barba non paulo pulchriorem.

Prax. Vos autem quid autumatis ?

Mul. IV. Habere se autumant; dictis enim adnuunt.

Prax. Et quidem cetera vobis, ut video, factitata sunt: Laconicos enim calceos habetis et scipiones, vestesque viriles, prout a nobis præceptum fuerat.

Mul. VI. Ego quidem hunc Lamiæ dormientis baculum domo etiam mecum extuli.

Mul. I. Hic sane unus ex iis baculis est, quorum pressus pondere pedit Lamias. Aptus esset, per Jovem Servatorem hic homo, si Panoptæ renonem indueret, carnificem quibus vellet modis ludificari.

Prax. Dicite, quæso, dum adhuc astra in cœlo apparent, qui tandem ea, quæ posthæc agenda sunt, faciemus ? conventus enim, ad quem nos accinximus, statim ad Aurora inchoabitur.

Mul. I. Sane Ecastor: itaque capere te sedem oportet ex adverso tribunalis, in quo Prytanes sedent.

Mul. VII. Hæc quidem mecum adtuli, ut congregata concione carminare possim.

Prax. *Congregata ?* misera.

Mul. VII. Ita sane, per Dianam. Qui enim minus bene rhetores audiam, si carminem! nudi autem mihi sunt pueri domi.

Prax. Ecce vero carminantem! quam quidem nullum corporis membrum oportebat ostendere spectatoribus. Res vero bella et nimis jocosa nobis accideret, si frequenti in populi cœ-

tu transcendens subsellia nostrûm quæpiam, rejecta veste eugium ostenderet. Sin priores sederimus, collectis vestibus, latebimus. Quum vero barbas demiserimus, quas illic ori nostro circumligabimus, quis, amabo, nos videns non reputaverit viros? Agyrrius enim Pronomi barbam habens, cunctos fefellit: atqui prius mulier erat: nunc autem, ut vides, summum in republica locum tenet. Quocirca, per diem crastinum obsecro, tam magnum audeamus facinus, si qua ratione urbis administrationem capere possimus, quo boni quidpiam in eam conferamus. Nunc enim nec velis nec remis ratem provehimus.

Mul. VII. At quæso tandem, quonam fiet modo, ut mulierum conventus concionari possit?

Prax. Sane vero nihil facilius. Quippe vulgo dictitant, eos ex adolescentibus, qui plurimum subiguntur, dicendi peritissimos esse: id autem nobis per fortem fortunam suppetit.

Mul. VII. Nescio ego. Periculosa autem res est inexperientia.

Prax. Inde est quod huc data opera convenimus, ut ante meditemur quæ nobis illic dicenda erunt: age autem, nonne ocius barbam tibi circumligabis, tuque et ceteræ omnes, quæ in dicendo exercitæ sunt?

Mul. VIII. Quænam autem, ô stulta, nostrûm loqui nescit?

Prax. Age igitur, barbam tu tibi præliga, citoque vir fias. Ego autem, positis in medio coronis, barbam et ipsa mihi cir-

ὁ δῆμος ὤν, κᾆπειθ' ὑπερβαίνουσά τις
ἀναβαλλομένη δείξειε τὸν Φορμίσιον.
ἢν δ' ἐγκαθιζώμεσθα πρότεραι, λήσομεν
ξυστειλάμεναι θαἰμάτια· τὸν πώγωνά τε
ὅταν καθῶμεν, ὃν περιδησόμεσθ' ἐκεῖ,
τίς οὐκ ἂν ἡμᾶς ἄνδρας ἡγήσαιθ' ὁρῶν;
Ἀγύῤῥιος γοῦν τὸν Προνόμου πώγων' ἔχων
λέληθε· καί τοι πρότερον ἦν οὗτος γυνή.
νυνὶ δ', ὁρᾷς, πράττει τὰ μέγιστ' ἐν τῇ πόλει.
τούτου γέ τοι, νὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν,
τόλμημα τολμῶμεν τοσοῦτον, οὕνεκα,
ἤν πως παραλαβεῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα
δυνώμεθ', ὥστ' ἀγαθόν τι πρᾶξαι τὴν πόλιν.
νῦν μὲν γὰρ οὔτε θέομεν, οὔτ' ἐλαύνομεν.

Γυ. η'. καὶ πῶς γυναικῶν θηλύφρων ξυνουσία
δημηγορήσει;

Πρ. πολὺ μὲν οὖν ἄριστά που.
λέγουσι γὰρ καὶ τῶν νεανίσκων ὅσοι
πλεῖστα σποδοῦνται, δεινοτάτους εἶναι λέγειν·
ἡμῖν δ' ὑπάρχει τοῦτο κατὰ τύχην τινά.

Γυ. η'. οὐκ οἶδα· δεινὸν δ' ἐστὶν ἡ μὴ 'μπειρία.

Πρ. οὐκοῦν ἐπίτηδες ξυνελέγημεν ἐνθάδε,
ὅπως προμελετήσωμεν, ἅ 'κεῖ δεῖ λέγειν.
οὐκ ἂν φθάνοις τὸ γένειον ἂν περιδουμένη,
ἄλλαι θ' ὅσαι λαλεῖν μεμελετήκασί που;

Γυ. θ'. τίς δ', ὦ μέλ', ἡμῶν οὐ λαλεῖν ἐπίσταται;

Πρ. ἴθι δὴ σὺ περίδου, καὶ ταχέως ἀνὴρ γενοῦ·
ἐγὼ δὲ θεῖσα τοὺς στεφάνους, περιδήσομαι

καὐτὴ μεθ' ὑμῶν, ἤν τι μοι δόξῃ λέγειν.
Γυ. β'. δεῦρ', ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα, σκέψαι τάλαν,
ὡς καὶ καταγέλαστον τὸ πρᾶγμα φαίνεται.
Πρ. πῶς καταγέλαστον;
Γυ. β'. ὥσπερ εἴ τις σηπίαις
πώγωνα περιδήσειεν ἐσταθευμέναις.
Πρ. ὁ Περιστίαρχος, περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν,
πάριθ' ἐς τὸ πρόσθεν. Ἀρίφραδες, παῦσαι λαλῶν·
κάθιζε παριών. τίς ἀγορεύειν βούλεται;
Γυ. θ'. ἐγώ.
Πρ. περίθου δὴ τὸν στέφανον τύχῃ 'γαθῇ.
Γυ. θ'. ἰδού.
Πρ. λέγοις ἄν.
Γυ. θ'. εἶτα πρὶν πιεῖν λέγω;
Πρ. ἰδοὺ ΠΙΕΙΝ.
Γυ. θ'. τί γάρ, ὦ μέλ', ἐστεφανωσάμην;
Πρ. ἄπιθ' ἐκποδών· τοιαῦτ' ἂν ἡμᾶς εἰργάσω
κἀκεῖ.
Γυ. θ'. τί δ'; οὐ πίνουσι κἀν τῇ 'κκλησίᾳ;
Πρ. ἰδού γέ σοι ΠΙΝΟΥΣΙ.
Γυ. θ'. νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
καὶ ταῦτά γ' εὔζωρον. τὰ γοῦν βουλεύματα
αὐτῶν, ὅσ' ἂν πράξωσιν ἐνθυμουμένοις,
ὥσπερ μεθυόντων, ἐστὶ παραπεπληγμένα.
καί, νὴ Δία, σπένδουσί γ'· ἢ τίνος ἂν χάριν
τοσαῦτ' ἐπεύχοντ', εἴπερ οἶνος μὴ παρῆν;
καὶ λοιδοροῦνταί γ', ὥσπερ ἐμπεπωκότες·
καὶ τὸν παροινοῦντ' ἐκφέρουσ' οἱ τοξόται.

cumligabo, sicut vos facietis, si forte quid dicere mihi videbitur necesse.

Mul. II. Age ô dulcissima Praxagora, aspice sodes, quam ridicula res videatur.

Prax. Qui autem ridicula?

Mul. II. Veluti si sepiis assatis barbam quis cicumligaret.

Prax. Heus lustrator, mustelam circumfer: prodi in medium. Ariphrades, linguam comprime, transi et sedem cape. Quænam concionari vult?

Mul. VIII. Ego.

Prax. Impone igitur capiti coronam, quod faustum et felix sit

Mul. VIII. Ecce.

Prax. Verba facito.

Mul. VIII. Itane antequam biberim dicam?

Prax. Ecce vero *biberim!*

Mul. VIII. Quid igitur, ô inepta, opus fuerat coronam sumere?

Prax. Apage te hinc. Talia fortasse nobis fecisses et illic.

Mul. VIII. Sed enim nonne et viri in concione bibunt?

Prax. En iterum *bibunt!*

Mul. VIII. Sane, per Dianam, et quidem meracius. Unde et decreta quæcunque faciunt, inspicientibus et attente considerantibus insana videntur et dementia, velut ebriorum hominum commenta. Quin etiam, per Jovem, libant: sin minus, cujus rei gratia ita diis supplicarent, vinum nisi adesset: præterea conviciantur inter sese, quasi bene appoti; temulentosque, qui se gerant indecore, efferunt e cœtu lictores.

Prax. Abi, abi sis et sede: mulier enim nihili es.

Mul. VIII. Ecastor næ mihi satius erat barbam non sumere: siti enim, opinor, nunc miseræ mihi dissilient viscera.

Prax. Estne vestrûm alia quæ velit dicere:

Mul. IX. Ego.

Prax. Age ergo coronare: res quippe nunc agitur: daque operam ut viriliter et probe dicas, baculo decore innixa.

Mul. IX. *Profecto optassem quempiam eorum, qui dicendo assueti sunt, ea dicere, quæ optima sint, ut sederem otiosus: at nunc ne unam cauponam sivero, quantum quidem mea sententia valuerit, in diversorio suo lacus aquæ facere. Mihi quidem non placet, per Cererem et Proserpinam—*

Prax. *Per Cererem et Proserpinam?* O misera, ubinam tibi mens est?

Mul. IX. Quid vero est? Nondum enim a te petii bibere.

Prax. Non sane: sed, quum vir sis, per Cererem et Proserpinam jurasti: quanquam cetera lepidissime locuta es.

Mul. IX. O per Apollinem!

Prax. Desine, quæso: frustra enim concioni interfuerim, nihilque promoverim, nisi mos loquendi accurate observatus fuerit.

Mul. IX. Cedo coronam: nam rursus concionabor. Videor enim mihi satis apte quippiam meditata. *Mihi enim, ô mulieres, quæ hic sedetis—*

Prax. *Mulieres* rursus, ô misella tu, compellas, quæ viros compellare debes.

Mul. IX. Erroris causa est Epigonus iste. Quippe eo respiciens, coram mulieribus dicere me putabam.

Prax. Facesse hinc tu quoque, et posthac sede: ego enim

Πρ. σὺ μὲν βάδιζε, καὶ κάθιζ᾽· οὐδὲν γὰρ εἶ.
Γυ. θ΄. νὴ τὸν Δί᾽, ἦ μοι μὴ γενειᾶν κρεῖττον ἦν·
δίψει γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἀφαυανθήσομαι.
Πρ. ἔσθ᾽ ἥτις ἑτέρα βούλεται λέγειν;
Γυ. ι΄. ἐγώ.
Πρ. ἴθι δὴ στεφανοῦ· καὶ γὰρ τὸ χρῆμ᾽ ἐργάζεται.
ἄγε νυν ὅπως ἀνδριστὶ καὶ καλῶς ἐρεῖς,
διερεισμένη τὸ σχῆμα τῇ βακτηρίᾳ.
Γυ. ι΄. Ἐβουλόμην μὲν ἕτερον ἂν τῶν ἠθάδων
λέγειν τὰ βέλτισθ᾽, ἵν᾽ ἐκαθήμην ἥσυχος·
νῦν δ᾽ οὐκ ἐάσω, κατά γε τὴν ἐμὴν, μίαν
ἐν τοῖσι καπηλείοισι λάκκους ἐμποιεῖν
ὕδατος. ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ, μὰ τὼ θεὼ---
Πρ. ΜΑ ΤΩ ΘΕΩ. τάλαινα, ποῦ τὸν νοῦν ἔχεις;
Γυ. ι΄. τί δ᾽ ἔστιν; οὐ γὰρ δὴ πιεῖν ᾔτησά σε.
Πρ. μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἀνὴρ ὢν τὼ θεὼ κατώμοσας,
καί τοι τά γ᾽ ἄλλ᾽ εἰποῦσα δεξιώτατα.
Γυ. ι΄. ὢ νὴ τὸν Ἀπόλλω.
Πρ. παῦε τοίνυν, ὡς ἐγὼ
ἐκκλησιάζουσ᾽ οὐ προβαίην τὸν πόδα
τὸν ἕτερον ἂν, εἰ μὴ τοῦτ᾽ ἀκριβωθήσεται.
Γυ. ι΄. φέρε τὸν στέφανον· ἐγὼ γὰρ αὖ λέξω πάλιν.
οἶμαι γὰρ ἤδη μεμελετηκέναι καλῶς.
Ἐμοὶ γὰρ, ὦ γυναῖκες αἱ καθήμεναι---
γυναῖκας αὖ, δύστηνε, τοὺς ἄνδρας λέγεις.
Γυ. ι΄. δι᾽ Ἐπίγονόν γ᾽ ἐκεῖνον. ἐπιβλέψασα γὰρ
ἐκεῖσε, πρὸς γυναῖκας ᾠόμην λέγειν.
Πρ. ἄπερρε καὶ σὺ, καὶ κάθησ᾽ ἐντευθενί.

αὐτὴ γὰρ ὑμῶν γ' ἕνεκά μοι λέξειν δοκῶ,
τονδὶ λαβοῦσα· τοῖς θεοῖς μὲν εὔχομαι,
τυχεῖν κατορθώσασα τὰ βεβουλευμένα.
'Εμοίγ' ἴσον μὲν τῆσδε τῆς χώρας μέτα,
ὅσον περ ὑμῖν· ἄχθομαι δὲ καὶ φέρω
τὰ τῆς πόλεως ἅπαντα βαρέως πράγματα.
ὁρῶ γὰρ αὐτὴν προστάταισι χρωμένην
ἀεὶ πονηροῖς· κἄν τις ἡμέραν μίαν
χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίγνεται.
ἐπέτρεψας ἑτέρῳ; πλεῖον' ἔτι δράσει κακά.
χαλεπὸν μὲν οὖν ἄνδρας δυσαρέστους νουθετεῖν,
οἳ τοὺς φιλεῖν μὲν βουλομένους δεδοίκατε,
τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἀντιβολεῖθ' ἑκάστοτε.
ἐκκλησίαισιν ἦν ὅτ' οὐκ ἐχρώμεθα
οὐδὲν τοπαράπαν· ἀλλὰ τόν γ' Ἀγύῤῥιον
πονηρὸν ἡγούμεσθα· νῦν δὲ, χρωμένων,
ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον, ὑπερεπῄνεσεν·
ὁ δ' οὐ λαβὼν, εἶναι θανάτου φήσ' ἀξίους
τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦντας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.

Γυ. α'. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, εὖγε ταυταγὶ λέγεις.

Πρ. τάλαιν', Ἀφροδίτην ὠνόμασας. χαρίεντά γ' ἂν
ἔδρασας, εἰ τοῦτ' εἶπες ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.

Γυ. α'. ἀλλ' οὐκ ἂν εἶπον.

Πρ. μηδ' ἐθίζου νῦν λέγειν.
Τὸ συμμαχικὸν αὖ τοῦθ', ὅτ' ἐσκοπούμεθα,
εἰ μὴ γένοιτ', ἀπολεῖν ἔφασκον τὴν πόλιν·
ὅτε δὴ δ' ἐγένετ', ἤχθοντο· τῶν δὲ ῥητόρων
ὁ ταῦτ' ἀναπείσας εὐθὺς ἀποδρὰς ᾤχετο.

ipsa, ut videor, sumta hac corona, vestrûm omnium causa concionabor, deos primum precata, ut, quæ constituimus, ad felicem exitum perducam. *Æque ad me adtinet hujus regionis cura, atque ad vos. Doleo autem et fero iniquo animo omnia urbis nostræ incommoda : quippe illam video præfectis utentem perpetuo malis: eorumque si quispiam vel diem unum bonus sit, totos decem dies malus est. Alii fortassis commiseris rempublicam? plura etiam mala faciet. Difficile autem viros morosos monere; vos, inquam, ô cives, qui reformidatis eos, qui vos amare volunt: iis autem, qui amare nolunt, supplicatis perpetuo. Fuit tempus, quum conciliis nullo modo uteremur, sed Agyrrium pravum hominem censebamus: nunc autem, quum iis utamur, alius quidem accipiens pecuniam, id mirum in modum laudat; qui vero non accipit, eos morte dignos deputat, qui in conciliis mercedem ferunt.*

MUL. I. Per Venerem, hæc belle dicis.

PRAX. Misera, *Venerem* nominasti. Lepida vero et jocosa nobis faceres, in concione si id diceres.

MUL. I. At non dicerem.

PRAX. Ne igitur nunc assuesce dicere. *Præterea confœderationem hanc quum considerabamus, deque ea deliberabamus, vulgo dictitabant perituram civitatem, si minus illa fieret: postquam inita est, indigne ferre cœperunt: rhetorum autem ille, qui eam suaserat, extemplo fugiens abiit. Naves in mare de-*

duci, satis placet inopi: divitibus autem et agricolis non placet. Corinthiis succensetis: illi autem tibi, ô popelle, boni et commodi sunt: iis itidem commodus esto. Argeus rudis est, Hieronymus autem sapiens. Salus leviter caput exseruit, at illam respuitis, ne Thrasybulum ipsum advocantes.

Mul. I. Eugepæ, quam prudens vir!

Prax. Nunc, ut decet, laudasti. *Vos enim, ô popule, horum omnium causa estis, qui pecuniam publicam in mercedem vestram fertis. Privatim singuli spectatis, quod quisque lucrabitur; commune autem, quemadmodum Æsimus, volvitur. Atqui si mihi auscultaveritis, adhuc servabimini. Mulieribus enim aio oportere vos urbem nostram tradere: etenim illis domi procuratricibus et dispensatricibus utimur.*

Mul. II. Bene, bene, per Jovem, bene. Perge, ô bone.

Prax. *Ut autem melius quam nos moratæ sunt, ego docebo. Primum enim cunctæ lavant lanas aqua calida pro more veteri: neque temere novi quid tentantes ipsas videas. Atheniensium vero civitas, si hoc bene teneret, nonne servaretur, nisi quid aliud novi curiose frustraque actitaret? Sedentes illæ frigunt obsonia, sicut et prius: capite ferunt, sicut et prius: Thesmophoria agunt, sicut et prius: viros suos male habent, sicut et*

ναῦς δὴ καθέλκειν τῷ ϖένητι μὲν δοκεῖ·
τοῖς ϖλουσίοις δὲ καὶ γεωργοῖς οὐ δοκεῖ.
Κορινθίοις ἄχθεσθε· κᾀκεῖνοί γέ σοι
νῦν εἰσὶ χρηστοὶ, καὶ σὺ νῦν χρηστὸς γενοῦ.
'Αργεῖος ἀμαθὴς, ἀλλ' Ἱερώνυμος σοφός·
σωτηρία ϖαρέκυψεν, ἀλλ' ὀρίζεται
Θρασύβουλος αὐτὸς οὐχὶ ϖαρακαλούμενος.
Γυ. α'. ὡς ξυνετὸς ἀνήρ.
Πρ. νῦν καλῶς ἐπῄνεσας.
Ὑμεῖς γ' ἄρ' ἔστ', ὦ δῆμε, τούτων αἴτιοι.
τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες χρήματα,
ἰδίᾳ σκοπεῖθ' ἕκαστος, ὅ τι τις κερδανεῖ·
τὸ δὲ κοινὸν, ὥσπερ Αἴσιμος, κυλίνδεται.
ἢν οὖν ἐμοὶ ϖείθησθε, σωθήσεσθ' ἔτι.
ταῖς γὰρ γυναιξὶ φημὶ χρῆναι τὴν ϖόλιν
ἡμᾶς ϖαραδοῦναι. καὶ γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις,
ταύταις ἐπιτρόποις καὶ ταμίαισι χρώμεθα.
Γυ. β'. εὖ γ', εὖ γε, νὴ Δί', εὖ γε· λέγε, λέγ', ὦ 'γαθέ.
Πρ. Ὡς δ' εἰσὶν ἡμῶν τοὺς τρόπους βελτίονες,
ἐγὼ διδάξω. πρῶτα μὲν γὰρ τἄρια
βάπτουσι θερμῷ κατὰ τὸν ἀρχαῖον νόμον
ἁπαξάπασαι· κοὐχὶ μεταπειρωμένας
ἴδοις ἂν αὐτάς. ἡ δ' Ἀθηναίων ϖόλις,
εἰ τοῦτο χρηστῶς εἶχεν, οὐκ ἂν ἐσώζετο,
εἰ μή τι καινὸν ἄλλο ϖεριειργάζετο;
καθήμεναι φρύγουσιν, ὥσπερ καὶ ϖροτοῦ.
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσιν, ὥσπερ καὶ ϖροτοῦ.
τὰ Θεσμοφόρι' ἄγουσιν, ὥσπερ καὶ ϖροτοῦ.

τοὺς ἄνδρας ἐπιτρίβουσιν, ὥσπερ καὶ πρὸτοῦ.
μοιχοὺς ἔχουσιν ἔνδον, ὥσπερ καὶ πρὸτοῦ·
αὑταῖς παροψωνοῦσιν, ὥσπερ καὶ πρὸτοῦ.
τὸν οἶνον εὔζωρον φιλοῦσ', ὥσπερ πρὸτοῦ.
βινούμεναι χαίρουσιν, ὥσπερ καὶ πρὸτοῦ.
ταύταισιν οὖν, ὦ 'νδρες, παραδόντες τὴν πόλιν,
μὴ περιλαλῶμεν, μηδὲ πυνθανώμεθα,
τί ποτ' ἄρα δρᾷν μέλλουσιν, ἀλλ' ἁπλῷ τρόπῳ
ἐῶμεν ἄρχειν, σκεψάμενοι ταυτὶ μόνα·
ὡς τοὺς στρατιώτας πρῶτον οὖσαι μητέρες
σώζειν μάλ' ἐπιθυμοῦσιν· εἶτα σιτία
τίς τῆς τεκούσης μᾶλλον ἐπιπέμψειεν ἄν;
χρήματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή·
ἄρχουσά τ' οὐκ ἂν ἐξαπατηθείη ποτέ.
αὐταὶ γάρ εἰσιν ἐξαπατᾷν εἰθισμέναι.
τὰ μὲν ἄλλ' ἐάσω· ταῦτα δ' ἂν πείθησθέ μοι,
εὐδαιμονοῦντες τὸν βίον διάξετε.

Γυ. α'. εὖ γ', ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα, καὶ δεξιῶς.
πόθεν, ὦ τάλαινα, ταῦτ' ἔμαθες οὕτω καλῶς;

Πρ. ἐν ταῖσι φυγαῖς μετὰ τἀνδρὸς ᾤκησ' ἐν Πνυκί·
ἔπειτ' ἀκούουσ' ἐξέμαθον τῶν ῥητόρων.

Γυ. α'. οὐκ ἐτὸς ἄρ', ὦ μέλ', ἦσθα δεινὴ καὶ σοφή·
καί σε στρατηγεῖν αἱ γυναῖκες αὐτόθεν
αἱρούμεθ', ἢν ταῦθ', ἁπινοεῖς, κατεργάσῃ.
ἀτὰρ ἢν Κέφαλός σοι λοιδορῆται προσφθαρεὶς,
πῶς ἀντερεῖς πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ 'κκλησίᾳ;

Πρ. φήσω παραφρονεῖν αὐτόν.

Γυ. α'. ἀλλὰ τοῦτό γε

prius: adulteros domi habent, sicut et prius: et ut illis dent, obsonantes fallunt, sicut et prius: vinum meracum amant, sicut et prius: subagitatæ gaudent, sicut et prius. His igitur, ô viri, urbem tradentes, non est, quod frustra argutemur; neque rogitemus, quid illæ acturæ sint: sed omnimodo sinamus illas imperare, hoc unum considerantes, quod videlicet matres quum sint, milites servare cupiunt. Dein cibaria quisnam melius submittat, quam quæ peperit? ad parandas divitias solertissimum est muliebre ingenium; et mulier si imperet, haud unquam facile decipiatur: quippe illæ decipere assuetæ sunt. Cetera quidem omittam: in his autem si mihi fidem habueritis, felices vitam omnem degetis.

Mul. I. Bene, ô jucundissima Praxagora, et ingeniose. Unde quæso hæc, ô bona, didicisti tam callide?

Prax. Fugarum tempore cum viro habitavi in Pnyce: tum sæpius ibi audiens rhetorum conciones, et ipsa concionari didici.

Mul. I. Non temere igitur, ô bona, dicendi perita es et sapiens; et te ducem mulieres, abhinc eligimus, si hæc, quæ cogitas, facies. Verum si Cephalus irruens convicietur tibi, quo modo ei in concione contradices?

Prax. Eum dicam delirare.

Mul. I. At hoc norunt omnes.

PRAX. Sed et atra bile percitum esse.

MUL. I. Hoc itidem sciunt omnes.

PRAX. Præterea et acetabula male fingere, rempublicam autem bene et pulchre.

MUL. I. Quid si Neoclides lippus probra tibi ingerat?

PRAX. Huic ego dicam, ut in canis culum inspiciat.

MUL. I. Quid, si te pulsent?

PRAX. Ego contra movebor, utpote quæ non imperita sim plurimarum pulsationum.

MUL. I. Hoc unum a nobis provisum non est: si te lictores trahant, quid tandem facies?

PRAX. Subnixis sic alis reluctabor: neque enim media prehendar.

MUL. I. Nos autem, si te sublimem rapiant, amittere jubebimus.

MUL. II. Hæc quidem nobis pulchre cogitata sunt: illud vero non prævidimus, quonam modo manus tollere tunc meminerimus: quippe non manus, sed pedes tollere adsuetæ sumus.

PRAX. Res ista difficilis est: tamen extendendæ manus ab humero nudantibus alterum brachium. Nunc autem agite, vestes succingite, induamini citissime Laconicos calceos, quemadmodum virum videtis, quum in concionem, aut foras singulis diebus iturus est. Tum vero, quum ea se bene habuerint, barbas vobis adligate. Quum vero bene compositæ illas scite

ἴσασι πάντες.
Πρ. ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾶν.
Γυ. α΄. καὶ τοῦτ' ἴσασιν.
Πρ. ἀλλὰ καὶ τὰ τρυβλία
κακῶς κεραμεύειν, τὴν δὲ πόλιν εὖ καὶ καλῶς.
Γυ. α΄. τί δ', ἢν Νεοκλείδης ὁ γλάμων σε λοιδορῇ;
Πρ. τούτῳ μὲν ἂν εἴποιμ' ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν.
Γυ. α΄. τί δ', ἢν ὑποκρούσωσί σε;
Πρ. προσκινήσομαι,
ἅτ' οὐκ ἄπειρος οὖσα πολλῶν κρουμάτων.
Γυ. α΄. ἐκεῖνο μόνον ἄσκεπτον, ἤν σε τοξόται
ἕλκωσιν, ὅ τι δράσεις ποτ'.
Πρ. ἐξαγκωνιῶ
ὡδί· μέση γὰρ οὐδέποτε ληφθήσομαι.
Γυ. α΄. ἡμεῖς δέ γ', ἢν αἴρωσ', ἐᾶν κελεύσομεν.
Γυ. β΄. ταυτὶ μὲν ἡμῖν ἐντεθύμηται καλῶς·
ἐκεῖνο δ' οὐ πεφροντίκαμεν, ὅτῳ τρόπῳ
τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν τότε.
εἰθισμέναι γάρ ἐσμεν αἴρειν τὰ σκέλη.
Πρ. χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ'· ὅμως δὲ χειροτονητέον
ἐξωμισάσαις τὸν ἕτερον βραχίονα.
ἄγε νυν ἀναστέλλεσθ' ἄνω τὰ χιτώνια·
ὑποδεῖσθε δ' ὡς τάχιστα τὰς Λακωνικάς,
ὥσπερ τὸν ἄνδρα θεᾶσθ', ὅτ' εἰς ἐκκλησίαν
μέλλοι βαδίζειν, ἢ θύραζ' ἑκάστοτε.
ἔπειτ', ἐπειδὰν ταῦτα πάντ' ἔχῃ καλῶς,
περιδεῖσθε τοὺς πώγωνας. ἡνίκ' ἂν δέ γε
τούτους ἀκριβώσητε περιηρμοσμέναι,

καὶ θαἰμάτια τἀνδρεῖά γ', ἅπερ ἐκλέψατε,
ἐπαναβάλεσθε, κᾆτα ταῖς βακτηρίαις
ἐπερειδόμεναι βαδίζετ', ᾄδουσαι μέλος
πρεσβυτικόν τι, τὸν τρόπον μιμούμεναι
τὸν τῶν ἀγροίκων.

Γυ. β'. εὖ λέγεις· ἡμεῖς δέ γε
προΐωμεν αὐτῶν. καὶ γὰρ ἑτέρας οἴομαι
ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν Πνύχ' ἥξειν ἄντικρυς
γυναῖκας.

Πρ. ἀλλὰ σπεύσαθ', ὡς εἴωθ' ἐκεῖ
τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθρίως ἐς τὴν Πνύκα,
ὑπαποτρέχειν ἔχουσι μηδὲ πάτταλον.

Χο. ὥρα προβαίνειν, ὦ 'νδρες, ἡμῖν ἐστι. τοῦτο γὰρ χρὴ
μεμνημένας ἀεὶ λέγειν, ὡς μή ποτ' ἐξολίσθῃ,
ἡμᾶς. ὁ κίνδυνος γὰρ οὐχὶ μικρὸς, ἢν ἁλῶμεν
ἐνδυόμεναι κατὰ σκότον τόλμημα τηλικοῦτον.

Ημ. χωρῶμεν εἰς ἐκκλησίαν, ὦ 'νδρες· ἠπείλησε γὰρ
ὁ Θεσμοθέτης, ὃς ἂν μὴ πρῴ πάνυ τοῦ κνέφους
ἥκῃ κεκονιμένος, βλέπων ὑπότριμμα,
στέργων σκοροδάλμῃ, μὴ δώσειν τὸ τριώβολον.
ἀλλ', ὦ Χαριτιμίδη, καὶ Σμίκυθε, καὶ Δράκης,
ἕπου κατεπείγων, σαυτῷ προσέχων, ὅπως
μηδὲν παραχορδιεῖς, ὧν δεῖ σ' ἀποδεῖξαι·
ὅπως δὲ τὸ σύμβολον λαβόντες ἔπειτα πλη-
σίον καθεδούμεθ', ὡς ἂν χειροτονῶμεν
ἅπανθ', ὁπόσ' ἂν δέῃ τὰς ἡμετέρας φίλας.
καί τοι τί λέγω; φίλους γὰρ χρῆν μ' ὀνομάζειν.

Ημ. ὅρα δ' ὅπως ὠθήσομεν τούσδε τοὺς ἐξ ἄστεος

aptaveritis vobis, tunc etiam virorum pallia, quæ subduxistis, ceteris superinjicite, et baculis innixæ, incedite, canticum aliquid senile canentes, more rusticorum incitatæ.

MUL. II. Bene autumas: nos autem præeamus illis. Nam et alias puto ex agris in Pnycem venturas exadvorsum mulieres.

PRAX. Verum festinate. Quippe mos est, ut qui usque a mane in Pnyce non adfuerunt, abeant ne minimum quidem lucri referentes.

CHOR. Progrediendi tempus est, ô viri; id enim nos memores dicere perpetuo oportet, ne forte nobis excidat: neque enim mediocre periculum nobis adsit, si deprehendamur aggressæ tale facinus in tenebris.

SEM. Eamus in concionem, ô viri; nam interminatus est Thesmotheta ei, qui non primo mane, offusis etiamnum tenebris super terram, venerit pulvere conspersus præ festinatione, acerba tuens, alliata muria contentus, ei inquam, non daturum se tres obolos. Sed, ô Charitimida, tuque Smicythe, et Drace, sequere festinabunde, operam dans, ut nihil aberres ab iis, quæ te illic effecta dare necesse est. Ceterum symbolo accepto prope invicem sedeamus, ut ea decernamus omnia, quæ amicarum nostrarum in rem bene conducant. At vero quid loquor? *amicorum* enim dicere debueram.

SEM. Vide autem ut propellamus istos, qui ex Astu veniunt;

qui quidem antehac, quum unicum obolum acciperent ad concionem venientes, sedebant confabulantes: nunc autem præ turba molesti sunt. At enim quum Archon erat generosus ille Myronides, nemo ausus fuisset e reipublicæ administratione mercedem ferre: sed veniebat unusquisque in sacculo habens potum simul panemque et duas cepas, tresque olivas circiter. Nunc autem triobolum accipere postulant, quum aliquid publicæ rei faciunt, quasi viles operarii, qui lutum ferunt.

BLEPYRUS, VIR QUIDAM, CHREMES, CHORUS, PRAXAGORA.

Blep. Quid hoc rei est? Quonam mihi uxor evanuit? nam circa Auroram dies est; illa autem non apparet. At ego jaceo jamdiu cacaturiens, soleas quæritans in tenebris et pallium: postquam autem illud manibus studiose tentando non potui invenire, jam vero januam aderat pultans Copræus, hoc ego uxoris meæ amiculum capio, ejusque Persicas induo. Sed ubinam locus est secretus? ubinam commode cacaverim? at sane noctu ubicunque cacare vacat: neque enim me quisquam nunc cacantem viderit. Hei misero mihi, quod, senex quum essem, duxerim uxorem! quot ego verberibus plecti dignus

ἥκοντας, ὅσοι προτοῦ μὲν, ἡνίκ' ἐλθόντας ἔδει
λαβεῖν ὀβολὸν μόνον, κάθηντο λαλοῦντες·
νυνὶ δ' ἐνοχλοῦσ' ἄγαν. ἀλλ' οὐχὶ, Μυρωνίδης
ὅτ' ἦρχεν ὁ γεννάδας, οὐδεὶς ἂν ἐτόλμα
τὰ τῆς πόλεως διοικεῖν, ἀργύριον λαβών·
ἀλλ' ἧκεν ἕκαστος ἐν ἀσκιδίῳ φέρων
πιεῖν, ἅμα τ' ἄρτον, καὶ δύο κρομμύω,
καὶ τρεῖς ἂν ἐλάας. νυνὶ δὲ τριώβολον
ζητοῦσι λαβεῖν, ὅταν πράττωσί τι κοινὸν,
ὥσπερ πηλοφοροῦντες.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ, ΑΝΗΡ ΤΙΣ, ΧΡΕΜΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

Βλ. ΤΙ τὸ πρᾶγμα; ποῖ ποθ' ἡ γυνὴ φρούδη 'στί μοι;
ἐπεὶ πρὸς ἕω νῦν γ' ἔστιν· ἡ δ' οὐ φαίνεται.
ἐγὼ δὲ κατάκειμαι πάλαι χεζητιῶν,
τὰς ἐμβάδας ζητῶν λαβεῖν ἐν τῷ σκότῳ
καὶ θοἰμάτιον· ὅτε δὴ δ' ἐκεῖνο ψηλαφῶν
οὐκ ἐδυνάμην εὑρεῖν, ὁ δ' ἤδη τὴν θύραν
ἐπεῖχε κρούων ὁ Κοπρεαῖος, λαμβάνω
τουτὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἡμιδιπλοΐδιον,
καὶ τὰς ἐκείνης Περσικὰς ὑφέλκομαι.
ἀλλ' ἐν καθαρῷ ποῦ, ποῦ τις ἂν χέσας τύχοι;
ἢ πανταχοῦ τοι νυκτὸς ἐστὶν ἐν καλῷ.
οὐ γάρ με νῦν χέζοντά γ' οὐδεὶς ὄψεται.
οἴμοι κακοδαίμων, ὅτι γέρων ὢν ἠγόμην
γυναῖχ'· ὅσας εἴμ' ἄξιος πληγὰς λαβεῖν.
οὐ γάρ ποθ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐξελήλυθε

δράσουσ᾽. ὅμως δ᾽ οὖν ἐστιν ἀποπατητέον.
Αν. τίς ἐστιν; οὐ δήπου Βλέπυρος ὁ γειτνιῶν;
νὴ τὸν Δί᾽, αὐτὸς δῆτ᾽ ἐκεῖνος. εἰπ᾽ ἐμοὶ,
τί τοῦτό σοι τὸ πυῤῥόν ἐστιν; οὔ τι που
Κινησίας σου κατατετίληκέν ποθεν;
Βλ. οὐκ· ἀλλὰ τῆς γυναικὸς ἐξελήλυθα
τὸ κροκωτίδιον ἀμπισχόμενος, οὑνδύεται.
Αν. τὸ δ᾽ ἱμάτιόν σου ποῦ ᾽στιν;
Βλ. οὐκ ἔχω φράσαι
ζητῶν γὰρ αὔτ᾽ οὐχ εὗρον ἐν τοῖς στρώμασιν.
Αν. εἶτ᾽ οὐδὲ τὴν γυναῖκ᾽ ἐκέλευσάς σοι φράσαι;
Βλ. μὰ τὸν Δί᾽· οὐ γὰρ ἔνδον οὖσα τυγχάνει.
ἀλλ᾽ ἐκτετρύπηκεν λαθοῦσά μ᾽ ἔνδοθεν·
ὃ καὶ δέδοικα μή τι δρᾷ νεώτερον.
Αν. νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταυτὰ τοίνυν ἄντικρυς
ἐμοὶ πέπονθας. καὶ γὰρ, ᾗ ξύνειμ᾽ ἐγὼ,
φρούδη ᾽στ᾽, ἔχουσα θοἰμάτιον, οὑγὼ ᾽φόρουν·
κοὐ τοῦτο λυπεῖ μ᾽· ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμϐάδας.
οὔκουν λαϐεῖν γ᾽ αὐτὰς ἐδυνάμην οὐδαμοῦ.
Βλ. μὰ τὸν Διόνυσον, οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔγωγε τὰς ἐμὰς
Λακωνικάς· ἀλλ᾽ ὡς ἔτυχον χεζητιῶν,
ἐς τὼ κοθόρνω τω πόδ᾽ ἐνθεὶς ἱέμην,
ἵνα μὴ ᾽γχέσαιμ᾽ ἐς τὴν σισύραν· φανὴ γὰρ ἦν.
Αν. τί δῆτ᾽ ἂν εἴη; μῶν ἐπ᾽ ἄριστον γυνὴ
κέκληκεν αὐτὴν τῶν φίλων;
Βλ. γνώμην γ᾽ ἐμήν.
οὔκουν πονηρά γ᾽ ἐστὶν, ὅ τι κἄμ᾽ εἰδέναι.
Αν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἱμονιάν τιν᾽ ἀποπατεῖς· ἐμοὶ δ᾽

sum! Neutiquam enim boni quidpiam actura exiit. Verum utut hæc sunt, interim cacandum est tamen.

VIR QUID. Quis illic est? nonne Blepyrus vicinus? Per Jovem ille ipsus est. Dic mihi, quid sibi vult hoc rubrum quo contegeris? an te Cinesias alicunde concacavit?

BLEP. Minime: sed cum uxoris meæ crocotula, quam illa induere solet, domo exii.

VIR. Pallium vero tuum ubinam est?

BLEP. Dicere nequeo; in stragulis enim diu quæsitum non reperi.

VIR. Quid postea? tu non uxori imperasti ut diceret?

BLEP. Non per Jovem: quippe intus non est: sed clam me evasit domo. Quamobrem metuo ne quid mali designet.

VIR. Per Neptunum, eadem tibi prorsus eveniunt, quæ mihi. Uxor etenim mea disparuit, sumto pallio, quod ego ferre soleo. Neque hoc me modo male habet: sed et calceos ipsos abstulit: nullibi enim eos reperire potui.

BLEP. Per Bacchum, nec ego meas Laconicas: sed sicut eram cacaturiens, pedibus in cothurnos immissis huc festinavi, ut ne cacarem in læna, quippe quæ recens lota et nitida est.

VIR. Quid, quæso, illud sit? num ad prandium eam amicarum quæpiam vocavit?

BLEP. Mea quidem sententia: non enim malis morata est moribus, quod quidem sciam.

VIR. At tu funem cacas. Mihi vero tempus est abeundi in concionem, si modo cepero pallium, quod mihi unicum est.

Blep. Ego itidem, ubi cacavero: nunc autem pirum quoddam silvestre occludens mihi podicem retinet cibos.

Vir. Num pirum illud est, quod Laconicis dixit Thrasybulus?

Blep. Per Bacchum, tenaciter mihi adhærescit. At enim quid agam? nec enim solum me angit hoc præsens malum: sed quando edero, quonam mihi abibit dehinc stercus? Nunc enim hic, quicunque tandem ille sit Achradusius vir, ostium obseravit. Quis igitur medicum mihi arcessat, et quem? quis eorum, qui clunibus operam dant, artis est peritissimus? hanc sane callet Amynon, at fortasse negabit. Antisthenem quispiam huc evocet omni modo: hic enim homo, ut facile conjicias, si ingemiscentem audias, novit quid sibi velit culus cacaturiens. O veneranda Lucina, ne me siris disrumpi obserato podice, ut ne fiam lasanum comicum.

Chrem. Heus tu, quid facis? num cacas?

Blep. Egone? non equidem hercle amplius; sed resurgo.

Chrem. Quid vero uxoris tuæ amiculum induisti?

Blep. Quippe illud temere in tenebris intus cepi. At unde agis te, quæso?

Chrem. E concione.

Blep. Jamne ergo dimissa est?

ὥρα βαδίζειν ἐστὶν εἰς ἐκκλησίαν,
ἥνπερ λάβω θοιμάτιον, ὅπερ ἦν μοι μόνον.
Βλ. κἄγωγ᾽, ἐπειδὰν ἀποπατήσω· νῦν δ᾽ ἐμοῦ
ἀχράς τις ἐγκλείσασ᾽ ἔχει τὰ σιτία.
Αν. μῶν ἦν Θρασύβουλος εἶπε τοῖς Λακωνικοῖς;
Βλ. νὴ τὸν Διόνυσον, ἐνέχεται γοῦν μοι σφόδρα.
ἀτὰρ τί δράσω; καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτό με
μόνον τὸ λυποῦν ἐστιν, ἀλλ᾽ ὅταν φάγω,
ὅποι βαδιεῖταί μοι τολοιπὸν ἡ κόπρος.
νῦν μὲν γὰρ οὗτος βεβαλάνωκε τὴν θύραν,
ὅστις ποτ᾽ ἔστ᾽ ἄνθρωπος Ἀχραδούσιος.
τίς ἂν οὖν ἰατρόν μοι μετέλθοι, καὶ τίνα;
τίς τῶν κατὰ πρωκτὸν δεινός ἐστι τὴν τέχνην;
ἆρ᾽ οἶδ᾽ Ἀμύνων· ἀλλ᾽ ἴσως ἀρνήσεται.
Ἀντισθένη τις καλεσάτω πάσῃ τέχνῃ.
οὗτος γὰρ ἀνὴρ ἕνεκά γε στεναγμάτων
οἶδεν τί πρωκτὸς βούλεται χεζητιῶν.
ὦ πότνια Εἰλείθυι᾽, μή με περιίδῃς
διαῤῥαγέντα, μηδὲ βεβαλανωμένον,
ἵνα μὴ γένωμαι σκωραμὶς κωμῳδική.
Χρ. οὗτος, τί ποιεῖς; οὔ τι που χέζεις;
Βλ. ἐγώ;
οὐ δῆτ᾽ ἔτι γε, μὰ τὸν Δί᾽, ἀλλ᾽ ἀνίσταμαι.
Χρ. τί δὲ τῆς γυναικὸς ἀμπέχει τὸ χιτώνιον;
Βλ. ἐν τῷ σκότῳ γὰρ τοῦτ᾽ ἔτυχον ἔνδον λαβών.
ἀτὰρ πόθεν ἥκεις ἐτεόν;
Χρ. ἐξ ἐκκλησίας.
Βλ. ἤδη λέλυται γάρ;

Χρ. ἦν Δί' ὄρθριον μὲν οὖν.
καὶ δῆτα πολὺν ἡ μίλτος, ὦ Ζεῦ φίλτατε,
γέλων παρέσχεν, ἣν προσέῤῥαινον κύκλῳ.
Βλ. τὸ τριώβολον δῆτ' ἔλαβες;
Χρ. εἰ γὰρ ὤφελον.
ἀλλ' ὕστερος νῦν ἦλθον, ὥστ' αἰσχύνομαι
ἔχων μὰ Δί' οὐδέν' ἄλλο γ', ἢ τὸν θύλακον.
Βλ. τὸ δ' αἴτιον τί;
Χρ. πλεῖστος ἀνθρώπων ὄχλος,
ὅσος οὐδεπώποτ' ἦλθ' ἀθρόος ἐς τὴν Πνύκα·
καὶ δῆτα πάντας σκυτοτόμοις ᾐκάζομεν,
ὁρῶντες αὐτούς. οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερφυῶς
ὡς λευκοπληθὴς ἦν ἰδεῖν ἡ 'κκλησία·
ὥστ' οὐκ ἔλαβον οὔτ' αὐτὸς, οὔτ' ἄλλοι συχνοί.
Βλ. οὐδ' ἄρ' ἂν ἐγὼ λάβοιμι νῦν ἐλθών;
Χρ. πόθεν;
οὐδ' εἰ μὰ Δία τότ' ἦλθες, ὅτε τὸ δεύτερον
ὡλεκτρυὼν ἐφθέγγετο.
Βλ. οἴμοι δείλαιος.
ΑΝΤΙΛΟΧ', ΑΠΟΙΜΩΞΟΝ ΜΕ ΤΟΥ ΤΡΙΩΒΟΛΟΥ
ΤΟΝ ΖΩΝΤΑ ΜΑΛΛΟΝ. τἀμὰ γὰρ διοίχεται.
ἀτὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἦν, ὅτι τοσοῦτον χρῆμ' ὄχλου
οὕτως ἐν ὥρᾳ ξυνελέγη;
Χρ. τί δ' ἄλλο γ', ἢ
ἔδοξε τοῖς Πρυτάνεσι περὶ σωτηρίας
γνώμας καθεῖναι τῆς πόλεως. κᾆτ' εὐθέως
πρῶτος Νεοκλείδης ὁ γλάμων παρείρπυσε·

CHREM. Ita hercle, et quidem diluculo. Et pro Jupiter! plurimum risum præbuit rubrica, quam undique sparserant.

BLEP. Proinde triobolum accepisti.

CHREM. Utinam vero! sed tardior veni; unde hercle me piget pudetque, quum præter inanem saccum nihil reportem domum.

BLEP. Quæ vero fuit causa?

CHREM. Plurima hominum turba, quanta nunquam venit simul in Pnycem. Et sane quum illos intueremur, cunctos pro sutoribus coriariis habuimus. Quippe mirum in modum alba videbatur illa multitudo, quæ concionem replebat. Itaque non accepi triobolum, neque plurimi alii.

BLEP. Nec igitur ego acciperem, si nunc irem?

CHREM. Quidum? non pol, etiamsi eo profectus fuisses, puum secunda vice cecinit gallus.

BLEP. Væ misero mihi! *Antiloche, me viventem lugeas, magis quam triobolum: nullus enim sum ego.* Verum quæ res fuit, cur tanta turba mature adeo convenerit?

CHREM. Quid aliud, quam quod Prytanipus visum est de salute reipublicæ sententias rogare? Tum statim primus Neoclides lippus prodiit: dein populus exclamat, quam putas

valide? *Nonne indignum est audere hunc concionari, quum præsertim de salute reipublicæ agatur, qui sibi palpebrarum pilos non potuerit salvare?* Ille autem reclamans et circumspectans ait: *Quid enim me facere oportuit?*

BLEP. *Allia simul terentem cum silphio, Laconicumque miscentem tithymallum, tibi inungere vesperi supercilia,* ei dixissem ego, si adfuissem.

CHREM. Post hunc Euæon, ille ingeniosissimus, processit nudus, ut quidem plerisque videbatur: ipse enim negabat se pallium habere. Deinde orationem habuit maxime popularem. *Videtis quidem,* inquit, *me ipsum quoque salutis egentem quatuor staterum: nihilominus dicam, quomodo rempublicam et cives servetis. Si enim indigentibus lænas præbeant fullones, statim incipiente bruma, laterum dolor neminem nostrûm capiat unquam. Quibuscunque autem lectus non est, nec strágulæ vestes, eant illi apprime loti dormitum apud pellionum aliquem: is vero januam si claudat hiemis tempore, tribus scorteis penulis multetur.*

BLEP. Per Bacchum, satis commoda. Si et hæc adjecisset, nemo, opinor, contra decrevisset: ut farinæ venditores scilicet indigentibus tres chœnices in cœnam præberent omnibus:

κἄπειθ' ὁ δῆμος ἀναβοᾷ, πόσον δοκεῖς,
ὡς δεινὰ τολμᾷν τουτονὶ δημηγορεῖν,
καὶ ταῦτα περὶ σωτηρίας προκειμένου,
ὃς αὐτὸς αὑτῷ βλεφαρίδ' οὐκ ἐσώσατο.
ὁ δ' ἀναβοήσας καὶ περιβλέψας ἔφη·
Τί δαί μ' ἐχρῆν δρᾷν;

Βλ. Σκόροδ' ὁμοῦ τρίψαντ' ὀπῷ,
τιθύμαλλον ἐμβαλόντα τοῦ Λακωνικοῦ,
σαυτῷ παραλείφειν τὰ βλέφαρα τῆς ἑσπέρας,
ἔγωγ' ἂν εἶπον, εἰ παρὼν ἐτύγχανον.

Χρ. μετὰ τοῦτον Εὐαίων ὁ δεξιώτατος
παρῆλθε γυμνὸς, ὡς ἐδόκει τοῖς πλείοσιν.
αὐτός γε μέντ' οὐ 'φασκεν ἱμάτιον ἔχειν,
κἄπειτ' ἔλεξε δημοτικωτάτους λόγους.
Ὁρᾶτε μέν με δεόμενον σωτηρίας
τετραστατήρου καὐτόν· ἀλλ' ὅμως ἐρῶ,
ὡς τὴν πόλιν καὶ τοὺς πολίτας σώσετε.
ἢν γὰρ παρέχωσι τοῖς δεομένοις οἱ κναφῆς
χλαίνας, ἐπειδὰν πρῶτον ἥλιος τραπῇ,
πλευρῖτις ἡμῶν οὐδέν' ἂν λάβοι ποτέ.
ὅσοις δὲ κλίνη μή 'στι, μηδὲ στρώματα,
ἰέναι καθευδήσοντας ἀπονενιμμένους
ἐς τῶν σκυλοδεψῶν· ἢν δ' ἐπικλίνῃ τὴν θύραν,
χειμῶνος ὄντος, τρεῖς σισύρας ὀφειλέτω.

Βλ. νὴ τὸν Διόνυσον, χρηστά γ'· εἰ δ' ἐκεῖνά γε
προσέθηκεν, οὐδεὶς ἀντεχειροτόνησεν ἄν·
τοὺς ἀλφιταμοιβοὺς τοῖς ἀπόροις τρεῖς χοίνικας
δεῖπνον παρέχειν ἅπασιν, ἢ κλάειν μακρὰ,

ἵνα τοῦτ' ἀπέλαυσαν Ναυσικύδους τἀγαθόν.
Χρ. μετὰ τοῦτο τοίνυν εὐπρεπὴς νεανίας
λευκός τις ἀνεπήδησεν, ὅμοιος Νικίᾳ,
δημηγορήσων, κἀπεχείρησεν λέγειν,
ὡς χρὴ παραδοῦναι ταῖς γυναιξὶ τὴν πόλιν.
εἶτ' ἐθορύβησαν, κἀνέκραγον, ὡς εὖ λέγοι,
τὸ σκυτοτομικὸν πλῆθος· οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν
ἀνεβορβόρυξαν.
Βλ. νοῦν γὰρ εἶχον, νὴ Δία.
Χρ. ἀλλ' ἦσαν ἥττους· ὁ δὲ κατεῖχε τῇ βοῇ,
τὰς μὲν γυναῖκας πόλλ' ἀγαθὰ λέγων, σὲ δὲ
πολλὰ κακά.
Βλ. καὶ τί εἶπε;
Χρ. πρῶτον μέν σ' ἔφη
εἶναι πανοῦργον.
Βλ. καί σε;
Χρ. μή πω τοῦτ' ἔρῃ.
κἄπειτα κλέπτην.
Βλ. ἐμὲ μόνον;
Χρ. καί, νὴ Δία,
καὶ συκοφάντην.
Βλ. ἐμὲ μόνον;
Χρ. καί, νὴ Δία,
τωνδὶ τὸ πλῆθος.
Βλ. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει;
Χρ. γυναῖκα δ' εἶναι πρᾶγμ' ἔφη νουβυστικόν,
καὶ χρηματοποιόν· κοὐχὶ τἀπόρρητ' ἔφη
ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν·

sin minus, plurimum plorarent; ut id fructus et commodi plebs a Nausicyde ferat.

CHREM. Posthæc autem formosus juvenis quidam, candido vultu, prosiluit, Niciæ similis, ut concionem haberet, et occepit dicere: *Oportere rempublicam mulieribus mandari.* Tum tumultuari cœpit sutoria multitudo et clamare, *bene ipsum et apte dicere:* at ii, qui ex agris venerant, reclamarunt.

BLEP. Mentem enim habebant, per Jovem.

CHREM. Verum inferiores erant numero: ille autem magis magisque vociferabatur, de mulieribus quidem bona plurima dicens, de te vero mala plurima.

BLEP. Quid autem dixit?

CHREM. Primumdum dixit te versipellem et fraudulentum.

BLEP. Et te?

CHREM. Ne adhuc me istud roges. Dein furem.

BLEP. Me solum?

CHREM. Immo hercle et sycophantam.

BLEP. Me solum?

CHREM. Immo hercle vero horuncce omnem multitudinem.

BLEP. Hoc quidem quis infitias iverit?

CHREM. At feminam dicebat rem esse sapientia plenam, et parandis divitiis aptam: nec illas arcana ex Thesmophoriis iden-

tidem efferre: te vero et me ex curia, quidquid Senatus decresset, efferre dicebat.

Blep. Et sane, per Mercurium, id mentitus non est.

Chrem. Deinde mutuas inter se dare vestes, aurum, argentum, pocula, idque solas solis, non coram testibus, et ea omnia reddere, neque invicem fraudare; quod nostrum plurimos facere prædicabat.

Blep. Sane, per Neptunum, et quidem coram testibus.

Chrem. Tum mulieres neminem criminari, aut in jus vocare, neque popularem statum evertere. Sed multa et bona aliaque quam plurima de mulieribus bene dicebat.

Blep. Quid tandem decretum est?

Chrem. Committi rempublicam illis: id enim unum videri quod in urbe nostra nondum factum sit.

Blep. Ac decretum est?

Chrem. Ita dico.

Blep. Eaque omnia illis committuntur, quæ viris antehac curæ erant?

Chrem. Ita se hæc habent.

Blep. Neque ego amplius in foro jus dicam, sed uxor?

Chrem. Neque tu, quos habes liberos, ales in posterum, sed uxor.

Blep. Neque suspirare diluculo amplius opus erit mihi?

Chrem. Non, per Jovem; sed mulieribus ea curæ sunt: tu autem securus sine gemitu pedens domi manebis.

Blep. Hoc unum timendum est nobis æqualibus, ne scilicet illæ, ubi reipublicæ habenas susceperint, tum nos vi cogant—

σὲ δὲ κἀμὲ βουλεύοντε τοῦτο δρᾷν ἀεί.
Βλ. καὶ, νὴ τὸν Ἑρμῆν, τοῦτό γ' οὐκ ἐψεύσατο.
Χρ. ἔπειτα συμβάλλειν πρὸς ἀλλήλας ἔφη
ἱμάτια, χρυσί', ἀργύριον, ἐκπώματα,
μόνας μόναις γ', οὐ μαρτύρων ἐναντίον·
καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν πάντα, κοὐκ ἀποστερεῖν·
ἡμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς ἔφασκε τοῦτο δρᾷν.
Βλ. νὴ τὸν Ποσειδῶ, μαρτύρων τ' ἐναντίον.
Χρ. οὐ συκοφαντεῖν, οὐ διώκειν, οὐδὲ τὸν
δῆμον καταλύειν, ἄλλα τε πολλὰ κἀγαθὰ
ἕτερά τε πλεῖστα τὰς γυναῖκας εὐλόγει.
Βλ. τί δῆτ' ἔδοξεν;
Χρ. ἐπιτρέπειν γε τὴν πόλιν
αὐταῖς. ἐδόκει γὰρ τοῦτο μόνον ἐν τῇ πόλει
οὔπω γεγενῆσθαι.
Βλ. καὶ δέδοκται;
Χρ. φήμ' ἐγώ.
Βλ. ἅπαντά τ' αὐταῖς ἐστι προστεταγμένα,
ἃ τοῖσιν ἀστοῖς ἔμελεν;
Χρ. οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Βλ. οὐδ' εἰς δικαστήριον ἄρ' εἶμ', ἀλλ' ἡ γυνή;
Χρ. οὐδ' ἔτι σὺ θρέψεις οὓς ἔχεις, ἀλλ' ἡ γυνή.
Βλ. οὐδὲ στένειν τὸν ὄρθρον ἔτι πρᾶγμ' ἔστι μοι;
Χρ. μὰ Δί', ἀλλὰ ταῖς γυναιξὶ ταῦτ' ἤδη μέλει·
σὺ δ' ἀστενακτὶ περδόμενος οἴκοι μενεῖς.
Βλ. ἐκεῖνο δεινὸν τοῖσιν ἡλίκοισι νῷν,
μὴ παραλαβοῦσαι τῆς πόλεως τὰς ἡνίας,
ἔπειτ' ἀναγκάζωσι πρὸς βίαν - - -

Χρ. τί δρᾶν;
Βλ. κινεῖν ἑαυτάς.
Χρ. ἢν δὲ μὴ δυνώμεθα;
Βλ. ἄριστον οὐ δώσουσι.
Χρ. σὺ δέ γε, νὴ Δία,
δρᾶ ταῦθ', ἵν' ἀριστᾷς τε καὶ κινῇς ἅμα.
Βλ. τὸ πρὸς βίαν δεινότατον.
Χρ. ἀλλ' εἰ τῇ πόλει
τοῦτο ξυνοίσει, ταῦτα χρὴ πάντ' ἄνδρα δρᾷν.
λόγος τέ τοι τις ἔστι τῶν γεραιτέρων·
'Ανόηθ' ὅσ' ἂν καὶ μῶρα βουλευσώμεθα,
ἅπαντ' ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡμῖν ξυμφέρειν.
καὶ ξυμφέροι γ', ὦ πότνια Παλλὰς καὶ θεοί.
ἀλλ εἶμι· σὺ δ' ὑγίαινε.
Βλ. καὶ σύ γ', ὦ Χρέμης.
Χο. ἔμβα, χώρει.
ἆρ' ἔστι τῶν ἀνδρῶν τις ἡμῖν ὅστις ἐπακολουθεῖ;
στρέφου, σκόπει,
φύλαττε σαυτὴν ἀσφαλῶς, πολλοὶ γὰρ οἱ πανοῦργοι,
μήπου τις ἐκ τοὔπισθεν ὢν τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ·
ἀλλ' ὡς μάλιστα τοῖν ποδοῖν ἐπικτυπῶν βάδιζε.
ἡμῖν δ' ἂν αἰσχύνην φέροι
πάσαισι παρὰ τοῖς ἀνδράσιν τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐλεγχθέν.
πρὸς ταῦτα συστέλλου σεαυτὴν,
κύκλῳ περισκοπουμένη κἀκεῖσε, καὶ τὰ τῇδε
ἐκ δεξιῶν, μὴ ξυμφορὰ γενήσεται τὸ πρᾶγμα.
ἀλλ' ἐγκονῶμεν· τοῦ τόπου γὰρ ἐγγὺς ἐσμὲν ἤδη,
ὅθεν περ εἰς ἐκκλησίαν ὡρμώμεθ', ἡκίκ' ἦμεν·

Chrem. Nam quam rem?

Blep. Subagitare ipsas.

Chrem. Si vero non possumus?

Blep. Prandium non dabunt.

Chrem. Tu vero istuc hercle age, ut prandeas et futuas simul.

Blep. Nihil tam odiosum est, quam invitum aliquid facere.

Chrem. Verum si reipublicæ istud conducit, id viros omnes facere oportet. Nam et quoddam seniorum dictum circumfertur, nempe: *Quæcunque stulta et fatua decreverimus, ea omnia nobis in melius converti.* Atque utinam ita contingat, et convertantur quidem, ô veneranda Pallas et dii ceteri. Verum abeo: tu autem vale.

Blep. Et tu, ô Chreme.

Chor. Incede, progredere: an est quisquam virorum, qui nos sequatur? converte te et adspice: custodi te caute, multi enim sunt hic fraudulenti et versipelles, ne quis a tergo habitum nostrum observet. Sed pedibus quam pote plurimum sonans incede. Nobis enim dedecus afferat omnibus ea res, si a viris deprensa fuerit. Quamobrem succinge te, circumquaque observans, et illuc, et huc ad dextram, ne hæc res infortunio nobis sit. Sed festinemus: namque prope illum jam sumus locum, unde in concionem perreximus, quum eo ivimus. Quin conspicitur jam domus, ex qua est dux illa, egregrium

commenta facinus, quod comprobarunt cives. Itaque non est, ut amplius cunctemur opperientes, barbasque mento aptatas habentes, ne quis forte nos videat, et medium in agmen nostrum involet. Sed age huc in umbra accedens ad parietem, limis respiciens, rursus habitum muta, et compone te ad eundem modum, quo antea culta eras: et ne cuncteris: quippe jam ducem nostrûm omnium e concione venientem videmus. Sed festina omnis, et tædeat te barbam amplius habere, præsertim quum illæ adveniant vestem solitam jam pridem indutæ.

Prax. Hæ nobis res, ô mulieres, prospere cesserunt, de quibus deliberavimus. Sed quam citissime antequam nos vir quispiam videat, projicite penulas: facessat hinc virilis calceus, Laconicorum laxate colligata lora, baculos dimittite. Ac tu quidem istas mulieres compone: ego vero volo intro subrepens, priusquam vir me videat, pallium ejus reponere eo, unde sumsi, ut et alia, quæ domo extuli.

Chor. Omnia quæ dixti, jam composita sunt: tuum autem est deinceps docere, quidnam agentes conducibile tibi videbimur recte auscultare. Nunquam enim cum ulla muliere, quæ te peritior acriorque esset, scio me congressam fuisse.

Prax. Opperimini nunc, ut ejus imperi, quod mihi modo

τὴν δ' οἰκίαν ἔξεσθ' ὁρᾶν, ὅθεν περ ἡ στρατηγὸς
ἔσθ', ἡ τὸ πρᾶγμ' εὑροῦσ', ὃ νῦν ἔδοξε τοῖς πολίταις·
ὥστ' εἰκὸς ἡμᾶς μὴ βραδύνειν ἔστ' ἐπαναμενούσας,
πώγωνας ἐξηρτημένας, μή καί τις ὄψεθ' ἡμᾶς,
χ' ἡμῶν ἔσω κατάπτῃ.
ἀλλ' εἶα δεῦρ' ἐπὶ σκιᾶς,
ἐλθοῦσα πρὸς τὸ τειχίον,
παραβλέπουσα θατέρῳ,
πάλιν μετασκεύαζε σαυτὴν αὖθις, ἧπερ ἦσθα,
καὶ μὴ βράδυν'· ὡς τήνδε καὶ δὴ τὴν στρατηγὸν ἡμῶν
χωροῦσαν ἐξ ἐκκλησίας ὁρῶμεν· ἀλλ' ἐπείγου
ἅπασα, καὶ μίσει σάκον πρὸς ταῖν γνάθοιν ἔχουσα·
χ' αὗται γὰρ ἥκουσιν, πάλαι τὸ σχῆμα τοῦτ' ἔχουσαι.

Πρ. ταυτὶ μὲν ἡμῖν, ὦ γυναῖκες, εὐτυχῶς
τὰ πράγματ' ἐκβέβηκεν, ἁ'βουλεύσαμεν.
ἀλλ' ὡς τάχιστα, πρίν τιν' ἀνθρώπων ἰδεῖν,
ῥιπτεῖτε χλαίνας· ἐμβὰς ἐκποδὼν ἴτω·
χαλᾶτε συναπτοὺς ἡνίας Λακωνικάς·
βακτηρίας ἄφεσθε· καὶ μέντοι σὺ μὲν
ταύτας κατευτρέπιζ'· ἐγὼ δὲ βούλομαι
ἔσω παρερπύσασα, πρὶν τὸν ἄνδρα με
ἰδεῖν, καταθέσθαι θοιμάτιον αὐτοῦ πάλιν,
ὅθεν περ ἔλαβον, τἄλλα θ', ἃ 'ξηνεγκάμην.

Χορός.

ἤδη κεῖται πάνθ', ἅπερ εἶπας· σὸν δ' ἔργον τἄλλα διδάσκειν,
ὅ τι σοι δρῶσαι ξύμφορον ἡμεῖς δόξομεν ὀρθῶς ὑπακούειν.
οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξασ' οἶδα γυναικί.

Πρ. περιμείνατε νῦν, ἵνα τῆς ἀρχῆς, ἣν ἄρτι κεχειροτόνημαι,

ξυμβέβλοισιν ἁπάσαις ὑμῖν χρήσωμαι. καὶ γὰρ ἐκεῖ μοι ἐν τῷ θορύβῳ καὶ τοῖς δεινοῖς ἀνδρειόταται γεγένησθε.

Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΒΛΕΠΥΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ, ΧΟΡΟΣ.

Βλ. ΑΥΤΗ, πόθεν ἥκεις, Πραξαγόρα;
Πρ. τί δ', ὦ μέλε,
σοὶ τοῦθ';
Βλ. ὅ τι μοι τοῦτ' ἐστίν; ὡς εὐηθικῶς.
Πρ. οὔ τοι περί του μοιχοῦ γε φήσεις.
Βλ. οὐκ ἴσως
ἑνός γε.
Πρ. καὶ μὴν βασανίσαι τουτί γέ σοι
ἔξεστι.
Βλ. πῶς;
Πρ. εἰ τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου.
Βλ. τί δ'; οὐχὶ βινεῖται γυνὴ κἄνευ μύρου;
Πρ. οὐ δὴ τάλαιν' ἔγωγε.
Βλ. πῶς οὖν ὄρθριον
ᾤχου σὺ, καὶ πῆ, θοιμάτιον λαβοῦσά μοι;
Πρ. γυνή με τις νύκτωρ ἑταίρα καὶ φίλη
μετεπέμψατ' ὠδινοῦσα.
Βλ. κᾆτ' οὐκ ἦν ἐμοὶ
φράσασαν ἰέναι;
Πρ. τῆς λεχοῦς δ' ἦν φροντίσαι,
οὕτως ἐχούσης, ὦ 'νερ.
Βλ. εἰποῦσάν γ' ἐμοί.
ἀλλ' ἔστιν ἐνταῦθά τι κακόν.

mandatum est, vobis consiliariis utar; si quidem illic in medio tumultu et rebus asperis fortissimas vos experta sum.

CHOR. *(Deest Chori canticum.)*

BLEPYRUS, PRAXAGORA, CHORUS.

BLEP. Heus tu, unde venis, Praxagora?

PRAX. Quid tua, ô bone, interest?

BLEP. Quid mea intersit? quam inepte hoc rogas!

PRAX. Saltem de mœcho aliquo non mihi narrabis.

BLEP. Non de uno forte.

PRAX. Atqui istud tibi explorare licet.

BLEP. Quo modo?

PRAX. Si capite unguentum redoleo.

BLEP. Quid vero? non subagitatur etiam mulier absque unguento?

PRAX. Non ecastor ego.

BLEP. Cur igitur et quonam abiisti diluculo, subducto mihi pallio?

PRAX. Mulier quædam socia et amica nocte me arcessivit parturiens.

BLEP. Itane non poteras, priusquam eo ires, rem mihi dicere.

PRAX. Mulieri præsto esse oportebat, cui tam prope instabat partus.

BLEP. Saltem mihi dixisses. Sed subest hic aliquid mali.

Prax. Non, per Cererem et Proserpinam. Sed sicut tum eram, abii. Rogabat enim ea, quæ me arcessebat, ut quam citissime possem, ad sese irem.

Blep. Itane vero non oportebat te vestimenta tua sumere? sed postquam me meis exueras, injecto mihi tuo amiculo, abiisti, relinquens me tanquam mortuum, nisi quod non coronasti me, neque lecythum adposuisti.

Prax. Frigus enim erat; ego autem gracilis et paulo infirmior; ideoque ut calefierem, ista indui: te vero in calore jacentem et stragulis reliqui, mi vir.

Blep. Laconicæ autem meæ tecum abierunt, et baculus meus simul.

Prax. Ut pallium tuerer, meos cum tuis calceos mutavi, te imitans, et pedibus sonans, et lapides feriens baculo.

Blep. Scin' igitur amisisse te tritici sextarium, quem ego accepissem, si concioni interfuissem?

Prax. Ne sollicitus sis: nam marem peperit puerum.

Blep. Concio?

Prax. Non ecastor: sed mulier illa ad quam ivi. Verum, amabo, habitane est concio?

Blep. Ita hercle. Non memineras me tibi heri dixisse?

Prax. At enim nunc reminiscor.

Blep. Nec igitur quæ illic decreta sunt nosti?

Prax. Pol horum nihil novi.

Blep. Sede igitur sepias esitans. Vobis enim rempublicam mandatam esse dicunt.

Πρ. μὰ τὼ θεώ.
ἀλλ' ὥσπερ εἶχον ᾠχόμην· ἐδεῖτο δὲ,
ἥπερ μεθῆκέ μ', ἐξιέναι πάσῃ τέχνῃ.
Βλ. εἶτ' οὐ τὸ σαυτῆς ἱμάτιόν σ' ἐχρῆν ἔχειν;
ἀλλ' ἔμ' ἀποδύσασ', ἐπιβαλοῦσα τοὔγκυκλον,
ᾤχου καταλιποῦσ' ὡσπερεὶ προκείμενον,
μόνον οὐ στεφανώσασ', οὐδ' ἐπιθεῖσα λήκυθον.
Πρ. ψύχος γὰρ ἦν· ἐγὼ δὲ λεπτὴ κἀσθενής·
ἔπειθ' ἵν' ἀλεαίνοιμι, τοῦτ' ἠμπισχόμην·
σὲ δ' ἐν ἀλέᾳ κατακείμενον καὶ στρώμασι
κατέλιπον, ὦ'νερ.
Βλ. αἱ δὲ δὴ Λακωνικαὶ
ᾤχοντο μετὰ σοῦ, κἄτι χ' ἡ βακτηρία.
Πρ. ἵνα θοἰμάτιον σώσαιμι, μεθυπεδησάμην,
μιμουμένη σε, καὶ κτυποῦσα τοῖν ποδοῖν,
καὶ τοὺς λίθους παίουσα τῇ βακτηρίᾳ.
Βλ. οἶσθ' οὖν ἀπολωλεκυῖα πυρῶν ἑκτέα,
ὃν χρῆν ἔμ' ἐξ ἐκκλησίας εἰληφέναι;
Πρ. μὴ φροντίσῃς· ἄῤῥεν γὰρ ἔτεκε παιδίον.
Βλ. ἡ 'κκλησία;
Πρ. μὰ Δί', ἀλλ' ἐφ' ἥνπερ ᾠχόμην.
ἀτὰρ γεγένηται;
Βλ. ναὶ μὰ Δί'. οὐκ ᾔδησθά με
φράσαντά σοι χθές;
Πρ. ἄρτι γ' ἀναμιμνήσκομαι.
Βλ. οὐδ' ἄρα τὰ δόξαντ' οἶσθα;
Πρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
Βλ. κάθησο τοίνυν σηπίας μασωμένη.

ὑμῖν δέ φασι παραδεδόσθαι τὴν πόλιν.
Πρ. τί δρᾶν; ὑφαίνειν;
Βλ. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἄρχειν.
Πρ. τίνων;
Βλ. ἁπαξαπάντων τῶν κατὰ πόλιν πραγμάτων.
Πρ. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, μακαρία γ' ἄρ' ἡ πόλις
ἔσται τολοιπόν.
Βλ. κατὰ τί;
Πρ. πολλῶν οὕνεκα.
οὐ γὰρ ἔτι τοῖς τολμῶσιν αὐτὴν αἰσχρὰ δρᾶν
ἔσται τολοιπόν· οὐδαμοῦ δὲ μαρτυρεῖν,
οὐ συκοφαντεῖν.
Βλ. μηδαμῶς, πρὸς τῶν θεῶν,
τουτὶ ποιήσῃς, μηδ' ἀφέλῃς μου τὸν βίον.
Χο. ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, την γυναῖκ' ἔα λέγειν.
Πρ. μὴ λωποδυτῆσαι, μὴ φθονεῖν τοῖς πλησίον,
μὴ γυμνὸν εἶναι, μὴ πένητα μηδένα,
μὴ λοιδορεῖσθαι, μὴ 'νεχυραζομένον φέρειν.
Χο. νὴ τὸν Ποσειδῶ, μεγάλα γ', εἰ μὴ ψεύδεται.
Πρ. ἀλλ' ἀποφανῶ τοῦθ', ὥστ' ἐμοί σε μαρτυρεῖν,
καὶ τοῦτον αὐτὸν μηδὲν ἀντειπεῖν ἐμοί.
Χο. νῦν δὴ δεῖ σε πυκνὰν φρένα, καὶ
φιλόσοφον ἐγείρειν φροντίδ', ἐπισταμένην
ταῖσι φίλαισιν ἀμύνειν. κοινῇ γὰρ ἐπ' εὐτυχίαισιν
ἔρχεται γνώμης ἐπίνοια, πολίτην
δῆμον ἐπαγλαϊοῦσα μυρίαισιν εὐτυχίαισι βίου,
δηλοῦν, ὅ τι περ δύναται καιρός.
δεῖται γάρ τι σοφοῦ 'ξευρήματος ἡ πόλις ἡμῶν.

Prax. Quid ut faciamus? texamus?

Blep. Non hercle; sed ut administretis.

Prax. Quænam?

Blep. Res omnes, quæ ad civitatem adtinent.

Prax. Per Venerem, beata erit civitas in posterum.

Blep. Quamobrem?

Prax. Multis de causis. Non enim audacibus viris licebit turpia in eam et indigna patrare deinceps, neque ullo modo testimonium falsum dicere, neque criminari.

Blep. Neutiquam, per deos obsecro, istuc feceris, neque mihi victum meum auferas.

Chor. O mi homo, sinito uxorem dicere.

Prax. Non despoliatorem esse, non invidere vicinis; neminem nudum, neminem pauperem esse, non conviciari, non pignora a debitoribus auferre.

Chor. Per Neptunum, magna pollicetur, nisi mentiatur.

Prax. At id ego effectum dabo, ita ut vera dixisse mihi tute sis testis, et hic ipse nihil contradicere possit.

Chor. Nunc demum illud est, quum te prudentem animum et philosophicam cogitationem excitare oportet, scientem mulieribus amicis succurrere. Ad communem enim felicitatem adhibenda tibi est linguæ solertia, quæ civilem populum adornet infinitis prosperitatibus vitæ, et demonstret, quid occasio possit. Indiget quippe sapienti quopiam commento respublica nostra. At perfice modo res, quæ nec factæ unquam, neque

commemoratæ fuerint antea. Oderunt enim nostri homines, si vetera sæpius spectent. Sed non cunctandum: quin potius commentationes ejus rei aggrediendæ sunt. Nam cito quidpiam agere, valde gratiosum est apud spectatores.

PRAX. Atqui commoda me suasuram esse confido spectatoribus, si mavelint novi quidpiam sequi, quam moribus antiquis adhærere. Hoc est quod maxime formido.

BLEP. De novarum quidem rerum studio ne metuas: has enim sectari, nobis pro alio quovis imperio est, ut et veterum rituum negligentes esse.

PRAX. Ne igitur quispiam vestrûm mihi contradicat, neque me prius interpellet, quam commentationem meam noverit, et me audierit loquentem. Quippe dicam omnes oportere omnibus uti communiter, omniumque rerum participes esse, et ex iisdem bonis vivere; non autem hunc divitem, illum vero miserum esse; neque hunc magnum agrum colere, illi vero ne satis quidem terræ esse sepeliendo cadaveri; neque servis hunc compluribus uti, illum autem ne pedisequum quidem habere. Sed unum omnibus communem victum faciam, eumque similem.

BLEP. Quomodo igitur omnibus communis erit?

PRAX. Comedes stercus prior me.

BLEP. Et stercoris etiam participes erimus?

PRAX. Non ecastor mea hæc est sententia: sed me inter-

ἀλλὰ πέραινε μόνον μήτε δεδραμένα, μήτ᾽
εἰρημένα πω πρότερον.
μισοῦσι γὰρ, ἢν τὰ παλαιὰ πολλάκις θεῶνται.
ἀλλ᾽ οὐ μέλλειν, ἀλλ᾽ ἅπτεσθαι καὶ δὴ χρὴ ταῖς διανοίαις,
ὡς τὸ ταχύνειν χαρίτων μετέχει πλεῖστον παρὰ τοῖσι θεαταῖς.

Πραξαγόρα.

καὶ μὴν ὅτι μὲν χρηστὰ διδάξω πιστεύω τούσδε θεατὰς,
εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσιν, καὶ μὴ τοῖς ἤθεσι λίαν
τοῖς ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν· τοῦτ᾽ ἔσθ᾽, ὃ μάλιστα δέδοικα.

Βλέπυρος.

περὶ μὲν τοίνυν τοῦ καινοτομεῖν μὴ δείσῃς· τοῦτο γὰρ ἡμῖν
δρᾷν ἀντ᾽ ἄλλης ἀρχῆς ἐστιν, τῶν δ᾽ ἀρχαίων ἀμελῆσαι.

Πραξαγόρα.

μή νυν πρότερον μηδεὶς ὑμῶν ἀντείπῃ, μηδ᾽ ὑποκρούσῃ,
πρὶν ἐπίστασθαι τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τοῦ φράζοντος ἀκοῦσαι.
κοινωνεῖν γὰρ πάντας φήσω χρῆναι, πάντων μετέχοντας,
κἀκ ταυτοῦ ζῆν, καὶ μὴ τὸν μὲν πλουτεῖν, τὸν δ᾽ ἄθλιον εἶναι·
μηδὲ γεωργεῖν τὸν μὲν πολλὴν, τῷ δ᾽ εἶναι μηδὲ ταφῆναι·
μηδ᾽ ἀνδραπόδοις τὸν μὲν χρῆσθαι πολλοῖς, τὸν δ᾽ οὐδ᾽ ἀκολούθῳ·
ἀλλ᾽ ἕνα ποιῶ κοινὸν πᾶσιν βίοτον, καὶ τοῦτον ὅμοιον.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν ἔσται κοινὸς ἅπασιν;

Πραξαγόρα.

κατέδει σπέλεθον πρότερός μου.

Βλέπυρος.

καὶ τῶν σπελέθων κοινωνοῦμεν;

μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἔφθης μ᾽ ὑποκρούσας.

Πραξαγόρα.

τοῦτο γὰρ ἤμελλον ἐγὼ λέξειν. τὴν γῆν πρώτιστα ποιήσω

κοινὴν πάντων, καὶ τἀργύριον, καὶ τἄλλ', ὁπόσ' ἐστιν ἑκάστῳ.
εἶτ' ἀπὸ τούτων κοινῶν ὄντων ἡμεῖς βοσκήσομεν ὑμᾶς,
ταμιευόμεναι, καὶ φειδόμεναι, καὶ τὴν γνώμην προσέχουσαι.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν ὅστις μὴ κέκτηται γῆν ἡμῶν, ἀργύριον δὲ
καὶ Δαρεικοὺς, ἀφανῆ πλοῦτον---

Πραξαγόρα.

ταῦτ' ἐς τὸ μέσον καταθήσει,
καὶ μὴ καταθεὶς ψευδορκήσει.

Βλέπυρος.

κἀκτήσατο γὰρ διὰ τοῦτο.

Πραξαγόρα.

ἀλλ' οὐδέν τοι χρήσιμον ἔσται πάντως αὐτῷ.

Βλέπυρος.

κατὰ δὴ τί;

Πραξαγόρα.

οὐδεὶς οὐδὲν πενίᾳ δράσει. πάντα γὰρ ἕξουσιν ἅπαντες,
ἄρτους, τεμάχη, μάζας, χλαίνας, οἶνον, στεφάνους, ἐρεβίνθους.
ὥστε τί κέρδος μὴ καταθεῖναι; σὺ γὰρ ἐξευρὼν ἀπόδειξον.

Βλέπυρος.

οὔκουν καὶ νῦν οὗτοι μᾶλλον κλέπτουσ', οἷς ταῦτα πάρεστι;

Πραξαγόρα.

πρότερόν γ', ὦ 'ταν, ὅτε τοῖσι νόμοις διεχρώμεθα τοῖς προτέροισι·
νῦν δ', ἔσται γὰρ βίος ἐκ κοινοῦ, τί τὸ κέρδος μὴ καταθεῖναι;

Βλέπυρος.

ἢν μείρακ' ἰδὼν, ἐπιθυμήσῃ καὶ βούληται σκαλαθῦραι,
ἕξει, τούτων ἀφελὼν, δοῦναι· τῶν ἐκ κοινοῦ δὲ μεθέξει
ξυγκαταδαρθών.

pellasti. Hocce enim dictura eram: nempe agros primo faciam omnibus communes, et pecunias, et alia quæ uniuscujusque sunt. Dein ex illis omnibus, factis communibus, vos omnes alemus, dispensantes et parcentes, et animum adtendentes.

Blep. At quomodo qui agros non possidet, pecuniam vero et Daricos, opes scilicet occultas—

Prax. Hæc in medium deponet, et qui non deposuerit, pejerabit.

Blep. Quippe et pejerando quæsivit.

Prax. Sed ei prorsus non conducet.

Blep. Quamobrem?

Prax. Nemo enim quicquam paupertatis causa faciet: quippe omnes omnia habebunt, panes, salsamenta, placentas, lænas, vinum, corollas, cicer. Quocirca quid lucri esset non deponenti omnia in commune? tu, si quid excogites, fac palam.

Blep. Nonne et nunc ii plurimum furantur, quibus hæc omnia suppetunt?

Prax. Antea quidem, ô amice, quum prioribus legibus utebamur: nunc autem, erit enim ex communi victus omnibus, quidnam emolumenti erit non deponenti?

Blep. Si puellam conspicatus, eam cupiat, velitque clam molere, habebit quod det, ex his bonis sumens: communium autem participabit, cum ea dormiens.

Prax. At enim ei licebit gratiis una dormire. Namque faciam, ut illæ communes cum viris cubent, et cuilibet volenti liberos pariant.

Blep. Quomodo autem, si omnes iverint ad formosissimam illarum, et postulabunt eam subagitare?

Prax. Fœdiores et simæ juxta lepidiores sedebunt: tum si quis harum aliquam cupiet, deformem prius inibit.

Blep. At quomodo nos seniculos, si cum turpioribus simus, non ante nos deficiet penis, quam eo perveniatur, quo nobis eundum dicis?

Prax. Non pugnas ciebunt formosæ.

Blep. Qua de re?

Prax. Bono animo es, ne formida, non pugnabunt.

Blep. Qua de re, inquam?

Prax. Ut vobiscum congrediantur. Et tibi quidem posita hæc lex est: quæ autem ad nos pertinet solerter excogitata est. Quippe ita cautum et consultum est, ne cujus feminæ foramen vacuum sit.

Blep. Viri autem quid facient? nam fugient illæ viros deformes, et ad formosos se conferent.

Πραξαγόρα.

ἀλλ' ἔξεσται προῖκ' αὐτῷ ξυγκαταδαρθεῖν.
καὶ ταύτας γὰρ κοινὰς ποιῶ τοῖς ἀνδράσι συγκατακεῖσθαι,
καὶ παιδοποιεῖν τῷ βουλομένῳ.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν, εἰ πάντες ἴασιν,
ἐπὶ τὴν ὡραιοτάτην αὐτῶν, καὶ ζητήσουσιν ἐρείδειν;

Πραξαγόρα.

αἱ φαυλότεραι καὶ σιμότεραι παρὰ τὰς σεμνὰς καθεδοῦνται·
κᾆτ' ἢν ταύτης ἐπιθυμήσῃ, τὴν αἰσχρὰν πρῶθ' ὑποκρέσει.

Βλέπυρος.

καὶ πῶς ἡμᾶς τὲς πρεσβύτας, ἢν ταῖς αἰσχραῖσι συνῶμεν,
ἐκ ἐπιλείψει τὸ πέος πρότερον, πρὶν ἐκεῖσ', οἷ φῂς, ἀφικέσθαι;

Πραξαγόρα.

οὐχὶ μαχοῦνται.

Βλέπυρος.

περὶ τοῦ;

Πραξαγόρα.

θάῤῥει, μὴ δείσῃς, οὐχὶ μαχοῦνται.

Βλέπυρος.

περὶ τοῦ;

Πραξαγόρα.

τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν. καὶ σοὶ τοιοῦτον ὑπάρχει.
τὸ μὲν ἡμέτερον γνώμην τιν' ἔχει. προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν
μηδεμιᾶς ᾖ τρύπημα κενόν.

Βλέπυρος.

τὸ δὲ τῶν ἀνδρῶν τί ποιήσει;
εὐ ξονται γὰρ τοὺς αἰσχίους, ἐπὶ τοὺς δὲ καλοὺς βαδιοῦνται.

Πραξαγόρα.

ἀλλὰ φυλάξουσ' αἱ φαυλότεραι τοὺς καλλίους ἀπιόντας
ἀπὸ τοῦ δείπνου· καὶ τηρήσουσ' ἐπὶ τοῖσιν δημοσίοισιν
οἱ φαυλότεροι· κοὐκ ἔξεσται παρὰ τοῖσι καλοῖς καταδαρθεῖν
ταῖσι γυναιξὶν, πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρί-
[σωνται.

Βλέπυρος.

ἡ Λυσικράτους ἄρα νυνὶ ῥὶς ἴσα τοῖσι καλοῖσι φρονήσει.

Πραξαγόρα.

νὴ τὸν Ἀπόλλω· καὶ δημοτική γ' ἡ γνώμη, καταχήνη
τῶν σεμνοτέρων ἔσται πολλὴ, καὶ τῶν σφραγῖδας ἐχόντων,
ὅταν ἐμβὰς δή γ' εἴπῃ· Προτέρῳ παραχώρει, κᾆτ' ἐπιτήρει,
ὅταν ἤδη 'γὼ διαπραξάμενος παραδῶ σοι δευτεριάζειν.

Βλέπυρος.

πῶς οὖν, οὕτω ζώντων ἡμῶν, τοὺς αὑτοῦ παῖδας ἕκαστος
ἔσται δύνατος διαγιγνώσκειν;

Πραξαγόρα.

τί δὲ δεῖ; πατέρας γὰρ ἅπαντας
τοὺς πρεσβυτέρους αὑτῶν εἶναι τοῖσι χρόνοισιν νομιοῦσιν.

Βλέπυρος.

οὐκοῦν ἄγξουσ' εὖ καὶ χρηστῶς ἑξῆς τὸν πάντα γέροντα
διὰ τὴν ἄγνοιαν, ἐπεὶ καὶ νῦν, γιγνώσκοντες πατέρ' ὄντα,
ἄγχουσι. τί δῆθ', ὅταν ἄγνως ᾖ, πῶς οὐ τότε κἀπιχεσοῦνται;

Πραξαγόρα.

ἀλλ' ὁ παρεστὼς οὐκ ἐπιτρέψει· τότε δ' αὐτοῖς οὐκ ἔμελ' οὐδὲν
τῶν ἀλλοτρίων, ὅστις τύπτοι· νῦν δ' ἢν πληγέντος ἀκούσῃ,
μὴ 'αὐτὸν ἐκεῖνον τύπτῃ δεδιὼς, τοῖς δρῶσιν τοῦτο μαχεῖται.

Βλέπυρος.

τὰ μὲν ἄλλα λέγεις οὐδὲν σκαιῶς· εἰ δὲ προσελθὼν Ἐπίκουρος,
ἢ Λευκολόφας, πάππαν με καλοῖ, τοῦτ' ἤδη δεινὸν ἀκοῦσαι.

Prax. At fœdæ observabunt formosos, quum abibunt a cœna: itidem deformes illi observabunt in foro et aliis locis publicis: neque licebit feminis cum formosis viris cubare, priusquam deformibus et pumilis copiam sui fecerint.

Blep. Nunc igitur Lysicratis nasus æque ac formosi juvenes superbiet.

Prax. Sane, ita me Apollo amet. Hoc quidem decretum oppido populare est, et mera irrisio superborum, eorumque qui anulos gerunt, quum embas eis dicet: *Heus tu, seniori cede, et coram opperire dum ego, peracta re, tibi secundas partes exigendas dabo.*

Blep. Quomodo igitur, nobis sic viventibus, unusquisque liberos suos dignoscere potis erit?

Prax. Quid opus est? Quippe suos patres existimabunt eos omnes esse qui ætate provectiores erunt.

Blep. Itaque bene et naviter in posterum senem omnem præfocabunt præ ignorantia, quandoquidem et nunc patrem cognoscentes, strangulant tamen. Quid? quum ignotus erit parens, quomodo non tunc eum male concacabunt?

Prax. Sed qui forte illic aderit, non permittet. Olim quidem non erat eis cura patrum alienorum, quicunque illos verberaret: at nunc si quis seniorem percussum audierit, timens ne parentem ipsum suum is pulset, talia facientibus adversabitur.

Blep. Hæc quidem omnia non insulse dicis: verum si Epicurus accedens, aut Leucolophas patrem me vocitet, id mihi grave sit audire.

Prax. At aliud longe est istoc gravius.

Blep. Quidnam!

Prax. Si te Aristyllus osculetur, te suum patrem esse dictitans.

Blep. Fleret sane et ejularet.

Prax. At tu oleres calamintham. Verum ille natus est, antequam decretum hoc fieret: quamobrem frustra metuas, ne te osculetur.

Blep. Id sane graviter ferrem. Terram autem quis colet?

Prax. Servi. Tibi autem curæ erit, quum jam decempedalis erit umbra solarii, uncte et laute ire ad cœnam.

Blep. De vestibus autem, quæ ratio earum parandarum erit? id enim ex te sciscitari lubet.

Prax. Quæ quidem vobis nunc sunt, iis utemini: in posterum autem vobis alias texemus.

Blep. Unum adhuc a te quæsitum volo. Si quis multam alicui debeat, a magistratibus damnatus, undenam hanc solvet? non enim æquum est e publica pecunia.

Prax. Sed enim primo ne lites quidem erunt.

Blep. Hoc vero quam multos homines pessumdabit!

Πραξαγόρα.

πολὺ μέντοι δεινότερον τούτου τοῦ πράγματός ἐστι.

Βλέπυρος.

τὸ ποῖον;

Πραξαγόρα.

εἴ σε φιλήσειεν Ἀρίστυλλος, φάσκων αὐτοῦ πατέρ' εἶναι.

Βλέπυρος.

οἰμώζοι γ' ἂν, καὶ κωκύοι.

Πραξαγόρα.

σὺ δέ γ' ὄζοις ἂν καλαμίνθης.

ἀλλ' οὗτος μὲν πρότερον γέγονεν, πρὶν τὸ ψήφισμα γενέσθαι,
ὥστ' οὐχὶ δέος, μή σε φιλήσῃ.

Βλέπυρος.

δεινὸν μέντ' ἄν γ' ἐπεπόνθη.

τὴν γῆν δὲ τίς ἔσθ' ὁ γεωργήσων;

Πραξαγόρα.

οἱ δοῦλοι. σοὶ δὲ μελήσει,
ὅταν ᾖ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον, λιπαρὸν χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.

Βλέπυρος.

περὶ δ' ἱματίων τίς πόρος ἔσται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστιν ἔρεσθαι.

Πραξαγόρα.

τὰ μὲν ὄνθ' ὑμῖν πρῶτον ὑπάρξει· τὰ δὲ λοίφ' ἡμεῖς ὑφανοῦμεν.

Βλέπυρος.

ἓν ἔτι ζητῶ· πῶς, ἤν τις ὄφλῃ παρὰ τοῖς ἄρχουσι δίκην τῳ,
πόθεν ἐκτίσει ταύτην; οὐ γὰρ τῶν κοινῶν γ' ἔστι δίκαιον.

Πραξαγόρα.

ἀλλ' οὐδὲ δίκαι πρῶτον ἔσονται.

Βλέπυρος.

τουτὶ δὲ πόσους ἐπιτρίψει;

Πραξαγόρα.

κἀγὼ ταύτην γνώμην ἐθέμην. τοῦ γὰρ, τάλαν, οὕνεκ' ἔσονται;

Βλέπυρος.

πολλῶν ἕνεκεν, νὴ τὸν Ἀπόλλω· πρῶτον δ' ἑνὸς οὕνεκα δήπου,
ἤν τις ὀφείλων ἐξαρνῆται.

Πραξαγόρα.

πόθεν οὖν ἐδάνεισ' ὁ δανείσας,
ἐν τῷ κοινῷ πάντων ὄντων; κλέπτων δή που 'στ' ἐπίδηλος.

Βλέπυρος.

νὴ τὴν Δήμητρ', εὖ γε διδάσκεις. τουτὶ τοίνυν σὺ φράσον μοι.
τῆς αἰκίας οἱ τύπτοντες πόθεν ἐκτίσουσιν, ἐπειδὰν
εὐωχηθέντες ὑβρίζωσιν; τοῦτο γὰρ οἶμαί σ' ἀπορήσειν.

Πραξαγόρα.

ἀπὸ τῆς μάζης, ἧς σιτεῖται· ταύτην γὰρ ὅταν τις ἀφαιρῇ,
οὐχ ὑβριεῖται φαύλως οὐδεὶς οὕτως τῇ γαστρὶ κολασθείς.

Βλέπυρος.

οὐδ' αὖ κλέπτης οὐδεὶς ἔσται;

Πραξαγόρα.

πῶς γὰρ κλέψει, μετὸν αὐτῷ;

Βλέπυρος.

οὐκ ἀποδύσουσ' ἄρα τῶν νυκτῶν.

Πραξαγόρα.

οὐκ, ἢν οἴκοι γε καθεύδῃς,
οὐδ' ἤν γε θύραζ', ὥσπερ πρότερον. βίοτος γὰρ πᾶσιν ὑπάρξει.
ἢν δ' ἀποδύῃ γ', αὐτὸς δώσει. τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι;
ἕτερον γὰρ ἰὼν ἐκ τοῦ κοινοῦ κρεῖττον κομιεῖται ἐκείνου.

Βλέπυρος.

οὐδὲ κυβεύσουσιν ἄρ' ἄνθρωποι.

PRAX. Hoc quoque ego decretum feci. Nam cujus rei causa, ô miser, lites essent?

BLEP. Plurimarum sane, per Apollinem: primum enim hujusce; si quis aliquid cuipiam debens neget.

PRAX. At fœnori qui pecuniam daret, unde eam sumeret, rebus omnibus in commune depositis? manifestarius fur esset scilicet.

BLEP. Per Cererem, bene doces. Hoc igitur dicito mihi: qui alios verberabunt, unde injurias persolvent, quum bene appoti obvios male mulcaverint? de hoc enim ambigere te arbitror.

PRAX. A maza, quam ipsus edit: hanc enim quum quis ei ademerit, non facile deinceps injuriam faciet, sic ventre multatus.

BLEP. Nec etiam fur erit ullus?

PRAX. Qui enim furabitur, qui omnium sit particeps?

BLEP. Neque obvios nocte spoliabunt?

PRAX. Non pol, si domi dormias; nequidem si foris, ut antea. Victus enim omnibus suppetet. Si quis autem alium spoliare velit, is ultro vestimenta sua dabit: quid enim ei opus esset repugnare? quippe meliora prioribus illis ex communi accipiet.

BLEP. Neque etiam alea ludent homines?

PRAX. Nam cujus lucri gratia id quis faceret?

BLEP. Quam vero vitæ rationem institues?

PRAX. Communem omnibus. Urbem enim me facturam dico instar unius habitationis, omnia in unum committendo, ita ut alter in alterius ædes facile ingrediatur.

BLEP. Cœnam autem ubi adpones?

PRAX. Fora Judicialia et porticus virorum cœnacula faciam.

BLEP. Tribunal autem ad quid utile erit?

PRAX. Super illud imponam crateras et aquales: et stantes in eo pueri bellica laude clarorum virorum fortia canent facta, timidorumque, si qui fuerint, probra, ut pudore suffusi a cœna abstineant.

BLEP. Per Apollinem, rem festivam narras. Vascula autem, in quæ sortes conjiciuntur, ubinam repones?

PRAX. In foro ea ponam; tum stans juxta statuam Harmodii sorte omnes ducam, donec sortitus gaudens abeat, sciens in qua litera cœnaturus sit: et præco eos proclamabit, qui ex litera *Beta* erunt, ut in porticum Basilicam sequantur cœnaturi; eos autem qui ex *Theta* erunt, in eam, quæ inde deno-

Πραξαγόρα.

περὶ τοῦ γὰρ τοῦτο ποιήσει;

Βλέπυρος.

τὴν δὲ δίαιταν τίνα ποιήσεις;

Πραξαγόρα.

κοινὴν πᾶσιν. τὸ γὰρ ἄστυ
μίαν οἴκησιν φημὶ ποιήσειν ξυῤῥήξασ᾽ εἰς ἓν ἅπαντα,
ὥστε βαδίζειν ὡς ἀλλήλους.

Βλέπυρος.

τὸ δὲ δεῖπνον ποῦ παραθήσεις;

Πραξαγόρα.

τὰ δικαστήρια καὶ τὰς στωὰς, ἀνδρῶνας πάντα ποιήσω.

Βλέπυρος.

τὸ δὲ βῆμα τί σοι χρήσιμον ἔσται;

Πραξαγόρα.

τοὺς κρατῆρας καταθήσω,
καὶ τὰς ὑδρίας, καὶ ῥαψῳδεῖν ἔσται τοῖς παιδαρίοισι
τοὺς ἀνδρείους ἐν τῷ πολέμῳ, κεἴ τις δειλὸς γεγένηται,
ἵνα μὴ δειπνῶσ᾽ αἰσχυνόμενοι.

Βλέπυρος.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, χαριέν γε.
τὰ δὲ κληρωτήρια ποῖ τρέψεις;

Πραξαγόρα.

ἐς τὴν ἀγορὰν καταθήσω·
κᾆτα στήσασα παρ᾽ Ἁρμοδίῳ κληρώσω πάντας, ἕως ἂν
εἰδὼς ὁ λαχὼν ἀπίῃ χαίρων ἐν ὁποίῳ γράμματι δειπνεῖ·
καὶ κηρύξει τοὺς ἐκ τοῦ Βῆτ᾽ ἐπὶ τὴν στωὰν ἀκολουθεῖν
τὴν Βασίλειον δειπνήσοντας· τοὺς Θῆτ᾽ ἐς τὴν παρὰ ταύτην·

τοὺς δ' ἐκ τοῦ Κάππ' ἐς τὴν στωὰν χωρεῖν τὴν Ἀλφιτόπωλιν.

Βλέπυρος.

ἵνα κάπτωσιν;

Πραξαγόρα.

μὰ Δί', ἀλλ' ἵν' ἐκεῖ δειπνῶσιν.

Βλέπυρος.

ὅτῳ δὲ τὸ γράμμα

μὴ 'ξελκυσθῇ, καθ' ὃ δειπνήσει, τούτους ἀπελῶσιν ἅπαντες.

Πρ. ἀλλ' οὐκ ἔσται τοῦτο παρ' ἡμῖν.
πᾶσι γὰρ ἄφθονα πάντα παρέξομεν·
ὥστε μεθυσθεὶς αὐτῷ στεφάνῳ
πᾶς τις ἄπεισιν τὴν δᾷδα λαβών.
αἱ δὲ γυναῖκες κατὰ τὰς διόδους
προσπίπτουσαι τοῖς ἀπὸ δείπνου,
τάδε λέξουσιν· Δεῦρο παρ' ἡμᾶς·
ἐνθάδε μεῖραξ ἔσθ' ὡραία.
Παρ' ἐμοὶ δ', ἑτέρα φήσει τις ἄνωθ'
ἐξ ὑπερῴου, καὶ καλλίστη,
καὶ λευκοτάτη· πρότερον μέντοι
δεῖ σε καθεύδειν αὐτῆς παρ' ἐμοί.
τοῖς δ' εὐπρεπέσιν γ' ἀκολουθοῦντες
καὶ μειρακίοις αἱ φαυλότεραι
τοιάδ' ἐροῦσιν· Ποῖ θεῖς οὗτος;
πάντως οὐδὲν δράσεις ἐλθών·
τοῖς γὰρ σιμοῖς καὶ τοῖς αἰσχροῖς
ἐψήφισθαι προτέροις βινεῖν·
ὑμᾶς δὲ τέως θρία λαβόντας
διφόρου συκῆς

minatur; eos vero, qui ex *Kappa* erunt, in porticum ut eant, ubi frumentum venale.

BLEP. Frumento ut se ingurgitent?

PRAX. Non ecastor: sed ut ibi cœnent.

BLEP. Cui autem litera educta non fuerit, secundum quam cœnet, eos omnes expellent?

PRAX. At id apud nos non erit: quippe omnia omnibus copiosa præbebimus, ita ut unusquisque cum corolla facem sumens e convivio abeat ebrius: porro mulieres in biviis occursantes iis, qui a cœna redibunt, hæc dicent: *Huc ad nos deflecte: hic apud nos formosa puella est. Apud me quoque,* alia inquiet, desuper ex cœnaculo, *et quidem pulcherrima et candidissima: prius tamen oportet te mecum quam cum ea cubare.* Formosos autem et adolescentulos secutæ deformiores talia dicent: *Heus tu, quo curris? prorsus nihil ages, quum illuc veneris: nam lege sancitum est, ut lepidas simi et turpes priores futuant, vos autem interea folia bifera fici capientes in*

vestibulis masturbemini. Age nunc dicito mihi, placentne hæc vobis ?

Blep. Admodum.

Prax. Itaque in forum mihi eundum est, ut accipiam bona in commune deponenda, adsumta præconissa quapiam maxime vocali. Hæc enim me facere necesse est, quæ dux reipublicæ electa fui : opus est præterea, ut convivales cœtus constituam, ut celebretis primum hodie convivium.

Blep. Jam enim convivabimur ?

Prax. Ita dico. Tum vero meretrices coërcere volo omnes, earumque quæstui finem imponere.

Blep. Quamobrem ?

Prax. Manifesta res est : ut decerpamus ipsæ florem adolescentulorum. Nec famulas ornatas oportet ingenuarum Venerem intercipere, sed cum servulis tantum cubare catonacam gestantibus, iisque ut placeant cunnum sibi vellere.

Blep. Age ergo, tecum ibo comes juxta latus, ut obviorum convertam in me oculos, et mihi dicant : *Nonne suspicitis hunc Præfectæ nostræ maritum ?*

Chor. (*Deest canticum Chori.*)

VIR I. bona in medium depositurus, VIR II. non depositurus, PRÆCO, CHORUS.

Vir I. Ego quidem ut in forum supellectilia feram parabo,

ἐν τοῖς προθύροισι δέφεσθαι.
φέρε νῦν, φράσον μοι, ταῦτ' ἀρέσκει σφῷν;

Βλ. πάνυ.

Πρ. βαδιστέον τ' ἄρ' ἐστὶν εἰς ἀγορὰν ἐμοὶ,
ἵν' ἀποδέχωμαι τὰ προσιόντα χρήματα,
λαβοῦσα κηρύκαιναν εὔφωνόν τινα.
ἐμὲ γὰρ ἀνάγκη ταῦτα δρᾷν, ᾑρημένην
ἄρχειν, καταστῆσαί τε τὰ ξυσσίτια,
ὅπως ἂν εὐωχῆσθε πρῶτον τήμερον.

Βλ. ἤδη γὰρ εὐωχησόμεσθα;

Πρ. φήμ' ἐγώ.
ἔπειτα τὰς πόρνας καταπαῦσαι βούλομαι
ἁπαξαπάσας.

Βλ. ἱνατί;

Πρ. δῆλον τουτογί·
ἵνα τῶν νέων ἔχωμεν αὐταὶ τὰς ἀκμάς.
καὶ τάς γε δούλας οὐχὶ δεῖ κοσμουμένας
τὴν τῶν ἐλευθέρων ὑφαρπάζειν Κύπριν,
ἀλλὰ παρὰ τοῖς δούλοισι κοιμᾶσθαι μόνον,
κατωνάκῃ τὸν χοῖρον ἀποτετιλμένας.

Βλ. φέρε νυν ἐγώ σοι παρακολουθῶ πλησίον,
ἵν' ἀποβλέπωμαι, καὶ λέγωσί μοι ταδί·
ΤΟΝ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΤΟΥΤΟΝ ΟΥ ΘΑΥΜΑΖΕΤΕ;

Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΑΝΗΡ Α, ὁ καταθεὶς, ΑΝΗΡ Β, ὁ μὴ καταθεὶς, ΚΗΡΥΞ, ΧΟΡΟΣ.

Αν. α'. ΕΓΩΓ', ἵν' εἰς ἀγοράν γε τὰ σκεύη φέρω,

ϖροχειριοῦμαι, κἀξετάσω τὴν οὐσίαν.
χώρει σὺ δεῦρο, κιναχύρα καλὴ καλῶς,
τῶν χρημάτων θύραζε πρώτη τῶν ἐμῶν,
ὅπως ἂν ἐντετριμμένη κανηφορῇς,
ϖολλοὺς κάτω δὴ θυλάκους στρέψασ' ἐμούς.
ϖοῦ 'σθ' ἡ διφροφόρος; ἡ χύτρα, δεῦρ' ἔξιθι,
νὴ Δία, μέλαινά γ', οὐδ' ἂν, εἰ τὸ φάρμακον
ἑψοῦσ' ἔτυχες, ᾧ Λυσικράτης μελαίνεται.
ἵστω παρ' αὐτὴν, δεῦρ' ἴθ', ἡ κομμώτρια·
φέρε δεῦρο ταύτην τὴν ὑδρίαν, ὑδριαφόρε,
ἐνταῦθα· σὺ δὲ δεῦρ', ἡ κιθαρῳδὸς, ἔξιθι,
ϖολλάκις ἀναστήσασά μ' εἰς ἐκκλησίαν
ἀωρὶ νυκτῶν διὰ τὸν ὄρθριον νόμον.
ὁ τὴν σκάφην λαβὼν προΐτω, τὰ κηρία
κόμιζε, τοὺς θαλλοὺς καθίστη πλησίον,
καὶ τὼ τρίποδ' ἐξένεγκε, καὶ τὴν λήκυθον·
τὰ χυτρίδι' ἤδη καὶ τὸν ὄχλον ἀφίετε.
Αν. β'. ἐγὼ καταθήσω τἀμά; κακοδαίμων ἄρα
ἀνὴρ ἔσομαι, καὶ νοῦν ὀλίγον κεκτημένος.
μὰ τὸν Ποσειδῶ γ' οὐδέποτ', ἀλλὰ βασανιῶ
πρώτιστον αὐτὰ πολλάκις καὶ σκέψομαι.
οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἱδρῶτα καὶ φειδωλίαν
οὐδὲν πρὸς ἔπος οὕτως ἀνοήτως ἐκβαλῶ,
πρὶν ἐκπύθωμαι πᾶν τὸ πρᾶγμ' ὅπως ἔχει.
οὗτος, τί τὰ σκευάρια ταυτὶ βούλεται;
πότερα μετοικιζόμενος ἐξενήνοχας
αὔτ', ἢ φέρεις ἐνέχυρα θήσων;
Αν. α'. οὐδαμῶς.

et substantiam omnem recensebo. Heus tu, cinachyra, huc bella belle prodi foras, rerum mearum prima, ut bene trita canistrigeræ vicem obeas, tu quæ multos jam meos saccos evertisti. Ubinam est sellifera? olla huc exi: sane hercle nigra es: nec posses nigrior esse, tametsi pigmentum coxisses, quo Lysicrates canos tingit. Sta juxta ipsam; huc ades, ô ornatrix: huc hydriam feras, hydriaphore: tu autum huc prodi, ô citharistria, quæ me sæpius excitasti, ut in concionem irem, nocte intempesta, modum orthrium canens. Prodeat quispiam alveolum capiens; favos effer, oleaginos ramos huc prope statue, effer itidem duos tripodas et ampullam: ollulas jam, aliaque viliora vasa omittite.

Vir II. Egone mea ut deponam? utique hercle infelix essem, et exigua mente præditus. Nunquam id faciam, ita me Neptunus amabit; sed ejusmodi decreta primum examinabo sæpius, et attente considerabo. Neque enim meum sudorem, et quod ægre comparsi miser, nullius emolumenti causa sic imprudenter amittam, priusquam didicerim, qui se res omnis habeat. Eho tu, quid sibi hæc supellectilia volunt? num aliam in domum migras, qui hæc omnia extulisti, aut pignori ea oppositurus fers?

Vir I. Minime.

Vir II. Cur igitur ordine sic stant omnia illa? an præconi Hieroni pompam ducitis?

Vir I. Minime hercle; sed ea reipublicæ delaturus sum in forum, secundum sancitas leges.

Vir II. Delaturus es?

Vir I. Omnino.

Vir II. Infelix igitur es, per Jovem Servatorem.

Vir I. Quomodo?

Vir II. Quomodo? facile dictu est.

Vir I. Quid? nonne legibus parere oportet?

Vir II. Quibus, ô miser?

Vir I. Iis quæ sancitæ sunt.

Vir II. Quæ sancitæ sunt? ô quam insanus es!

Vir I. Insanus?

Vir II. Quidni enim? immo hercle omnino omnium es stultissimus.

Vir I. Quia facio, quod decretum est? Atqui virum probum maxime omnium ea exsequi oportet, quæ publica auctoritate mandata sunt.

Vir II. Virum stolidum scilicet.

Vir I. Tu vero deponere tua in commune non paras?

Vir II. Id ego cavebo, priusquam viderim, quid consili capiat populus.

Vir I. Quid enim aliud, quam parati omnes sunt ferre bona sua?

Vir II. At id si vidissem, tum demum crederem.

Vir I. Enimvero id per vias prædicant.

Αν. β'. τί δῆτ' ἐπὶ στοίχου 'στὶν οὕτως; οὔ τι που
Ἱέρωνι τῷ κήρυκι πομπὴν πέμπετε;
Αν. α'. μὰ Δί', ἀλλ' ἀποφέρειν αὐτὰ μέλλω τῇ πόλει
ἐς τὴν ἀγορὰν, κατὰ τοὺς δεδογμένους νόμους.
Αν. β'. μέλλεις ἀποφέρειν;
Αν. α'. πάνυ γε.
Αν. β'. κακοδαίμων ἄρ' εἶ,
νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα.
Αν. α'. πῶς;
Αν. β'. πῶς; ῥᾳδίως.
Αν. α'. τί δ'; οὐχὶ πειθαρχεῖν με τοῖς νόμοισι δεῖ;
Αν. β'. ποίοισιν, ὦ δύστηνε;
Αν. α'. τοῖς δεδογμένοις.
Αν. β'. δεδογμένοισιν; ὡς ἀνόητος ἦσθ' ἄρα.
Αν. α'. ἀνόητος;
Αν. β'. οὐ γάρ; ἠλιθιώτατος μὲν οὖν
ἁπαξαπάντων.
Αν. α'. ὅτι τὸ ταττόμενον ποιῶ;
τὸ ταττόμενον γὰρ δεῖ ποιεῖν τὸν σώφρονα
μάλιστα πάντων.
Αν. β'. τὸν μὲν οὖν ἀβέλτερον.
Αν. α'. σὺ δ' οὐ καταθεῖναι διανοεῖ;
Αν. β'. φυλάξομαι,
πρὶν ἄν γ' ἴδω τὸ πλῆθος ὅ τι βουλεύεται.
Αν. α'. τί γὰρ ἄλλο γ', ἢ φέρειν παρεσκευασμένοι
τὰ χρήματ' εἰσίν;
Αν. β'. ἀλλ' ἰδὼν ἂν ἐπιθόμην.
Αν. α'. λέγουσι γοῦν ἐν ταῖς ὁδοῖς.

Αν. β'. λέξουσι γοῦν.
Αν. α'. καὶ φασὶν οἴσειν ἀράμενοι.
Αν. β'. φήσουσι γοῦν.
Αν. α'. ἀπολεῖς ἀπιστῶν πάντ'.
Αν. β'. ἀπιστήσουσι γοῦν.
Αν. α'. ὁ Ζεύς σέ γ' ἐπιτρίψειεν.
Αν. β'. ἐπιτρίψουσι γοῦν.
οἴσειν δοκεῖς τιν', ὅστις αὐτῶν νοῦν ἔχει;
οὐ γὰρ πάτριον τοῦτ' ἐστὶν, ἀλλὰ λαμβάνειν
ἡμᾶς μόνον δεῖ, νὴ Δία. καὶ γὰρ οἱ θεοί·
γνώσει δ' ἀπὸ τῶν χειρῶν γε· καὶ τἀγάλματα,
ὅταν γὰρ εὐχώμεσθα διδόναι τἀγαθὰ,
ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν,
οὐχ ὥστε δώσοντ', ἀλλ' ὅπως τι λήψεται.
Αν. α'. ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, σὺ γ' ἔμ' ἔα προὔργου τι δρᾷν.
ταυτὶ γάρ ἐστι συνδετέα. ποῦ μοι 'σθ' ἱμάς;
Αν. β'. ὄντως γὰρ οἴσεις;
Αν. α'. ναὶ μὰ Δία, καὶ δὴ μὲν οὖν
τωδὶ ξυνάπτω τὼ τρίποδε.
Αν. β'. τῆς μωρίας;
τὸ μηδὲ περιμείναντα τοὺς ἄλλους ὅ τι
δράσουσιν, εἶτα τηνικαῦτ' ἤδη---
Αν. α'. τί δρᾷν;
Αν. β'. ἐπαναμένειν· ἔπειτα διατρίβειν ἔτι.
Αν. α'. ἵνα δὴ τί;
Αν. β'. σεισμὸς εἰ γένοιτο πολλάκις,
ἢ πῦρ ἀπότροπον, ἢ διάξειεν γαλῆ,
παύσαιντ' ἂν εἰσφέροντες, ὦ 'μβρόντητε σύ.

Vir II. Prædicabunt scilicet.

Vir I. Et sublatis in humerum sarcinis se deferre dicunt.

Vir II. Dicent scilicet.

Vir I. Enecas me, omnibus his fidem nullam habens.

Vir II. Fidem nullam habebunt scilicet.

Vir I. Jupiter te male perdat.

Vir II. Male perdent scilicet. Putas civem aliquem sua delaturum, qui saltem vel pauxillum mentis habeat? neque enim e more nostro istuc est: sed nos capere tantum oportet, ita me Jupiter amet. Quippe ita et dii solet: id autem ex illorum manibus nosces: simulacra etenim, quum fundimus preces, ut bona nobis largiantur, stant manu supina porrecta, non quasi quicquam datura, sed ut aliquid accipiant.

Vir I. O perditissime, sinito me quod facto est opus facere: hæc enim colliganda mihi sunt. Quo abiit lorum?

Vir II. Quid enim? revera hæc feres?

Vir I. Sane hercle; adeoque jam duos hos tripodas una simul colligo.

Vir II. O quæ dementia! non opperiri te, quid alii facturi sint, ac tum demum—

Vir I. Quid tum demum facere?

Vir II. Adhuc opperiri, postilla vero cunctari etiamnum.

Vir I. Quamobrem tandem?

Vir II. Si terræ motus creber fiat, aut mali quis ignis ominis emicet, aut mustela transiliat, desinant profecto omnes bona sua in forum deferre, ô stupide.

VIR I. Lepide hercle mecum ageretur, si, dum opperirer, interim non haberem ubi istæc deponerem.

VIR II. At enim potius timeas, ut alicunde capere possis. Sed habeto bonum animum, depones, etiamsi ad ultimum mensis diem veneris.

VIR I. Quidum ?

VIR II. Ego nostros homines novi, qui in decernendo præproperi sunt, ac rursum negant facturos se, quæ decreta fuerint.

VIR I. Sua comportabunt, ô amice.

VIR II. Si vero non ferant, quid tum ?

VIR I. Securus esto, ferent.

VIR II. Si vero non ferant, quid tum ?

VIR I. Cum ipsis pugnabimus.

VIR II. Si vero superiores erunt, quid tum ?

VIR I. Abibo, supellectilibus relictis.

VIR II. Si vero ea divendant, quid tum ?

VIR I. Disrumparis.

VIR II. Si vero disrumpar, quid tum ?

VIR I. Bene facies.

VIR II. Tu vero ferre etiamnum cupies ?

VIR I. Ego sane: namque vicinos meos video sua comportantes.

VIR II. Nimirum Antisthenes sua deferet ? Multo sana lepidius ei videretur plus quam triginta dies prius cacare.

VIR I. Plora.

VIR II. Antimachus autem chori magister quid in commune deferet plus, quam Callias ? Profecto hic homo rem suam perdet.

Αν. α'. χαρίεντα γοῦν πάθοιμ' ἂν, εἰ μὴ 'χοιμ' ὅποι
ταῦτα καταθείην.
Αν. β'. μὴ γὰρ οὐ λάβοις ὅποι.
θάῤῥει, καταθήσεις, κἂν ἔνην ἔλθῃς.
Αν. α'. τιή;
Αν. β'. ἐγῷδα τούτους χειροτονοῦντας μὲν ταχεῖς·
ἅττ' ἂν δὲ δόξῃ, ταῦτα πάλιν ἀρνουμένους.
Αν. α'. οἴσουσιν, ὦ 'τάν.
Αν. β'. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. α'. ἀμέλει κομιοῦσι.
Αν. β'. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. α'. μαχούμεθ' αὐτοῖς.
Αν. β'. ἢν δὲ κρείττους ὦσι, τί;
Αν. α'. ἄπειμ' ἐάσας.
Αν. β'. ἢν δὲ πωλῶσ' αὐτὰ, τί;
Αν. α'. διαῤῥαγείης.
Αν. β'. ἢν διαῤῥαγῶ δὲ, τί;
Αν. α'. καλῶς ποιήσεις.
Αν. β'. σὺ δ' ἐπιθυμήσεις φέρειν;
Αν. α'. ἔγωγε· καὶ γὰρ τοὺς ἐμαυτοῦ γείτονας
ὁρῶ φέροντας.
Αν. β'. πάνυ γ' ἂν οὖν 'Αντισθένης
αὔτ' εἰσενέγκοι· πολὺ γὰρ ἐμμελέστερον
πρότερον χέσαι πλεῖν ἢ τριάκονθ' ἡμέρας.
Αν. α'. οἴμωζε.
Αν. β'. Καλλίμαχος δ' ὁ χοροδιδάσκαλος
αὐτοῖσιν εἰσοίσει τί πλεῖον Καλλίου;
ὤνθρωπος οὗτος ἀποβαλεῖ τὴν οὐσίαν.

Αν. α΄. δεινά γε λέγεις.
Αν. β΄. τί δεινόν; ὥσπερ οὐχ ὁρῶν
ἀεὶ τοιαῦτα γιγνόμενα ψηφίσματα.
οὐκ οἶσθ᾽ ἐκεῖν᾽, ἅδοξε, τὰ περὶ τῶν ἁλῶν;
Αν. α΄. ἔγωγε.
Αν. β΄. τοὺς χαλκοῦς δ᾽ ἐκείνους ἡνίκα
ἐψηφισάμεθ᾽, οὐκ οἶσθα;
Αν. α΄. καὶ κακόν γ᾽ ἐμοὶ
τὸ κόμμ᾽ ἐγένετ᾽ ἐκεῖνο. πωλῶν γὰρ βότρυς,
μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων·
κἄπειτ᾽ ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ᾽ ἄλφιτα.
ἔπειθ᾽ ὑπέχοντος ἄρτι μου τὸν θύλακον,
ἀνέκραγ᾽ ὁ κῆρυξ, ΜΗ ΔΕΧΕΣΘΑΙ ΜΗΔΕΝΑ
ΧΑΛΚΟΥΝ ΤΟΛΟΙΠΟΝ· ΑΡΓΥΡῼ ΓΑΡ
ΧΡΩΜΕΘΑ.
Αν. β΄. τὸ δ᾽ ἔναγχος οὐχ ἅπαντες ἡμεῖς ὤμνυμεν,
τάλαντ᾽ ἔσεσθαι πεντακόσια τῇ πόλει
τῆς τετταρακοστῆς, ἣν ἐπόρισ᾽ Εὐριπίδης;
κεὐθὺς κατεχρύσου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην·
ὅτε δὴ δ᾽ ἀνασκοπουμένοις ἐφαίνετο
Ο ΔΙΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΣ, καὶ τὸ πρᾶγμ᾽ οὐκ ἤρκεσεν,
πάλιν κατεπίττου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
Αν. α΄. οὐ ταυτὸν, ὦ ᾽τάν. τότε μὲν ἡμεῖς ἤρχομεν·
νῦν δ᾽ αἱ γυναῖκες.
Αν. β΄. ἅς γ᾽ ἐγὼ φυλάξομαι,
νὴ τὸν Ποσειδῶ, μὴ κατουρήσωσί μου.
Αν. α΄. οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι ληρεῖς. φέρε σὺ τἀνάφορον, ὁ παῖς.
Κη. ὦ πάντες ἀστοὶ, νῦν γὰρ οὕτω ταῦτ᾽ ἔχει,

Vir. I. Molesta loqueris.

Vir II. Quid molesta? quasi non videam quotidie ejusmodi creta fieri. Non illud meministi, quod de sale factum est?

Vir I. Memini quidem.

Vir II. Et alterum, quando scivimus de æreis illis nummis? meministine?

Vir I. Immo damno mihi fuit recens illa cusa moneta. Nam, venditis uvis, abivi plenam habens æreis drachmis maxillam: dein in forum ad emendam farinam profectus sum: ibi quum sacculum jam ei recipiendæ sustinerem, proclamavit præco: *Neminem accipere debere æreos nummos in posterum; argento enim utimur.*

Vir II. Quid? Nonne nuper omnes dejerabamus, quingenta mox reipublicæ talenta fore ex tributo quadragesimæ, quam excogitarat Euripides? ibique continuo nullus non Euripidem laudibus evehebat. At postquam attentius considerantibus res ipsa visa est, quod dici solet, *Jovis Corinthus*, neque ad necessaria suffecit, denuo nullus non Euripidi convicia dicebat.

Vir I. At res, ô bone, non in eodem sunt statu. Nam tunc nos viri rempublicam administrabamus; nunc autem mulieres.

Vir II. Quæ ne me commeiant, ita me Neptunus amet, cavebo sedulo.

Vir I. Nescio quid nugeris. Cape tibi lignum bajulatorium, puer.

Præc. O cives omnes adeste; nunc enim ita res est: venite,

festinate recta ad Præfectam nostram, ut vobis sortes ducentibus Fortuna sigillatim indicet, ubinam cœnaturi sitis, quia mensæ oneratæ et refertæ sunt bonis omnibus, et paratæ sunt, lectulique lodicibus et tapetibus aggesti sunt: crateras miscent unguentariæ mulieres, eosque ordine statuunt: piscium tomi assantur, leporinæ carnes verubus figuntur, placentæ pinsuntur, corollæ plectuntur, bellaria friguntur: juvenculæ ollas fresæ fabæ coquunt: Smœus autem inter illas, equestri indutus pallio, mulierum patinas detergit; senex vero venit cum molli læna et delicatis calceis, una cum aliquo adolescentulo cachinnans; et pallium ibi projectum temere jacet. Proinde venite, quandoquidem is qui mazam fert jam stat exspectans: agite ergo, maxillas diducite.

Vir II. Utique ergo ibo: quid enim hic moror? quandoquidem ita reipublicæ visum est.

Vir I. Et quo ibis tu, qui bona non deposuisti?

Vir II. Ad cœnam.

Vir I. Non sane, si mulieribus illis cor inest, priusquam bona adferas.

Vir II. At enim adferam.

Vir I. Quando?

Vir II. Officium meum, ô amice, moræ non erit.

Vir I. Quidum?

χωρεῖτ', ἐπείγεσθ' εὐθὺ τῆς στρατηγίδος,
ὅπως ἂν ὑμῖν ἡ τύχη κληρουμένοις
φράσῃ καθ' ἕκαστον ἄνδρ', ὅπου δειπνήσετε·
ὡς αἱ τράπεζαί γ' εἰσὶν ἐπινενησμέναι
ἀγαθῶν ἁπάντων, καὶ παρεσκευασμέναι,
κλῖναί τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενησμέναι.
κρατῆρας ἐγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες,
ἱστᾶσί τ' ἐφεξῆς· τὰ τεμάχη ῥιπίζεται,
λαγῷ' ἀναπηγνύασι, πόπανα πέττεται,
στέφανοι πλέκονται, φρύγεται τραγήματα·
χύτρας ἔτνους ἕψουσιν αἱ νεώταται·
Σμοιὸς δ' ἐν αὐταῖς ἱππικὴν στολὴν ἔχων
τὰ τῶν γυναικῶν διακαθαίρει τρυβλία.
γέρων δὲ χωρεῖ χλανίδα καὶ κονίποδας
ἔχων, καχάζων μεθ' ἑτέρου νεανίου·
ἐμβὰς δὲ κεῖται, καὶ τρίβων ἐῤῥιμμένος.
πρὸς ταῦτα χωρεῖθ', ὡς ὁ τὴν μάζαν φέρων
ἕστηκεν· ἀλλὰ τὰς γνάθους διοίγνυτε.

Αν. β'. οὐκοῦν βαδιοῦμαι δῆτα. τί γὰρ ἕστηκ' ἔχων
ἐνταῦθ', ἐπειδὴ τῇ πόλει ταυτὶ δοκεῖ;
Αν. α'. καὶ ποῖ βαδιεῖ σὺ, μὴ καταθεὶς τὴν οὐσίαν;
Αν. β'. ἐπὶ δεῖπνον.
Αν. α'. οὐ δῆτ', ἤν γ' ἐκείναις νοῦς ἐνῇ,
πρίν γ' ἂν ἀπενέγκῃς.
Αν. β'. ἀλλ' ἀποίσω.
Αν. α'. πηνίκα;
Αν. β'. οὐ τοὐμὸν, ὦ 'τὰν, ἐμποδὼν ἔσται.
Αν. α'. τί δή;

Αν. β'. ἑτέρους ἀποίσειν φήμ' ἔθ' ὑστέρους ἐμοῦ.
Αν. α'. βαδιεῖ δὲ δειπνήσων ὅμως;
Αν. β'. τί γὰρ πάθω;
τὰ δυνατὰ γὰρ δεῖ τῇ πόλει ξυλλαμβάνειν
τοὺς εὖ φρονοῦντας.
Αν. α'. ἢν δὲ κωλύσωσι, τί;
Αν. β'. ὁμόσ' εἶμι κύψας.
Αν. α'. ἢν δὲ μαστιγῶσι, τί;
Αν. β'. καλούμεθ' αὐτάς.
Αν. α'. ἢν δὲ καταγελῶσι, τί;
Αν. β'. ἐπὶ ταῖς θύραις ἑστὼς - - -
Αν. α'. τί δράσεις; εἴπ' ἐμοί.
Αν. β'. τῶν εἰσφερόντων ἁρπάσομαι τὰ σιτία.
Αν. α'. βάδιζε τοίνυν ὕστερος· σὺ δ', ὦ Σίμων,
καὶ Παρμένων, αἴρεσθε τὴν παμπησίαν.
Αν. β'. φέρε νυν ἐγώ σοι ξυμφέρω.
Αν. α'. σύ; μηδαμῶς.
δέδοικα γὰρ μὴ καὶ παρὰ τῇ στρατηγίδι,
ὅταν κατατιθῶ, προσποιῇ τῶν χρημάτων.
Αν. β'. νὴ τὸν Δία, δεῖ γοῦν μηχανήματός τινος,
ὅπως τὰ μὲν ὄντα χρήμαθ' ἕξω, τοῖσδε δὲ
τῶν ματτομένων κοινῇ μεθέξω πως ἐγώ.
ὀρθῶς ἔμοιγε φαίνεται· βαδιστέον
ὁμόσ' ἐστὶ δειπνήσοντα, κοὐ μελλητέον.
Χο. (λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΓΡΑΕΣ ΤΙΝΕΣ, ΝΕΑΝΙΣ, ΝΕΑΝΙΑΣ, ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ, ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Γρ. α'. ΤΙ ποτ' ἄνδρες οὐχ ἥκουσιν; ὥρα δ' ἦν πάλαι·

Vir II. Quippe dico alios etiam me posteriores adlaturos.

Vir I. Ibis interim tu cœnaturus tamen?

Vir II. Quid enim agam? quippe decet sapientes reipublicæ pro virili opitulari.

Vir I. Si autem te impediant, quid tum?

Vir II. Contra ibo demisso capite.

Vir I. Si autem te verberent, quid tum?

Vir II. Eas in jus vocabo.

Vir I. Si autem te irrideant, quid tum?

Vir II. Ad fores stans---

Vir I. Quid facies, cedo?

Vir II. Cibos rapiam ex inferentium manibus.

Vir I. Abi igitur illuc posterior. At tu, ô Simo, tuque ô Parmeno, tollite hanc meam omnem substantiam.

Vir II. Age sis una cum iis ferendo operam tibi præstabo.

Vir I. Tu? haudquaquam. Vereor enim, ne, apud Præfectam nostram postquam deposuero mea, ea tibi vindices.

Vir II. Ergo hercle fabrica mihi opus est aliqua, ut quæ mea sunt mihi habeam, eorum autem, quæ in commune pinsuntur, particeps quoquo modo fiam. Recte mihi videtur: eundum est strenue, ut cœnem, neque cunctandum est.

Chor. *(Deest canticum Chori.)*

MULIERES VETULÆ TRES, ADOLESCENS, PUELLA, FAMULA, HERUS, CHORUS.

An. I. Quid tandem viri non veniunt? jamdudum tempus

est. Ego autem fuco oblita sto et crocotam induta, otiosa, cantillans apud me canticum, ludibunda, ut quempiam illorum prætereuntem complectar. O Musæ, in os meum descendite, molliculam cantiunculam ad Ionicos modos commentæ.

Puel. Nunc quidem prior me e fenestra prospexisti, ô putrida. Nempe rebaris, me non præsente, desertas vineas te vindemiaturam, et cantando quempiam allecturam. Ego autem, si id facies, contra canam. Etsi enim spactatoribus tritum id nimis et fastidiosum quandoque est, tamen jucundi aliquid habet et comici.

An. I. Huncce adloquere, et cum eo abscede hinc: tu vero amicellule tibicen, tibiis sumtis, dignum te ac me canticum accine. Si quis lepide sibi vult esse, is apud me dormiat. Neque enim noviciis puellis inest solertia, sed iis solis quæ maturiores sunt: neque ulla magis contenta esse velit, quam ego amico, quicum rem habuerim, sed ad alium quempiam illico avolet.

Puel. Ne puellis invideas: quippe voluptas inest delicatis earum cruribus, et efflorescit in illarum papillis: tu vero, ô anus, collocata es et uncta, Orci delicium.

ἐγὼ δὲ καταπεπλασμένη ψιμυθίῳ
ἕστηκα καὶ κροκωτὸν ἠμφιεσμένη,
ἀργὸς, μινυρομένη τι πρὸς ἐμαυτὴν μέλος,
παίζουσ', ὅπως ἂν περιλάβοιμ' αὐτῶν τινὰ
παριόντα. Μοῦσαι, δεῦρ' ἴτ' ἐπὶ τοὐμὸν στόμα,
μελύδριον εὑροῦσαί τι τῶν Ἰωνικῶν.

Νε. νῦν μέν με παρακύψασα προὔφθης, ὦ σαπρά.
ᾤου δ' ἐρήμας, οὐ παρούσης ἐνθαδὶ
ἐμοῦ, τρυγήσειν, καὶ προσάξεσθαι τινὰ,
ᾄδουσ'· ἐγὼ δ', ἢν τοῦτο δρᾷς, ἀντᾴσομαι.
κεἰ γὰρ δι' ὄχλου τοῦτ' ἐστὶ τοῖς θεωμένοις,
ὅμως ἔχει τερπνόν τι, καὶ κωμῳδικόν.

Γρ. α'. τούτῳ διαλέγου, κᾀπιχώρησον· σὺ δὲ
φιλοττάριον αὐλητὰ, τοὺς αὐλοὺς λαβὼν,
ἄξιον ἐμοῦ καὶ σοῦ προσαύλησον μέλος.
εἴ τις ἀγαθὸν βούλεται
παθεῖν τι, παρ' ἐμοὶ χρὴ καθεύδειν.
οὐ γὰρ ἐν νέαις τὸ σοφὸν ἔν-
εστιν, ἀλλ' ἐν ταῖς πεπείροις·
οὐδέ τις στέργειν ἂν ἐθέλοι
μᾶλλον ἢ 'γὼ τὸν φίλον,
ᾧπερ ξυνείην· ἀλλ' ἐφ' ἕτερον ἂν πέτοιτο.

Νε. μὴ φθόνει ταῖσιν νέαισι.
τὸ τρυφερὸν γὰρ ἐμπέφυκε
τοῖσιν ἁπαλοῖς μηρίοισι,
κᾀπὶ τοῖς μήλοις ἐπανθεῖ·
σὺ δ', ὦ γραῦ, παραλέλεξαι, κᾀντέτριψαι, τῷ
θανάτῳ μέλημα.

Γρ. α΄. ἐκπέσοι σου τὸ τρῆμα,
τό τ' ἐπίκλιντρον ἀποβάλοις,
βουλομένη σποδεῖσθαι,
κἀπὶ τῆς κλίνης ὄφιν εὕροις,
καὶ προσελκύσαιο βουλομένη φιλῆσαι.
Νε. αἶ, αἶ· τί ποτε πείσομαι; οὐχ ἥκει μοι ταὖρος·
μόνη δ' αὐτοῦ λείπομαι·
ἡ γάρ μοι μήτηρ ἄλλῃ βέβηκε,
καὶ τἄλλ' οὐδὲν μετὰ ταῦτα.
ἀλλ', ὦ μαῖ', ἱκετεύω,
κάλει τὸν Ὀρθαγόραν, οὕτως
σαυτῆς κατόναι', ἀντιβολῶ σε.
Γρ. α΄. ἤδη τὸν ἀπ' Ἰωνίας
τρόπον, τάλαινα, κνησιᾷς·
δοκεῖς δ' ἐμοὶ καὶ λάβδα κατὰ τοὺς Λεσβίους.
ἀλλ' οὐκ ἄν ποθ' ὑφαρπάσαιο
τἀμὰ παίγνια· τὴν δ' ἐμὴν
ὥραν οὐκ ἀπολεῖς, οὐδ' ἀπολήψει.
Νε. ᾆδ' ὁπόσα βούλει, καὶ παράκυψον, ὡς γαλῆ.
οὐδεὶς γὰρ ὡς σὲ πρότερον εἴσεισ' ἀντ' ἐμοῦ.
Γρ. α΄. οὔκουν ἐπ' ἐκφοράν γε.
Νε. καινόν γ', ὦ σαπρά.
Γρ. α΄. οὐ δῆτα.
Νε. τί γὰρ ἂν γραῦς καπρῶσά τις λέγοι;
Γρ. α΄. οὐ τοὐμὸν ὀδυνήσει σε γῆρας.
Νε. ἀλλὰ τί;
ἡ 'γχουσα μᾶλλον, καὶ τὸ σὸν ψιμύθιον;
Γρ. α΄. τί μοι διαλέγει;

An. I. Excidat tibi foramen, et sellam amittas, quum voles subagitarier, et in lecto serpentem reperias, et ad te attrahas, volens osculari.

Puel. Eheu, eheu! quid agam? non venit mihi taurus: sola autem hic relinquor. Nam mater mea alio abiit; et si quid superest, pro nihilo habeo. Sed, ô nutrix, precor, arcesse huc Orthagoram, ita tua ætate fruaris, tibi supplico.

An. I. Jam, ô misella, more Ionico pruris: videris autem et *Labda* secundum Lesbios. Sed meas mihi nunquam præripies delicias: meam autem horam nec frustra abire facies, nec adeo intercipies.

Puel. Canta quantumvis, et prospice e fenestra, velut mustela: nemo enim ad te prius ingredietur, quam ad me.

An. I. Anne ut efferaris?

Puel. Mirum quod siet, ô marcida.

An. I. Minime vero.

Puel. Quid enim dicat subans anus?

An. I. Non tibi molestum erit meum senium.

Puel. Quid igitur? an magis anchusa, et tua cerussa?

An. I. Quid mecum loqueris?

PUEL. Quid vero per fenestram prospicis?

AN. I. Ego? canto apud me Epigeni meo amico.

PUEL. Tibi enim amicus sit quispiam præter Gerem?

AN. I. Ipsus tibi ostendet: actutum enim ad me veniet: sed eccum adest.

PUEL. Tui quidem, ô pernicies, nihil egens.

AN. I. Ita me Jupiter amet, ut mei eget, ô pestifera!

PUEL. I. Id statim ipsus ostendet: nam ego hinc recedo.

AN. I. Et ego pariter, ut noris me multo magis sapere.

AD. Utinam liceret cum puella dormire, et nihil ante subagitare resimum et anile: neque enim istuc tolerabile est viro libero.

AN. II. Itaque, per Jovem, magno tuo malo futues: neque enim sub Charixena hæc aguntur. Secundum legem æquum est ista fieri, siquidem in populari statu vivimus. Sed secedam, et aucupabo eum, quid tandem faciet.

AD. Utinam, ô dii, formosam illam solam deprehendam, ad quam appotus venio, jampridem desiderans.

PUEL. Decepi scelestam illam aniculam: quippe abiit, putans videlicet me intus mansuram.

AN. I. Verumenimvero hic ipsus est, cujus modo meminimus. Huc quidem veni, huc ades, quod mihi amicum est: huc ad me accede, et tota nocte mecum concumbe. Quippe

Νε. σὺ δὲ τί διακύπτεις;

Γρ. α'. ἐγώ;
ᾄδω πρὸς ἐμαυτὴν Ἐπιγένει τῷ 'μῷ φίλῳ.

Νε. σοὶ γὰρ φίλος τις ἐστὶν ἄλλος, ἢ Γέρης;

Γρ. α'. δείξει γε καὶ σοί. τάχα γὰρ εἶσιν ὡς ἐμέ.
ὁδὶ γὰρ αὐτός ἐστιν.

Νε. οὐ σοῦ γ', ὦ 'λεθρε,
δεόμενος οὐδέν.

Γρ. α'. νὴ Δί', ὦ φθίνυλλα σύ.

Νε. δείξει τάχ' αὐτὸς, ὡς ἔγωγ' ἀπέρχομαι.

Γρ. α'. κᾄγωγ', ἵνα γνῷς ὡς πολύ σου μεῖζον φρονῶ.

Νε. εἴθ' ἐξῆν παρὰ τῇ νέᾳ καθεύδειν,
καὶ μηδὲν πρότερον διασποδῆσαι
ἀνάσιμον ἢ πρεσβύτερον. οὐ γὰρ ἀνασχετὸν
τοῦτό γ' ἐλευθέρῳ.

Γρ. β'. οἰμώζων ἄρα, νὴ Δία, σποδήσεις.
οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ' ἐστίν.
κατὰ τὸν νόμον ταῦτα ποιεῖν
ἔστιν δίκαιον, εἴ γε δημοκρατούμεθα.
ἀλλ' εἶμι τηρήσουσ', ὅ τι καὶ δράσει ποτέ.

Νε. εἴθ', ὦ θεοὶ, λάβοιμι τὴν καλὴν μόνην,
ἐφ' ἣν πεπωκὼς ἔρχομαι ποθῶν πάλαι.

Νε. ἐξηπάτησα τὸ κατάρατον γρᾴδιον·
φρούδη γάρ ἐστιν, οἰομένη μ' ἔνδον μένειν.

Γρ. α'. ἀλλ' οὑτοσὶ γὰρ αὐτὸς, οὗ μεμνήμεθα.
δεῦρο δὴ, δεῦρο δὴ, φίλον ἐμὸν, δεῦρό μοι
πρόσελθε, καὶ ξύνευνός μοι
τὴν εὐφρόνην ὅπως ἔσει. πάνυ γάρ τις ἔρως με δονεῖ

τῶνδε τῶν σῶν βοστρύχων.
ἄτοπος δ' ἔγκειταί μοί τις πόθος,
ὅς με διακναίσας ἔχει.
μέθες, ἱκνοῦμαί σ', Ἔρως, καὶ ποίησον τόνδ' ἐς εὐνὴν
τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι.

Νε. δεῦρο δή, δεῦρο δὴ καὶ σύ μοι
καταδραμοῦσα τὴν θύραν ἄνοιξον
τήνδ'· εἰ δὲ μή, καταπεσὼν κείσομαι.
φίλον, ἀλλ' ἐν τῷ σῷ βούλομαι κόλπῳ
πληκτίζεσθαι μετὰ τῆς σῆς πυγῆς.
Κύπρι, τί μ' ἐκμαίνεις ἐπὶ ταύτῃ;
μέθες, ἱκνοῦμαί σ', Ἔρως, καὶ ποίησον τήνδ' ἐς εὐνὴν
τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι.
καὶ ταῦτα μέν μοι μετρίως
πρὸς τὴν ἐμὴν ἀνάγκην εἰρημέν' ἐστί· σὺ δ' ἐμοί,
φίλτατον, ὦ ἱκετεύω,
ἄνοιξον, ἀσπάζου με· διά τοι σὲ πόνους ἔχω.
ὦ χρυσοδαίδαλτον ἐμὸν μέλημα,
Κύπριδος ἔρνος, μέλιττα Μούσης, Χαρίτων θρέμμα,
Τρυφῆς πρόσωπον,
ἄνοιξον, ἀσπάζου με, διά τοι σὲ πόνους ἔχω.

Γρ. α΄. οὗτος, τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς;

Νε. πόθεν;

Γρ. α΄. καὶ τὴν θύραν γ' ἤραττες.

Νε. ἀποθάνοιμ' ἄρα.

Γρ. α΄. τοῦ δὲ σὺ δεόμενος δᾷδ' ἔχων ἐλήλυθας;

Νε. Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον.

Γρ. α΄. τίνα;

me mirum in modum amor tuorum capillorum agitat: insana autem me incessit cupido, quæ me vellicat. Concede, quæso, Amor, et facito ut iste in lectum meum veniat.

AD. Huc tandem, ô huc ad me descendens ostium hoc aperi: sin minus, fusus hic jacebo mortuus. O amicula, in tuo sinu volo lascivire cum tuis natibus. Venus, quid me hujus desiderio in furorem agis? Concede, quæso, Amor, et facito ut ista in lectum meum veniat. Hactenus quidem pro mea necessitate satis dictum fuit: tu vero mihi, ô mea voluptas, ore te, aperi ostium, et amplectere me. Quippe propter te labores perpetior. O ludicrum meum aureolum, Veneris germen, Musæ apicula, Gratiarum alumna, Mollitiei facies, aperi, amplectere me; quippe propter te labores perpetior.

AN. I. Heus tu, quid pultas ostium? mene quæritas?

AD. Haudquaquam.

AN. I. Ostium tamen pultabas.

AD. Emoriar igitur.

AN. I. Cujusnam vero rei indigens huc venisti cum face?

AD. Anaphlystium hominem quemdam quærens.

AN. I. Quemnam?

Ad. Qui te ipsam subagitet, quem forte etiam exspectas.

An. I. Ita sane, per Venerem, velis nolis.

Ad. At quæ supra sexaginta annos sunt, eas nunc non inducimus, sed in aliud rejicimus tempus: quippe eas, quæ intra viginti annos sunt, judicamus.

An. I. Ista quidem in priori reipublicæ statu obtinebant, ô dulcissime; nunc autem lege decretum est uti nos primum inducamur.

Ad. A volente quidem, juxta legem latrunculorum ludo præscriptam.

An. I. At enim non cœnas juxta legem latrunculorum ludo præscriptam.

Ad. Nescio quid dicas. Hæc mihi pultanda est.

An. I. Quum videlicet prius meam pultaveris januam.

Ad. Sed nunc pollinarium cribrum non petimus.

An. II. Scio ego me abs te amari: nunc autem stupes, quod me foris reperisti: verum admove mihi os.

Ad. At enim, ô misella, amatorem tuum formido.

An. II. Quemnam?

Ad. Pictorem illum scitissimum.

An. II. Ille autem quisnam est?

Ad. Qui mortuis ampullas pingit: quamobrem abi intro, ne te pro foribus conspicetur.

An. II. Novi quid velis.

Ad. Etenim hercle ego te quoque novi.

An. II. At Venerem obtestor, cui sorte obtigi, haud te amittam.

Ad. Deliras, ô anicula.

An. II. Nugaris tu: ego enim te ad lectum meum ducam.

Ad. Quid, quæso, opus sit uncos extrahendis cadis emere, quum, hujuscemodi vetulam demittendo, liceat e puteis cados educere?

Νε. αὐτήν σε κινοῦνθ', ὃν σὺ προσδοκᾷς ἴσως.
Γρ. α'. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, ἤν τε βούλῃ γ', ἤν τε μή.
Νε. ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τὰς ὑπερεξηκοντέτεις
ἐσάγομεν, ἀλλ' ἐσαῦτις ἀναβεβλήμεθα.
τὰς ἐντὸς εἴκοσιν γὰρ ἐκδικάζομεν.
Γρ. α'. ἐπὶ τῆς πρότερον ἀρχῆς γε ταῦτ' ἦν, ὦ γλύκων·
νυνὶ δὲ πρῶτον εἰσάγειν ἡμᾶς δοκεῖ.
Νε. τῷ βουλομένῳ γε, κατὰ τὸν ἐν πεττοῖς νόμον.
Γρ. α'. ἀλλ' οὐδὲ δειπνεῖς κατὰ τὸν ἐν πεττοῖς νόμον.
Νε. οὐκ οἶδ' ὅ τι λέγεις. τήνδε δή μοι κρουστέον.
Γρ. α'. ὅταν γε κρούσῃς τὴν ἐμὴν πρῶτον θύραν.
Νε. ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ κρησέραν αἰτούμεθα.
Γρ. β'. οἶδ' ὅτι φιλοῦμαι· νῦν δὲ θαυμάζεις, ὅτι
θύρασί μ' εὗρες· ἀλλὰ πρόσαγε τὸ στόμα.
Νε. ἀλλ', ὦ μέλ', ὀῤῥωδῶ τὸν ἐραστήν σου.
Γρ. β'. τίνα;
Νε. τὸν τῶν γραφέων ἄριστον.
Γρ. β'. οὗτος δ' ἔστι τίς;
Νε. ὃς τοῖς νεκροῖσι ζωγραφεῖ τὰς ληκύθους.
ἀλλ' ἄπιθ', ὅπως μή σ' ἐπὶ θύραισιν ὄψεται.
Γρ. β'. οἶδ', οἶδ' ὅ τι βούλει.
Νε. καὶ γὰρ ἐγώ σε, νὴ Δία.
Γρ. β'. μὰ τὴν Ἀφροδίτην, ἥ μ' ἔλαχεν κληρουμένη,
μὴ 'γώ σ' ἀφήσω.
Νε. παραφρονεῖς, ὦ γράδιον.
Γρ. β'. ληρεῖς· ἐγὼ δ' ἄξω σ' ἐπὶ τἀμὰ στρώματα.
Νε. τί δῆτα κρεάγρας τοῖς κάδοις ὠνοίμεθ' ἄν,
ἐξὸν, καθέντα γράδιον τοιουτονὶ,

ἐκ τῶν φρεάτων τοὺς κάδους ξυλλαμβάνειν;
Γρ. β΄. μὴ σκῶπτέ μ', ὦ τάλαν, ἀλλ' ἕπου δεῦρ' ὡς ἐμέ.
Νε. ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη μοι 'στὶν, εἰ μὴ τῶν ἐτῶν
τὴν πεντακοσιοστὴν κατέθηκας τῇ πόλει.
Γρ. β΄. νὴ τὴν 'Αφροδίτην, δεῖ γε μέντοι. ὡς ἐγὼ
τοῖς τηλικούτοις ξυγκαθεύδουσ' ἥδομαι.
Νε. ἐγὼ δὲ ταῖς γε τηλικαύταις ἄχθομαι,
κοὐκ ἂν πιθοίμην οὐδέποτ'.
Γρ. β΄. ἀλλὰ, νὴ Δία,
ἀναγκάσει τουτί σε.
Νε. τοῦτο δ' ἔστι τί;
Γρ. β΄. ψήφισμα, καθ' ὅ σε δεῖ βαδίζειν ὡς ἐμέ.
Νε. λέγ' αὐτὸ, τί ποτε κᾆστι.
Γρ. β΄. καὶ δή σοι λέγω.
"Εδοξε ταῖς γυναιξὶν, ἢν ἀνὴρ νέος
νέας ἐπιθυμῇ, μὴ σποδεῖν αὐτὴν, πρὶν ἂν
τὴν γραῦν προκρούσῃ πρῶτον· ἢν δὲ μὴ θέλῃ
πρότερον προκρούειν, ἀλλ' ἐπιθυμῇ τῆς νέας,
ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον
ἕλκειν ἀνατεὶ, λαβομένας τοῦ παττάλου.
Νε. οἴμοι· Προκρούστης τήμερον γενήσομαι.
Γρ. β΄. τοῖς γὰρ νόμοις τοῖς ἡμετέροισι πειστέον.
Νε. τί δ', ἢν ἀφαιρῆταί μ' ἀνὴρ τῶν δημοτῶν
ἢ τῶν φίλων ἐλθών τις;
Γρ. β΄. ἀλλ' οὐ κύριος
ὑπὲρ μέδιμνον ἔστ' ἀνὴρ οὐδεὶς ἔτι.
Νε. ἐξωμοσία δ' οὐκ ἔστιν;
Γρ. β΄. οὐ γὰρ δεῖ στροφῆς.

An. II. Ne cavilleris me, ô miser; sed huc domum sequere.

Ad. At enim mihi necesse non est, nisi quingentesimam annorum tuorum reipublicæ solvisti.

An. II. Per Venerem nihilominus obsequere: nam mirifice gaudeo, ubi cum tuis æqualibus dormio.

Ad. Ego vero mirifice gravor, siquando cum tuis æqualibus mihi dormiendum sit; neque ad id faciendum unquam adduci potero.

An. II. Sed, per Jovem, hoc te coget.

Ad. Hoc autem, quid est?

An. II. Decretum, juxta quod tibi ad me veniendum est.

Ad. Recita ipsum, quodnam tandem est.

An. II. En tibi recito: *Censuerunt mulieres, si vir juvenis puellam habere cupiat, eam non ante subagitare, quam aniculam prius permoluerit: sin nolit hanc prius permolere, at expetat juvenculam, liceat provectioribus ætate mulieribus juvenem illum trahere impune, mentula prehensum.*

Ad. Hei mihi! *Procrustes* hodie fiam.

An. II. Nostris scilicet legibus parendum est.

Ad. Quid si me eripiat ex popularibus aut ex amicis veniens quispiam?

An. II. At rei, quæ supra medimnum sit, nulli nunc viro competit auctoritas.

Ad. Ejuratio vero nulla est?

An. II. Non enim tergiversatione opus est.

AD. At enim mercatorem me esse causabor.

AN. II. At enim plorabis.

AD. Quid igitur oportet facere?

AN. II. Hac ad me sequi.

AD. Et hæc mihi faciendi necessitas est?

AN. II. Et Diomedea quidem.

AD. Substerne igitur primum aliquantulum origani, amputatosque palmites quatuor suppone, et vittis caput cinge, et adpone ampullas, et lustralis aquæ urceum pro foribus statue.

AN. II. Immo etiam coronam adhuc emes mihi.

AD. Ita, per Jovem; si modo consumtis cereis forte superes: arbitror enim te, statim atque intro ingressa fueris, morituram.

PUEL. Quo hunc trahis tu?

AN. II. Eum, qui meus est, domum induco.

PUEL. At non sapienter id facis: non enim ætatem habet, ut tecum dormiat, qui tantilla ætate est: quandoquidem mater ei potius, quam uxor esses. Proinde si legem hanc constituatis, totum orbem Œdipis replebitis.

AN. II. O tervenefica, præ invidia hunc sermonem commentata venis. At ego te ulciscar.

AD. Per Jovem Servatorem, gratum mihi fecisti, ô mel meum, hanc anum a me amovens. Quare pro his meritis ad vesperum gratiam tibi magnam et crassam referam.

AN. I. Heus, heus tu, quonam huncce trahis, contra legem, qua cautum est scilicet, ut is prius mecum dormiat?

Νε. ἀλλ' ἔμπορος εἶναι σκήψομαι.
Γρ. β'. κλαύσει γε σύ.
Νε. τί δῆτα χρὴ δρᾶν;
Γρ. β'. δεῦρ' ἀκολουθεῖν ὡς ἐμέ.
Νε. καὶ ταῦτ' ἀνάγκη μοι 'στί;
Γρ. β'. Διομήδειά γε.
Νε. ὑποστόρεσαί νυν πρῶτα τῆς ὀριγάνου,
καὶ κλήμαθ' ὑπόθου ξυγκλάσασα τέτταρα,
καὶ ταινίωσαι, καὶ παράθου τὰς ληκύθους,
ὕδατός τε κατάθου τοὔστρακον πρὸ τῆς θύρας.
Γρ. β'. ἦ μὴν ἔτ' ὠνήσει σὺ καὶ στεφάνην ἐμοί.
Νε. νὴ τὸν Δί', ἤν περιῇς γε που τῶν κηρίνων.
οἶμαι γὰρ ἔνδον διαπεσεῖσθαί σ' αὐτίκα.
Νε. ποῖ τοῦτον ἕλκεις σύ;
Γρ. β'. τὸν ἐμαυτῆς εἰσάγω.
Νε. οὐ σωφρονοῦσά γ'. οὐ γὰρ ἡλικίαν ἔχει
παρά σοι καθεύδειν τηλικοῦτος ὤν· ἐπεὶ
μήτηρ ἂν αὐτοῦ μᾶλλον εἴης ἢ γυνή.
ὥστ' εἰ καταστήσεσθε τοῦτον τὸν νόμον,
τὴν γῆν ἅπασαν Οἰδιπόδων ἐμπλήσετε.
Γρ. β'. ὦ παμβδέλυρα, φθονοῦσα τόνδε τὸν λόγον
ἐξεῦρες· ἀλλ' ἐγώ σε τιμωρήσομαι.
Νε. νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα, κεχάρισαί γ' ἐμοὶ,
ὦ γλυκύτατον, τὴν γραῦν ἀπαλλάξασά μου·
ὥστ' ἀντὶ τούτων τῶν ἀγαθῶν εἰς ἑσπέραν
μεγάλην ἀποδώσω καὶ παχεῖάν σοι χάριν.
Γρ. α'. αὕτη σὺ, ποῖ παραβᾶσα τόνδε τὸν νόμον
ἕλκεις, παρ' ἐμοὶ τῶν γραμμάτων εἰρηκότων

πρότερον καθεύδειν αὐτόν;

Νε. οἴμοι δείλαιος.
πόθεν ἐξέκυψας, ὦ κάκιστ' ἀπολουμένη;
τοῦτο γὰρ ἐκείνου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον.

Γρ. α'. βάδιζε δεῦρο.

Νε. μηδαμῶς με περιΐδῃς
ἑλκόμενον ὑπὸ τῆσδ', ἀντιβολῶ σ'.

Γρ. α'. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ,
ἀλλ' ὁ νόμος ἕλκει σ'.

Νε. οὐκ ἐμέ γ', ἀλλ' Ἔμπουσά τις
ἐξ αἵματος φλύκταιναν ἠμφιεσμένη.

Γρ. α'. ἕπου, μαλακίων, δεῦρ', ἀνύσας, καὶ μὴ λάλει.

Νε. ἴθι νυν ἔασον ἐς ἄφοδον πρώτιστά με
ἐλθόντα θαῤῥῆσαι πρὸς ἐμαυτόν· εἰ δὲ μὴ,
αὐτοῦ τι δρῶντα πυῤῥὸν ὄψει μ' αὐτίκα
ὑπὸ τοῦ δέους.

Γρ. α'. θάῤῥει, βάδιζ'· ἔνδον χεσεῖ.

Νε. δέδοικα κἀγὼ, μὴ πλέον γ', ἢ βούλομαι.
ἀλλ' ἐγγυητάς σοι καταστήσω δύο
ἀξιόχρεως.

Γρ. α'. μή μοι καθίστη.

Γρ. γ'. ποῖ σὺ, ποῖ
χωρεῖς μετ' αὐτῆς;

Νε. οὐκ ἔγωγ'· ἀλλ' ἕλκομαι.
ἀτὰρ, ἥτις εἶ γε, πόλλ' ἀγαθὰ γένοιτό σοι,
ὅτι μ' οὐ περιεῖδες ἐπιτριβέντ'. ὦ Ἡράκλεις,
ὦ Πᾶνες, ὦ Κορύβαντες, ὦ Διοσκόρω,
τοῦτ' αὖ πολὺ τούτου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον.

Ad. Væ mihi misero! undenam emersisti, ô perdita? nam hoc quidem malum illo altero perniciosius.

An. I. Huc ambula.

Ad. Haudquaquam, obsecro, patiare ab istac me trahi.

An. I. At non ego te traho, verum lex ipsa.

Ad. Non me tu quidem trahis, sed Empusa, cui saniosis pustulis totum corpus tumet.

An. I. Hac, ô mollicelle, sequere propere, et ne obloquitor.

Ad. Age ergo, sinito saltem ire me cacatum, ut animum interea recipiam; sin minus, hic tu me actutum præ metu rubrum quid facientem videbis.

An. I. Bono animo es; ambula, intus cacabis.

Ad. Quin metuo, ne plus etiam, quam volo. Sed sponsores tibi duos dabo idoneos.

An. I. Nullos volo.

An. III. Heus, heus, quo tu cum ista ambulas?

Ad. Non ambulo, sed trahor. Verum, quæcunque sis, Dii tibi multa bona dederint, quæ me male haberi haud pateris. At at, ô Hercules, ô Panes, ô Corybantes, ô Castores, quanto hoc malum illo altero etiam perniciosius est! at quid hoc tan-

dem, obsecro, negoti est? an cerussæ plena simia, vel anuis spectrum huc ex Orco reversum?

An. III. Ne me irrideas; sed hac sequere.

An. I. Hac quidem ad me.

An. III. Nunquam enim te amittam.

An. I. Neque ipsa quoque.

Ad. Distrahetis me, ô male perituræ.

An. III. Certe enim ex lege oportuit te mihi morigerari.

An. I. Minime, si quæ alia deformior anus intervenerit.

Ad. At vero si a vobis, ô vetulæ, absumtus fuero, qui tandem postea ad formosam illam accedam?

An. III. Tu quidem ipse dispicias: interim tibi hoc faciundum, quod volo.

Ad. Utra vero vestrarum subagitata defungar?

An. I. Nescis? huc veni.

Ad. Hæc igitur me dimittat.

An. III. Immo huc ad me veni.

Ad. Sane quidem, si me ista dimittat.

An. I. At ecastor ego te haud dimisero.

An. III. Neque pol ego.

Ad. Molestæ vero portitores essetis.

An. I. Quid ita?

Ad. Quia vectores hinc illinc trahentes deartuaretis.

An. I. Huc tacitus veni.

An. III. Non, per Jovem, sed ad me.

Ad. Plane res est secundum Cannoni decretum: videlicet diremtum me futuere oportet. Sed qui tandem fieri poterit, ut ambas, quasi remos duos, agitem?

ἀτὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἔστ', ἀντιβολῶ, τουτί ποτε;
πότερον πίθηκος ἀνάπλεως ψιμυθίου,
ἢ γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν πλειόνων;
Γρ. γ'. μὴ σκῶπτέ μ', ἀλλὰ δεῦρ' ἕπου.
Γρ. α'. δευρὶ μὲν οὖν.
Γρ. γ'. ὡς οὐκ ἀφήσω σ' οὐδέποτ'.
Γρ. α'. οὐδὲ μὴν ἐγώ.
Νε. διασπάσεσθέ μ', ὦ κακῶς ἀπολούμεναι.
Γρ. γ'. ἐμοὶ γὰρ ἀκολουθεῖν σ' ἔδει κατὰ τὸν νόμον.
Γρ. α'. οὐκ, ἢν ἑτέρα γε γραῦς ἔτ' αἰσχίων φανῇ.
Νε. ἢν οὖν ὑφ' ὑμῶν πρῶτον ἀπόλωμαι κακῶς,
φέρε, πῶς ἐπ' ἐκείνην τὴν καλὴν ἀφίξομαι;
Γρ. γ'. αὐτὸς σκόπει σύ· ταδὶ δέ σοι ποιητέον.
Νε. ποτέρας προτέρας οὖν κατελάσας ἀπαλλαγῶ;
Γρ. α'. οὐκ οἶσθα; βαδιεῖ δεῦρ'.
Νε. ἀφέτω νύν μ' αὑτηΐ.
Γρ. γ'. δευρὶ μὲν οὖν ἴθ' ὡς ἔμ'.
Νε. ἤν γ' ἡδί μ' ἀφῇ.
Γρ. α'. ἀλλ' οὐκ ἀφήσω μὰ Δία σ'.
Γρ. γ'. οὐδὲ μὴν ἐγώ.
Νε. χαλεπαί γ' ἂν ἦστε γενόμεναι πορθμῆς.
Γρ. α'. τιή;
Νε. ἕλκοντε τοὺς πλωτῆρας ἂν ἀπεκναίετε.
Γρ. α'. σιγῇ βάδιζε δεῦρο.
Γρ. γ'. μὰ Δί', ἀλλ' ὡς ἐμέ.
Νε. τουτὶ τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸ Καννώνου σαφῶς
ψήφισμα, βινεῖν δεῖ με διαλελημμένον.
πῶς οὖν δικωπεῖν ἀμφοτέρας δυνήσομαι;

Γρ. α΄. καλῶς, ἐπειδὰν καταφάγῃς βολβῶν χύτραν.
Νε. οἴμοι κακοδαίμων, ἐγγὺς ἤδη τῆς θύρας
ἑλκόμενός εἴμ᾽.
Γρ. γ΄. ἀλλ᾽ οὐδὲν ἔσται σοι πλέον.
ξυνεσπεσοῦμαι γὰρ μετὰ σοῦ.
Νε. μὴ πρὸς θεῶν.
ἑνὶ γὰρ ξυνέχεσθαι κρεῖττον ἢ δυοῖν κακοῖν.
Γρ. γ΄. νὴ τὴν Ἑκάτην, ἐάν τε βούλῃ γ᾽, ἤν τε μή.
Νε. ὦ τρισκακοδαίμων, εἰ γυναῖκα δεῖ σαπρὰν
βινεῖν ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν·
κᾆπειτ᾽, ἐπειδὰν τῆσδ᾽ ἀπαλλαγῶ, πάλιν
Φρύνην ἔχουσαν λήκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις.
ἆρ᾽ οὐ κακοδαίμων εἰμί; βαρυδαίμων μὲν οὖν,
νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρ᾽, ἀνὴρ, καὶ δυστυχὴς,
ὅστις τοιούτοις θηρίοις ξυννήξομαι.
ὅμως δ᾽, ἐάν τι πολλὰ πολλάκις πάθω
ὑπὸ ταῖνδε ταῖν κασαλβάδοιν, δεῦρ᾽ ἐσπλέων,
θάψαι μ᾽ ἐν αὐτῷ τῷ στόματι τῆς ἐσβολῆς·
καὶ τὴν ἄνωθεν ἐπιπολῆς τοῦ σήματος
ζῶσαν καταπιττώσαντας, εἶτα τὼ πόδε
μολυβδοχοήσαντας κύκλῳ περὶ τὰ σφυρὰ,
ἄνω ᾽πιθεῖναι πρόφασιν ἀντὶ ληκύθου.
Χο. (λείπει κομμάτιον τοῦ Χοροῦ.)
Θε. ὦ μακάριος μὲν δῆμος, εὐδαίμων δ᾽ ἐγὼ,
αὐτή τε μοι δέσποινα μακαριωτάτη,
ὑμεῖς δ᾽ ὅσαι πάρεστ᾽ ἐπὶ ταῖσδε ταῖς θύραις,
οἵ γείτονές θ᾽ ἅπαντες, οἵ τε δημόται,
ἐγώ τε πρὸς τούτοισιν ἡ διάκονος,

An. I. Facile istuc, si ollam bulborum comederis.

Ad. Væ misero mihi! propius jam ad ostium trahor.

An. III. Sed nihil promovebis: una enim tecum intro me conjiciam.

Ad. Ne faxis, per deos: uno enim malo premi melius est quam duobus.

An. III. Per Hecaten, velis nolis, a te non divellar.

Ad. O me ter miserum, siquidem diem integrum et noctem integram putrida anus subigenda est: tum postquam hac defunctus fuero, denuo Phryne altera repetenda erit, quæ ampullam ad maxillas habet. Annon igitur ego infelix sum? certe iratis diis natus, per Jovem Servatorem, et infortunatus, qui cum hujusmodi belluis natabo. Tamen mementote, si quid mihi acciderit, sæpius coacto ab hisce impuratis scortis intro navigare, sepelire me in ipso aditus ostio; superstitemque, cui immortuus fuero, illam in summo tumulo, postquam eam fervida pice obleveritis, pedesque ejus plumbo malleolis circumfuso muniveritis, superimponere loco ampullæ.

Chor. (*Deest Chori cantilena.*)

Fam. Felicem vero Atticum populum; me quoque non minus felicem; heram vero meam longe omnium felicissimam! Vos quoque felices estis, quæ juxta fores nostras adestis, vicinique omnes et populares nostri: felix cum illis ego quoque ancilla, quæ caput perunxi unguentis, pro Jupiter! ut bonis!

sed ista omnia longe longeque superant amphorulæ vino Thasio plenæ: hujus enim odor in capite diutius remanet: illa autem marcescentia cito evanescunt. Proinde multo, at quam multo, ô dii! meliores sunt amphorulæ. Infunde ergo merum, tota nocte lætiorem me reddet, vinum illud eligens, quod maxime odoratum sit. Sed, ô mulieres, dicite mihi herum meum, maritum dominæ meæ, ubi sit.

Chor. Istic si maneas, nobis videris eum repertura.

Fam. Sane vero; nam eccum ad cœnam venit. O here, ô fortunate, et terbeate.

Her. Egone?

Fam. Sane ecastor tu quidem, ut nemo alius. Te enim quis alius existat magis beatior, qui, quum plures triginta millibus civium in urbe sint, solus tamen ex illis impransus es.

Chor. Prorsus felicem hominem narras.

Fam. Quo tandem? quo abis?

Her. Ad cœnam.

Fam. Sane, per Venerem, longe omnium postremus. Tamen jussit me hera ut te adsumerem, et una tecum has puellas ducerem. Vini autem Chii copia magna relicta est, et multæ aliæ res bonæ. Itaque ne cessetis. Tum si quis spectatorum nobis favet, et judicum si quis non aliud, quam jus, respicit,

ἥτις μεμύρισμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν,
ἀγαθοῖσιν, ὦ Ζεῦ· πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὖ
τούτων ἁπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορείδια.
ἐν τῇ κεφαλῇ γὰρ ἐμμένει πολὺν χρόνον·
τὰ δ' ἄλλ' ἀπανθήσαντα πάντ' ἀπέπτετο·
ὥστ' ἐστὶ πολὺ βέλτιστα, πολὺ δῆτ', ὦ θεοί.
κέρασον ἄκρατον, εὐφρανεῖ τὴν νύχθ' ὅλην,
ἐκλεγομένη ὅ τι ἂν μάλιστ' ὀσμὴν ἔχῃ.
ἀλλ', ὦ γυναῖκες, φράσατέ μοι τὸν δεσπότην,
τὸν ἄνδρ', ὅπου 'στὶ, τῆς ἐμῆς κεκτημένης.
Χο. αὐτοῦ μένουσ' ἡμῖν γ' ἂν ἐξευρεῖν δοκεῖς.
Θε. μάλισθ'· ὁδὶ γὰρ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχεται.
ὦ δέσποτ', ὦ μακάριε, καὶ τρισόλβιε.
Δε. ἐγώ;
Θε. σὺ μέντοι, νὴ Δί', ὥς γ' οὐδεὶς ἀνήρ.
τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος,
ὅστις, πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων
ὄντων τὸ πλῆθος, οὐ δεδείπνηκας μόνος.
Χο. εὐδαιμονικόν γ' ἄνθρωπον εἴρηκας σαφῶς.
Θε. ποῖ, ποῖ βαδίζεις;
Δε. ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχομαι.
Θε. νὴ τὴν 'Αφροδίτην, πολύ γ' ἁπάντων ὕστατος.
ὅμως δ' ἐκέλευε συλλαβοῦσάν μ' ἡ γυνὴ
ἄγειν σε, καὶ τασδὶ μετὰ σοῦ τὰς μείρακας.
οἶνος δὲ Χῖος ἐστὶ περιλελειμμένος
καὶ τἄλλ' ἀγαθά. πρὸς ταῦτα μὴ βραδύνετε,
καὶ τῶν θεατῶν εἴ τις εὔνους τυγχάνει,
καὶ τῶν κριτῶν εἰ μή τις ἑτέρωσε βλέπει,

ἴτω μεθ' ἡμῶν· πάντα γὰρ παρέξομεν.
οὐκοῦν ἅπασι δῆτα γενναίως ἐρεῖς,
καὶ μὴ παραλείψεις μηδέν', ἀλλ' ἐλευθέρως
καλεῖν γέροντα, μειράκιον, παιδίσκον· ὡς
τὸ δεῖπνον αὐτοῖς ἔστ' ἐπεσκευασμένον
ἁπαξάπασιν, ἢν ἀπίωσιν οἴκαδε.

Χο. ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον ἤδη 'πείξομαι,
ἔχουσά τοι καὶ δᾷδα ταυτηνὶ καλῶς.
τί δῆτα διατρίβεις ἔχων, ἀλλ' οὐκ ἄγεις
τασδὶ λαβών; ἐν ὅσῳ δὲ καταβαίνεις, ἐγὼ
ἐπᾴσομαι μέλος τι μελλοδειπνικόν.
σμικρὸν δ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι·
τοῖς σοφοῖς μὲν, τῶν σοφῶν μεμνημένους κρίνειν ἐμέ·
τοῖς γελῶσι δ' ἡδέως, διὰ τὸν γέλων κρίνειν ἐμέ·
σχεδὸν ἅπαντας οὖν κελεύω δηλαδὴ κρίνειν ἐμέ.
μηδὲ τὸν κλῆρον γενέσθαι μηδὲν ἡμῖν αἴτιον,
ὅτι προείληχ'· ἀλλ' ἅπαντα ταῦτα χρὴ μεμνημένους
μὴ 'πιορκεῖν, ἀλλὰ κρίνειν τοὺς χοροὺς ὀρθῶς ἀεί·
μηδὲ ταῖς κακαῖς ἑταίραις τὸν τρόπον προσεικέναι,
αἳ μόνον μνήμην ἔχουσι τῶν τελευταίων ἀεί·
ὢ, ὤ, ὥρα δὴ, φίλαι
γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν,
ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν. Κρητικῶς οὖν τὼ πόδε
καὶ σὺ κίνει.

Ημ. τοῦτο δρῶ.

Χο. καὶ τάσδε νῦν λαγαρὰς
τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν. τάχα γὰρ ἔπεισι
λεπαδοτεμαχοσελαχογαλεο-

veniat nobiscum: nam iis omnia præbebimus. Itaque quod dico, liberaliter dices omnibus, et cave quemquam omiseris; sed passim voca senes, adolescentes, pueros; nam ipsis cœna parata est omnino omnibus, si nempe quisque domum suam abierit.

Chor. Ipsa autem jam ad cœnam festinabo, hanc facem pulchre et decore manu gestans. At tu, quæso, quid ita cunctare, neque tecum ducis has puellas? Dum autem ipse descendas, ego canticum accinam aliquod cœnaturis aptum.

Nunc judices aliquid monere volo, ut qui inter illos sapientes sunt, de me judicent, eorum memores, quæ sapienter dicta a me audierunt: tum ut qui lubenter rident, ii de me judicent, memores quam festive et ridicule multa protulerim. Itaque, ni fallor, fere omnes de me ferre sententiam jubeo. Neque nobis obsit, quod ductis sortibus primi prodierimus; sed eos horum omnium memores condecet, servata jurisjurandi fide, de Choris semper ex merito judicare, neque improbarum meretricum morem imitari, quæ semper postrema tantum benefacta in memoria habent. O, ô, nunc tempus est, amicæ mulieres, si rem agere volumus, subsultim ad cænam ire: Cretico igitur rhythmo move tu pedes.

Sem. Hoc quoque facio.

Chor. Et has quoque leves agili crure ad rhythmum moveri. Nam mox adponentur ostrea, salsamenta, cartilaginosi pisces,

mustelli, reliquiæ calvariarum cum acri intrito, laserpitium cum melle interfuso, turdi, merulæ, columbæ, gallinaceorum tosta capitula, cincli, liviæ, leporinæ carnes cum intinctu defruti, cum alis. Tu itaque, his auditis, propere et celeriter patellam sume et ovum, dein festina, ut cœnes.

SEM. Sed jam vorant alii.

CHOR. In altum tollimini crure agili, euæ: cœnabimus, parta victoria lætæ, euœ, euæ.

κρανιολειψανοδριμυποτριμματο-
σιλφιοπαραομελιτοκατακεχυμενο-
κιχλεπικοσσυφοπεριστερα-
λεκτρυονοπτεκεφαλλιοκιγκλοπε-
λειολαγωοσιραιοβαφητραγανοπτερύγων.
σὺ δὲ ταῦτ᾽ ἀκροασάμενος ταχὺ καὶ ταχέως
λαβὲ τρυβλίον· εἶτα λαβὼν κόνισαι
λέκιθον, ἵν᾽ ἐπιδειπνῇς.
Ημ. ἀλλὰ λαιμάττουσί που.
Χο. αἴρεσθ᾽ ἄνω· ἰαὶ εὐαί.
δειπνήσομεν εὐοῖ εὐαὶ,
εὐαὶ ὡς ἐπινίκι᾽ εὐαὶ, εὐαὶ, εὐαὶ, εὐαὶ, εὐαί.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.
ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ Στρεψιάδου.
ΜΑΘΗΤΑΙ Σωκράτους.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ.
ΧΟΡΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ.
Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.
Ο ΑΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.
ΠΑΣΙΑΣ δανειστής.
ΜΑΡΤΥΣ Πασίου.
ΑΜΥΝΙΑΣ δανειστής.
ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ, ΜΑΘΗΤΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Στ. ΙΟΥ, ἰού.
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον
ἀπέραντον. οὐδέποθ' ἡμέρα γενήσεται;
καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἤκουσ' ἐγώ.
οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν· ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.
ἀπόλοιο δῆτ', ὦ πόλεμε, πολλῶν οὕνεκα,
ὅτι οὐδὲ κολάσαι ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.
ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
ἐγείρεται τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ πέρδεται
ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.
ἀλλ', εἰ δοκεῖ, ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.---
'Αλλ' οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν, δακνόμενος

ARISTOPHANIS

NUBES.

Streps. Eheu, eheu! O supreme Jupiter, satin' infinita res est noctium? nunquamne dies fiet? Atqui dudum ego audivi gallum. Servi tamen stertunt: at antehac id non ausi fuissent. Pereas itaque, Bellum, multis de causis, tum vero quia nec servos castigare mihi licet. Sed neque bonus iste adolescens expergiscitur tota nocte; verum pedit, quinque lodicibus involutus. Sed, si videtur, stertamus obtecti.

At enim non possum dormire miser, qui mordeor a sumtibus,

et præsepi, et alieno ære, propter istum gnatum. Ille vero comam alens equitat, et bigas agit, et equos somniat: at ego pereo, quum video Lunam adducere vigesimos dies: nam usuræ procedunt.---Accende, puer, lucernam, et effer tabellas, ut sumtis illis recolam, quot sint quibus debeo, et usuras computem.---Age videam, quid debeo? Duodecim minas Pasiæ. Quamobrem duodecim minas Pasiæ? quonam eas insumsi? Quando coppatiam emi. Hei miser! utinam excussus mihi prius fuisset oculus lapide!

PHID. Philo, inique agis: persequere tuum ipsius curriculum.

STREPS. Hoc illud est malum, quod me perdidit: nam etiam dormiens rem equestrem animo agitat.

PHID. Quot cursibus peragitur curule certamen?

STREPS. Me quidem patrem tuum multis tu exagitas cursibus.---At enim quodnam me post Pasiam invasit æs alienum? Tres minæ pro curriculo et rotis Amyniæ.

PHID. Abduc equum domum, volutatum prius in pulvere.

STREPS. At, ô miser, evolvisti me ex meis bonis, siquidem aliis jam obnoxius sum e re judicata, alii autem pro usuris aiunt pignora se capturos.

PHID. Quæso, pater, quid ita anxius es, et tota nocte huc illuc te versas?

STREPS. Mordet me Demarchus quispiam e stragulis.

PHID. Sine me, ô bone, aliquantulum dormire.

STREPS. Dormi tu ergo: scito tamen æs istuc alienum

ὑπὸ τῆς δαπάνης, καὶ τῆς φάτνης, καὶ τῶν χρεῶν,
διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ κόμην ἔχων,
ἱππάζεταί τε, καὶ ξυνωρικεύεται,
ὀνειροπολεῖ θ' ἵππους· ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι,
ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας.
οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν.--- ἅπτε, παῖ, λύχνον,
κἄκφερε τὸ γραμματεῖον, ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν,
ὁπόσοις ὀφείλω, καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους.
φέρ' ἴδω, τί ὀφείλω; δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
τοῦ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην;
ὅτ' ἐπριάμην τὸν κοππατίαν. οἴμοι τάλας.
εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.
Φε. Φίλων, ἀδικεῖς. ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον.
Στ. τοῦτ' ἐστὶ τοῦτο τὸ κακὸν, ὅ μ' ἀπολώλεκεν.
ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.
Φε. πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;
Στ. ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους.---
ἀτὰρ τί χρέος ἔβα με μετὰ τὸν Πασίαν;
τρεῖς μναῖ διφρίσκου καὶ τροχοῖν 'Αμυνίᾳ.
Φε. ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.
Στ. ἀλλ', ὦ μέλ', ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν,
ὅτε καὶ δίκας ὤφληκα, χ' ἅτεροι τόκου
ἐνεχυράσεσθαί φασιν.
Φε. ἐτεὸν, ὦ πάτερ,
τί δυσκολαίνεις, καὶ στρέφει τὴν νύχθ' ὅλην;
Στ. δάκνει με δήμαρχός τις ἐκ τῶν στρωμάτων.
Φε. ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καταδαρθεῖν τι με.
Στ. σὺ μὲν οὖν κάθευδε· τὰ δὲ χρέα ταῦτ' ἴσθ' ὅτι

εἰς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται.---
Φεῦ.
εἴθ' ὤφελ' ἡ προμνήστρι' ἀπολέσθαι κακῶς,
ἥτις με γῆμαι 'πῆρε τὴν σὴν μητέρα.
ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος,
εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῆ κείμενος,
βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις, καὶ στεμφύλοις.
ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους
ἀδελφιδῆν, ἄγροικος ὤν, ἐξ ἄστεος,
σεμνὴν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, ξυγκατεκλινόμην ἐγὼ,
ὄζων τρυγὸς, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας·
ἡ δ' αὖ, μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων,
δαπάνης, λαφυγμοῦ, Κωλιάδος, Γενετυλλίδος.
οὐ μὴν ἐρῶ γ', ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
ἐγὼ δ' ἂν, αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ,
πρόφασιν, ἔφασκον· Ὦ γύναι, λίαν σπαθᾷς.
Θε. ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ.
Στ. οἴμοι· τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον;
δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάῃς.
Θε. διατί δῆτα κλαύσομαι;
Στ. ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων.---
Μετὰ ταῦθ', ὅπως νῷν ἐγένεθ' υἱὸς οὑτοσὶ,
ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τῇ 'γαθῇ,
περὶ τοὐνόματος δὴ ταῦτ' ἐλοιδορούμεθα.
ἡ μὲν γὰρ ἵππον προσετίθει πρὸς τοὔνομα,
Ξάνθιππον, ἢ Χάριππον, ἢ Καλλιππίδην·
ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου 'τιθέμην Φειδωνίδην.

omne in caput tuum recasurum.---Heu! utinam pessimis exemplis periisset pronuba illa, quæ me impulit, ut matrem tuam ducerem! Ruri enim agebam vitam suavissimam, squalidam, incomtam, neglectam, redundantem apibus et ovibus et fracibus. Postilla uxorem duxi Megaclis, Megaclis fili, ex sorore neptem, rusticus urbanam, superbam, luxuriosam. Cœsyræ moribus imbutam. Hanc postquam duxeram, cum ea cubabam olens mustum, ficus, lanarum copiam: illa vero unguentum, crocum, collabellata oscula, sumtus, heluationes, Coliadem et Genetyllidem. Non equidem dicam otiosam eam fuisse; sed texebat. Ego autem ei pallium hoc ostendens, eoque utens prætextu, dicere ei solebam: *Mulier, telam nimis densas.*

Fam. Oleum nobis non inest in lucerna.

Streps. Hei mihi! cur enim bibulam istam accendisti lucernam? huc accede, ut plores.

Fam. Cur, obsecro, plorem?

Streps. Quia e crassis ellychniis unum indidisti.---Post illa, quum nobis jam natus esset filius iste, mihi scilicet et bonæ illi mulieri, inter nos primum de nomine obortum est jurgium ad hanc modum. Illa quidem equum addebat nomini, *Xanthippum*, aut *Charippum*, aut *Callippidem* eum nuncupans: ego vero avi imponebam ei nomen *Phidonidem*. Hac-

tienus quidem processit concertatio: postea tandem convenit inter nos, et dedimus ei nomen *Phidippidi*. Hunc autem illa gnatum gremio complexa blande adloquebatur: *Quando tu grandis factus currum agitabis versus urbem, ut Megacles, croceo amictus pallio!* Ego autem dicebam: *Immo quando tu capras duces e Phelleo, ut pater tuus, renone indutus!* Sed meis dictis nequaquam paruit: verum fortunis meis equinum offudit morbum. Et nunc tota nocte mecum meditatus, viæ unam rationem inveni admirabiliter excellentem; quam si isti persuasero, salvus ero. Verum excitare prius ipsum volo. Quomodo ergo eum quam mollissime expergefaciam? quomodo? Phidippides, Phidippidisce!

PHID. Quid est, mi pater?

STREPS. Osculare me et manum cedo dexteram.

PHID. En. Quid est?

STREPS. Dic mihi, amas me?

PHID. Ita, Neptunum hunc testor Equestrem.

STREPS. Neutiquam mihi, quæso, Equestrem istum memora: hic enim deus est mihi causa malorum. Verum, si me corde revera amas, ô gnate, gere morem mihi.

PHID. Quid tibi ergo morem vis geram?

STREPS. Immuta quam ocissime mores tuos, et abi, ut discas, quæ ego jubebo.

PHID. Dic jam quid jubeas.

τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ᾽· εἶτα τῷ χρόνῳ
κοινῇ ξυνέβημεν, κᾀθέμεθα Φειδιππίδην.
τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ᾽ ἐκορίζετο;
Ὅταν σὺ μέγας ὢν ἅρμ᾽ ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
ὥσπερ Μεγακλέης, ξυςίδ᾽ ἔχων - - - ἐγὼ δ᾽ ἔφην·
Ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως,
ὥσπερ ὁ πατήρ σου, διφθέραν ἐνημμένος - - -
ἀλλ᾽ οὐκ ἐπίθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις,
ἀλλ᾽ ἵππερόν μου κατέχεεν τῶν χρημάτων.
νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων, ὁδοῦ
μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ,
ἣν, ἢν ἀναπείσω τουτονὶ, σωθήσομαι.
ἀλλ᾽ ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
πῶς δῆτ᾽ ἂν ἥδιστ᾽ αὐτὸν ἐπεγείραιμι; πῶς;
Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον.

Φε. τί, ὦ πάτερ;

Στ. κύσον με, καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.

Φε. ἰδού. τί ἐστιν.

Στ. εἴπ᾽ ἐμοὶ, φιλεῖς ἐμέ;

Φε. νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν Ἵππιον.

Στ. μή μοι γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν Ἵππιον.
οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν.
ἀλλ᾽ εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ᾽ ὄντως φιλεῖς,
ὦ παῖ, πιθοῦ.

Φε. τί οὖν πίθωμαι δῆτά σοι;

Στ. ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους,
καὶ μάνθαν᾽ ἐλθὼν ἃ ᾽ν ἐγὼ παραινέσω.

Φε. λέγε δή, τί κελεύεις;

Στ. καί τι πείσει;

Φε. πείσομαι,
νὴ τὸν Διόνυσον.

Στ. δεῦρό νυν γ' ἀπόβλεπε.
ὁρᾷς τὸ θύριον τοὐρο καὶ τῳκίδιον;

Φε. ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεὸν, ὦ πάτερ;

Στ. ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
λέγοντες ἀναπείθουσιν, ὡς ἔστιν πνιγεὺς,
κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος· ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.
οὗτοι διδάσκουσ', ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
λέγοντα νικᾷν καὶ δίκαια κἄδικα.

Φε. εἰσὶν δὲ τίνες;

Στ. οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς τοὔνομα·
μεριμνοφροντισταὶ καλοί τε κἀγαθοί.

Φε. αἰβοῖ· πονηροί γ', οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας,
τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,
ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.

Στ. ἢ, ἤ, σιώπα· μηδὲν εἴπῃς νήπιον.
ἀλλ' εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.

Φε. οὐκ ἂν, μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γ' ἐμοὶ
τοὺς Φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.

Στ. ἴθ', ἀντιβολῶ σ', ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοὶ,
ἐλθὼν διδάσκου.

Φε. καὶ τί σοι μαθήσομαι;

Στ. εἶναι παρ' αὐτοῖς φασὶν ἄμφω τὼ λόγω,
τὸν κρείττον', ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα.

Streps. Obtemperabisne aliquantum mihi?

Phid. Obtemperabo, ita me Bacchus amet.

Streps. Huc ergo converte oculos. Viden' ostiolum hoc et domunculam?

Phid. Video: at, quæso, quid est hoc, pater?

Streps. Animarum sapientum hæc est schola. Hic habitant viri, qui sermonibus alios ad credendum inducunt, cœlum esse furnum, qui circa nos siet, nos autem esse carbones. Ipsi docent, si quis pecuniam ipsis det, quo pacto quis dicendo vincat et justam et injustam causam.

Phid. Quinam vero sunt?

Streps. Non callide novi nomen: sunt viri boni, meditationibus dediti.

Phid. Au! miseri illi quidem; novi. Jactatores illos luridos et discalceatos dicis, quorum unus est perditus ille Socrates, itemque Chærephon.

Streps. Ah, ah! tace; ne stulte loquere. Verum si qua te tangit cura paterni victus, fi mihi unus horum, et rem equestrem missam face.

Phid. Non facerem, ita me Bacchus amet, etiamsi dares mihi Phasianos illos, quos alit Leogoras.

Streps. Eja obsecro, hominum mihi carissime, abi et te doceri sine.

Phid. Et quid tibi discam?

Streps. Aiunt apud eos esse geminos hos sermones: meliorem nempe, quisquis ille sit, et pejorem: istorum sermonum

alterum, pejorem inquam, aiunt vincere, etiamsi injustissima dicat. Si itaque disceres mihi injustum illum sermonem, quæcunque nunc propter te debeo, istorum nihil quicquam, ne obolum quidem, cuipiam solverem.

Phid. Haud sane tibi obtemperabo: non enim sustinerem adspicere equites, si mihi color vultus corruptus esset.

Streps. Non itaque amplius, ita mihi Ceres propitia sit, de meis comedes, neque ipsus, neque jugalis equus, neque samphora; sed exigam te domo in malam rem.

Phid. Sed me sine equis esse non patietur avunculus meus Megacles. At domum ingrediar; te vero negligam.

Streps. Sed non ego tamen, postquam cecidi, jacebo. Verum, invocatis diis, in scholam ibo, et memet ipse docendum dabo. Quomodo ergo, quum senex sim, et obliviosus, et tardus, sermonum exquisitorum subtilitates addiscam? Eundum est. Quid multum cunctor, et non potius ostium pulto? Puer, heus puer!

Disc. Facesse hinc in malam rem. Quis est qui pultavit fores?

Streps. Phidonis filius Strepsiades Cicynnensis.

Disc. Rusticus utique es, qui inconsiderate januam tam improbe calcitrasti, et cogitationem, quam animo conceperam, mihi excussisti.

Streps. Ignosce mihi; procul enim hinc habito ruri. Sed dic mihi, quodnam erat illud, quod tibi ex animo excussi?

Disc. Sed fas non est hæc cuiquam dicere, nisi discipulis.

Streps. Mihi ergo audacter dicito: ipsus enim venio in scholam discipulus.

τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
νικᾷν λέγοντα φασὶ τἀδικώτερα.
ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σὲ, τούτων τῶν χρεῶν
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.

Φε. οὐκ ἂν πιθοίμην. οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
τοὺς ἱππέας, τὸ χρῶμα διακεκναισμένος.

Στ. οὐκ ἄρα, μὰ τὴν Δήμητρα, τῶν γ' ἐμῶν ἔδει,
οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας·
ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.

Φε. ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.

Στ. ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι·
ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσιν θεοῖς, διδάξομαι
αὐτὸς, βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
πῶς οὖν γέρων ὢν, κἀπιλήσμων, καὶ βραδὺς,
λόγων ἀκριβῶν σχινδαλάμους μαθήσομαι;
ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι,
ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.

Μα. βάλλ' ἐς κόρακας. τίς ἔσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

Στ. Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.

Μα. ἀμαθής γε, νὴ Δί', ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα
ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας,
καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην.

Στ. ξύγγνωθί μοι· τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.

Μα. ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.

Στ. λέγε νυν ἐμοὶ θαῤῥῶν. ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ

ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.
Μα. λέξω. νόμισαι δέ σε ταῦτα χρὴ μυστήρια.
ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης
ψύλλαν, ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας.
δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν,
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σωκράτους ἀφήλατο.
Στ. πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε;
Μα. δεξιώτατα.
κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν
ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε·
κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν Περσικαί.
ταύτας ὑπολύσας, ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.
Στ. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.
Μα. τί δῆτ' ἄν, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
φρόντισμα;
Στ. ποῖον; ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.
Μα. ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος,
ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας
κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.
Στ. τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;
Μα. ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
στενόν· διαλέπτου δ' ὄντος αὐτοῦ, τὴν πνοὴν
βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου·
ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον
τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.
Στ. σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
ὦ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην,

Disc. Dicam: sed credere debes mysteria hæc esse. Modo interrogabat Chærephontem Socrates, pulex quot suos ipsius saltaret pedes: quum enim momordisset Chærephontis supercilium, in caput Socratis inde saltavit.

Streps. Quomodo, quæso, istud metitus est?

Disc. Scite admodum. Cera liquefacta, deinde pulice prehenso, immersit pedes ejus in ceram: post, refrigerato pulici adhæserunt calcei Persici, quos ille detraxit, iisque spatium dimetitus est.

Streps. O supreme Jupiter, quanta subtilitas mentis!

Disc. Quid vero, si aliud Socratis audias inventum?

Streps. Quale? obsecro, enarra mihi.

Disc. Interrogabat ipsum Chærephon Sphettius, utrum putaret culices ore canere, an vero podice.

Streps. Quid, quæso, nam dicebat ille de culice?

Disc. Intestinum culicis dicebat esse angustum: per illud autem tenue flatum vi pergere versus podicem: deinde angusto intestino adjacentem cavum podicem flatus violentia sonare.

Streps. Tuba itaque est podex culicum. O ter beatus ob perspectam intestini naturam! Facile hercle reus absolvetur, qui tam bene norit intestinum culicis.

Disc. Nuper vero sublimis cogitatio abrepta ei fuit a stellione.

Streps. Quomodo? dic mihi.

Disc. Dum noctu investigabat ille Lunæ vias et conversiones, sursumque spectabat ore hiante, de tecto concacavit eum stellio.

Streps. O lepidum stellionem, qui Socratem concacavit!

Disc. Heri autem vesperi cœna nobis non erat.

Streps. Hem! quid itaque inveniendo cibo excogitavit?

Disc. Insperso in mensam tenui pulvere, veruculum incurvavit, deinde circino sumto, vestem e palæstra surripuit.

Streps. Quid ergo Thalem illum miramur? Aperi, aperi propere scholam, et mihi quamprimum ostende Socratem: gestio enim discipulus fieri: sed aperi ostium. O Hercules! unde ego has bestias esse dicam gentium?

Disc. Quid mirare? cui videntur esse similes?

Streps. Lacedæmoniis illis, qui e Pylo captivi adducti sunt. Sed quid terram intuentur isti?

Disc. Querunt subterranea.

Streps. Bulbos ergo quærunt. Ne jam istuc amplius curate: ego enim scio ubi sint magni et pulchri. Quid vero isti faciunt, qui tam cernuos se inflectunt?

Disc. Perscrutantur ima Erebi et Tartari.

Streps. Quid ergo podex in cœlum spectat?

ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.
Μα. πρώην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
ὑπ' ἀσκαλαβώτου.
Στ. τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.
Μα. ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς,
καὶ τὰς περιφορὰς, εἶτ' ἄνω κεχηνότος,
ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.
Στ. ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.
Μα. ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.
Στ. εἶεν. τί οὖν πρὸς τἄλφιτ' ἐπαλαμήσατο;
Μα. κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβὼν,
ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο.
Στ. τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;
ἄνοιγ', ἄνοιγ' ἀνύσας, τὸ φροντιστήριον,
καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτη.
μαθητιῶ γάρ. ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.
ὦ Ἡράκλεις. ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;
Μα. τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι;
Στ. τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι τοῖς Λακωνικοῖς.
ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιΐ;
Μα. ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς.
Στ. βολβοὺς ἄρα
ζητοῦσι. μὴ νῦν τοῦτ' ἔτι φροντίζετε.
ἐγὼ γὰρ οἶδ', ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί.
τί δ' ἄρ' οἵδε δρῶσιν, οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;
Μα. οὗτοί γ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν Τάρταρον.
Στ. τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;

Μα. αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ 'κεῖνος ἡμῖν ἐπιτύχῃ.
Στ. μήπω γε, μήπω γ'. ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα
αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.
Μα. ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν ἐστὶν χρόνον.
Στ. πρὸς τῶν θεῶν, τί γὰρ τάδ' ἐστίν; εἴπ' ἐμοί.
Μα. Ἀστρονομία μὲν αὑτηΐ.
Στ. τουτὶ δὲ, τί;
Μα. Γεωμετρία.
Στ. τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;
Μα. γῆν ἀναμετρεῖσθαι.
Στ. πότερα τὴν κληρουχικήν;
Μα. οὔκ· ἀλλὰ τὴν ξύμπασαν.
Στ. ἀστεῖον λέγεις.
τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον.
Μα. αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;
αἵδε μὲν Ἀθῆναι.
Στ. τί σὺ λέγεις; οὐ πείθομαι·
ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.
Μα. ὡς τοῦτ' ἀληθῶς Ἀττικὸν τὸ χωρίον.
Στ. καὶ ποῦ Κικυννῆς εἰσὶν οἱ 'μοὶ δημόται;
Μα. ἐνταῦθ' ἔνεισιν· ἡ δέ γ' Εὔβοι', ὡς ὁρᾷς,
ἡδὶ, παρατέταται μακρὰ πόῤῥω πάνυ.
Στ. οἶδ'· ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.
ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων ποῦ 'στιν;
Μα. ὅπου 'στίν; αὑτηΐ.
Στ. ὡς ἐγγὺς ἡμῶν. τοῦτο μέγα φροντίζετε,

Disc. Seorsum ille astronomiam discit. Sed ingredimini, ne ipsus in nos forte incidat.

Streps. Nondum etiam, nondum: sed maneant, ut cum ipsis communicem pauxillum quid rerum mearum.

Disc. Sed non possunt sub dio foris commorari nimis longo tempore.

Streps. Per deos obsecro, quid hæc sunt? dic mihi.

Disc. Hæc quidem astronomia est.

Streps. Hoc vero, quid?

Disc. Geometria.

Streps. Hoc ergo quam ad rem usui est?

Disc. Ad dimetiendam terram.

Streps. Illamne, quæ sorte distributa fuerit?

Disc. Non; verum universam.

Streps. Facete dicis: est enim hoc inventum populare et utile.

Disc. Hæc autem est terræ descriptio universæ. Viden'? hæ quidem sunt Athenæ.

Streps. Quid dicis? minime credo. Quippe judices sedere non video.

Disc. Atqui hoc est revera solum Atticum.

Streps. Et ubi sunt Cicynnenses, populares mei?

Disc. Hic insunt. Eubœa autem, ut vides, hæcce, in longitudinem oppido protensa.

Streps. Scio: nam a vobis protensa est et a Pericle. Sed Lacedæmon ubi est?

Disc. Ubi sit? hæc est.

Streps. Quam prope a nobis! sed opere studete maximo, ut eam a nobis abducatis quam longissime.

Disc. Sed mehercle fieri non potest.

Streps. Vapulabitis igitur. Age, quis vero est vir iste in carnario?

Disc. Ipsus.

Streps. Quis ipsus?

Disc. Socrates.

Streps. O Socrates! I tu, voca mihi eum magna voce.

Disc. Tute ipse sane voca: nam mihi otium non est.

Streps. O Socrates, ô Socratisce.

Soc. Quid me vocas, mortalis?

Streps. Primum quidem, quid facias, obsecro, dic mihi.

Soc. Per aërem incedo et Solem contemplor.

Streps. Itane a crate deos despicis, non vero a terra? siquidem—

Soc. Neutiquam enim possem recte indagare res cœlestes, nisi suspenso animo, et permista meditatione cum aëre sibi consimili. Si vero humi stans superna ab inferiore loco spectarem, nunquam possem illa indagare. Enimvero terra vi quadam trahit ad se humorem meditationis. Idem autem contingit nasturtio.

Streps. Quid ais? Meditatio trahit humorem in nasturtium? Age vero, mi Socratisce, huc ad me descende, ut me illa doceas, quorum gratia veni.

ταύτην ἀφ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόῤῥω πάνυ.
Μα. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε, νὴ Δί'.
Στ. οἰμώξεσθ' ἄρα.
φέρε, τίς γὰρ οὗτος οὐπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;
Μα. αὐτός.
Στ. τίς αὐτός;
Μα. Σωκράτης.
Στ. ὦ Σώκρατες.
ἴθ' οὗτος, ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα.
Μα. αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον. οὐ γάρ μοι σχολή.
Στ. ὦ Σώκρατες,
ὦ Σωκρατίδιον.
Σω. τί με καλεῖς, ὦ 'φήμερε;
Στ. πρῶτον μὲν ὅ τι δρᾷς, ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.
Σω. ἀεροβατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.
Στ. ἔπειτ' ἀπὸ ταῤῥοῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς,
ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς; εἴπερ---
Σω. οὐ γὰρ ἄν ποτε
ἐξεῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα,
εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα, καὶ τὴν φροντίδα
λεπτὴν καταμίξας ἐς τὸν ὅμοιον ἀέρα·
εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν,
οὐκ ἄν ποθ' εὗρον. οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ
ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος.
πάσχει δὲ ταυτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.
Στ. τί φῄς;
ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' εἰς τὰ κάρδαμα;
ἴθι νῦν, κατάβηθ', ὦ Σωκρατίδιον, ὡς ἐμὲ,

ἵνα μ' ἐκδιδάξῃς, ὧνπερ οὕνεκ' ἐλήλυθα.

Σω. ἦλθες δὲ κατὰ τί;

Στ. βουλόμενος μαθεῖν λέγειν.
ὑπὸ γὰρ τόκων, χρήστων τε δυσκολωτάτων,
ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.

Σω. πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;

Στ. νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππική, δεινὴ φαγεῖν.
ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ', ὅν τιν' ἂν
πράττῃ μ', ὀμοῦμαι, σοι καταθήσειν, τοὺς θεούς.

Σω. ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ
ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι.

Στ. τῷ δ' ἄρ' ὄμνυτ'; ἢ
σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;

Σω. βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς,
ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς;

Στ. νὴ Δί', εἴπερ ἐστί γε.

Σω. καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς Νεφέλαισιν ἐς λόγους,
ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν;

Στ. μάλιστά γε.

Σω. κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.

Στ. ἰδοὺ κάθημαι.

Σω. τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
τὸν στέφανον.

Στ. ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι, Σώκρατες,
ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.

Σω. οὔκ· ἀλλὰ πάντα ταῦτα τοὺς τελουμένους
ἡμεῖς ποιοῦμεν.

Soc. Quam autem ob rem venisti?

Streps. Cupiens addiscere artem dicendi; nam ab usuris, creditoribusque difficillimis agor, feror, bona mea pignori capta diripiuntur.

Soc. Quomodo vero non animadvertisti ære te alieno obrui?

Streps. Perdidit me morbus equestris terribilis voracitatis. Sed doce me alterum tuorum sermonum, illum, inquam, qui nihil reddit. Mercedem vero, quamcunque petieris, præsentaria pecunia me tibi soluturum per deos jurabo.

Soc. Per quosnam deos jurabis tu? primum enim dii nobis non sunt in usu.

Streps. Per quid ergo juratis? an per ferreos nummos, ut in Byzantio?

Soc. Vin' res divinas cognoscere clare et recte, quænam sint?

Streps. Volo hercle, si modo ullæ sunt.

Soc. Et venire in colloquium cum Nubibus, nostris deabus?

Streps. Maxime.

Soc. Sede itaque in sacro grabbato.

Streps. En, sedeo.

Soc. Porro coronam hanc cape.

Streps. Quorsum coronam? Eheu, Socrates, cave sis, ne me, sicut Athamantem sacrificetis.

Soc. Non fiet: verum qui initiantur, omnia ista nos iis facimus.

Streps. Quid, quæso, inde lucri capiam?

Soc. In dicendo fies tritus, crepitaculum, pollen: sed quiesce.

Streps. Pol me non falles: nam si ad hunc modum conspergar, pollen fiam.

Soc. Lingua favere oportet senem, precibusque aures adhibere. O rex, immense Aër, qui terram sublimem tenes, lucideque Æther, venerabilesque divæ, Nubes, quæ tonitrua et fulmina volvitis, surgite et apparete, ô dominæ, philosopho sublimes.

Streps. Nondum etiam, nondum, priusquam duplicata lacinia caput obtexero, ne compluar. Mene vero infelicem domo egressum fuisse sine galero!

Soc. Adeste igitur, ô venerandæ Nubes, ut vosmet huic ostendatis, sive in Olympi vertice sacro nivali sedetis; sive Oceani patris in hortis sacram choream instituitis cum Nymphis; sive forte in Nili fluentis aquam aureis gutturniis hauritis; me Mœoticam obtinetis paludem, sive Mimantis nivosam rupem, exaudite, et accipite hoc sacrificium, sacris his gavisæ.

Chor. Perennes Nubes, tollamur manifestæ, roscida natura agiles, patre ab Oceano graviter fremente ad celsorum montium vertices arboribus comantes, unde conspicuas longe lateque speculas despectamus, sacramque terram fructuum parentem, et

Στ. εἶτα δὴ τί κερδανῶ;
Σω. λέγειν γενήσει τρίμμα, κρόταλον, παιπάλη.
ἀλλ' ἔχ' ἀτρέμας.
Στ. μὰ τὸν Δί' οὐ ψεύσει γ' ἐμέ.
καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι.

Σωκράτης.

εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην, καὶ τῆς εὐχῆς ὑπακούειν.
ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' Ἀὴρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
λαμπρός τ' Αἰθὴρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι,
ἄρθητε, φάνητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φροντιστῇ μετέωροι.

Στρεψιάδης.

μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι, μὴ καταβρεχθῶ.
τὸ δὲ μὴ κυνέην οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα.

Σωκράτης.

ἔλθετε δῆτ', ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷδ' εἰς ἐπίδειξιν,
εἴτ' ἐπ' Ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε,
εἴτ' Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε Νύμφαις,
εἴτ' ἄρα Νείλου προχοαῖς ὑδάτων χρυσέαις ἀρύτεσθε πρόχουσιν,
ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ', ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος·
ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.
Χο. ἀέναοι Νεφέλαι
ἀρθῶμεν φανεραὶ,
δροσερὰν φύσιν εὐάγητοι,
πατρὸς ἀπ' Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἐπὶ
δενδροκόμους, ἵνα
τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα,
καρπούς τ' ἀρδομέναν ἱερὰν χθόνα,

καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα,
καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον.
ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀ-
κάματον σελαγεῖται
μαρμαρέαισιν αὐγαῖς.
ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον,
ἀθανάταις ἰδέαις ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

Σωκράτης.

ὦ μέγα σεμναὶ Νεφέλαι, φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
ἤσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου ;

Στρεψιάδης.

καὶ σέβομαί γ', ὦ πολυτίμητοι, καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
πρὸς τὰς βροντάς· οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι.
κεἰ θέμις ἐστὶν, νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ θέμις ἐστὶ, χεσείω.

Σωκράτης.

οὐ μὴ σκώψεις, μηδὲ ποιήσεις, ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι·
ἀλλ' εὐφήμει· μέγα γάρ τι θεῶν κινεῖται σμῆνος ἀοιδαῖς.

Χο. παρθένοι ὀμβροφόροι,
ἔλθωμεν λιπαρὰν
χθόνα Παλλάδος, εὔανδρον γᾶν
Κέκροπος ὀψόμεναι πολυήρατον,
οὗ σέβας ἀῤῥήτων ἱερῶν, ἵνα
μυστοδόκος δόμος
ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται,
οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα,
ναοί θ' ὑψερεφεῖς, καὶ ἀγάλματα,
καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται,

divinorum fluviorum sonitus, et pontum sonantem gravi murmure: nam infatigabilis oculus Ætheris coruscat lucido jubare. Sed decussa caligine imbrifera, immortalem revelantes speciem, terram spectemus longe prospiciente oculo.

Soc. O maxime venerabiles Nubes, manifesto audistis me vocantem. Sensistine vocem, simulque mugitum tonitrus divini?

Streps. Vos equidem veneror, ô sanctæ Nubes, vestrisque volo tonitrubus oppedere; adeo iis auditis contremisco et timore perculsus sum: et, sive fas est, sive non est fas, jam volo cacare.

Soc. Ne illudas, neu facias, quod perditi isti comici; sed ore fave: magnum enim dearum examen incipit moveri cum cantu.

Chor. Virgines imbriferæ eamus, ut pingue solum Palladis, fortium virorum feracem terram Cecropis videamus amabilem, ubi cultus arcanorum sacrorum, ubi mystica domus inter sacras initiationes ostenditur, diisque cœlestibus munera, templaque summis educta tectis, et simulacra, et supplicationes beatorum

sanctissimæ, coronisque ornata deorum sacrificia, epulæque omni tempore anni: vere autem adventante Bromia festivitas, et suaviter resonantum Chororum incitamenta, et tibiarum gravis cantus.

Streps. Per Jovem te obsecro, dic mihi, ô Socrates, quænam sunt illæ, quæ vocem istam emiserunt majestate plenam. Num Heroinæ aliquæ sunt?

Soc. Minime: verum cœlestes Nubes, magna numina hominibus otiosis, quæ sententias, et dicendi peritiam, et mentem nobis suggerunt, et præstigias, et loquacitatem et fallaciam et perceptionem.

Streps. Idcirco igitur audita earum voce, volitat anima mea, jamque de rebus subtilibus disputare gestit, et de fumo garrire, et sententiola sententiolam pungendo alteri orationi contradicere; adeo ut cupiam, si quo pacto liceat, eas aperte videre.

Soc. Specta igitur huc ad Parnethem: jam enim eas cerno sensim et placide descendentes.

Streps. Age, ubi? ostende.

Soc. En, procedunt magno numero, per loca cava et densa seipsas obliquas inferentes.

Streps. Quid hoc rei, quod eas non video?

εὐστέφανοί τε θεῶν
θυσίαι, θαλίαι τε,
παντοδαπαῖς ἐν ὥραις·
ἦρί τ' ἐπερχομένῳ Βρομία χάρις,
εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
καὶ Μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.

Στρεψιάδης.

πρὸς τȣ̃ Διὸς ἀντιβολῶ σε, φράσον, τίνες εἴσ', ὦ Σώκρατες, αὗται,
αἱ φθεγξάμεναι τȣ̃το τὸ σεμνόν; μῶν Ἡρῷναί τινές εἰσιν;

Σωκράτης.

ἥκις', ἀλλ' οὐράνιαι Νεφέλαι, μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς,
αἵπερ γνώμην, καὶ διάλεξιν, καὶ νοῦν ἡμῖν παρέχουσι,
καὶ τερατείαν, καὶ περίλεξιν, καὶ κρȣ̃σιν, καὶ κατάληψιν.

Στρεψιάδης.

ταῦτ' ἄρ' ἀκούσασ' αὐτῶν τὸ φθέγμ' ἡ ψυχή μȣ πεπότηται,
καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ, καὶ περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν,
καὶ γνωμιδίῳ γνώμην νύξασ' ἑτέρῳ λόγῳ ἀντιλογῆσαι·
ὥστ', εἴ πως ἐστὶν, ἰδεῖν αὐτὰς ἤδη φανερῶς ἐπιθυμῶ.

Σωκράτης.

βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ'. ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
ἥσυχα ταύτας.

Στρεψιάδης.

φέρε, ποῦ; δεῖξον.

Σωκράτης.

χωροῦσ' αὗται πάνυ πολλαὶ
διὰ τῶν κοίλων καὶ τῶν δασέων αὗται πλάγιαι.

Στρεψιάδης.

τί τὸ χρῆμα,

ὡς οὐ καθορῶ;

Σωκράτης.

παρὰ τὴν ἔσοδον.

Στρεψιάδης.

διαθρῶ νυνὶ μόλις ἤδη.

Σωκράτης.

νῦν γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτὰς, εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις.

Στρεψιάδης.

νὴ Δί', ἔγωγ'· ὦ πολυτίμητοι. πάντα γὰρ ἤδη κατέχουσι.

Σωκράτης.

ταύτας μέντοι σὺ θεὰς οὔσας οὐκ ᾔδης, οὐδ' ἐνόμιζες.

Στρεψιάδης. [εἶναι,

μὰ Δί', ἀλλ' ὁμίχλην καὶ δρόσον αὐτὰς ἡγούμην καὶ καπνὸν

Σωκράτης.

οὐ γὰρ, μὰ Δί', οἶσθ' ὁτιὴ πλείστους αὗται βόσκουσι σοφιστὰς,
θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας,
κυκλίων τε χορῶν ᾀσματοκάμπτας, ἄνδρας μετεωροφένακας·
οὐδὲν δρῶντας βόσκουσ' ἀργοὺς, ὅτι ταύτας μουσοποιοῦσι.

Στρεψιάδης.

ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν ὑγρᾶν Νεφελᾶν στρεπταίγλαν δάϊον ὁρμὰν,
πλοκάμους θ' ἑκατογκεφάλα Τυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας
εἶτ' ἀερίους, διεροὺς, γαμψοὺς οἰωνοὺς, ἀερονηχεῖς
ὄμβρους θ' ὑδάτων δροσερᾶν Νεφελᾶν. εἶτ' ἀντ' αὐτῶν κατέπινον
κεστρᾶν τεμάχη μεγάλαν, ἀγαθᾶν, κρέα τ' ὀρνίθεια κιχηλᾶν.

Σωκράτης.

διὰ μέντοι τάσδ' οὐχὶ δικαίως.

Στρεψιάδης.

λέξον δή μοι, τί παθοῦσαι,

Soc. Juxta aditum.

Streps. Jam demum vix eas dispicio.

Soc. Nunc tamen vides ipsas, nisi gramias in oculis habes instar cucurbitæ.

Streps. Hercle equidem. O venerandæ! locum jam omnem tenent.

Soc. Has tamen tu deas esse nesciebas, nec eas pro numinibus habebas.

Streps. Non hercle: verum nebulam et rorem et fumum eas esse existimabam.

Soc. Non enim edepol scis, ut multos istæ alant sophistas, vates Thurinos, medicos, prodigos, poëtas dithyrambicis choris qui flectunt modos, hominesque qui de rebus ætheriis disserentes audientibus fucum faciunt; hos, inquam, omnes alunt otiosos et nihil agentes, quoniam ipsas laudibus celebrant.

Streps. Propterea igitur versibus suis crepare solent *humidarum Nubium lucem avertentium celerem impetum, cirrosque centicipitis Typhonis, furentesque procellas, item aërias, udas, aduncis unguibus alites, in aëre natantes, imbresque aquarum rorantum Nubium:* deinde pro his versibus deglutiunt *mugilum magnorum et bonorum frusta carnes avium turdorum.*

Soc. Propter has tamen immerito.

Streps. Dic mihi, quæso, undenam eis accidit, si revera

Nubes sunt, ut similes sint factæ mulieribus? non enim illæ ales sunt.

Soc. Age, quales ergo sunt?

Streps. Non satis callide scio: saltem similes videntur lanis expansis; non hercle mulieribus, ne tantillum quidem. Istæ vero nares habent.

Soc. Responde nunc mihi quod te interrogabo.

Streps. Dic ergo cito quidquid vis.

Soc. Vidistin' aliquando, sursum spectans, nubem Centauro similem, aut pardo, aut lupo, aut tauro?

Streps. Ego hercle vero: sed quid tum?

Soc. Nempe fiunt quidquid lubitum est. Namque si comantem quempiam conspiciant pædiconem ex hirsutis illis, qualis est Xenophantis filius, insaniam ejus irridentes, Centauris se assimulant.

Streps. Quid ergo? si depeculatorem ærarii Simonem videant, quid faciunt?

Soc. Mores ejus ut arguant, lupi repente fiunt.

Streps. Hoc igitur ipsum est, quamobrem Cleonymum heri conspicatæ, qui clypeum abjecit, quia timidissimum eum videbant, cervi factæ sunt.

Soc. Et nunc, quod Clisthenem adspexerunt, viden'? eo mulieres factæ sunt.

εἴπερ Νεφέλαι γ' εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν;
οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ' εἰσὶ τοιαῦται.

Σωκράτης.

φέρε, ποῖαι γάρ τινές εἰσιν;

Στρεψιάδης.

οὐκ οἶδα σαφῶς· εἴξασιν γοῦν ἐρίοισιν πεπταμένοισι,
κοὐχὶ γυναιξὶν, μὰ Δί', οὐδ' ὁτιοῦν. αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.

Σωκράτης.

ἀπόκριναι νῦν ἅττ' ἂν ἔρωμαι.

Στρεψιάδης.

λέγε νῦν ταχέως ὅ τι βούλει.

Σωκράτης.

ἤδη ποτ' ἀναβλέψας εἶδες νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν,
ἢ παρδάλει, ἢ λύκῳ, ἢ ταύρῳ;

Στρεψιάδης.

νὴ Δί' ἔγωγ'. εἶτα τί τοῦτο;

Σωκράτης.

γίγνονται πάνθ' ὅ τι βούλονται· κᾆτ' ἢν μὲν ἴδωσι κομήτην,
ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόν περ τὸν Ξενοφάντου,
σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ, Κενταύροις ᾔκασαν αὐτάς.

Στρεψιάδης.

τί δ' ἄρ'; ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;

Σωκράτης.

ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ, λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

Στρεψιάδης.

ταῦτ' ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι,
ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγένοντο.

Σωκράτης.

καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.

Στρεψιάδης.

χαίρετε τοίνυν, ὦ δέσποιναι· καὶ νῦν, εἴπερ τινὶ κἄλλῳ,
οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνὴν, ὦ παμβασίλειαι.

Χορός.

χαῖρ', ὦ πρεσβῦτα παλαιογενὲς, θηρατὰ λόγων φιλομούσων,
σύ τε, λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ· φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅ τι χρῄζεις.
οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν,
πλὴν ἢ Προδίκῳ· τῷ μὲν, σοφίας καὶ γνώμης οὕνεκα· σοὶ δὲ,
ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς, καὶ τὼ 'φθαλμὼ παραβάλλει,
κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει, κἀφ' ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.

Στρεψιάδης.

ὦ Γῆ, τοῦ φθέγματος ὡς ἱερὸν, καὶ σεμνὸν, καὶ τερατῶδες.

Σωκράτης.

αὗται γάρτοι μόναι εἰσὶ θεαί· τἄλλα δὲ πάντ' ἐστὶ φλύαρος.

Στρεψιάδης.

ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν, φέρε, πρὸς τῆς Γῆς, οὑλύμπιος οὐ θεός ἐστι;

Σωκράτης.

ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις. οὐδ' ἔστι Ζεύς.

Στρεψιάδης.

τί λέγεις σύ;
ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων.

Σωκράτης.

αὗται δή που· μεγάλοις δέ σ' ἐγὼ σημείοις αὐτὸ διδάξω.
φέρε, ποῦ γὰρ πώποτ' ἄνευ Νεφελῶν ὕοντ' ἤδη τεθέασαι;
καίτοι χρῆν αἰθρίας ὕειν αὐτὸν, ταύτας δ' ἀποδημεῖν.

Στρεψιάδης.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, τοῦτό γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας.

Streps. Salvete itaque, ô dominæ atque jam, si cui alii unquam, et mihi, rupto silentio, mittite altisonam vocem, ô præpotentes reginæ.

Chor. Salve, ô senex annose, sapientum investigator sermonum; tuque subtilissimarum nugarum sacerdos, dic nobis cujus rei indiges. Haud enim facile obtemperemus sophistarum alii cœlestia scrutantium, excepto Prodico: huic quidem doctrinæ et ingeni ergo; tibi vero, quia superbus incedis, hac illac oculos versans, et discalceatus multa mala sustines, nobisque fretus vultum ad gravitatem componis.

Streps. O Terra! quæ vox! quam sacra, quam venerabilis, quam prodigiosa!

Soc. Enimvero istæ solæ sunt Deæ: cetera omnia sunt nugæ.

Streps. Sed agedum, per Terram te obtestor, Jupiter Olympius nonne nobis Deus est?

Soc. Quis Jupiter? quæso, ne nugeris: ne quidem est Jupiter.

Streps. Quid ais tu? quis pluit ergo? Istuc enim primum omnium mihi demonstra.

Soc. Hæ nimirum ipsæ: magnis autem signis hoc te docebo. Age, ubinam tu Jovem sine Nubibus unquam pluere vidisti? Atqui oportebat eum cœlo sereno pluere; has autem peregre abesse.

Streps. Recte, ita me Apollo amet, istud hoc tuo argumento adstruxti: atqui antehac revera putabam Jovem per cribrum

meiere. Sed quis ille sit, qui tonat, dic; hoc facit me tremere.

Soc. Hæ tonant, quum volvuntur.

STREPS. Quomodo, audacissime?

Soc. Ubi multa aqua oppletæ fuerint, et vi ad motum excitatæ, in præceps actæ necessario, plenæ imbris, inde graves in se invicem incidentes, rumpuntur et edunt fragorem.

STREPS. Sed quisnam est, qui impellit eas, ut ferantur? nonne Jupiter?

Soc. Minime: verum ætherius turbo.

STREPS. Turbo? hoc me latuerat, Jovem nimirum non esse, sed pro eo Turbinem nunc regnare. Sed de tonitrus fragore me nondum docuisti.

Soc. Non audivisti me tibi dicere Nubes plenas aqua incidentes in se invicem fragorem edere propter densitatem?

STREPS. Age, qua ratione hoc possim credere?

Soc. A te ipso, ut te docebo. Nunquamne Panathenæis tibi contigit, ut te implesses jure, posteaque tibi turbaretur venter, isque concussus subito strepitum edere cogeretur?

καίτοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.
ἀλλ', ὅστις ὁ βροντῶν ἐστι, φράσον· τοῦτό με ποιεῖ τετρεμαίνειν.

Σωκράτης.

αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι.

Στρεψιάδης.

τῷ τρόπῳ, ὦ πάντα σὺ τολμῶν;

Σωκράτης.

ὅταν ἐμπλησθῶσ' ὕδατος πολλοῦ, κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι,
κατακρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι
εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι, ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.

Στρεψιάδης.

ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτὰς, οὐχ ὁ Ζεὺς, ὥστε φέρεσθαι;

Σωκράτης.

ἥκιστ'· ἀλλ' αἰθέριος δῖνος.

Στρεψιάδης.

Δῖνος; τουτί μ' ἐλελήθη,
ὁ Ζεὺς οὐκ ὢν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.
ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς μ' ἐδίδαξας.

Σωκράτης.

οὐκ ἤκουσάς μου, τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ,
ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;

Στρεψιάδης.

φέρε τουτὶ τῷ χρὴ πιστεύειν;

Σωκράτης.

ἀπὸ σαυτοῦ γ', ὡς σε διδάξω.
ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς, εἶτ' ἐταράχθης
τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύγησε;

Στρεψιάδης.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι, καὶ τετάρακται,
χὤσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ, καὶ δεινὰ κέκραγεν·
ἀτρέμας πρῶτον πὰξ, κᾆτα παπὰξ ἐπάγει, κἄπειτα παπαππάξ·
χὤταν χέζω, κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππὰξ, ὥσπερ ἐκεῖναι.

Σωκράτης.

σκέψαι τοίνυν ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουῒ οἷα πέπορδας·
τὸν δ' ἀέρα τόνδ', ὄντ' ἀπέραντον, πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα βροντᾶν;
ταῦτ' ἄρα καὶ τὼ 'νόματ' ἀλλήλοιν βροντὴ καὶ πορδὴ ὁμοίω.

Στρεψιάδης.

ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρεται, λάμπων πυρί; τοῦτο δίδαξον·
καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει.
τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.

Σωκράτης.

καὶ πῶς, ὦ μῶρε σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων, καὶ βεκκεσέληνε,
εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν,
οὐδὲ Κλεώνυμον, οὐδὲ Θέωρον; καίτοι σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι.
ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει, καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν,
καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας· τί παθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς ἐπιορκεῖ.

Στρεψιάδης.

οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ εὖ σὺ λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστιν δῆθ' ὁ κεραυνός;

Σωκράτης.

ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλεισθῇ,
ἔνδοθεν αὐτὰς, ὥσπερ κύστιν, φυσᾷ· κἄπειθ' ὑπ' ἀνάγκης
ῥήξας αὐτὰς, ἔξω φέρεται σοβαρὸς διὰ τὴν πυκνότητα,
ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης αὐτὸς ἑαυτὸν κατακαίων.

Streps. Ita mehercle: et quidem statim incipit me pessime habere, et turbatur: et jusculum sicut tonitru strepit, et horrendum mugit, sensim primum *pax;* deinde subjungit *papax;* mox demum *papappax;* et quando caco, plane tonat *papapappax*, sicut illæ.

Soc. Considera igitur, e tantillo ventre quam vehementer pepederis: aërem autem hunc immensum quomodo non verisimile est magno strepitu tonare? Hinc ergo et nomina ista ΒΡΟΝΤΗ, ΠΟΡΔΗ sunt similia inter se.

Streps. Sed fulmen undenam venire possit, igni coruscans? hoc me doce; et torrefacit nos ferens, alios vivos amburit. Hoc enim Jupiter manifesto jaculatur in perjuros.

Soc. Et quomodo, ô fatue, et Saturni tempora redolens, et fabellis anilibus innutrite, si perjuros ferit, quomodo, inquam, Simonem non combussit, neque Cleonymum, neque Theorum? sunt tamen isti valde perjuri. Sed jaculatur suum ipsius templum, et Sunium promontorium Atticæ, et proceras quercus. Quanam ex causa? non enim quercus utique pejerat.

Streps. Nescio: recte tamen autumare mihi videris. At vero quid, quæso, est fulmen?

Soc. Quando ventus aridus sursum sublatus in istis inclusus fuerit, intus eas inflat, tanquam vesicam: deinde ubi suamet vi eas rupit, extrorsum fertur concitatus propter densitatem, stridulo impetu se ipsum comburens

Streps. Edepol mihi prorsus idem aliquando evenit Jovialibus. Ventriculum cognatis torrebam, quem incidere omiseram imprudens: ille vero inflabatur: deinde repente medius crepans, in ipsos oculos mihi fartum ejaculatus est, et faciem combussit.

Chor. O qui præclaram cupivisti sapientiam a nobis apisci, quam beatus inter Athenienses, ceterosque Græcos eris, si memoria et studium tibi non deest, et ærumnarum patientia inest in corde; nec defatigaris vel stando, vel eundo; neque frigus moleste fers, neque prandere cupis; vino etiam abstines, et gymnasiis, aliisque ineptiis; et istud optimum esse putas, quod quidem scitum virum decet, vincere nimirum factis et consiliis, et lingua pugnando.

Streps. Sed de corde duro et præfracto, studioque et cura somnum obturbante; item ventre parco, vitamque discruciante et vel thymbra contento, ne sis sollicitus: nam eo nomine me præbere possim, ut ferrum in me cudant.

Soc. Sed hoc etiam confirma, te in posterum nullum habiturum deum, præter eadem ipsa, quæ nos pro diis habemus; nimirum Chaos hoc, et Nubes, et Linguam: hæc tria inquam.

Streps. Nec prorsus adloquerer alios, si vel obvius eis fierem: neque sacrificarem, neque libarem, neque thus adolerem.

Chor. Nunc itaque dic nobis audacter quidnam tibi faciamus: nam frustra non eris, si nos colas, et admireris, et studeas esse politus.

Στρεψιάδης.
νὴ Δί', ἔγωγ' οὖν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτὶ ποτὲ Διασίοισιν.
ὀπτῶν γαστέρα τοῖς ξυγγενέσιν, κᾆτ' οὐκ ἔσχων ἀμελήσας·
ἡ δ' ἀνεφυσᾶτ', εἶτ' ἐξαίφνης διαλακήσασα πρὸς αὐτὼ
τὠ 'φθαλμώμε προσετίλησεν, καὶ κατέκαυσεν τὸ πρόσωπον.
Χορός.
ὦ τῆς μεγάλης ἐπιθυμήσας σοφίας, ἄνθρωπε, παρ' ἡμῶν,
ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γενήσει,
εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς, καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν
ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ κάμνεις, μήθ' ἑστὼς, μήτε βαδίζων,
μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν, μήτ' ἀριστᾷν ἐπιθυμεῖς,
οἴνου τ' ἀπέχει, καὶ γυμνασίων, καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων·
καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα,
νικᾷν πράττων καὶ βουλεύων, καὶ τῇ γλώττῃ πολεμίζων.
Στρεψιάδης.
ἀλλ' ἕνεκέν γε ψυχῆς στεῤῥᾶς, δυσκολοκοίτου τε μερίμνης,
καὶ φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς, καὶ θυμβρεπιδείπνου,
ἀμέλει θαῤῥῶν, οὕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν.
Σωκράτης.
ἀλλ' ὅτι δῆτ' οὖν νομιεῖς ἤδη θεὸν οὐδένα, πλὴν ἅπερ ἡμεῖς,
τὸ Χάος τουτὶ, καὶ τὰς Νεφέλας, καὶ τὴν γλῶτταν, τρία ταυτί;
Στρεψιάδης.
οὐδ' ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις, οὐδ' ἂν ἀπαντῶν·
οὐδ' ἂν θύσαιμ', οὐδ' ἂν σπείσαιμ', οὐδ' ἐπιθείην λαβανωτόν.
Χορός.
λέγε νῦν ἡμῖν, ὅ τι σοι δρῶμεν, θαῤῥῶν· ὡς οὐκ ἀτυχήσεις,
ἡμᾶς τιμῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.
Στρεψιάδης.
ὦ δέσποιναι, δέομαι τοίνυν ὑμῶν τουτὶ πάνυ μικρὸν,

τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.

Χορός.

ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν· ὥστε τολοιπόν γ' ἀπὸ τοῦδὶ
ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.

Στρεψιάδης.

μή μοί γε λέγειν γνώμας μεγάλας· οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ.
ἀλλ' ὅσ' ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι, καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.

Χορός.

τεύξει τοίνυν, ὧν ἱμείρεις. οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.
ἀλλὰ σεαυτὸν παράδος θαῤῥῶν τοῖς ἡμετέροις προπόλοισι.

Στρεψιάδης.

δράσω τοῦθ', ὑμῖν πιστεύσας. ἡ γὰρ ἀνάγκη με πιέζει,
διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας, καὶ τὸν γάμον, ὅς μ' ἐπέτριψε.
νῦν οὖν χρήσθων, ὅ τι βούλονται.
τουτὶ τό γ' ἐμὸν σῶμ' αὐτοῖσιν
παρέχω τύπτειν, πεινῆν, διψῆν,
αὐχμεῖν, ῥιγοῦν, ἀσκὸν δαίρειν·
εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι,
τοῖς ἀνθρώποις τ' εἶναι δόξω
θρασὺς, εὔγλωττος, τολμηρὸς, ἴτης,
βδελυρὸς, ψευδῶν ξυγκολλητὴς,
εὑρησιεπὴς, περίτριμμα δικῶν,
κύρβις, κρόταλον, κίναδος, τρύμη,
μάσθλης, εἴρων, γλοιὸς, ἀλαζὼν,
κέντρων, μιαρὸς,
στρόφις, ἀργαλέος, ματτυολοιχός.
ταῦτ' εἴ με λέγουσιν ἀπαντῶντες,

Streps. O dominæ, quod a vobis peto, id paululum quiddam est omnino; nimirum ut Græcos in facultate dicendi anteire possim centum stadiis.

Chor. Immo erit hoc a vobis tibi: ita ut jam ab hoc tempore in sententiis pro concione dicendis nemo tam sæpe vincat quam tu.

Streps. Ne mihi contingat de arduis rebus sententias dicere: istuc enim haud cupio: sed tantum pro me ipso lites pervertere, et elabi e manibus creditorum.

Chor. Adipisceris igitur quæ optas: non enim ardua cupis. Sed te ipsum trade intrepidus nostris ministris.

Streps. Faciam istud, vobis fretus; nam urget me necessitas propter equos illos coppatias, et conjugium, quod me perdidit. Nunc ergo utuntor me prorsus ut lubet; istuc meum corpus ipsis trado, quod verberibus tundant, fame, siti, squalore, algu conficiant, pro utre excorient, modo æs effugiam alienum, et hominibus videar esse audax, loquax, temerarius, procax, scelestus, mendaciorum conglutinator, inventor verborum, tritus in litibus, tabula legum, crepitaculum, vulpes, terebra, subactus, simulator, lubricus, arrogans, cento, impurus, versutus, molestus, impudens. Modo his me nominibus appellet

obvius quisque, faciunto isti plane quod lubuerit, et, si volunt, ita me Ceres amet, ex me intestina farciunto, et scholasticis adponunto.

Chor. Animus quidem inest huic haud timidus, sed promtus. Scias autem velim, si hæc didiceris a me, famam, quæ cœlum adtingat, inter homines te consecuturum.

Streps. Quid mihi eveniet?

Chor. Omni tempore mecum beatissimam vitam ages unus omnium.

Streps. En unquam potis erit fieri, ut istuc videam?

Chor. Ita ut multi ad fores tuas semper sedeant, cupientes te convenire, et tecum colloqui, atque communicare tuæ solertiæ negotia et lites multis talentis æstimatas, de quibus consultabunt tecum. Sed incipe senem docere quidquid constituisti, et incita animum ejus, et ingeni vires explora.

Soc. Agedum dic mihi tu ingenium tuum, quale sit; ut illo cognito, machinas posthac novas tibi admoveam.

δρώντων ἀτεχνῶς ὅ τι χρήζουσιν·
κεἰ βούλονται, νὴ τὴν Δήμητρ',
ἐκ μοῦ χορδὴν
τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

Χο. λῆμα μὲν πάρεστι τῷδέ γ'
οὐκ ἄτολμον, ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δ' ὡς
ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ, κλέος οὐρανόμηκες
ἐν βροτοῖσιν ἕξεις.

Στ. τί πείσομαι;

Χο. τὸν πάντα χρόνον μετ' ἐμοῦ
ζηλωτότατον βίον ἀν-
θρώπων διάξεις.

Στ. ἆρά γε τοῦτ' ἂν ἐγώ
ποτ' ὄψομαι;

Χο. ὥστε γέ σοῦ πολλοὺς
ἐπὶ ταῖσι θύραις
ἀεὶ καθῆσθαι,
βουλομένους ἀνακοινοῦσθαί τε,
καὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν,
πράγματα, κἀντιγραφὰς,
πολλῶν ταλάντων
ἄξια σῇ φρενὶ,
συμβουλευσομένους μετὰ σοῦ.
ἀλλ' ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην, ὅ τι περ μέλλεις, προδιδάσκειν
καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ, καὶ τῆς γνώμης ἀποπειρῶ.

Σω. ἄγε δὴ, κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον,
ἵν' αὐτὸν εἰδὼς, ὅστις ἐστὶ, μηχανὰς
ἤδη 'πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προσφέρω.

Στ. τί δέ; τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ, πρὸς τῶν θεῶν;
Σω. οὔκ· ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι,
εἰ μνημονικὸς εἶ.
Στ. δύο τρόπω, νὴ τὸν Δία.
ἢν μέν γ' ὀφείληταί τι μοι, μνήμων πάνυ·
ἐὰν δ' ὀφείλω, σχέτλιος, ἐπιλήσμων πάνυ.
Σω. ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;
Στ. λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ'· ἀποστερεῖν δ' ἔνι.
Σω. πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν;
Στ. ἀμέλει, καλῶς.
Σω. ἄγε νῦν, ὅπως, ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν
περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσεις.
Στ. τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;
Σω. ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος.
δέδοικά σ', ὦ πρεσβῦτα, μὴ πληγῶν δέει.
φέρ' ἴδω, τί δρᾷς, ἤν τις σε τύπτῃ;
Στ. τύπτομαι·
κἄπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον, ἐπιμαρτύρομαι·
εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν, δικάζομαι.
Σω. ἴθι νῦν, κατάθου θοἰμάτιον.
Στ. ἠδίκηκά τι;
Σω. οὔκ· ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.
Στ. ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰσέρχομαι.
Σω. κατάθου. τί ληρεῖς;
Στ. εἰπὲ δή νῦν μοι τοδί;
ἢν ἐπιμελὴς ὦ, καὶ προθύμως μανθάνω,
τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;
Σω. οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.

Streps. Quid vero? num me, per Deos obsecro, tanquam murum oppugnare cogitas?

Soc. Non: sed pauca quædam interrogare te volo, an memoria polleas.

Streps. Ita hercle, gemino modo. Nam si mihi debeatur, præpolleo memoria: sin ipsus debeam, hei misero mihi! prorsus sum obliviosus.

Soc. Insitamne habes vim dicendi?

Streps. Haud dicendi quidem, sed defraudandi.

Soc. Quomodo igitur poteris discere?

Streps. Bene: ne sis sollicitus.

Soc. Age nunc, da operam, ut quum primum sapientem aliquam quæstionem proposuero de rebus cœlestibus, eam extemplo arripias.

Streps. Quid? num canum in morem sapientiam comedam?

Soc. Homo iste rusticus est et barbarus. Vereor, ô senex, ne plagis indigeas. Age videam, quid facias, si quis te verberet?

Streps. Verberor. Deinde ubi me paululum continui, antestor: deinde ubi rursus pauxillum intermisi, in jus voco.

Soc. Age nunc depone vestem.

Streps. Quæ tibi a me facta est injuria?

Soc. Nulla: sed mos est ut nudi ingrediantur.

Streps. Atqui ego non ingredior res furtivas quæritatum.

Soc. Depone: quid nugaris?

Strep. Hoc, quæso, dic mihi: si diligens fuero, et cupide didicero, cuinam tuorum discipulorum ero similis?

Soc. Ingenio nihil differes a Chærephonte.

STREPS. Hei miser! semimortuus fiam.

Soc. Ne multum loquere, sed propera et sequere me hac ocius.

STREPS. In manum da mihi placentam mellitam prius: nam timeo huc intro, tanquam in Trophonii antrum, descendens.

Soc. Perge: quid sic morare circa ostium?

CHOR. Sed abi lætus ob istuc animi robur. Feliciter eveniat huic homini, quod ætate multum provecta, recentioribus ingenium suum rebus imbuit, et sapientiam colit.

Spectatores, dicam vobis libere veritatem; per Bacchum juro, cujus alumnus ego sum. Equidem ita vincam et pro sapiente habear, ut, quia vos putabam spectatores elegantes esse, istamque esse præstantissimam mearum comœdiarum, idcirco vobis primum eam volui gustandam offerre, cui insumsi laborem plurimum: deinde abscessi ab hominibus ineptis victus, meo quidem immerito. Ob hæc incuso vos, qui sapientes estis, quorum causa commentatus ista fueram. Sed neque sic tamen mea sponte deseram cordatiores. Ex quo enim hic apud viros, apud quos jucundum est vel verba facere et *Modestus* meus et *Cinædus* non male audivere; egoque (nam virgo adhuc eram, necdum licebat me parere) exposui fœtum, quem

Στ. οἴμοι κακοδαίμων, ἡμιθνὴς γενήσομαι.
Σω. οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοί,
ἀνύσας τι, δευρὶ θᾶττον.
Στ. ἐς τὼ χεῖρέ νυν
δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον· ὡς δέδοικ' ἐγὼ
εἴσω καταβαίνων, ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.
Σω. χώρει· τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;
Χο. ἀλλ' ἴθι χαίρων, τῆς ἀνδρείας
οὕνεκα ταύτης.
εὐτυχία γένοιτ' ἀν-
θρώπῳ, ὅτι προήκων
ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας,
νεωτέροις τὴν φύσιν αὑτοῦ
πράγμασι χρωτίζεται,
καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.

Ὦ θεώμενοι, κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως
τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον, τὸν ἐκθρέψαντά με.
οὕτω νικήσαιμί γ' ἐγὼ, καὶ νομιζοίμην σοφὸς,
ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιοὺς,
καὶ ταύτην σοφώτατ' ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν,
πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
ἔργον πλεῖστον· εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορτικῶν
ἡττηθεὶς, οὐκ ἄξιος ὤν. ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι
τοῖς σοφοῖς, ὧν οὕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπραγματευόμην.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ὑμᾶς ποθ' ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς.
ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν,
ὁ σώφρων τε χὠ καταπύγων ἄριστ' ἠκουσάτην,
κἀγὼ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πω μοι τεκεῖν,

ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως, κἀπαιδεύσατε,
ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῖν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.
νῦν οὖν, Ἠλέκτραν κατ' ἐκείνην, ἥδ' ἡ κωμῳδία
ζητοῦσ' ἦλθ', ἤν που 'πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς.
γνώσεται γὰρ, ἤν περ ἴδῃ, τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
ὡς δὲ σώφρων ἐςὶ φύσει, σκέψασθ' · ἥ τις πρῶτα μὲν
οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύτινον καθειμένον,
ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχὺ, τοῖς παιδίοις ἵν' ἦν γέλως.
οὐδ' ἔσκωψε τὲς φαλακρὲς, οὐδὲ κόρδαχ' εἵλκυσεν·
οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη, τῇ βακτηρίᾳ
τύπτει τὸν παρόντ', ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα.
οὐδ' εἰσῇξε δᾷδας ἔχουσ'· οὐδ' Ἰοὺ, Ἰοὺ, βοᾷ·
ἀλλ' αὐτῇ καὶ τοῖς ἔπεσιν πιστεύουσ' ἐλήλυθε.
κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς, οὐ κομῶ,
οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ 'ξαπατᾷν, δὶς καὶ τρὶς ταὔτ' εἰσάγων·
ἀλλ' ἀεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων σοφίζομαι,
οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας, καὶ πάσας δεξιάς.
ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα,
κοὐκέτ' ἐσαῦθίς γ' ἐπεπήδησά γ' αὐτῷ κειμένῳ.
οὗτοι δ', ὡς ἅπαξ παρέδωκεν λαβὴν Ὑπέρβολος,
τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα.
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν
ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους Ἱππέας κακὸς κακῶς·
προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην, τοῦ κόρδακος ὕνεχ', ἣν
Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.
εἶθ' αὖθις Ἕρμιππος ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον·
ἄλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Ὑπέρβολον,

alia quædam puella susceptum abstulit; vos autem educastis liberaliter et instituistis: exinde, inquam, satis spectata est mihi vestra fides et benevolentia. Nunc itaque, ut Electra illa, venit hæc Comœdia, quærens an forte incidere possit in spectatores tam sapientes: agnoscet enim, si modo eum conspiciat, fratris cincinnum. Quam vero modestis sit moribus, videte; quæ primum quidem non ingressa est, consutum quiddam habens coriaceum, pendulum, rubrum in summo, crassum, ut pueris risus excitetur; neque irrisit calvos, nec cordacem saltavit: nec senex, qui versus recitat, baculo verberat adstantem, dicta mordacia retundens; neque irrupit in scenam cum facibus, nec *Io, io,* clamat: sed sibimetipsi et versibus fidens advenit. Et ego quidem, qui talis poëta sim, non superbio; neque studeo vos decipere, bis terve eadem introducendo. Verum semper novas formas comminiscor, quas inferam, nihil inter se similes, scitas et lepidas omnes: qui plurima valenti gratia Cleoni ventrem percussi, nec amplius tamen ei insultavi jacenti. Isti autem, ubi semel ansam dedit Hyperbolus, miserum illum assidue conculcant, ejusque matrem. Primum quidem omnium Eupolis *Maricam* protraxit, quum nostros *Equites* in alium habitum male commutasset malus, addita, quæ cordacem saltaret, anu temulenta, quam pridem Phrynichus commentus fuerat, objeceratque marinæ beluæ. Deinde Hermippus rursus Hyperbolum traduxit; et jam omnes alii insectantur Hyperbolum, imagines meas de anguillis imitantes. Cuicunque

ergo ista risum movent, is meis ne capiatur: sin meis inventis et me ipso delectabimini, in futurum tempus recte sapere videbimini.

Sem. Cœlo regnantem, diisque imperantem magnum Jovem Choro ut adsit primum invoco: deinde præpotentem tridentis dominum, terræque et salsi maris ferum motorem: et nominatissimum patrem nostrum, Ætherem venerabilem, nutricium omnium: equorumque agitatorem illum, qui prælucidis radiis permeat totum terræ solum, magnus apud deos et apud mortales deus.

Chor. O sapientissimi spectatores, huc advertite mentem. Vos enim, a quibus passæ sumus injuriam, palam incusamus. Nam quum præ ceteris diis plurimum commodemus urbi, nobis tamen solis omnium deorum nec sacrificatis, nec libatis, quæ vos conservamus. Si enim absque ullo judicio decernatur expeditio aliqua, tunc aut tonamus, aut stillamus. Namque diis invisum illum coriarium Paphlagonem quum eligeretis ducem exercitus, supercilia contraximus, et indignatæ sumus, tonitrusque erupit cum fulmine: Luna autem solitas deseruit vias, et Sol, ellychnio statim in se contracto, negavit se lucere velle, si Cleo duceret exercitum: nihilominus eum elegistis.

τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.
ὅστις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω·
ἢν δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.

Ημ. Ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
πρῶτα μέγαν κικλήσκω·
τόν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν,
γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς
θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν·
καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέρ',
Αἰθέρα σεμνότατον, βιοθρέμμονα πάντων·
τόν θ' ἱππονώμαν, ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσιν κατέχει
γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς,
ἐν θνητοῖσί τε, δαίμων.

Χο. Ὦ σοφώτατοι θεαταὶ, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε.
ἠδικημέναι γὰρ ὑμῖν, μεμφόμεσθ' ἐναντίον.
πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις τὴν πόλιν,
δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε,
αἵ τινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξοδος
μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν, ἢ ψεκάζομεν.
εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγόνα
ἡνίχ' ᾑρεῖσθε στρατηγὸν, τὰς ὀφρῦς ξυνήγομεν,
κἀποιοῦμεν δεινά· βροντὴ δ' ἐῤῥάγη δι' ἀστραπῆς·
ἡ σελήνη δ' ἐξέλειπε τὰς ὁδούς· ὁ δ' ἥλιος,
τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως ξυνελκύσας,
οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσει Κλέων.

ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι· ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς,
ἅττ' ἂν ὑμεῖς ἐξαμάρτητ', ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν.
ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει, ῥᾳδίως διδάξομεν.
ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς,
εἶτα φιμώσητε τούτου τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
αὖθις ἐς τἀρχαῖον ὑμῖν, εἴ τι κἀξημάρτετε,
ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ξυνοίσεται.

Ημ. Ἀμφί μοι αὖτε, Φοῖβ' ἄναξ
Δήλιε, Κυνθίαν ἔχων
ὑψικέρατα πέτραν·
ἥ τ' Ἐφέσου μάκαιρα πάγχρυσον ἔχεις
οἶκον, ἐν ᾧ κόραι
σε Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν·
ἥ τ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεὸς,
αἰγίδος ἡνίοχος, πολιοῦχος Ἀθάνα·
Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων
πέτραν, σὺν πεύκαις σελαγεῖ,
Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων,
κωμαστὴς Διόνυσος.

Χο. Ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
ἡ Σελήνη ξυντυχοῦσ' ἡμῖν, ἐπέστειλεν φράσαι,
πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι, καὶ τοῖς ξυμμάχοις·
εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε· δεινὰ γὰρ πεπονθέναι,
ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς.
πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς εἰς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον, ἢ δραχμὴν,
ὥστε καὶ λέγειν ἅπαντας, ἐξιόντας ἑσπέρας·
Μὴ πρίω, παῖ, δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς Σεληναίης καλόν.

Aiunt enim *mala consilia capere hanc civitatem solere; sed quæcunque peccaveritis, illa deos in melius convertere.* Ista vero quo pacto convenient, facile vos docebimus: nempe si Cleonem, voracem illum larum, sordium et furti damnatum, capistraveritis, cervicemque ejus nervo constrinxeritis, id si peccatum fuerit, rursus in pristinum vobis, atque in melius res ea cedet reipublicæ.

SEM. Huc ades tu quoque Phœbe rex, Delie, excelsa qui tenes Cynthiæ rupis cacumina; tuque beata, quæ auream Ephesi domum habitas, in qua magnifice te colunt Lydorum puellæ; tuque patria nostra dea, Ægida quæ moderaris, urbis præses Minerva: et qui Parnasiam obtinens petram cum tædis fulges, Delphicas inter Bacchas conspiciendus, commissator Bacchus.

CHOR. Quum nos huc profectionem moliremur, convenit nos Luna, mandavitque nobis, ut suis verbis plurimam Atheniensibus et sociis diceremus salutem. Hoc primum. Deinde irasci se aiebat: etenim atrocia perpessam esse, ut quæ vobis omnibus commodaret, non verbis, sed re palam. Primum quidem quot mensibus haud drachma minus pro tæda, adeo ut dicant omnes egredientes vesperi: *Ne facem emito, puer, quoniam Lunæ pulchra lux est.* Aliaque beneficia se vobis præ-

stare dicit: vos tamen dierum rationem habere non recte, verum susque deque turbare: adeo ut interminari sibi deos identidem dicat, quando cœna fraudantur, et abeunt domum sacra non adepti, quæ ipsis fieri debuissent juxta statum dierum ordinem: deinde quum diis operari oportet, vos quæstiones de reis habetis et judicia exercetis: contra vero sæpe, nobis diis jejunia agentibus, quando nimirum lugemus aut Memnonem aut Sarpedonem, vos libatis et ridetis. Idcirco hoc anno sorte ducto ad Amphictyonum conventum legato Hyperbolo nos dii coronam ademimus; et merito: sic enim magis sciet, vitæ dies agendos esse secundum Lunæ cursum.

SOCRATES, STREPSIADES, CHORUS.

Soc. Per respirationem, per Chaos, per Aërem juro, ut ego non vidi hominem tam rusticum ullum, nec tam stupidum, nec tam ineptum, nec tam obliviosum; qui subtilitates quasdam parvas discens, eas obliviscitur, antequam plene didicerit. At tamen eum foras vocabo huc in lucem. Ubi Strepsiades? exi sumto grabbato.

Streps. Sed eum non me sinunt efferre cimices.

Soc. Propere depone et adverte animum.

Streps. En.

Soc. Age, quid vis nunc primum discere, quod antea nunquam didiceris? dic mihi. Utrum de metris, aut de versibus, an vero de rhythmis?

Streps. De metris equidem; quia nuper a venditore farinæ defraudatus fui duobus chœnicibus.

ἄλλα τ' εὖ δρᾷν φησίν· ὑμᾶς δ' οὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας
οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπᾷν.
ὥστ' ἀπειλεῖν φησὶν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε,
ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου, κἀπίωσιν οἴκαδε,
τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες, κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.
κᾆθ', ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε.
πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν,
ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν ἢ τὸν Μέμνον', ἢ Σαρπηδόνα,
σπένδεθ' ὑμεῖς, καὶ γελᾶτ'. ἀνθ' ὧν λαχων Ὑπέρβολος
τῆτες ἱερομνημονεῖν, κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
τὸν στέφανον ἀφῃρέθη. μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται
κατὰ Σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέρας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σω. ΜΑ τὴν ἀναπνοὴν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα,
οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα,
οὐδ' ἄπορον, οὐδὲ σκαιὸν, οὐδ' ἐπιλήσμονα·
ὅστις σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων,
ταῦτ' ἐπιλέλησται, πρὶν μαθεῖν. ὅμως γε μὴν
αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
ποῦ Στρεψιάδης; ἔξει, τὸν ἀσκάντην λαβών.
Στ. ἀλλ' οὐκ ἐῶσί μ' ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.
Σω. ἀνύσας τι κατάθου, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν.
Στ. ἰδού.
Σω. ἄγε δὴ, τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν,
ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ' οὐδέν; εἰπ' ἐμοί.
πότερα περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν;
Στ. περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ'· ἔναγχος γάρ ποτε

ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ.
Σω. οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ'· ἀλλ' ὅ τι κάλλιστον μέτρον
ἡγεῖ· πότερα τὸ τρίμετρον, ἢ τὸ τετράμετρον;
Στ. ἐγὼ μὲν οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου.
Σω. οὐδὲν λέγεις, ὦ 'νθρωπε.
Στ. περίδου νῦν ἐμοὶ,
εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.
Σω. ἐς κόρακας· ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυσμαθής.
ταχύ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.
Στ. τί δέ μ' ὠφελήσουσ' οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;
Σω. πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν ξυνουσίᾳ·
εἶτ' ἐπαΐειν ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν
κατ' ἐνόπλιον, χὠποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον.
Στ. κατὰ δάκτυλον; νὴ τὸν Δί', ἀλλ' οἶδ'.
Σω. εἰπὲ δή.
Στ. τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουῒ τοῦ δακτύλου;
πρὸ τοῦ μὲν, ἔτ' ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, οὑτοσί.
Σω. ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός.
Στ. οὐ γὰρ, ὦ 'ζυρὲ,
τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν.
Σω. τί δαί;
Στ. ἐκεῖν', ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.
Σω. ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτου μανθάνειν·
τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄῤῥενα.
Στ. ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τἄῤῥεν', εἰ μὴ μαίνομαι.
κριὸς, τράγος, ταῦρος, κύων, ἀλεκτρυών.
Σω. ὁρᾷς ἃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν, καλεῖς
ἀλεκτρυόνα κατὰ ταυτὸ, καὶ τὸν ἄῤῥενα.

Soc. Non hoc te rogo; sed quodnam pulcherrimum metrum esse putes; trimetrumne an tetrametrum?

Streps. Equidem semisextario nullum præstare puto.

Soc. Nihil dicis tu homo.

Streps. Certa mecum pignore, ni tetrametrum est semisextarium.

Soc. I in malam crucem. Quam rusticus ei indocilis es! cito tu de rhythmis aliquid disceres scilicet.

Streps. Quid autem mihi proderunt rhythmi ad victum?

Soc. Primum quidem ut sis commodus et facetus in convictu; deinde ut intelligas, quinam sit rhythmus secundum enoplium, et quinam secundum dactylum.

Streps. Secundum dactylum? at edepol novi.

Soc. Dic ergo.

Streps. Quis alius, nisi dactylus hic? antehac vero, quum puer essem, iste.

Soc. Rudis es et stolidus.

Streps. Atqui, ô miser, horum nihil discere cupio.

Soc. Quid vero?

Streps. Illud, illud, inquam, sermonem illum injustissimum.

Soc. Sed alia sunt, quæ te prius discere necesse est; quadrupedum quænam sint vere masculina.

Streps. At novi equidem, nisi insanio, quid masculinum sit: nempe ΚΡΙΟΣ, ΤΡΑΓΟΣ, ΤΑΥΡΟΣ, ΚΥΩΝ, ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

Soc. Viden' quid facias? et femellam vocas ΑΛΕΚΤΡΥΟΝΑ, itidem uti et masculum.

Streps. Age vero, quomodo?

Soc. Quomodo? ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ et ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

Streps. Verum est quod dicis, ita me Neptunus amet. Sed jam quomodo femellam nuncupem?

Soc. ΑΛΕΚΤΡΥΑΙΝΑΝ: alterum autem ΑΛΕΚΤΟΡΑ.

Streps. ΑΛΕΚΤΡΥΑΙΝΑΝ inquis? Belle, per Aërem juro: adeo ut pro ista sola doctrina opplebo farina undique tuam ΚΑΡΔΟΠΟΝ.

Soc. Ecce autem rursus alterum hoc peccatum. ΚΑΡΔΟΠΟΝ marem vocas, quæ tamen femina est.

Streps. Quomodo ego marem ΚΑΡΔΟΠΟΝ voco?

Soc. Maxime quidem, sicuti ΚΛΕΩΝΥΜΟΝ.

Streps. Qua ratione? dic.

Soc. Idem valet tibi ΚΑΡΔΟΠΟΣ et ΚΛΕΩΝΥΜΟΣ.

Streps. Sed, ô bone, ne quidem erat Cleonymo mactra, verum in rotundo mortario farinam subigebat. At deinceps quomodo appellare decet?

Soc. Quomodo? ΚΑΡΔΟΠΗΝ, itidem ut dicis ΣΩΣΤΡΑΤΗΝ.

Streps. ΚΑΡΔΟΠΗΝ feminam rectius vocas: istuc autem longe rectissimum esset, si, ut ΚΑΡΔΟΠΗ, diceretur etiam ΚΛΕΩΝΥΜΗ.

Soc. Præterea de nominibus hominum discere te necesse est, quænam sint masculina, et quæ feminina.

Streps. Sed novi equidem quæ feminina sint.

Soc. Dic ergo.

Streps. *Lysilla*, *Philinna*, *Clitagora*, *Demetria*.

Soc. Masculina vero nomina quæ sunt?

Στ. πῶς δή; φέρε.
Σω. πῶς; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.
Στ. νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;
Σω. ἀλεκτρύαιναν· τὸν δ' ἕτερον, ἀλέκτορα.
Στ. ἀλεκτρύαιναν; εὖγε, νὴ τὸν Ἀέρα·
ὥστ' ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου
διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.
Σω. ἰδοὺ μάλ' αὖθις τοῦθ' ἕτερον· τὴν κάρδοπον
ἄῤῥενα καλεῖς, θήλειαν οὖσαν.
Στ. τῷ τρόπῳ
ἄῤῥενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον;
Σω. μάλιστά γε·
ὥσπερ γε καὶ Κλεώνυμον.
Στ. πῶς δή; φράσον.
Σω. ταυτὸν δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.
Στ. ἀλλ', ὦ 'γαθ', οὐδ' ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ·
ἀλλ' ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ γ' ἀνεμάττετο.
ἀτὰρ τολοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν;
Σω. ὅπως;
τὴν καρδόπην, ὥσπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.
Στ. τὴν καρδόπην θήλειαν ὀρθότερον λέγεις.
ἐκεῖνο δ' ἦν ἄν, καρδόπη, Κλεωνύμη.
Σω. ἔτι δή γε περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ,
ἅττ' ἄῤῥεν' ἐστὶν, ἅττα δ' αὐτῶν θήλεα.
Στ. ἀλλ' οἶδ' ἔγωγ', ἃ θήλε' ἐστίν.
Σω. εἰπὲ δή.
Στ. Λύσιλλα, Φίλιννα, Κλειταγόρα, Δημητρία.
Σω. ἄῤῥενα δὲ ποῖα των ὀνομάτων;

Στ. μυρία·
Φιλόξενος, Μελησίας, Ἀμυνίας.
Σω. ἀλλ᾽, ὦ πόνηρε, ταῦτά γ᾽ ἔστ᾽ οὐκ ἄῤῥενα.
Στ. οὐκ ἄῤῥεν᾽ ἐν ὑμῖν ἐστίν;
Σω. οὐδαμῶς γ᾽, ἐπεὶ
πῶς ἂν καλέσειας, ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;
Στ. ὅπως ἄν; ὡδί. Δεῦρο, δεῦρ᾽, Ἀμυνία.
Σω. ὁρᾷς; γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς.
Στ. οὔκουν δικαίως, ὅστις οὐ στρατεύεται;
ἀτὰρ τί ταῦθ᾽ ἃ πάντες ἴσμεν, μανθάνω;
Σω. οὐδὲν, μὰ Δί᾽· ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρὶ---
Στ. τί δρῶ;
Σω. ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων.
Στ. μὴ δῆθ᾽, ἱκετεύω σ᾽, ἐνθάδ᾽· ἀλλ᾽, εἴπερ γε χρὴ,
χαμαί μ᾽ ἔασον αὐτὰ ταῦτ᾽ ἐκφροντίσαι.
Σω. οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ᾽ ἄλλα.
Στ. κακοδαίμων ἐγὼ,
οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερον.
Σω. φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει·
πάντας τρόπους σεαυτὸν
στρόβει πυκνώσας·
ταχὺς δ᾽, ὅταν εἰς ἄπορον
πέσῃς, ἐπ᾽ ἄλλο πήδα
νόημα φρενός· ὕπνος δ᾽ ἀπέστω
γλυκύθυμος ὀμμάτων.
Στ. ἰατταταὶ, ἰατταταί.
Σω. τί πάσχεις; τί κάμνεις;
Στ. ἀπόλλυμαι δείλαιος· ἐκ τοῦ σκίμποδος

STREPS. Perquam multa: *Philoxenus, Melesias, Amynias.*

SOC. Atqui, ô stulte, hæc non sunt masculina.

STREPS. Non masculina apud vos hæc sunt?

SOC. Nequaquam. Nam quomodo vocares, si in Amyniam incideres?

STREPS. Quomodo vocarem? sic: *Ades, ades, Amynia.*

SOC. Viden'? mulierem jam *Amyniam* appellas.

STREPS. Nonne illum merito, qui militiam detrectat? Sed quid juvat ista discere, quæ omnes scimus?

SOC. Nihil quidem hercle. Sed tu decumbens huc—

STREPS. Quid faciam?

SOC. Excogita quidpiam circa negotia tua.

STREPS. Ne me, quæso, super hoc grabbato jubeas decumbere: sed, si omnino decumbendum est, humi eadem ista sinas me excogitare.

SOC. Fieri aliter nequit.

STREPS. Infelix ego, quas hodie pœnas cimicibus dabo!

SOC. Meditare jam et dispice: in omnes partes te ipsum versa, mente arcte constipata. Celeriter, quum in aliquam difficultatem incideris, ad aliud commentum transili; somnus autem dulcis absit ab oculis.

STREPS. Iattatæ, iattatæ!

SOC. Quid tibi accidit? quid male te habet?

STREPS. Pereo miser: e grabbato prorepentes mordent me

cimices, et mihi latus dilaniant, et animam ebibunt, et testiculos evellunt, et culum perfodiunt, et me perdunt.

Soc. Ne nunc nimis graviter doleas.

Streps. At quomodo? Quum mihi perierint opes, perierit color, perierit anima, perierit calceus, et ad hæc mala etiam pervigil cantans propemodum ipsus perierim.

Soc. Heus tu, quid agis? meditarisne?

Streps. Egone? meditor, ita me Neptunus amet.

Soc. Quid ergo meditatus es?

Streps. An cimices aliquid de me sint relicturi.

Soc. Peribis pessime.

Streps. Sed, ô bone, jam perii.

Soc. Ne molliter agas, sed caput operi. Inveniendum enim est commentum defraudatorium, et aliqua captio.

Streps. Heu! quis itaque in me injiciat e pellibus agninis commentum privativum?

Soc. Agedum, videam primo quid agat iste. Eho tu, dormis?

Streps. Non equidem hercle.

δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι,
καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσιν,
καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσιν,
καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσιν,
καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσιν,
καί μ' ἀπολοῦσιν.
Σω. μὴ νῦν βαρέως ἄλγει λίαν.
Στ. καὶ πῶς, ὅτ' ἐμοῦ
φροῦδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιὰ,
φρούδη ψυχὴ, φρούδη δ' ἐμβάς;
καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς,
φρουρᾶς ᾄδων
ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.
Σω. οὗτος, τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις;
Στ. ἐγώ;
νὴ τὸν Ποσειδῶ.
Σω. καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;
Στ. ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μου τὶ περιλειφθήσεται.
Σω. ἀπολεῖ κάκιστ'.
Στ. ἀλλ', ὦ 'γάθ', ἀπόλωλ' ἀρτίως.
Σω. οὐ μαλθακιστέ', ἀλλὰ περικαλυπτέα.
εὑρητέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικὸς,
κᾀπαιόλημ'.
Στ. οἴμοι· τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητρίδα;
Σω. φέρε νῦν, ἀθρήσω πρῶτον, ὅ τι δρᾷ, τουτονί.
οὗτος, καθεύδεις;
Στ. μὰ τὸν Ἀπόλλω, 'γὼ μὲν οὔκ.

Σω. ἔχεις τι;
Στ. μὰ Δί', οὐ δῆτ' ἔγωγ'.
Σω. οὐδὲν πάνυ;
Στ. οὐδέν γε, πλὴν ἢ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.
Σω. οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;
Στ. περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον, ὦ Σώκρατες.
Σω. αὐτὸς ὅ τι βούλει πρῶτος ἐξευρεῖν λέγε.
Στ. ἀκήκοας μυριάκις, ἁγὼ βούλομαι.
περὶ τῶν τόκων, ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.
Σω. ἴθι νυν, καλύπτου, καὶ σχάσας τὴν φροντίδα
λεπτὴν, κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν.
Στ. οἴμοι τάλας.
Σω. ἔχ' ἀτρέμα· κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων,
ἀφεὶς ἄπελθε· κᾆτα τὴν γνώμην πάλιν
κίνησον αὖθις ἐς αὐτὸ, καὶ ζυγώθρισον.
Στ. ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον---
Σω. τί, ὦ γέρον;
Στ. ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.
Σω. ἐπίδειξον αὐτήν.
Στ. εἰπὲ δή νυν μοι τοδί·
γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλὴν,
καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὴ
αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων---
Σω. τί δῆτα τοῦτ' ἂν ὠφελήσειέν σ';
Στ. ὅ τι;
εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,

Soc. Habesne aliquid?

Streps. Edepol nihil ego.

Soc. Nihil prorsus?

Streps. Nihil, nisi penem hunc, quem teneo dextra.

Soc. Nonne te cooperiens ocius aliquid meditaberis?

Streps. Qua de re? hoc enim, quæso, dic mihi, Socrates.

Soc. Ipsemet quod primum invenire vis, eloquere.

Streps. Plus millies audivisti, quid ego velim: de usuris, inquam, ne illas solvam cuiquam.

Soc. Agedum cooperias te, et cohibe apud te cogitationem subtilem: minutatim considera rem, recte dividens eam et contemplans.

Streps. Hei miser!

Soc. Quiesce, et si forte hæsitaveris in aliquo commento, omitte et ab eo discede: deinde cogitationem rursus commove, et denuo idem illud pensita.

Streps. O Socratisce carissime!

Soc. Quid est, mi senex?

Streps. Habeo commentum ad fraudandas usuras.

Soc. Fac illud palam.

Streps. Dic mihi ergo: si mulierem veneficam Thessala emerem, et noctu deducerem Lunam; deinde conclusam theca aliqua rotunda, tanquam speculum, asservarem?

Soc. Quid, quæso, hoc tibi prodesset?

Streps. Rogas? si non amplius oriretur Luna uspiam, usuras non darem.

Soc. Quid ita?

Streps. Quia in singulos menses pecunia datur fœnori.

Soc. Bene. Sed aliud rursus tibi proponam callidum quidpiam. Si tibi forte scriberetur dica quinque talentûm, quomodo eam obliterares? dic mihi.

Streps. Quomodo? quomodo? nescio: sed quærendum.

Soc. Ne jam circa te ipsum coërceas et contineas cogitationem semper; sed laxatam dimitte meditationem in aërem, tanquam scarabæum lino ex pede revinctum.

Streps. Inveni obliterationem dicæ callidissimam, ut ipsus etiam fateberis.

Soc. Qualem?

Streps. En unquam apud pharmacopolas lapidem vidisti, pulchrum illum et pellucidum, quo ignem accendunt?

Soc. Crystallum dicis?

Streps. Illud, inquam.

Soc. Cedo, quid faceres?

Streps. Si hoc sumto, quando scriberet dicam scriba, longius ego stans sic ad Solem literas liquefacerem dicæ mihi scriptæ?

Soc. Lepide, ita me Gratiæ ament.

Streps. O! quam lætor, quod quinque talentûm dicam obliteravi!

Soc. Age nunc celeriter istuc arripe.

Streps. Quidnam?

οὐκ ἂν ἀποδοίην τοὺς τόκους.

Σω. τίη τί δή;

Στ. ὁτιὴ κατὰ μῆνα τἀργύριον δανείζεται.

Σω. εὖ γ'· ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δεξιόν.
εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη,
ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας, εἴπ' ἐμοί.

Στ. ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ ζητητέον.

Σω. μή νυν περὶ σαυτὸν ἴλλε τὴν γνώμην ἀεὶ,
ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα,
λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.

Στ. εὕρηκ' ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην,
ὥστ' αὐτὸν ὁμολογεῖν σ' ἐμοί.

Σω. ποίαν τίνα;

Στ. ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον
ταύτην ἑώρας, τὴν καλὴν, τὴν διαφανῆ,
ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι;

Σω. τὴν ὕαλον λέγεις;

Στ. ἔγωγε.

Σω. φέρε, τί δῆτ' ἄν;

Στ. εἰ ταύτην λαβὼν,
ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεὺς,
ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον,
τὰ γράμματ' ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης;

Σω. σοφῶς γε, νὴ τὰς Χάριτας.

Στ. οἴμ', ὡς ἥδομαι,
ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.

Σω. ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον.

Στ. τὸ τί

Σω. ὅπως ἀποστρέψαις ἂν ἀντιδικῶν δίκην,
μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων.
Στ. φαυλότατα καὶ ῥᾷστ'.
Σω. εἰπὲ δή.
Στ. καὶ δὴ λέγω.
εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ', ἀπαγξαίμην τρέχων.
Σω. οὐδὲν λέγεις.
Στ. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ'· ἐπεὶ
οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰσάξει δίκην.
Σω. ὑθλεῖς· ἄπερρ'. οὐκ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι.
Στ. ὁτιὴ τί; ναί, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σώκρατες.
Σω. ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύγ', ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς.
ἐπεί, τί δή γε πρῶτον ἐδιδάσκου; λέγε.
Στ. φέρ' ἴδω, τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;
τίς ἦν, ἐν ᾗ ματτόμεθα μέντοι τἄλφιτα;
οἴμοι, τίς ἦν;
Σω. οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ,
ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;
Στ. οἴμοι· τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι, μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
ἀλλ', ὦ Νεφέλαι, χρηστόν τι συμβουλεύσατε.
Χο. ἡμεῖς μὲν, ὦ πρεσβῦτα, συμβουλεύομεν,
εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος,
πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.
Στ. ἀλλ' ἔστι μοι γ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός·
ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. τί δ' ἐγὼ πάθω;
Χο. σὺ δ' ἐπιτρέπεις;

Soc. Quo pacto, in judicium vocatus, actoris petitionem everteres, si eo res recidisset, ut condemnari te oporteret, quia testes non produceres?

Streps. Perquam facile et levi negotio.

Soc. Dic ergo.

Streps. Atqui dico: si nimirum prius, dum adhuc una superest lis decidenda, antequam mea introducatur, curriculo abirem, et me suspenderem.

Soc. Nihil dicis.

Streps. Immo equidem vere, ita me dii ament. Nam nemo contra me mortuum introduceret litem.

Soc. Nugaris; apage: nolim te amplius docere.

Streps. Quid ita, mi Socrates, per deos obsecro?

Soc. Sed tu statim oblivisceris quæcunque didiceris. Nam, dic mihi, quid erat, quod primo docebaris?

Streps. Age videam, quid erat primum? primum quid erat? quænam erat illa, in qua nimirum subigimus farinam? hei mihi! quænam erat?

Soc. Nonne in malam rem hinc facesses, obliviosissime et stolidissime senex?

Streps. Hei infelix! quid me fiet? nam pereundum mihi erit, quia non didici versute dicere. Sed vos, ô Nubes, date mihi bonum aliquod consilium.

Chor. Nos quidem, ô senex, istud consilium tibi damus: si tibi forte est gnatus, quem educaveris, illum ut mittas, qui pro te discat.

Streps. At est quidem mihi gnatus præclaræ indolis: verum is discere nonvult. Quid igitur agam?

Chor. Tu vero hoc ei permittis?

Streps. Namque bona est corporis habitudine, et viget, et originem ducit ex mulieribus superbis de prosapia Cœsyræ. Sed eum arcessam; sin noluerit, haud potis ero, quin eum extrudam domo. Sed tu ingressus opperire me paulisper.

Chor. Sentisne, ut per nos solas ex omnibus diis plurima actutum bona potiere. Namque iste paratus est omnia facere, quæcunque jusseris: tu vero hominis attoniti et palam spe elati cognito ingenio, eum attonde, quamplurimum potes. Solent enim fere hujusmodi res cito immutarier.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, SOCRATES, CHORUS, JUSTUS ORATOR, INJUSTUS ORATOR.

Streps. Non amplius hic manebis, per Nebulam juro: sed abi, et comede Megaclis columnas.

Phid. O miser, quæ te intemperiæ agitant, mi pater? non recte sapis, Jovem Olympium testor.

Streps. Ecce autem, ecce, *Jovem Olympium!* ô stultitia! hunccine ista ætate Jovem putare esse ullum?

Phid. At quæso, quid hoc rides?

Streps. Quia mecum reputo te puerulum esse, vetustaque et obsoleta ut credas animum inducere. Attamen accede, ut

Στ. εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ,
κᾆστ' ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων τῶν Κοισύρας.
ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν· ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον.
Χο. ἆρά γ' αἰσθάνει πλεῖστα
δι' ἡμᾶς ἀγάθ' αὐτίχ'
ἕξων μόνας θεῶν;
ὡς ἕτοιμος ὅδ' ἐστὶ
πάντα δρᾶν, ὅσ' ἂν κελεύῃς.
σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου,
καὶ φανερῶς ἐπηρμένου,
γνοὺς, ἀπολάψεις ὅτι πλεῖστον δύνασαι,
ταχέως· φιλεῖ γάρ πως τὰ τοι-
αῦθ' ἑτέρως τρέπεσθαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Στ. ΟΥ τοι, μὰ τὴν Ὁμίχλην, ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς·
ἀλλ' ἔσθι' ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας.
Φε. ὦ δαιμόνιε· τί χρῆμα πάσχεις, ὦ πάτερ;
οὐκ εὖ φρονεῖς, μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον.
Στ. ἰδού γ', ἰδοὺ ΔΙ' ΟΛΥΜΠΙΟΝ· τῆς μωρίας,
τὸν Δία νομίζειν, ὄντα τηλικουτονί.
Φε. τί δὲ τοῦτ' ἐγέλασας ἐτεόν;
Στ. ἐνθυμούμενος,
ὅτι παιδάριον εἶ, καὶ φρονεῖς ἀρχαϊκά.

ὅμως γε μὴν πρόσελθ', ἵν' εἰδῇς πλείονα,
καί σοι φράσω πρᾶγμ', ὃ σὺ μαθὼν, ἀνὴρ ἔσει.
ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξεις μηδένα.
Φε. ἰδού· τί ἐστίν;
Στ. ὤμοσας νῦν ΝΗ ΔΙΑ.
Φε. ἔγωγ'.
Στ. ὁρᾷ γοῦν, ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν.
οὐκ ἔστιν, ὦ Φειδιππίδη, Ζεύς.
Φε. ἀλλὰ τίς;
Στ. Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
Φε. αἰβοῖ, τί ληρεῖς;
Στ. ἴσθι τοῦθ' οὕτως ἔχον.
Φε. τίς φησι ταῦτα;
Στ. Σωκράτης ὁ Μήλιος,
καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.
Φε. σὺ δ' εἰς τοσοῦτο τῶν μανιῶν ἐλήλυθας,
ὥστ' ἀνδράσιν πείθει χολῶσιν;
Στ. εὐστόμει,
καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς,
καὶ νοῦν ἔχοντας· ὧν, ὑπὸ τῆς φειδωλίας,
ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ', οὐδ' ἠλείψατο,
οὐδ' ἐς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος. σὺ δὲ
ὥσπερ τεθνεῶτός μου καταλούει τὸν βίον.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.
Φε. τίδ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν;
Στ. ἄληθες; ὅσαπερ ἔστ' ἐν ἀνθρώποις σοφά.
γνώσει δὲ σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον.

plura scias; et aliquid tibi dicam, quo tu cognito vir eris. Cave autem ne istuc quemquam doceas.

PHID. En adsum. Quid est?

STREPS. Jurasti modo per Jovem.

PHID. Equidem, ut dicis.

STREPS. Vide ergo, quam bonum sit discere. Non est Jupiter, mi Phidippides.

PHID. Quis ergo?

STREPS. Turbo regnat, qui Jovem expulit.

PHID. Eho, quid deliras?

STREPS. Scias hoc ita se habere.

PHID. Quis hæc dicit?

STREPS. Socrates Melius, et Chærephon, qui novit pulicum vestigia.

PHID. Tune eo usque insaniæ es progressus, ut hominibus atra bile percitis credas?

STREPS. Bona verba. Ne male dixeris de viris sapientibus et cordatis, quorum, præ parsimonia, nullus unquam se tonderi aut exungi sivit, neque in balneum ivit lavatum. Tu vero, tanquam si mortuus essem, me bonis eluis. Sed abi quamprimum, et pro me disce.

PHID. Quid vero boni ab illis disci potest?

STREPS. Itane? omnis humana sapientia. Quin cognosces, quam ipse sis rudis et pinguis ingeni: sed præstolare me paulisper hic.

Phid. Hei mihi! quid faciam, delirante patre? Vocatumne in jus dementiæ eum arguam, an fabris loculorum indicem ejus insaniam?

Streps. Age videam, quemnam putas hunc esse? dic mihi.

Phid. ΑΛΕΚΤΡΥΟΝΑ.

Streps. Bene sane. Hanc vero, quid eam esse dices?

Phid. ΑΛΕΚΤΡΥΟΝΑ.

Streps. Idemne utrumque ridiculus es. Ne itaque deinceps ita dixeris? sed hanc voca ΑΛΕΚΤΡΥΑΙΝΑΝ: istum vero ΑΛΕΚΤΟΡΑ.

Phid. ΑΛΕΚΤΡΥΑΙΝΑΝ inquis? hæccine tam præclara didicisti, intro ingressus nuper ad impios illos Telluris filios?

Streps. Aliaque præterea multa: sed quandocunque aliquid addiscerem, continuo obliviscebar, annis præpeditus.

Phid. Ideone etiam vestem perdidisti?

Streps. At enim non perdidi: verum studiis impendi.

Phid. Calceos vero quo contulisti, ô stolide?

Streps. Ut Pericles, ad necessarios usus perdidi. Sed age, ambula, eamus: et, modo patri sis obsequens, per me sane pecca. Ego etiam me olim tibi adhucdum sexenni scio obsecutum esse balbutienti, quando obolum illum quem ex Heliæa primum acceperam, ex eo tibi emi plostellum Jovis festo.

Phid. Profecto tibi olim ista molestiam parient.

Streps. Bene sane, quod morem geris. Ades, huc ades, ô Socrates, egredere; adduco enim tibi gnatum istum meum, cui vel nolenti persuasi.

Soc. Enim puer est adhuc rerum imprudens, et corbibus hic pendentibus non adsuetus.

Φε. οἴμοι· τί δράσω, παραφρονοῦντος τοῦ πατρός
πότερα παρανοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἕλω,
ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω;
Στ. φέρ' ἴδω, σὺ τοῦτον τίνα νομίζεις; εἰπ' ἐμοί.
Φε. ἀλεκτρυόνα.
Στ. καλῶς γε· ταυτηνὶ δὲ, τί;
Φε. ἀλεκτρυόν'.
Στ. ἄμφω ταυτό. καταγέλαστος εἶ.
μή νυν τολοιπόν. ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
ἀλεκτρύαιναν· τουτονὶ δ', ἀλέκτορα.
Φε. ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιὰ,
εἴσω παρελθὼν ἄρτι παρὰ τοὺς Γηγενεῖς;
Στ. χ' ἅτερά γε πόλλ'· ἀλλ' ὅ τι μάθοιμ' ἑκάστοτε,
ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν.
Φε. διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοιμάτιον ἀπώλεσας;
Στ. ἀλλ' οὐκ ἀπολώλεκ', ἀλλὰ καταπεφρόντικα.
Φε. τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας, ὦ 'νόητε σύ;
Στ. ὥσπερ Περικλέης, εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
ἀλλ' ἴθι, βάδιζ', ἴωμεν. εἶτα τῷ πατρὶ
πειθόμενος ἐξάμαρτε· κἀγώ τοι ποτὲ
οἶδ' ἑξέτει σοι τραυλίσαντι πιθόμενος,
ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον Ἡλιαστικὸν,
ὅτ' ἐπριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα.
Φε. ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσει.
Στ. εὖγ', ὅτι ἐπείσθης. δεῦρο, δεῦρ', ὦ Σώκρατες,
ἔξελθ'. ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονὶ,
ἄκοντ' ἀναπείσας.
Σω. νηπύτιος γάρ ἐστ' ἔτι,

καὶ τῶν γε κρεμαθρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε.
Φε. αὐτὸς τρίβων εἴης ἂν, εἰ κρέμαιό γε.
Στ. οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ.
Σω. ἰδοὺ ΚΡΕΜΑΙ'. ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο,
καὶ τοῖσι χείλεσιν διεῤῥυηκόσι.
πῶς ἂν μάθοι ποθ' οὗτος ἀπόφευξιν δίκης,
ἢ κλῆσιν, ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν;
καίτοι ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος.
Στ. ἀμέλει, δίδασκε. θυμόσοφός ἐστιν φύσει.
εὐθύς γέ τοι, παιδάριον τυννουτοῒ,
ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας, ναῦς τ' ἔγλυφεν,
ἁμαξίδας τε σκυτίνας εἰργάζετο,
κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει, πῶς δοκεῖς.
ὅπως δ' ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται,
τὸν κρείττον', ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα,
ὃς, τἄδικα λέγων, ἀνατρέπει τὸν κρείττονα·
ἐὰν δὲ μὴ, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.
Σω. αὐτὸς μαθήσεται παρ' αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
Στ. ἐγὼ δ' ἀπέσομαι. τοῦτο γοῦν μέμνησ', ὅπως
πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.
Χο. (λείπει τὸ μέλος τοῦ Χοροῦ.)
Δι. χώρει δευρὶ, δεῖξον σαυτὸν
τοῖσι θεαταῖς, καίπερ θρασὺς ὤν.
Αδ. ἴθ' ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλόν σ'
ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.
Δι. ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν;
Αδ. λόγος.
Δι. ἥττων γ' ὤν.

PHID. Tu sane adsuetus fies, si pendeas.

STREPS. Nonne in malam rem ibis? magistro tu convicium dicis?

SOC. Ecce autem *si pendeas*, inquit! quam stulte locutus est, et labiis diductis! Quomodo iste unquam disceret, quanam arte judicio absolveretur, aut testes citaret, aut elevaret adversarii dicta, contrariaque persuaderet? atqui hæc pro talento didicit Hyperbolus.

STREPS. Ne sis sollicitus: doce modo: nam ingeniosus est. Etenim quum adhuc puer tantillus esset, jam intus fingebat domos, et naves sculpebat, et plostella coriacea fabricabat, et ex putamine malorum punicorum ranas faciebat scitissime. Sed tu da operam, ut illos sermones addiscat, meliorem, inquam, quisquis ille sit, et pejorem, qui injusta dicendo meliorem evertit; si minus ambos, saltem injustum illum, quovis pacto.

SOC. Ipsemet discet ab ipsis sermonibus.

STREPS. Ego autem abero. Istuc igitur memineris, ut ad omnia e jure petita argumenta contradicere queat.

CHOR. (*Deest Chori cantilena.*)

JUST. Huc procede, et ostende te spectatoribus, licet audax sis.

INJ. I quo lubet: nam multo magis apud multitudinem dicendo te perdam.

JUST. Tu me perdas? quis es?

INJ. Sermo.

JUST. At inferior.

INJ. Sed te vincam, qui me potiorem te esse dicis.

JUST. Quanam arte, quave sapientia?

INJ. Commenta nova inveniendo.

JUST. Ista enim florent propter istos stultos.

INJ. Non stultos, verum sapientes.

JUST. Perdam te pessime.

INJ. Quid faciendo? dic.

JUST. Illa dicendo, quæ justa sunt.

INJ. Sed ista evertam contradicendo: nam esse justitiam plane nego.

JUST. Negas esse?

INJ. Cedo, ubi est ergo?

JUST. Apud deos.

INJ. Quomodo, quæso, si justitia est, Jupiter non periit, qui patrem suum in vincula conjecit?

JUST. Au! istuc sane malum procedit. Nauseam facit; date mihi pelvim.

INJ. Decrepitus es et inconcinnus.

JUST. Cinædus es et impudens.

INJ. Mihi rosæ videntur quæ dicis.

JUST. Et scurra.

INJ. Liliis me coronas.

JUST. Et parricida.

INJ. Non animadvertis, ut me auro conspergas.

Αδ. ἀλλά σε νικῶ, τὸν ἐμοῦ κρείττω
φάσκοντ' εἶναι.
Δι. τί σοφὸν ποιῶν;
Αδ. γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.
Δι. ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
τοὺς ἀνοήτους;
Αδ. οὔκ· ἀλλὰ σοφούς.
Δι. ἀπολῶ σε κακῶς.
Αδ. εἰπὲ, τί ποιῶν;
Δι. τὰ δίκαια λέγων.
Αδ. ἀλλ' ἀνατρέψω
ταῦτ', ἀντιλέγων. οὐδὲ γὰρ εἶναι
πάνυ φημὶ δίκην.
Δι. οὐκ εἶναι φῄς;
Αδ. φέρε γὰρ, ποῦ 'στιν;
Δι. παρὰ τοῖσι θεοῖς.
Αδ. πῶς δῆτα δίκης οὔσης, ὁ Ζεὺς
οὐκ ἀπόλωλεν, τὸν πατέρ' αὑτοῦ
δήσας;
Δι. αἰβοῖ· τουτὶ καὶ δὴ
χωρεῖ τὸ κακόν· δότε μοι λεκάνην.
Αδ. τυφογέρων εἶ, κἀνάρμοστος.
Δι. καταπύγων εἶ, κἀναίσχυντος---
Αδ. ῥόδα μ' εἴρηκας.
Δι. καὶ βωμολόχος---
Αδ. κρίνεσι στεφανοῖς.
Δι. καὶ πατραλοίας.
Αδ. χρυσῷ πάττων μ' οὐ γιγνώσκεις.

Δι. οὐ δῆτα προτοῦ γ'· ἀλλὰ μολύβδῳ.
Αδ. νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί.
Δι. θρασὺς εἶ πολλοῦ.
Αδ. σὺ δέ γ' ἀρχαῖος.
Δι. διὰ σὲ δὲ φοιτᾷν
οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων·
καὶ γνωσθήσει ποτ' Ἀθηναίοις
οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.
Αδ. αὐχμεῖς αἰσχρῶς.
Δι. σὺ δέ γ' εὖ πράττεις.
καίτοι πρότερόν γ' ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,
ἐκ πηριδίου
γνώμας τρώγων Πανδελετείους.
Αδ. ὤ μοι σοφίας, ἧς ἐμνήσθης.
Δι. ὤ μοι μανίας τῆς σῆς, πόλεώς θ',
ἥ τις σε τρέφει
λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.
Αδ. οὐχὶ διδάξεις τοῦτον, Κρόνος ὤν.
Δι. εἴπερ γ' αὐτὸν σωθῆναι χρὴ,
καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.
Αδ. δεῦρ' ἴθι, τοῦτον δ' ἔα μαίνεσθαι.
Δι. κλαύσει, τὴν χεῖρ' ἢν ἐπιβάλλῃς.
Χο. παύσασθε μάχης καὶ λοιδορίας.
ἀλλ' ἐπίδειξαι, σύ τε, τοὺς προτέρους
ἅττ' ἐδίδασκες· σύ τε τὴν καινὴν
παίδευσιν· ὅπως ἂν ἀκούσας σφῷν
ἀντιλεγόντοιν, κρίνας φοιτᾷ.

Just. Olim certe non auro, verum plumbo conspergebaris.

Inj. At nunc illud est mihi ornamentum.

Just. Quanta est tua audacia!

Inj. Quanta vero tua ineptia?

Just. Propter te frequentare ludum nullus vult adolescens: et agnoscent olim Athenienses, qualia doceas stultos.

Inj. Turpiter squalles.

Just. Tu autem es dives, tametsi antehac mendicabare, Telephum illum Mysum te esse prædicans, e perula depromtas Pandeleti sententias rodens.

Inj. O quantam memoras mihi sapientiam!

Just. O quanta est stultitia tua, et civitatis, quæ te alit, corrumpentem mores adolescentum!

Inj. Hunc non docebis tu, qui senex es et delirus.

Just. Si modo servari eum oportet, et non loquacitatem solum exercere.

Inj. Huc accede, et istum sine insanire.

Just. Vapulabis, si manum ei admoveas.

Chor. Desinite rixæ et conviciorum: sed ostendite, tu quidem prioris ævi homines qualia docueris; tu vero novam disciplinam; ut audita et dijudicata vestra lite, in ludum alterutrius eat.

Just. Facere ista volo.

Inj. Ego etiam volo.

Chor. Age, quis vestrûm dicet prior?

Inj. Isti concedam: deinde ex illis, quæ dixerit, ipsum novis verbis et sententiis, quasi sagittis, configam: postremo si hiscere occeperit, totam faciem et oculos, quasi a crabronibus, compunctus sententiis meis, peribit.

Chor. Nunc ostendent isti, freti callidis sermonibus, et cogitationibus, et meditationibus sententias procudentibus, uter eorum dicendo sit melior: etenim hic nunc summo in discrimine versantur sapientiæ, de qua meis amicis maximum est certamen. Sed, ô qui priores homines moribus bonis decorasti, rumpe vocem, qua delectaris, et indolem tuam ostende.

Just. Dicam igitur veterem disciplinam, quomodo comparata fuerit, quum ego justa dicendo florerem, et modestia adhuc moribus recepta esset. Primum quidem decebat nullius pueri mutientis vocem audiri: deinde incedere oportebat in viis mo-

Δι. δρᾶν ταῦτ' ἐθέλω.
Αδ. κἄγωγ' ἐθέλω.
Χο. φέρε, τίς λέξει πρότερός γ' ὑμῶν;
Αδ. τούτῳ δώσω· κᾆτ' ἐκ τούτων,
ὧν ἂν λέξῃ, ῥηματίοισιν
καινοῖς αὐτὸν καὶ διανοίαις
κατατοξεύσω.
τὸ τελευταῖον δ', ἢν ἀναγρύξῃ,
τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὼ 'φθαλμὼ
κεντούμενος, ὥσπερ ὑπ' ἀνθρηνῶν,
ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται.
Χο. νῦν δείξετον τὼ πισύνω
τοῖς περιδεξίοισι
λόγοισι, καὶ φροντίσι, καὶ
γνωμοτύποις μερίμναις,
ὁπότερος αὐτοῖν λέγων
ἀμείνων φανήσεται.
νῦν γὰρ ἅπας ἐνταῦθα κίνδυνος
ἀνεῖται σοφίας,
ἧς πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις
ἔστιν ἀγὼν μέγιστος.
ἀλλ', ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρηστοῖς στεφανώσας,
ῥῆξον φωνὴν, ᾗ τινι χαίρεις, καὶ τὴν σαυτοῦ φύσιν εἰπέ.

Δίκαιος.

λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν, ὡς διέκειτο,
ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη 'νενόμιστο.
πρῶτον μὲν ἔδει παιδὸς φωνὴν γρύξαντος μηδέν' ἀκοῦσαι·
εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως ἐς κιθαριστοῦ

τὸς κωμήτας γυμνὸς ἀθρόους, κεἰ κριμνώδη κατανίφοι.
εἶτ' αὖ προμαθεῖν ᾆσμ' ἐδίδασκεν, τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας,
ἢ ΠΑΛΛΑΔΑ ΠΕΡΣΕΠΟΛΙΝ ΔΕΙΝΑΝ, ἢ ΤΗΛΕ-
ΠΟΡΟΝ ΤΙ ΒΟΑΜΑ,
ἐντειναμένους τὴν ἁρμονίαν, ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.
εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ', ἢ κάμψειέν τινα καμπὴν,
αὐτὸς δείξας, ἔν θ' ἁρμονίαις χιάζων ἢ σιφνιάζων,
οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτυς,
ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς, ὡς τὰς Μούσας ἀφανίζων.
ἐν παιδοτρίβυ δὲ καθίζοντας, τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι
τοὺς παῖδας, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές·
εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις ἀνισαμένυς ξυμψῆσαι, καὶ προνοῆσαι
εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖσιν τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν.
ἠλείψατο δ' ἂν τὸμφαλῦ οὐδεὶς παῖς ὑπένερθεν τότ' ἂν, ὥστε
τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς, ὥσπερ μήλοισιν, ἐπήνθει.
οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν, πρὸς τὸν ἐραστὴν,
αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐβάδιζεν.
οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος,
οὐδ' ἂν ἄνηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν, οὐδὲ σέλινον,
οὐδ' ὀψοφαγεῖν ὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ.

Ἄδικος.

ἀρχαῖά γε καὶ Διπολιώδη, καὶ τεττίγων ἀνάμεστα,
καὶ Κηκείδου, καὶ Βουφονίων.

Δίκαιος.

ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα,
ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους ἡ 'μὴ παίδευσις ἔθρεψε.
σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοις προδιδάσκεις ἐντετυλίχθαι·
ὥστε μ' ἀπάγχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δέον αὐτὸς,

deste euntes ad citharœdum vicanos nudos et confertos, etiamsi ningeret instar farinæ: deinde cantilenam docebat, quam discerent, femina non comprimentes, aut *Palladem invictam vastatricem urbium*, aut *Longe vagantem clamorem*, traditum intendentes a patribus modum. Si vero eorum aliquis scurrile quid inceptaret, fracta mollique voce canens, auctor ipse inventi, et in modis Chios vel Siphnios imitans, quales sunt flexiones illæ vulgo nunc acceptæ, quas Phrynis invexit, tam laboriosæ, is male mulcabatur, multis contusus verberibus, tanquam qui Musas aboleret. In palæstra autem oportebat sedere pueros femore prætenso, ne quid indecori ostenderent extrariis: tum rursus quando surgerent, arenam converrere, et providere, ne impressam aliquam imaginem pubis relinquerent amatoribus. Nullus tunc puer ungebatur infra umbilicum; quapropter in genitalibus ros et lanugo, sicut in malis, florescebat: nec ad amatorem accedebat, voce molliter infracta et modulata, lacivisque oculis alliciens, ipse suus leno: nec sumere licebat cœnanti caput raphani, neque anethum seniorum præripere, nec apium, nec pisces comedere, nec turdos, nec pedem alterum alteri implicare.

Inj. Antiqua sane hæc sunt, et Diipoliis coæva, plena cicadis, et Cecida, et Buphoniis.

Just. Attamen hæc sunt illa, quibus mea disciplina viros educavit, qui Marathone pugnarunt: tu autem nunc homines doces statim vestibus involvi: adeoque enecor indignatione, quando in Panathenæis, ubi eos saltare oportet, aliquis clype-

um peni prætendens negligit Tritogeniam. Proinde, ô adolescens, audacter me potiorem sermonem elige; et tunc disces odisse forum, et a balineis abstinere, et erubescere ob turpia, et, si quis te ideo cavilletur, excandescere, et senioribus accedentibus loco cedere, nec male facere tuis parentibus, nec aliud quicquam turpe admittere, quia Pudoris signum debes effingere: nec ad saltatricem irrumpere, ne istis rebus inhiantem malo petat meretricula, famaque tua deteratur; nec contradicere patri quicquam, nec, Japetum eum vocitando, meminisse malorum illius ætatis, quæ te educavit.

INJ. Si huic, ô adolescens, de istis credas, ita me Bacchus amet, similis eris Hippocratis filiis, et vulgo te vocabunt bliteum.

JUST. Immo nitidus et florens in palæstris versaberis; non garries in foro inconditas nugas, quales isti nunc, neque traheris in jus ob rem levem, quæ te tum perdere possit propter calumnias adversariorum: verum in Academiam descendens, sub sacris oleis decurres, redimitus calamo albo, cum modesto æquali tuo aliquo, smilacem redolens et otium, et album populum folia germinantem, verno tempore gaudens, quando platanus ulmo susurrat. Quod si hæc quæ dico facias, eoque advertas animum, habebis semper pectus pingue, colorem nitidum,

τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων, ἀμελῇ τῆς Τριτογενείας.
πρὸς ταῦτ', ὦ μειράκιον, θαῤῥῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ·
κἀπιστήσει μισεῖν ἀγορὰν, καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι,
καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι, κἂν σκώπτῃ τίς σε, φλέγεσθαι·
καὶ τῶν θακῶν τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι·
καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας κακοεργεῖν, ἄλλο τε μηδὲν
αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅτι τῆς Αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ' ἀναπλάττειν·
μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰσάττειν, ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα κεχηνὼς,
μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀποθραυσθῇς·
μηδ' ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδὲν, μηδ' Ἰαπετὸν καλέσαντα
μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.

Ἄδικος.

εἰ ταῦτ', ὦ μειράκιον, πείσει τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον,
τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσι βλιτομάμαν.

Δίκαιος.

ἀλλ' οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις,
οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ', οἷά περ οἱ νῦν,
οὐδ' ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου.
ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν κατιὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις,
στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου,
σμίλακος ὄζων, καὶ ἀπραγμοσύνης, καὶ λεύκης φυλλοβολούσης,
ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων, ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ.

ἢν ταῦτα ποιῇς, ἁγὼ φράζω,
καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν,
ἕξεις αἰεὶ στῆθος λιπαρὸν,
χροιὰν λαμπρὰν, ὤμους μεγάλους,
γλῶτταν βαιὰν, πυγὴν μεγάλην,
πόσθην μικράν· ἢν δ', ἅπερ οἱ νῦν,

ἐπιτηδεύῃς, πρῶτα μὲν ἕξεις
χροιὰν ὠχρὰν, ὤμους μικροὺς,
στῆθος λεπτὸν, γλῶτταν μεγάλην,
πυγὴν μικρὰν, κωλῆν μεγάλην,
ψήφισμα μακρόν· καί σ' ἀναπείσει
τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν καλὸν ἡγεῖσθαι,
τὸ καλὸν δ' αἰσχρόν· καὶ πρὸς τούτοις
τῆς Ἀντιμάχου
καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.

Χο. ὦ καλλίπυργον σοφίαν
κλεινοτάτην ἐπασκῶν,
ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις
σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
εὐδαίμονες ἄρ' ἦσαν οἱ
τότε ζῶντες, ἡνίκ' ἦς,
τῶν προτέρων. πρὸς γοῦν τάδ', ὦ κομψο-
πρεπῆ μοῦσαν ἔχων,
δεῖ σε λέγειν τι καινὸν, ὡς
εὐδοκίμηκεν ἀνήρ.
δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτὸν,
εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ, καὶ μὴ γέλωτ' ὀφλήσεις.

Αδ. καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπνιγόμην τὰ σπλάγχνα, κἀπεθύμουν
ἅπαντα ταῦτ' ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.
ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην
ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
καὶ τοῖσι νόμοις καὶ ταῖσι δίκαις τἀναντί' ἀντιλέξαι.
καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ' ἄξιον στατήρων,
αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους, ἔπειτα νικᾷν.

humeros magnos, linguam exiguam, nates magnas, penem parvum. Sin illis rebus, quibus isti nunc, studebis, primum quidem habebis colorem pallidum, humeros parvos, pectus tenue, linguam magnam, nates parvas, penem magnum, decretum longum: et persuadebit tibi, ut credas quidquid turpe est, illud esse honestum, quidquid honestum, illud turpe; et ad hæc Antimachi mollitie oppleberis.

Chor. O sapientiæ excelsæ et inclytæ cultor, quam suavis orationi tuæ et modestus inest flos! Beati ergo erant, qui tunc vivebant, quum tu adhuc eras, prioris ævi homines. Tu vero, cui molle atque facetum adnuit Musa, contra ista oportet aliquid novi te adferre; nam iste vir multam laudem adeptus est. Solerti autem consilio videtur tibi opus fore adversus eum, si virum illum volueris superare, et non ludibrium debere.

Inj. Atqui dudum mihi præfocantur ilia, cupienti omnia ista contrariis sententiis conturbare. Nam ego Pejor quidem Sermo ob id ipsum vocor a scholasticis, quia primus excogitavi, quomodo quis legibus et juri contradicere possit: sed hoc auro contra carum non est, si nimirum suscipias causam

debiliorem, et tamen vincas. Sed specta, quomodo confutabo disciplinam hujus, cui confidit; qui negat se passurum te calida lavari. Quo itaque argumento vituperas calida lavacra?

Just. Quia pessima sunt, et hominem reddunt ignavum.

Inj. Quiesce: nam ecce te medium teneo, ut elabi nequeas. Dic mihi, quemnam ex Jovis filiis fortissimi animi putas fuisse, et labores plurimos exantlasse?

Just. Mea quidem sententia nemo potior fuit Hercule.

Inj. Ubinam, quæso, vidisti unquam frigidas balineas Herculeas? et quis tamen erat fortior?

Just. Hæc sunt illa nimirum, quæ adolescentibus quotidie in ore sunt, et efficiunt ut balneum sit plenum, palæstræ vacuæ.

Inj. Vituperas deinde hanc in foro versandi consuetudinem; at ego laudo. Nam si hoc malum esset, Homerus nunquam fecisset Nestorem oratorem, et ceteros sapientes omnes. Redeo nunc hinc ad linguam, quam iste negat juniores exercere debere; ego vero aio. Tum etiam modestiam colendam esse ait. Quæ duo maxima sunt mala. Nam cui tu unquam propter modestiam vidisti boni quidpiam obtigisse? Dic mihi, et me dictis refelle.

Just. Multis: nam Peleus ista de causa accepit a diis machæram.

Inj. Machæram? lepido sane lucro auctus, miserrimus ille. At Hyperbolus ex lychnis vendendis talenta accepit perquam multa propter malitiam; non vero, ita me Jupiter amet, non ille machæram.

Just. Thetidem etiam, quod modestus esset, duxit Peleus.

Inj. Quæ deinde, deserto illo, abiit: non enim erat protervus, nec is, qui dulci ludo perpetem noctem in stragulis duce-

σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν, ᾗ πέποιθεν, ὡς ἐλέγξω·
ὅστις σε θερμῷ φησὶ λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν,
καίτοι τίνα γνώμην ἔχων, ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;

Δι. ὁτιὴ κάκιστόν ἐστι, καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.

Αδ. ἐπίσχες· εὐθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.
καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄριστον
ψυχὴν νομίζεις, εἰπὲ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;

Δι. ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω.

Αδ. ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λουτρά;
καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν;

Δι. ταῦτ' ἐστὶ ταῦτ' ἐκεῖνα,
ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων
πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας.

Αδ. εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις· ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἂν, οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν, ἣν ὁδὶ μὲν
οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν· ἐγὼ δέ φημι.
καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι. δύο κακὼ μεγίστω.
ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
ἀγαθόν τι γενόμενον; φράσον, καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών.

Δι. πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν.

Αδ. μάχαιραν; ἀστεῖόν γε κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
Ὑπέρβολος δ' ἐκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλὰ
εἴληφε διὰ πονηρίαν· ἀλλ', οὐ μὰ Δί', οὐ μάχαιραν.

Δι. καὶ τὴν Θέτιν δ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

Αδ. κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν ᾤχετ'. οὐ γὰρ ἦν ὑβριστὴς,
οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασιν τὴν νύκτα παννυχίζειν·

γυνὴ δὲ σιναμωρεμένη χαίρει. σὺ δ' εἶ κρόνιππος.
σκέψαι γὰρ, ὦ μειράκιον, ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
ἅνεστιν· ἡδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι,
παίδων, γυναικῶν, κοττάβων, ὄψων, πότων, κιχλισμῶν.
καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς;
εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.
ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ' ἐλήφθης.
ἀπόλωλας· ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλῶν,
χρῶ τῇ φύσει, σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.
μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλοὺς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτὸν,
ὡς οὐδὲν ἠδίκησας· εἶτ' ἐς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν·
κᾀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν.
καίτοι σὺ, θνητὸς ὢν, θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;

Δι. τί δ', ἢν ῥαφανιδωθῇ πιθόμενός σοι, τέφρᾳ τε τιλθῇ;
ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;

Αδ. ἢν δ' εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;

Δι. τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;

Αδ. τί δῆτ' ἐρεῖς, ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;

Δι. σιγήσομαι. τί δ' ἄλλο;

Αδ. φέρε δή μοι φράσον,
ξυνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;

Δι. ἐξ εὐρυπρώκτων.

Αδ. πείθομαι.
τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;

Δι. ἐξ εὐρυπρώκτων.

Αδ. εὖ λέγεις.
καὶ δημαγωγοῦσ' ἐκ τίνων;

Δι. ἐξ εὐρυπρώκτων.

ret: mulier autem gaudet, si probe subagitetur. Sed tu nugator ineptus es. Nam considera, ô adolescens, omnia quæ in modestia insunt, quantisque voluptatibus sis cariturus, pueris, mulieribus, cottabis, piscibus, vino, cachinnis. At si istis defraudareris, quid esset, quamobrem vitam amares? sed de istis hactenus. Transeo nunc ad naturæ necessitates. Peccasti, amasti, stuprum fecisti quidpiam, tum deprehensus es; periisti: causam enim orare nescis. At si mecum fueris, indulge genio, salta, ride, nihil putato turpe. Si enim cum aliena uxore rem habens deprehendaris, ipsi marito præfracte dicito te injuriam non fecisse: deinde ad Jovem causam refer, quia et ille amori mulierum succubuit: tu vero mortalis qui sis, quomodo possis esse potentior Jove?

Just. Quid vero? si raphanismum et vulsuram patiatur tibi morem gerens, habebitne aliquod argumentum, quo ostendat, se laticulum non esse?

Inj. Quid tum, si laticulus sit? quid inde fiet illi mali?

Just. Quidnam vero majus isto malum possit illi unquam contingere?

Inj. Quid itaque dices, si hac in re te vicero?

Just. Tacebo: quid enim aliud agerem?

Inj. Agedum dic mihi, patroni causarum ex quorum hominum ordine sunt?

Just. E laticulis.

Inj. Credo. Quid vero? tragici poëtæ ex quorum ordine sunt?

Just. E laticulis.

Inj. Recte autumas. Et populi moderatores ex quorum ordine?

Just. E laticulis.

Inj. Ergone agnoscis tandem te nihil dicere? Etiam inter spectatores utri sint plures, specta.

Just. En, specto.

Inj. Quid vides ergo?

Just. Multo plures mehercle laticulos video. Nam et istum novi ego, et illum, et crinitum huncce.

Inj. Quid ergo dices?

Just. Vincimur. O cinædi, per deos obsecro, accipite meum pallium; nam ad vos transfugio.

Soc. Quid itaque? utrumne vis prehensum istum tuum gnatum abducere, an ut eum doceam dicendi artem?

Streps. Doce et castiga, et memento, ut bene mihi exacuas eum: ex altera parte ut ei bucca valeat ad leviores lites; alteram vero buccam ejus exacue, ut valeat ad majora negotia.

Soc. Ne sis sollicitus; recipies eum argutatorem probum.

Phid. Immo pallidum, opinor, et miserum.

Soc. Ite nunc.

Phid. Arbitror autem fore, ut te horum pœniteat.

Chor. Judices quid lucrabuntur, si aliqua Chorum hunc juste juverint, volumus vobis enarrare. Nam primum quidem ineunte vere, si volueritis agrum novare, pluemus vobis primis, ceteris posterius: deinde vites, jam natis uvis, custodiemus, ut

Αδ. ἆρα δῆτ'
ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι πλείους, σκόπει.
Δι. καὶ δὴ σκοπῶ.
Αδ. τί δῆθ' ὁρᾷς;
Δι. πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεοὺς,
τοὺς εὐρυπρώκτους. τουτονὶ γοῦν οἶδ' ἐγὼ,
κἀκεινονὶ, καὶ τὸν κομήτην τουτονί.
Αδ. τί δῆτ' ἐρεῖς;
Δι. ἡττήμεθ'. ὦ κινούμενοι,
πρὸς τῶν θεῶν, δέξασθέ μου
θοἰμάτιον, ὡς
ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.
Σω. τί δῆτα; πότερον τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν
βούλει τὸν υἱὸν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν;
Στ. δίδασκε, καὶ κόλαζε, καὶ μέμνησ' ὅπως
εὖ μοι στομώσεις αὐτόν· ἐπὶ μὲν θάτερα,
οἷαν δικιδίοις· τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον
στόμωσον, οἷαν ἐς τὰ μείζω πράγματα.
Σω. ἀμέλει, κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.
Φε. ὠχρὸν μὲν οὖν, οἶμαί γε, καὶ κακοδαίμονα.
Σω. χωρεῖτε νῦν.
Φε. οἶμαι δέ σοι
ταῦτα μεταμελήσειν.
Χο. Τοὺς κριτὰς, ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ὑμῖν φράσαι.
πρῶτα μὲν γὰρ, ἢν νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγροὺς,
ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.

εἶτα τὸν καρπὸν τεκούσας ἀμπέλους φυλάξομεν,
ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν, μήτ' ἄγαν ἐπομβρίαν.
ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς, θνητὸς ὢν, οὔσας θεὰς,
προσεχέτω τὸν νοῦν, πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακὰ,
λαμβάνων οὔτ' οἶνον, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου.
ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλάαι βλαστάνωσ', αἵ τ' ἄμπελοι,
ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.
ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν· καὶ τοῦ τέγους
τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις ξυντρίψομεν.
κᾂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς, ἢ τῶν ξυγγενῶν, ἢ τῶν φίλων,
ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν· ὥστ' ἴσως βουλήσεται
κᾂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον, ἢ κρῖναι κακῶς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΠΑΣΙΑΣ, ΜΑΡΤΥΣ, ΑΜΥΝΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ.

Στ. ΠΕΜΠΤΗ, τετρὰς, τρίτη, μετὰ ταύτην δευτέρα·
εἶθ', ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
δέδοικα, καὶ πέφρικα, καὶ βδελύττομαι,
εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔστ' ἔνη τε καὶ νέα.
πᾶς γάρ τις ὄμνυσ', οἷς ὀφείλων τυγχάνω,
θείς μοι πρυτανεῖ', ἀπολεῖν τε φησὶ κἀξολεῖν,
ἐμοῦ μέτριά τοι καὶ δίκαι' αἰτουμένου·
Ὦ δαιμόνιε, τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
τὸ δ' ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες.---οὔ φασιν ποτὲ
οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με,
ὡς ἄδικός εἰμι, καὶ δικάσεσθαί φασί μοι.
νῦν οὖν δικαζέσθων. ὀλίγον γάρ μοι μέλει,
εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.

neque eas siccitas, neque nimia lædat pluvia. Si vero nos Deas contemserit mortalis quispiam, is advertat animum, quantis eum ulciscemur malis, quum e fundo suo nec vinum, nec aliud quicquam percipiet. Nam quando germinaverint oleæ et vites, concidentur, adeo validis eas contundemus fundis. Si vero lateres illum fingere videbimus, pluemus; et tecti ejus tegulas rotunda comminuemus grandine. Tum si quando nuptias aut ipsus, aut cognatus, amicusve quis celebrabit, tota nocte pluemus: ut forsitan malit vel in Ægypto potius fuisse, quam judicasse perperam.

STREPSIADES, SOCRATES, PHIDIPPIDES, PASIAS, TESTIS, AMYNIAS, CHORUS.

Streps. Quintus, quartus, tertius, postea secundus, deinde, quem ego maxime omnium dierum timeo ei horreo et abominor, statim post illum est vetus et novus. Nam unusquisque eorum, quibus debeo, juramentum apud judices præstat, pignoraque deponit, affirmans se funditus me pessumdaturum, tametsi interea ut parcant, æquosque se præbeant, his verbis eos oro: *O bone, velis istud jam non flagitare, illud differre, hoc remittere.* At illi negant se unquam hoc pacto sua recipere posse, et me pipulo differunt, injustum esse hominem dicentes, seque nomen meum delaturos. Nunc itaque deferant: parum enim id curo, siquidem Phidippides artem dicendi bene addi-

dicit. Sed mox scibo, scholæ ostium ubi pultavero. Puer heus, puer, puer.

Soc. Strepsiadem salvere jubeo.

Streps. Dii te ament. Sed istum farinæ saccum prius accipe. Oportet enim magistrum munere aliquo beare. Et mihi gnatum dic, quem nuper introduxti, an sermonem illum addidicerit.

Soc. Addidicit.

Streps. Bene sane, ô Fraus regina!

Soc. Adeoque quamlibet litem facile efficiet, ut vincas.

Streps. Etiamne si testes adfuissent, quum fœnore acciperem?

Soc. Multo magis, etiamsi mille adfuissent.

Streps. Itaque exclamabo alte intensa voce: Io! nummularii, væ vobis: nunc pereatis, et vos ipsi, et sors, et usuræ usurarum; nihil amplius mihi nocebitis. Talis mihi educatur in istis ædibus gnatus, ancipiti lingua micans, propugnator meus, conservator domus, inimicis gravis, profligator paternarum curarum et magnarum molestiarum, quem evoca ocius foras ad me. O gnate, ô fili, fili, egredere domo; audi patris tui vocem.

Soc. Hic vir ille est.

Streps. O amice, ô amice.

Soc. Accipe eum ad te, et abi.

τάχα δ' εἴσομαι, κόψας τὸ φροντιστήριον.
παῖ, ἠμὶ, παῖ, παῖ.
Σω. Στρεψιάδην ἀσπάζομαι.
Στ. κἄγωγέ σ'· ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ.
χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.
καί μοι τὸν υἱὸν, εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον
ἐκεῖνον, εἴφ', ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες.
Σω. μεμάθηκεν.
Στ. εὖ γ', ὦ παμβασίλει' Ἀπαιόλη.
Σω. ὥστ' ἀποφύγοις ἂν, ἥν τιν' ἂν βούλῃ, δίκην.
Στ. κεἰ μάρτυρες παρῆσαν, ὅτ' ἐδανειζόμην;
Σω. πολλῷ γε μᾶλλον, κεἰ παρῆσαν χίλιοι.
Στ. βοάσομαί γ' ἄρα τὰν ὑπέρτονον βοάν.
ἰὼ, κλάετ', ὦ 'βολοστάται,
αὐτοί τε, καὶ τἀρχαῖα, καὶ τόκοι τόκων.
οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσεσθ' ἔτι·
οἷος ἐμοὶ τρέφεται
τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς,
ἀμφήκει γλώττῃ
λάμπων, πρόβολος ἐμὸς,
σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς ἀνιαρὸς,
λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν·
ὃ κάλεσον τρέχων ἔνδοθεν ὡς ἐμέ.
ὦ τέκνον, ὦ παῖ, παῖ,
ἔξελθ' οἴκων· ἄϊε σοῦ πατρός.
Σω. ὅδ' ἐκεῖνος ἀνήρ.
Στ. ὦ φίλος, ὦ φίλος.
Σω. ἄπιθι σὺ λαβών.

Στ. ἰὼ, ἰὼ, τέκνον,
ἰοὺ, ἰού.
ὡς ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροίαν ἰδών.
νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς,
κἀντιλογικὸς, καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον
ἀτεχνῶς ἐπανθεῖ, τὸ ΤΙ ΛΕΓΕΙΣ ΣΥ; καὶ δοκεῖν
ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι, καὶ κακουργοῦντ', οἶδ' ὅτι·
ἐπὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν Ἀττικὸν βλέπος.
νῦν οὖν ὅπως σώσεις μ', ἐπεὶ κἀπώλεσας.
Φε. φοβεῖ δὲ δὴ τί;
Στ. τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
Φε. ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τις ἡμέρα;
Στ. εἰς ἥν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖα φασί μοι.
Φε. ἀπολοῦντ' ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.
Στ. οὐκ ἂν γένοιτο;
Φε. πῶς γάρ; εἰ μήπερ γ' ἅμα
αὑτὴ γένοιτο γραῦς τε καὶ νέα γυνή.
Στ. καὶ μὴν νενόμισταί γ'.
Φε. οὐ γὰρ, οἶμαι, τὸν νόμον
ἴσασιν ὀρθῶς, ὅ τι νοεῖ.
Στ. νοεῖ δὲ τί;
Φε. ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.
Στ. τουτὶ μὲν οὐδέν πω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν.
Φε. ἐκεῖνος οὖν τὴν κλῆσιν εἰς δύ' ἡμέρας
ἔθηκεν, εἴς τε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν,
ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.
Στ. ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηκεν;

STREPS. Io, io, gnate mi, Iu, iu! ut lætor, quum primum colorem tuum intueor: nunc facies indicat te paratum primo ad negandum, deinde ad contradicendum, et istud vernaculum revera in te apparet et viget, nempe: *Quid ais tu?* et *simulare se injuriam accepisse, quum ipsus alteri intulerit, et, sat, scio, male fecerit.* In vultu etiam tuo inest Atticus obtutus. Nunc ergo da operam, ut me serves, quia perdidisti etiam.

PHID. Quid ergo formidas?

STREPS. Veterem et novum diem.

PHID. Estne autem dies aliquis vetus et novus?

STREPS. Ad quem se aiunt in jus vocaturos, depositis pignoribus.

PHID. Peribunt ergo, qui deposuerint; non enim fieri potest, ut unus dies biduum sit.

STREPS. Istucne fieri non possit?

PHID. Nam quo pacto? nisi simul eadem mulier et anus sit et puella.

STREPS. Atqui lex ita fert.

PHID. Non enim, ut reor, legem intelligunt recte, quid sibi velit.

STREPS. Quid sibi vult ergo?

PHID. Solon ille antiquus erat ingenio populari.

STREPS. Hoc quidem nihil facit ad veterem et novum diem.

PHID. Ille igitur citationem in duos dies constituit, in veterem et in novum, ut pignora litigantes deponerent novilunio.

STREPS. Cur itaque veterem addidit?

Phid. Cur, ô fatue? ut sistentes se rei uno die prius, sponte se a litibus dissolvant, re composita; sin minus, ut mane ipso novilunio acrius postulentur.

Streps. Cur ergo magistratus non ipso noviluni die pignora accipiunt; sed pridie, veteri et novo die?

Phid. Idem enim facere mihi videntur, quod gulosi in conviviis. Ut quam citissime litigantium pignora raperent, idcirco uno die præverterunt.

Streps. Euge, ô miseri, quid sedetis stolidi, qui nobis sapientibus ludibrium debetis, quum nihil aliud sitis, quam lapides, numerus, pecudes, amphoræ temere coacervatæ? Quare in me ipsum et gnatum istum ob hanc felicitatem canendæ sunt mihi laudes. *Quam beatus, ô Strepsiades, ipsus es, quam sapiens, et qualem filium educas!* mihi nempe dicent amici et populares admirabundi, quando tu perorando vinces in foro causas. Sed introducere te prius volo et convivio excipere.

Pas. Ergone quemquam oportet suorum quicquam aliis projicere? nunquam sane. Sed satius erat tunc statim frontem perfricuisse potius, quam molestias cepisse. Siquidem nunc etiam ob meam ipsius pecuniam te traho testem citationis, insuperque ex amico inimicus fiam populari meo. Attamen nun-

Φε. ἴν', ὦ μέλε,
παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ
πρότερον, ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες· εἰ δὲ μὴ,
ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.
Στ. πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἕνῃ τε καὶ νέᾳ;
Φε. ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν·
ἵν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.
Στ. εὖ γ', ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ' ἀβέλτεροι,
ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν, ὄντες λίθοι,
ἀριθμὸς, πρόβατ', ἄλλως ἀμφορῆς νενησμένοι;
ὥστ' εἰς ἐμαυτὸν, καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ,
ἐπ' εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
Μάκαρ, ὦ Στρεψίαδες,
αὐτός τ' ἔφυς, ὡς σοφὸς,
χ' οἷον τὸν υἱὸν ἐκτρέφεις,
φήσουσι δή μ' οἱ φίλοι,
χ' οἱ δημόται ζηλοῦντες,
ἡνίκ' ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
ἀλλ' εἰσαγαγών σε βούλομαι
πρῶτον ἑστιάσαι.
Πα. εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι;
οὐδέποτέ γ'. ἀλλὰ κρεῖττον ἦν εὐθὺς τότε
ἀπερυθριάσαι γε μᾶλλον, ἢ σχεῖν πράγματα·
ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' ἕνεκα νυνὶ χρημάτων
ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι
ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.

ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ
ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην---
Στ. τίς οὑτοσί;
Πα. ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
Στ. μαρτύρομαι,
ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τοῦ χρήματος;
Πα. τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες, ὠνούμενος
τὸν ψαρὸν ἵππον.
Στ. ἵππον; οὐκ ἀκούετε,
ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν;
Πα. καὶ, νὴ Δί', ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεούς.
Στ. μὰ τὸν Δί' οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο
Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον.
Πα. νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;
Στ. τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;
Πα. καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεοὺς,
ἵν' ἂν κελεύσω 'γώ σε;
Στ. τοὺς ποίους θεούς;
Πα. τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ.
Στ. νὴ Δία,
κἂν προσκαταθείην γ', ὥστ' ὀμόσαι, τριώβολον.
Πα. ἀπόλοιο τοίνυν ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.
Στ. ἁλσὶν διασμηχθεὶς ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.
Πα. οἴμ', ὡς καταγελᾷς.
Στ. ἓξ χοᾶς χωρήσεται.
Πα. οὔ τοι, μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν, καὶ τοὺς θεοὺς,
ἐμοῦ καταπροίξει.
Στ. θαυμασίως ἥσθην θεοῖς.

quam dedecorabo patriam, quoad vixero: verum Strepsiadem vocabo in jus---

STREPS. Quis homo est?

PAS. Ad veterem et novum diem.

STREPS. Testor in duos eum dixisse dies. Sed quamobrem me citas?

PAS. Propter duodecim minas, quas accepisti, quum emeres equum illum varium.

STREPS. Equumne? nonne auditis, quem vos omnes scitis odisse rem equestrem?

PAS. Immo hercle vero per Deos adjurabas, te eas redditurum.

STREPS. Edepol enim nondum tunc addidicerat mihi Phidippides invictum illum sermonem.

PAS. Nunc autem eapropter infitias ire cogitas?

STREPS. Quem enim alium fructum caperem ex illa doctrina?

PAS. Etiam sustinebis mihi negare per Deos juratus, ubi ego jussero?

STREPS. Quosnam Deos?

PAS. Jovem, Mercurium, Neptunum.

STREPS. Sane hercle. Immo tres obolos lubens perdium, ut mihi juramentum deferas.

PAS. Pereas itaque adhuc propter impudentiam!

STREPS. Sale si perfricetur hic homo, melius se habeat.

PAS. Vah, ut derides!

STREPS. Sex congios capiet.

PAS. Ita me magnus amet Jupiter et Dii, ut tu istuc haud impune dixeris.

STREPS. Mirifice delector Diis tuis; et Jupiter juratus risum movet doctis.

Pas. Næ tu pro his dictis aliquando pœnas dabis. Sed redditurus ne sis, an non, pecuniam, responde, et me dimitte.

Streps. Otiose nunc consiste: ego enim actutum tibi respondebo clare.

Pas. Quid tibi videtur facturus?

Test. Redditurus pecuniam videtur.

Streps. Ubi iste est, qui a me repetit argentum? dic, hoc quid est?

Pas. Hoc quid sit? ΚΑΡΔΟΠΟΣ.

Streps. Ergone repetis argentum, qui tam rudis es? non redderem vel obolum cuiquam, qui ΚΑΡΔΟΠΟΝ vocaverit eam, quæ est ΚΑΡΔΟΠΗ.

Pas. Non itaque reddes?

Streps. Non, quod ego quidem sciam. Nonne igitur properabis et ocius hinc a foribus te abripies?

Pas. Abibo. Scias tamen me pignora apud judices depositurum, aut ne vivam amplius.

Streps. Perdes itaque et illa cum duodecim minis: quanquam ego nolim hoc tibi evenire, quia ΚΑΡΔΟΠΗΝ stulte vocasti ΚΑΡΔΟΠΟΝ.

Amyn. Io! hei mihi!

Streps. Hem! quisnam iste est ejulatus? numquid aliquis Carcini deorum vocem edidit?

Amyn. Quid? hoc scire vultis, quis ego sim? sum homo miserrimus.

καὶ Ζεὺς γελοῖος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.
Πα. ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.
ἀλλ' εἴτε γ' ἀποδώσεις τὰ χρήματ', εἴτε μὴ,
ἀπόπεμψον, ἀποκρινάμενος.
Στ. ἔχε νῦν ἥσυχος.
ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί μοι σαφῶς.
Πα. τί σοι δοκεῖ δράσειν;
Μα. ἀποδώσειν μοι δοκεῖ.
Στ. ποῦ 'σθ' οὗτος ὡ'παιτῶν με τἀργύριον; λέγε,
τουτὶ τί ἐστι;
Πα. τοῦθ' ὅ τι ἐστί; κάρδοπος.
Στ. ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον, τοιοῦτος ὤν;
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενὶ,
ὅστις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.
Πα. οὐκ ἄρ' ἀποδώσεις;
Στ. οὐχ, ὅσον γ' ἔμ' εἰδέναι.
οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον ἀπολιταργιεῖς
ἀπὸ τῆς θύρας;
Πα. ἄπειμι· καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι
θήσω πρυτανεῖ', ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.
Στ. προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα.
καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν,
ὁτιὴ 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον.
Αμ. ἰώ μοί μοι.
Στ. ἔα·
τίς οὑτοσί ποτ' ἔσθ' ὁ θρηνῶν; οὔ τι που
τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο;
Αμ. τί δ'; ὅστις εἰμὶ, τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι;

ἀνὴρ κακοδαίμων.

Στ. κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.

Αμ. ὦ σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσάντυγες
ἵππων ἐμῶν· ὦ Παλλὰς, ὥς μ' ἀπώλεσας.

Στ. τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν;

Αμ. μὴ σκῶπτέ μ', ὦ 'τὰν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον, ἅ 'λαβεν,
ἄλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.

Στ. τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ';

Αμ. ἅ 'δανείσατο.

Στ. κακῶς ἄρ' ὄντως εἶχες, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.

Αμ. ἵππους γ' ἐλαύνων ἐξέπεσον, νὴ τοὺς θεούς.

Στ. τί δῆτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;

Αμ. ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;

Στ. οὐκ ἔσθ' ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις.

Αμ. τί δαί;

Στ. τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.

Αμ. σὺ δὲ, νὴ τὸν Ἑρμῆν, προσκεκλήσεσθαί γ' ἐμοὶ,
εἰ μὴ 'ποδώσεις τἀργύριον.

Στ. κάτειπέ νυν,
πότερα νομίζεις καινὸν αἰεὶ τὸν Δία
ὕειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν ἥλιον
ἕλκειν κάτωθεν ταὐτὸ τοῦθ' ὕδωρ πάλιν.

Αμ. οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδ' ἐμοὶ μέλει.

Στ. πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,
εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;

Αμ. ἀλλ' εἰ σπανίζεις, τἀργυρίου μοι τὸν τόκον
ἀπόδος γε.

STREPS. Abi ergo tuam viam.

AMYN. O genium iratum meum! ô Fortunam, quæ rotas diffringit curruum meorum! ô Pallas, ut me perdidisti!

STREPS. Quid autem mali tibi fecit Tlepolemus?

AMYN. Ne me irrideas, ô bone; sed mihi pecuniam jube ut reddat filius, quam accepit, præsertim quum nunc male me habeam.

STREPS. Quamnam istam pecuniam narras?

AMYN. Quam ille fœnore sumsit.

STREPS. Male itaque revera tibi fuit, ut videtur.

AMYN. Namque hercle equos agitans decidi.

STREPS. Quid itaque deliras, tanquam si ab asino decideris?

AMYN. Deliro autem, si pecuniam recipere volo?

STREPS. Non potest fieri ut tu sis sanus.

AMYN. Quidum?

STREPS. Nam cerebro quasi emoto esse mihi videris.

AMYN. At tu, ita me Mercurius amet, videris in jus rapiendus, nisi reddis argentum.

STREPS. Responde mihi nunc, utrum putas Jovem identidem recentem aquam pluere, aut Solem retrahere ab imo sursum eandem istam aquam.

AMYN. Nescio ego utrum fiat, neque mihi curæ est.

STREPS. Quomodo ergo recipere argentum te æquum est, si nihil nosti de rebus cœlestibus?

AMYN. At si penuria obstat quin sortem reddas, redde saltem fœnus.

Streps. Fœnus vero quodnam est animal ?

Amyn. Quid aliud, nisi quod singulis mensibus, singulisque diebus magis magisque augetur argentum, sensim labente tempore ?

Streps. Recte autumas. Quid itaque ? potestne fieri, ut mare auctius esse nunc putes, quam antehac ?

Amyn. Non hercle; sed æquale : non enim illud augeri decet.

Streps. Quomodo ergo, homo perdite, quum mare nihilo fiat auctius, influentibus fluviis, tu studes argentum tuum auctius facere ? nonne te hinc auferes ex ædibus ? heus puer, affer mihi stimulum.

Amyn. Hujus facti testes appello.

Streps. Perge; quid cessas ? nonne te movebis, tu Samphora ?

Amyn. Nonne hæc contumelia est ?

Streps. Non erumpes ? contundam te, sub culum te pungens, funalem equum : fugisne ? Eram ergo te moturus loco una cum ipsis rotis tuis et bigis.

Chor. Hem ! quale est adamare res pravas ! Quippe hic senex, qui ejusmodi res adamavit, fraudare hos vult pecunia, quam sumsit fœnore : nec fieri poterit, quin hodie eveniat ei aliquid, quod faciet, ut iste argutator, ob ea quæ patrare cœpit,

Στ. τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;
Αμ. τί δ' ἄλλο γ', ἢ κατὰ μῆνα, καὶ καθ' ἡμέραν,
πλέον πλέον τἀργύριον αἰεὶ γίγνεται,
ὑποῤῥέοντος τοῦ χρόνου;
Στ. καλῶς λέγεις.
τί δῆτα; τὴν θάλατταν ἔσθ' ὅτι πλείονα
νυνὶ νομίζεις ἢ πρὸ τοῦ;
Αμ. μὰ Δί', ἀλλ' ἴσην.
οὐ γὰρ δίκαιον πλείον' εἶναι.
Στ. κᾆτα πῶς
αὕτη μὲν, ὦ κακόδαιμον, οὐδὲν γίγνεται,
ἐπιῤῥεόντων τῶν ποταμῶν, πλείων; σὺ δὲ
ζητεῖς ποιῆσαι τἀργύριον πλεῖον τὸ σόν;
οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἐκ τῆς οἰκίας;
φέρε μοι τὸ κέντρον.
Αμ. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Στ. ὕπαγε. τί μέλλεις; οὐκ ἐλᾷς, ὦ σαμφόρα;
Αμ. ταῦτ' οὐχ ὕβρις δῆτ' ἐστίν;
Στ. ἄξεις; ἐπί σ' ἀλῶ,
κεντῶν ὑπὸ τὸν πρωκτόν σε τὸν σειραφόρον.
φεύγεις; ἔμελλόν σ' ἄρα κινήσειν ἐγὼ,
αὐτοῖσι τροχοῖς τοῖς σοῖσι καὶ ξυνωρίσιν.
Χο. οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾶν φλαύρων. ὁ γὰρ
γέρων ὅδ' ἐρασθεὶς
ἀποστερῆσαι βούλεται
τὰ χρήμαθ' ἁ'δανείσατο·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήμερόν τι λήψεται
πρᾶγμ', ὃ τοῦτον ποιήσει

τὸν σοφιστὴν, ὧν πανουργεῖν
ἤρξατ', ἐξαίφνης τι κακὸν λαβεῖν.
οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὑρήσειν, ὅπερ
πάλαι ποτ' ἐζήτει,
εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
τοῖσιν δικαίοις,
ὥστε νικᾷν ἅπαντας,
οἷσπερ ἂν ξυγγένηται,
κἂν λέγῃ παμπόνηρα.
ἴσως δ', ἴσως βουλήσεται
κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΜΑΘΗΤΑΙ Σωκράτους, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Στ. ΙΟΥ, ἰού·
ὦ γείτονες, καὶ ξυγγενεῖς, καὶ δημόται,
ἀμύναθετέ μοι τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς γνάθου.
ὦ μιαρὲ, τύπτεις τὸν πατέρα;
Φε. φήμ', ὦ πάτερ.
Στ. ὁρᾶθ' ὁμολογοῦνθ', ὅτι με τύπτει.
Φε. καὶ μάλα.
Στ. ὦ μιαρὲ, καὶ πατραλοία, καὶ τοιχωρύχε.
Φε. αὖθίς με ταυτὰ ταῦτα, καὶ πλείω λέγε·

improvisum aliquod malum accipiat. Nam puto eum actutum inventurum, quod dudum quærebat, nimirum ut filius ei possit docte contrariis sententiis oppugnare jura, adeo ut omnes vincat, cum quibus congressus fuerit, quamlibet prava dicat. Forte autem, forte optabit vel mutum eum esse.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, CHORUS, DISCIPULI SOCRATIS, SOCRATES, CHÆREPHON.

STREPS. Io! io! O vicini et cognati et populares, ferte vapulanti auxilium quovis pacto. Hei mihi misero! ô caput! ô maxilla! sceleste, patrem verberas?

PHID. Aio, pater.

STREPS. Videte confitentem, quod me verberet?

PHID. Utique.

STREPS. O scelerate, et parricida, et parietum perfossor?

PHID. Eadem hæc iterum dic mihi, et plura maledicta ingere. Num tu etiam scis me lubenter male audire?

Streps. Prostibulum popli.

Phid. Consperge me multis rosis.

Streps. Patrem verberas?

Phid. Immo hercle etiam ostendam jure me id fecisse.

Streps. O impurissime, ecquo pacto fieri potest, ut quis jure verberet patrem?

Phid. Id equidem demonstrabo, et te vincam dicendo.

Streps. Istud tu vinces?

Phid. Longe quidem et facile. Elige utrum ex duobus sermonibus me velis perorare.

Streps. Quibus sermonibus?

Phid. Utrum velis potiorem an inferiorem?

Streps. Equidem hercle curassem te doceri, ô perdite, juri contradicere, si hoc eras mihi persuasurus, justum et honestum esse, patrem verberari a filiis.

Phid. Immo arbitror me tibi ita persuasurum, ut, ubi audiveris, ne ipse sis mihi contradicturus.

Streps. Atqui audire volo, quid dicas.

Chor. Tuum est, ô senex, providere, quo pacto virum hunc vincas: nam iste, si non quapiam fiducia fretus esset, non esset adeo protervus: sed est aliquid, quod eum audacem facit: quippe palam est hominis præfidens sibi animus. Sed unde primum inceperit hæc rixa, oportet dicere Choro; et hoc tibi omnino erit agendum.

ἆρ' ἴσθ' ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκούων καὶ κακά;

Στ. ὦ λακκόπρωκτε.

Φε. πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.

Στ. τὸν πατέρα τύπτεις.

Φε. κἀποφανῶ γε, νὴ Δία,
ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον.

Στ. ὦ μιαρώτατε,
καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;

Φε. ἔγωγ' ἀποδείξω, καί σε νικήσω λέγων.

Στ. τουτὶ σὺ νικήσεις;

Φε. πολύ γε καὶ ῥαδίως.
ἑλοῦ δ' ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.

Στ. ποίοιν λόγοιν;

Φε. τὸν κρείττον', ἢ τὸν ἥττονα;

Στ. ἐδιδαξάμην μέντοι σε, νὴ Δί', ὦ μέλε,
τοῖσιν δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
μέλλεις μ' ἀναπείθειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν
τὸν πατέρα τύπτεσθαί 'στιν ὑπὸ τῶν υἱέων.

Φε. ἀλλ' οἴομαι μέντοι σ' ἀναπείσειν, ὥστε γε
οὐδ' αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.

Στ. καὶ μὴν ὅ τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.

Χο. σὸν ἔργον, ὦ πρεσβῦτα, φροντίζειν, ὅπῃ
τὸν ἄνδρα κρατήσεις·
ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
οὕτως ἀκόλαστος.
ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται· δῆλόν γε τὸ
λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου.
ἀλλ', ἐξ ὅτου τοπρῶτον ἤρξαθ' ἡ μάχη γενέσθαι,

ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χορόν· πάντως δὲ τοῦτο δράσεις.
Στ. καὶ μὴν ὅθεν γε πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι,
ἐγὼ φράσω. ἐπειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ', ὥσπερ ἴστε,
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ 'κέλευσα
ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος ΤΟΝ ΚΡΙΟΝ ΩΣ ΕΠΕΧΘΗ·
ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶναι 'φασκε τὸ κιθαρίζειν,
ᾄδειν τε πίνονθ', ὡσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ' ἀλοῦσαν.
Φε. οὐ γὰρ τότ' εὐθὺς χρῆν σ' ἄρα τύπτεσθαί τε καὶ πατεῖσθαι,
ᾄδειν κελεύονθ', ὡσπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;
Στ. τοιαῦτα μέντοι καὶ τότ' ἔλεγεν ἔνδον, οἷά περ νῦν·
καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ' εἶναι κακὸν ποιητήν.
κἀγὼ μόλις μὲν, ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον.
ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν, ἀλλὰ μυῤῥίνην λαβόντα,
τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι· κᾆθ' οὗτος εὐθὺς εἶπεν·
'Εγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς,
ψόφου πλέων, ἀξύστατον, στόμφακα, κρημνοποιόν;
κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;
ὅμως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν ἔφην· Σὺ δ' ἀλλὰ τούτων
λέξον τι τῶν νεωτέρων ἅττ' ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν', ὡς ἐκίνει
ἀδελφὸς, ὦ 'λεξίκακε, τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.
ἐγὼ δ' ἔτ' οὐκ ἠνεσχόμην· ἀλλ' εὐθὺς ἐξαράττω
πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι· κᾆτ' ἐντεῦθεν, οἷον εἰκὸς,
ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθ'· εἶθ' οὗτος ἐπαναπηδᾷ,
κἄπειτ' ἔφλα με, κἀσπόδει, κἄπνιγε, κἀπέτριβεν.
Φε. οὔκουν δικαίως, ὅστις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς,
σοφώτατον;
Στ. σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον; ὦ, τί σ' εἴπω

Streps. Equidem unde primum cœperimus conviciari inter nos, ego dicam. Quum enim jam epulati essemus, ut scitis, primo eum jussi lyram capere, et canere carmen Simonidis, *Aries ut detonsus fuit* : at ille statim dicere, ineptum esse canere ad citharam inter pocula, velut mulierem hordea molentem.

Phid. Annon vero tunc statim oportuit verberari te et conculcari, cantare jubentem, haud secus ac si convivio cicadas acciperes?

Streps. Talia et intus tunc effutiebat, qualia nunc; et Simonidem dicebat malum esse poëtam. Et ego vix quidem, sed tamen continebam me primo: deinde jussi illum, ut sumta saltem myrto quidpiam ex Æschylo mihi recitaret. At ille continuo: *Recte enimvero jubes! namque ego Æschylo primum inter poëtas locum tribuo, strepitus pleno, incomposito, duro, confragoso.* Hic jam quomodo putatis cor meum commotum fuisse? tamen compressa ira dixi ei: *Quin tu saltem recentiorum aliquid recita, quæcunque sunt scita ista et elegantia.* At ille statim cecinit ex Euripide longam orationem, quomodo subagitavit frater, pro Averrunce! sororem uterinam. Ego autem non amplius me continui, sed confestim incesso multis et turpibus conviciis: postea, ut fieri solet, maledicta maledictis cumulavimus: denique iste exsilit, tum tundit, cædit, suffocat, et me perditum it.

Phid. Annon merito tuo, qui Euripidem non laudas sapientissimum?

Streps. Illumne sapientissimum? O quem te memorem? sed rursus vapulabo.

PHID. Idque mehercle jure.

STREPS. Et quo jure? qui te, ô impudens, educavi tam sedulo, ut, si quid bulbutires, statim omnia persentiscerem quæ velles. Quippe si *Bryn* diceres, ego confestim bibere dabam: si *Mamman* peteres, aderam ferens tibi panem: *Caccan* vix prolocutus eras, et ego te susceptum foras efferebam, atque ante me tenebam. Tu vero nunc angens me clamantem, et vociferantem me cacaturire, non sustinuisti efferre, impurissime, foras me: sed inter suffocandum ibidem cacavi.

CHOR. Arbitror utique juniorum corda palpitare exspectatione, quidnam dicturus sit. Si enim iste, qui talia perpetravit, dicendo effecerit, ut hæc credantur jure fieri, cutem seniorum non emeremus, ne quidem cicere. Tuum est, ô vibrator et quassator novarum sententiarum, quamdam persuadendi rationem conquirere, ut dicere videaris justa.

PHID. Quam suave est rebus novis et scitis imbui, et leges constitutas spernere posse. Ego enim quamdiu rei tantum equestri studui, ne tria quidem verba profari poteram, quin peccarem. At nunc postquam iste ab illis rebus me abduxit ipsemet, et ego adsuevi subtilibus sententiis et orationibus et meditationibus, arbitror fore ut edoceam, fas esse patrem castigare.

ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι.

Φε. νὴ τὸν Δί', ἐνδίκως γάρ.

Στ. καὶ πῶς δικαίως; ὅστις, ὦ 'ναίσχυντέ, σ' ἐξέθρεψα,
αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅτι νοοίης.
εἰ μέν γε βρῦν εἴποις, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον·
μαμμᾶν δ' ἂν αἰτήσαντος, ἧκόν σοι φέρων ἂν ἄρτον·
κακκᾶν δ' ἂν οὐκ ἔφθης φράσαι, κἀγὼ λαβὼν θύραζε,
ἐξέφερον ἂν, καὶ προὐσχόμην σε. σὺ δ' ἐμὲ νῦν ἀπάγχων
βοῶντα, καὶ κεκραγόθ', ὅτι
χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
ἔξω 'ξενεγκεῖν, ὦ μιαρὲ,
θύραζέ μ', ἀλλ' ἀποπνιγόμενος
αὐτοῦ 'ποίησα κακκᾶν.

Χο. οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
πηδᾶν, ὅ τι λέξει.
εἰ γὰρ τοιαῦτά γ' οὗτος ἐξειργασμένος
λαλῶν ἀναπείσει,
τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμ' ἂν οὐκ,
ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐρεβίνθου.
σὸν ἔργον, ὦ καινῶν ἐπῶν κινητὰ καὶ μοχλευτὰ,
πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξεις λέγειν δίκαια.

Φε. ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασιν καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι.
ἐγὼ γὰρ, ὅτε μὲν ἱππικῇ τὸν νοῦν μόνῃ προσεῖχον,
οὐδ' ἂν τρί' εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷός τ' ἦν, πρὶν ἐξαμαρτεῖν·
νυνὶ δ' ἐπειδή μ' οὑτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτὸς,
γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξύνειμι καὶ μερίμναις,
οἶμαι διδάξειν, ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν.

Στ. ἵππευε τοίνυν, νὴ Δί', ὡς ἔμοιγε κρεῖττόν ἐστιν
ἵππων τρέφειν τέθριππον, ἢ τυπτόμενον ἐπιτριϐῆναι.
Φε. ἐκεῖσε δ', ὅθεν ἀπέσχισάς με, τοῦ λόγου μέτειμι,
καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί σε τουτί· παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;
Στ. ἔγωγέ σ', εὐνοῶν τε καὶ κηδόμενος.
Φε. εἰπὲ δή μοι,
οὐ κἀμέ σοι δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως
τύπτοντ', ἐπειδήπερ γε τοῦτ' ἔστ' εὐνοεῖν, τὸ τύπτειν;
πῶς γὰρ τὸ μὲν σὸν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
κλάουσι παῖδες, πατέρα δ' οὐ κλάειν δοκεῖς;
Στ. τίη δή;
Φε. φήσεις νομίζεσθαι σὺ παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι·
ἐγὼ δέ γ' ἀντείποιμ' ἄν, ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες,
εἰκὸς δὲ μᾶλλον τοὺς γέροντας, ἢ νέους τι κλάειν,
ὅσῳπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.
Στ. ἀλλ' οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν.
Φε. οὔκουν ἀνὴρ, ὁ τὸν νόμον θεὶς τοῦτον, ἦν τοπρῶτον,
ὥσπερ σὺ κἀγὼ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;
ἧττον τί δῆτ' ἔξεστι κἀμοὶ καινὸν αὖ τολοιπὸν
θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσιν, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν;
ὅσας δὲ πληγὰς εἴχομεν, πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι,
ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυὶ,
ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται· καίτοι τί διαφέρουσιν
ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλὴν ὅτι ψηφίσματ' οὐ γράφουσι;
Στ. τί δῆτ', ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,
οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον, κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;

Streps. Equita ergo, per Jovem obsecro; nam satius est me quadrigas alere, quam vapulantem pessumdari.

Phid. Illuc autem redibo, unde mihi sermonem abrupisti, et primum hoc te interrogabo: me puerum verberastine?

Streps. Ita, inquam, quia bene volebam et tibi prospiciebam.

Phid. Dic mihi, quæso, annon et me tibi æquum est bene velle similiter, et te verberare, si quidem bene velle, verberare est. Quomodo enim decet corpus tuum verberum esse immune, meum autem non esse? atqui liber natus sum ego etiam. Plorant filii; at patri non plorandum esse censes?

Streps. Quid ita?

Phid. Dices, lege receptum esse, ut puer hoc patiatur? at ego contra dicerem, senes bis pueros esse. Et æquius multo est senes plorare, quam juniores, quanto minus æquum est ipsos peccare.

Streps. Sed nusquam gentium lege receptum est, ut pater istud patiatur.

Phid. Nonne ergo homo erat, sicut tu et ego, qui primo illam legem tulit, et dicendo persuasit veteribus ut ei parerent? Qui minus, quæso, licet mihi etiam legem novam ferre filiis, ut deinceps patres suos contra verberent? Plagas interim, quascunque accepimus, priusquam lex hæc daretur, missas facimus, et concedimus, ut impune flagris concisi simus ab ipsis. Specta vero sis gallos et alias bestias, quomodo patres suos ulciscantur. Attamen quid differunt a nobis illi, nisi quod decreta non perscribunt?

Streps. Quid itaque, quando gallos per omnia imitaris, non stercus itidem comedis, et in pertica dormis?

PHID. Non eadem ratio est, ô bone; nec sane Socrati ita videretur.

STREPS. Quare tempera verberare: alioqui te ipsum olim culpabis.

PHID. Quidum?

STREPS. Quia æquum est, ut ego te castigem, et tu filium tuum, si tibi aliquis fuerit natus.

PHID. Si vero non fuerit, frustrane ego ploravero, tuque me irriso moriere?

STREPS. Mihi, ô æquales, æquum dicere videtur: et puto istis concedendum esse, quod par est. Nam plorare nos oportet, nisi quod justum est faciamus.

PHID. Specta vero aliam adhuc sententiam.

STREPS. Peribo enim, ni fecerim.

PHID. Et forte non ægre feres istuc tibi evenisse, quod modo perpessus es.

STREPS. Quomodo vero? doce quid inde mihi commodabis.

PHID. Matrem etiam, sicut et te, verberabo.

STREPS. Quid ais? quid ais tu? hoc jam aliud majus malum.

PHID. Quid, si pejore illo adhibito sermone evincam dicendo, matrem verberari oportere?

STREPS. Quid aliud vero? Istuc si feceris, nihil obstabit, quin te ipsum injicias in Barathrum cum Socrate, et sermonem illum pejorem. Per vos, ô Nubes, hæc mihi accidere, qui vobis omnes res meas commisi.

CHOR. Tutemet tibi horum causa es, qui te ipsum convertisti ad mala facinora.

Φε. οὐ ταυτὸν, ὦ 'τὰν, ἐστὶν, οὐδ' ἂν Σωκράτει δοκοίη.
Στ. πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ'· εἰ δὲ μὴ, σαυτὸν ποτ' αἰτιάσει.
Φε. καὶ πῶς;
Στ. ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν·
σὺ δ', ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν.
Φε. ἢν δὲ μὴ γένηται,
μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξει;
Στ. ἐμοὶ μὲν, ὦ 'νδρες ἥλικες, δοκεῖ λέγειν δίκαια·
κἄμοιγε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεικῆ.
κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκὸς ἔστ', ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.
Φε. σκέψαι δὲ χ' ἀτέραν ἔτι γνώμην.
Στ. ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.
Φε. καὶ μὴν ἴσως γ' οὐκ ἀχθέσει παθὼν, ἃ νῦν πέπονθας.
Στ. πῶς δή; δίδαξον γὰρ, τί μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις;
Φε. τὴν μητέρ', ὥσπερ καὶ σὲ, τυπτήσω.
Στ. τί φῄς; τί φῂς σύ;
τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.
Φε. τί δ', ἢν ἔχων τὸν ἥττω
λόγον, σὲ νικήσω λέγων,
τὴν μητέρ' ὡς τύπτειν χρεών;
Στ τί δ' ἄλλο γ'; ἢν ταυτὶ ποιῇς,
οὐδέν σε κωλύσει σεαυτὸν ἐμβαλεῖν
ἐς τὸ βάραθρον μετὰ Σωκράτους,
καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω.
ταυτὶ δι' ὑμᾶς, ὦ Νεφέλαι, πέπονθ' ἐγὼ,
ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.
Χο. αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,
στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.

Στ. τί δῆτα ταῦτ᾽ οὔ μοι τότ᾽ ἠγορεύσατε,
ἀλλ᾽ ἄνδρ᾽ ἄγροικον καὶ γέροντ᾽ ἐπήρατε;
Χο. ἀεὶ ποιοῦμεν ταῦθ᾽ ἑκάστοθ᾽, ὅταν τινὰ
γνῶμεν πονηρῶν ὄντ᾽ ἐραστὴν πραγμάτων,
ἕως ἂν αὐτὸν ἐμβάλωμεν ἐς κακὸν,
ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.
Στ. ὤμοι, πονηρά γ᾽, ὦ Νεφέλαι, δίκαια δέ.
οὐ γάρ μ᾽ ἐχρῆν τὰ χρήμαθ᾽, ἁδανεισάμην,
ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως, ὦ φίλτατε,
τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν, καὶ Σωκράτην
ἀπολεῖς, μετ᾽ ἐμοῦ γ᾽ ἐλθ᾽, οἵ σε κἄμ᾽ ἐξηπάτων.
Φε. ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.
Στ. ναὶ, ναὶ, καταιδέσθητί γε Πατρῷον Δία.
Φε. ἰδού γε ΔΙΑ ΠΑΤΡΩΟΝ. ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστιν;
Στ. ἔστιν.
Φε. οὐκ ἔστιν γ᾽, ἐπεὶ
Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί᾽ ἐξεληλακώς.
Στ. οὐκ ἐξελήλακ᾽· ἀλλ᾽ ἐγὼ τότ᾽ ᾤόμην
Δία τουτονὶ τὸν δῖνον. ὤμοι δείλαιος,
ὅτι καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.
Φε. ἐνταῦθα σαυτῷ παραφρόνει, καὶ φληνάφα.
Στ. οἴμοι παρανοίας· ὡς ἐμαινόμην ἄρα,
ὅτ᾽ ἐξέβαλον καὶ τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτην.
ἀλλ᾽, ὦ φίλ᾽ Ἑρμῆ, μηδαμῶς θύμαινέ μοι,
μηδέ μ᾽ ἐπιτρίψῃς· ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
ἐμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ.
καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ᾽ αὐτοὺς γραφὴν

STREPS. Cur itaque hæc mihi tunc non dicebatis, sed hominem rusticum et senem spe extulistis?

CHOR. Semper istud factitamus, quotiescunque cognoverimus aliquem fraudes adamare, usquedum ipsum conjiciamus in aliquod malum, ut discat deos revereri.

STREPS. Eheu! acerba ista sunt, ô Nubes, sed justa. Non enim oportebat me pecuniam, quam fœnore acceperam, defraudare. Nunc igitur, mi carissime, veni mecum, ut Chærephontem illum impurum et Socratem perdas, qui me et te deceperunt.

PHID. Sed haudquaquam magistros læserim.

STREPS. Immo reverere Jovem Patrium.

PHID. Ecce autem *Jovem Patrium!* quam stultus es! Estne vero Jupiter aliquis?

STREPS. Est.

PHID. Non potest fieri: nam Turbo regnat, qui Jovem expulit.

STREPS. Non expulit: sed ego tum arbitrabar Jovem esse turbinem hunc. Hei misero mihi! quum te etiam, qui fictilis es, pro deo habuerim.

PHID. Istic tibi ipse desipe et nugare.

STREPS. Hei mihi ob istam insaniam! quantum desipiebam, quum etiam deos propter Socratem ejicerem! at, ô carissime Mercuri, nequaquam mihi succenseas, neque me perdas; sed da veniam mihi, quem garrulitas delirantem concinnaverat: et fias mihi consultor, utrum eos publice reos postulem, an

aliud faciam, quod tibi videtur. Recte mones, quod non sinis lites consuere, sed quamprimum jubes incendere domum his argutatoribus. Adesdum, Xanthia, sumta scala egredere, ligonem etiam ferens, deinde ascende supra scholam, et, usquedum in ipsos ruere facias domum, everte tectum, si herum amas. Mihi vero aliquis ferat facem accensam, et faxo ego, ut illorum nonnemo pœnas mihi det hodie, etiamsi valde sint arrogantes.

Disc. I. Io, io!

Streps. Tuum est, ô fax, plurimam flammam mittere.

Disc. I. Tu homo, quid facis?

Streps. Quid faciam? quid aliud, quam disputo de subtilibus rebus cum trabibus hujus domus?

Disc. II. Heu! quis nobis incendit domum?

Streps. Ille, cujus vestem cepistis.

Disc. II. Perdes nos, perdes.

Streps. Hoc enim ipsum etiam volo, nisi ligo fallat spes meas, aut ego forte prius delapsus cervicem fregero.

Soc. Eho tu, quid facis, quæso, qui in tecto es?

Streps. Per aërem incedo, et Solem contemplor.

Soc. Hei mihi misero! suffocabor infelix.

Chær. At ego perditus comburar.

Streps. Nam qua fiducia freti contumeliosi eratis in deos,

διωκάθω γραψάμενος, εἴθ' ὅ τι σοι δοκεῖ.
ὀρθῶς παραινεῖς, οὐκ ἐῶν δικοῤῥαφεῖν.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιμπράναι τὴν οἰκίαν
τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο, δεῦρ', ὦ Ξανθία,
κλίμακα λαϐὼν ἔξελθε, καὶ σμινύην φέρων,
κἄπειτ' ἐπαναϐὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον,
τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην,
ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμϐάλῃς τὴν οἰκίαν.
ἐμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην·
κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην
ἐμοὶ ποιήσω, κεἰ σφόδρα γ' εἴσ' ἀλαζόνες.
Μα. α'. ἰοὺ, ἰού.
Στ. σὸν ἔργον, ὦ δᾲς, ἱέναι πολλὴν φλόγα.
Μα. α'. ἄνθρωπε, τί ποιεῖς;
Στ. ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας;
Μα. β'. οἴμοι, τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;
Στ. ἐκεῖνος, οὗπερ θοιμάτιον εἰλήφατε.
Μα. β'. ἀπολεῖς, ἀπολεῖς.
Στ. τοῦτ' αὐτὸ γὰρ καὶ βούλομαι,
ἢν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας,
ἢ 'γὼ πρότερόν πως ἐκτραχηλισθῶ πεσών.
Σω. οὗτος, τί ποιεῖς ἐτεὸν, οὑπὶ τοῦ τέγους;
Στ. ἀεροϐατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.
Σω. οἴμοι τάλας, δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.
Χα. ἐγὼ δὲ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι.
Στ. τί γὰρ παθόντ' ἐς τοὺς θεοὺς ὑϐρίζετον,
καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθον τὴν ἕδραν;

δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν οὕνεκα,
μάλιστα δ' εἰδὼς, τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.

Χορός.

ἡγεῖσθ' ἔξω. κεχόρευται γὰρ μετρίως τόγε τήμερον ἡμῖν.

---

et Lunæ sedem speculabamini? pelle, jace, feri multis de causis, maxime vero quum scias eorum in deos impietatem.

Chor. Præite foras: Chorus enim nobis satis est actus hodie.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Ο Ρ Ν Ι Θ Ε Σ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ.
ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.
ΤΡΟΧΙΛΟΣ θεράπων Ἔποπος.
ΕΠΟΨ.
ΧΟΡΟΣ ΟΡΝΙΘΩΝ.
ΦΟΙΝΙΚΟΠΤΕΡΟΣ.
ΚΗΡΥΚΕΣ.
ΙΕΡΕΥΣ.
ΠΟΙΗΤΗΣ.
ΧΡΗΣΜΟΛΟΓΟΣ.
ΜΕΤΩΝ γεωμέτρης.
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.
ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ.
ΑΓΓΕΛΟΙ.
ΙΡΙΣ.
ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΣ.
ΚΙΝΗΣΙΑΣ διθυραμβοποιός.
ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.
ΠΟΣΕΙΔΩΝ.
ΤΡΙΒΑΛΛΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΟΙΚΕΤΗΣ Πεισθεταίρου.

ARISTOPHANIS

AVES.

EUELPIDES, PISTHETÆRUS, TROCHILUS, EPOPS, CHORUS, PHŒNICOPTERUS, PRÆCO.

Euel. Rectane jubes, qua arbor illa conspicitur?

Pisth. Disrumparis! hæc enimvero retro eundum esse crocitat.

Euel. Quid, miser, sursum deorsum oberramus? peribimus frustra viam euntes redeuntesque.

Pisth. Mene vero miserum cornici obsequutum iter decucurrisse stadiorum plus quam mille!

Euel. Mene vero infelicem graculo obsequutum detrivisse ungues digitorum!

Pisth. Atqui nec ubi terrarum simus amplius equidem novi.

Euel. Hinccine tu patriam invenias alicubi?

Pisth. Nunquam hercle: ne Execestides quidem hinc inveniat.

Euel. Væ mihi!

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΟΡΝΙΘΕΣ.

ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΤΡΟΧΙΛΟΣ, ΕΠΟΨ, ΧΟΡΟΣ, ΦΟΙΝΙΚΟΠΤΕΡΟΣ, ΚΗΡΥΞ.

Ευ. ΟΡΘΗΝ κελεύεις, ᾗ τὸ δένδρον φαίνεται ;
Πε. διαῤῥαγείης· ἥδε δ' αὖ κρώζει πάλιν.
Ευ. τί, ὦ πόνηρ', ἄνω κάτω πλανύττομεν ;
ἀπολούμεθ', ἄλλως τὴν ὁδὸν προφορουμένω.
Πε. τὸ δ' ἐμὲ, κορώνῃ πειθόμενον τὸν ἄθλιον,
ὁδοῦ περιελθεῖν στάδια πλεῖν ἢ χίλια.
Ευ. τὸ δ' ἐμὲ, κολοιῷ πειθόμενον τὸν δύσμορον,
ἀποσποδῆσαι τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων.
Πε. ἀλλ' οὐδ' ὅπου γῆς ἐσμὲν οἶδ' ἔγωγ' ἔτι.
Ευ. ἐντευθενὶ τὴν πατρίδ' ἂν ἐξεύροις σύ που ;
Πε. οὐδ' ἂν, μὰ Δία γ', ἐντεῦθεν Ἐξηκεστίδης.
Ευ. οἴμοι.

Πε. σὺ μὲν, ὦ 'τὰν, τὴν ὁδὸν ταύτην ἴθι.
Ευ. ἦ δεινὰ νὼ δέδρακεν οὑκ τῶν ὀρνέων,
ὁ πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν,
ὃς τώδ' ἔφασκε νῷν φράσειν τὸν Τηρέα,
τὸν ἔποφ', ὃς ὄρνις ἐγένετ', ἐκ τῶν ὀρνέων·
κἀπέδοτο τὸν μὲν Θαῤῥελείδου τουτονὶ
κολοιὸν ὀβολοῦ· τὴν δὲ δὴ τριωβόλου.
τὼ δ' οὐκ ἄρ' ἐστὸν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δακνεῖν.
καὶ νῦν τί κέχηνας; ἔσθ' ὅποι κατὰ τῶν πετρῶν
ἡμᾶς ἔτ' ἄξεις; οὐ γὰρ ἔστ' ἐνταῦθά τις
ὁδός.
Πε. οὐδὲ μὰ Δί' ἐνταῦθά γ' ἀτραπὸς οὐδαμοῦ.
Ευ. οὐδ' ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι;
Πε. οὔ· ταυτὰ κρώζει, νὴ Δία, νῦν τε καὶ τότε.
Ευ. τί δὴ λέγει περὶ τῆς ὁδοῦ;
Πε. τί δ' ἄλλο γ', ἢ
βρύκουσ' ἀπέδεσθαι φησί μου τοὺς δακτύλους;
Ευ. οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐστὶν ἡμᾶς δεομένους
ἐς κόρακας ἐλθεῖν, καὶ παρεσκευασμένους,
ἔπειτα μὴ 'ξευρεῖν δύνασθαι τὴν ὁδόν;
ἡμεῖς γὰρ, ὦ 'νδρες οἱ παρόντες ἐν λόγῳ,
νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκᾳ.
ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστὸς, εἰσβιάζεται·
ἡμεῖς δὲ φυλῇ καὶ γένει τιμώμενοι,
ἀστοὶ μετ' ἀστῶν, οὐ σοβοῦντος οὐδενὸς,
ἀνεπτόμεσθ' ἐκ τῆς πατρίδος ἀμφοῖν ποδοῖν,
αὐτὴν μὲν οὐ μισοῦντ' ἐκείνην τὴν πόλιν,
τὸ μὴ οὐ μεγάλην εἶναι φύσει, κεὐδαίμονα,

PISTH. At tu, amice, istam viam ingreditor.

EUEL. Certe malo nos multavit ille ab aviario foro avium venditor Philocrates atra bile percitus; qui solas hasce inter omnes aves dixit nobis indices futuras esse Terei Epopis, qui ales factus est, vendiditque istum Tharrelidæ graculum obolo; hanc vero tribus: at enim utrisque nihil aliud inest quam morsicare. Et quid tu nunc hiante ore prospectas? Estne locus aliquis, quo per petras nos adhuc duces? non enim hic est ulla via.

PISTH. Nec pol hic uspiam est semita.

EUEL. An neque cornix quicquam de via dicit?

PISTH. Non: eadem hercle nunc crocitat atque antea.

EUEL. Quid ergo de via dicit?

PISTH. Quid enim aliud, quam se rodendo abesuram dicit meos digitos?

EUEL. Nonne vero miserum est, nos, qui cupimus ad corvos ire, et id jam molimur, non tamen invenire posse viam? Nos etenim, ô viri, qui huic sermoni interestis, haud consimili morbo laboramus, atque ille est Sacæ. Is enim, quum civis non sit, vi sese intrudit: nos autem tribu et genere insignes, cives cum civibus, nemine pellente, evolavimus e patria utrisque pedibus; non ipsam quidem illam odio habentes urbem, quasi non magna sit vere et fortunata, omnibusque communis

habentiam in ea litibus perdituris. Enimvero cicadæ unum mensem, aut duos, in arborum cantant ramis; at Athenienses semper judiciis affixi cantant omnem vitam. Propterea hanc viam ingredimur, canistrumque ferentes, et ollam, myrrhinasque, erramus, locum investigantes negoti molestiæque vacuum, ubi perpetuam sedem figamus. Iter autem utrisque nobis est ad Tereum Epopem, utpote a quo sciscitari avemus, sicubi talem viderit urbem iis in locis ad quæ pervolavit.

Pisth. Heus tu.

Euel. Quid est?

Pisth. Jamdudum mihi cornix, sursum ut tendamus, quiddam significat.

Euel. Hic itidem graculus sursum hians spectat, quasi aliquid mihi monstraret: neque omnino fieri potest, quin hic sint aves. Jam scibimus, ubi sonitum pultando fecerimus.

Pisth. Scin' vero quid facias? crure tuo pulta petram.

Euel. At tu capite, sis, duplex ut exoriatur sonus.

Pisth. Ergo itaque sumto lapide pulta.

Euel. Utique, siquidem videtur. Puer, heus puer.

Pisth. Quid tu mihi? Epopem evocaturus, *Puer* dicis. Nonne vice *pueri* decebat *Epopoi* inclamare?

Euel. Epopoi. Efficiesne ut pultem denuo? Epopoi.

καὶ πᾶσι κοινὴν ἐναποτῖσαι χρήματα.
οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες ἕνα μῆν' ἢ δύο
ἐπὶ τῶν κραδῶν ᾄδουσιν· Ἀθηναῖοι δ' ἀεὶ
ἐπὶ τῶν δικῶν ᾄδουσι πάντα τὸν βίον.
διὰ ταῦτα τόνδε τὸν βάδον βαδίζομεν·
κανοῦν δ' ἔχοντε, καὶ χύτραν, καὶ μυῤῥίνας,
πλανώμεθα, ζητοῦντε τόπον ἀπράγμονα,
ὅπου καθιδρυθέντε διαγενοίμεθ' ἄν.
ὁ δὲ στόλος νῷν ἐστὶ πρὸς τὸν Τηρέα,
τὸν ἔποπα, παρ' ἐκείνου πύθεσθαι δεομένων,
εἴ που τοιαύτην εἶδε πόλιν, ᾗ 'πέπτετο.
Πε. οὗτος.
Ευ. τί ἐστιν;
Πε. ἡ κορώνη μοι πάλαι
ἄνω τι φράζει.
Ευ. χῶ κολοιὸς οὑτοσὶ
ἄνω κέχηνεν, ὡσπερεὶ δεικνύς τι μοι·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔστιν ἐνταῦθ' ὄρνεα.
εἰσόμεθα δ' αὐτίκ', ἂν ποιήσωμεν ψόφον.
Πε. ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον; τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.
Ευ. σὺ δὲ τῇ κεφαλῇ γ', ἵν' ᾖ διπλάσιος ὁ ψόφος.
Πε. σὺ δ' οὖν λίθῳ κόψον λαβών.
Ευ. πάνυ γ', εἰ δοκεῖ.
παῖ, παῖ.
Πε. τί λέγεις, οὗτος; τὸν Ἔποπα ΠΑΙ καλεῖς;
οὐκ ἀντὶ τοῦ παιδός γ' ἐχρῆν ΕΠΟΠΟΙ καλεῖν;
Ευ. Ἐποποῖ. ποιήσεις ἔτι με κόπτειν αὖθις αὖ;
Ἐποποῖ.

Τρ. τίνες οὗτοι; τίς ὁ βοῶν τὸν δεσπότην;
Ευ. Ἄπολλον Ἀποτρόπαιε, τοῦ χασμήματος.
Τρ. οἴμοι τάλας, ὀρνιθοθήρα τουτωΐ.
Ευ. οὗτος, τί δεινόν; οὐδὲ κάλλιον λέγεις;
Τρ. ἀπολεῖσθον.
Ευ. ἀλλ' οὐκ ἐσμὲν ἀνθρώπω.
Τρ. τί δαί;
Ευ. Ὑποδεδιὼς ἔγωγε, Λιβυκὸν ὄρνεον.
Τρ. οὐδὲν λέγεις.
Ευ. καὶ μὴν ἔρου τὰ πρὸς ποδῶν.
Τρ. ὁδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ὄρνις; οὐκ ἐρεῖς;
Πε. Ἐπικεχοδὼς ἔγωγε Φασιανικός.
Ευ. ἀλλὰ σὺ, τί θηρίον ποτ' εἶ, πρὸς τῶν θεῶν;
Τρ. ὄρνις ἔγωγε δοῦλος.
Ευ. ἡττήθης τινὸς
ἀλεκτρυόνος;
Τρ. οὔκ· ἀλλ' ὅτε περ ὁ δεσπότης
ἔποψ ἐγένετο, τότε γενέσθαι μ' εὔξατο
ὄρνιν, ἵν' ἀκόλουθον διάκονόν τ' ἔχοι.
Ευ. δεῖται γὰρ ὄρνις καὶ διακόνου τινός;
Τρ. οὗτος γὰρ, ἅτ', οἶμαι, πρότερον ἄνθρωπός ποτ' ὢν,
τοτὲ μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς·
τρέχω 'π' ἀφύας ἐγὼ, λαβὼν τὸ τρυβλίον.
ἔτνους δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τε τορύνης καὶ χύτρας;
τρέχω 'πὶ τορύνην.
Ευ. τροχίλος ὄρνις οὑτοσί.
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὦ τροχίλε; τὸν δεσπότην
ἡμῖν κάλεσον.

Troch. Quinam hi? quis inclamat herum?

Euel. Apollo Averrunce, qui rictus!

Troch. Væ mihi misero! aucupes isti sunt.

Euel. O bone, quid conturbaris? nam cur meliora non loqueris?

Troch. Male peribitis.

Euel. Atqui homines non sumus.

Troch. Quid ergo?

Euel. Hypodedios ego sum, avis Lybica.

Troch. Nihil dicis.

Euel. At enim interroga pedes nostros.

Troch. Hicce vero quis est ales? quin dicis?

Pisth. Epicechodos equidem Phrasianicus.

Euel. At tu, quid tandem animalis es, obsecro?

Troch. Ales equidem servus.

Euel. Num ab aliquo superatus es gallo?

Troch. Minime. Sed quando herus meus in epopem est conversus, tunc fieri me quoque optavit alitem, ut a pedibus me haberet et ministrum.

Euel. An igitur avi etiam usus est ministro aliquo?

Troch. Hic quidem, opinor, utpote qui antehac homo fuerit olim, nunc quidem comedere cupit apuas Phalericas: ego, sumta trulla, ad apuas curro: nunc autem pultem desiderat; tudicula opus est et olla; tudiculam arcessitum curro.

Euel. Trochilus ales iste est. Scin' ergo quid facias, Trochile? herum nobis voca.

Troch. Atqui hercle modo obdormivit, postquam comedit e myrti baccas, et vermes aliquot.

Euel. Attamen illum excita.

Troch. Equidem liquide scio illum hoc ægre laturum: vestri tamen gratia illum expergefaciam.

Pisth. Male pereas: ita me occidisti metu.

Euel. O me infortunatum! etiam graculus mihi evolavit præ metu.

Pisth. O tu timidissimum animal, pavens amisisti graculum?

Euel. Dic mihi, quæso, nonne tu prolapsus amisisti coturnicem?

Pisth. Non equidem hercle.

Euel. Ubi igitur est?

Pisth. Avolavit.

Euel. Non ergo amisisti, ô bone? quam virili es animo!

Ep. Aperi silvam, ut exeam tandem.

Euel. O Hercules! hoc quid tandem est animalis? quænam hæc est pennarum, quæ triplicis cristæ ratio?

Ep. Quinam illi sunt, qui me quærunt?

Euel. Consentes Dii .... qui te male mulcasse videntur.

Ep. Num mihi illuditis, formam videntes alarum? Equidem eram, hospites, antehac homo.

Euel. Tibi non irridemus.

Ep. Cui ergo?

Euel. Rostrum tuum nobis ridiculum videtur.

Τρ. ἀλλ' ἀρτίως, νὴ τὸν Δία,
εὕδει καταφαγὼν μύρτα καὶ σέρφους τινάς.
Ευ. ὅμως ἐπέγειρον αὐτόν.
Τρ. οἶδα μὲν σαφῶς,
ὅτι ἀχθέσεται· σφῷν δ' αὐτὸν οὕνεκ' ἐπεγερῶ.
Πε. κακῶς σύ γ' ἀπόλοι'· ὥς μ' ἀπέκτεινας δέει.
Ευ. οἴμοι κακοδαίμων, χῳ κολοιός μ' οἴχεται
ὑπὸ τοῦ δέους.
Πε. ὦ δειλότατον σὺ θηρίον,
δείσας ἀφῆκας τὸν κολοιόν;
Ευ. εἴπ' ἐμοὶ,
σὺ δὲ τὴν κορώνην οὐκ ἀφῆκας καταπεσών;
Πε. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.
Ευ. ποῦ γάρ ἐστιν;
Πε. ἀπέπτετο.
Ευ. οὐκ ἆρ' ἀφῆκας, ὦ 'γάθ'; ὡς ἀνδρεῖος εἶ.
Επ. ἄνοιγε τὴν ὕλην, ἵν' ἐξέλθω ποτέ.
Ευ. ὦ Ἡράκλεις, τουτὶ τί ποτ' ἐστὶ θηρίον;
τίς ἡ πτέρωσις; τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;
Επ. τίνες εἰσί μ' οἱ ζητοῦντες;
Ευ. οἱ δώδεκα θεοὶ . . .
εἴξασιν ἐπιτρίψαι σε.
Επ. μῶν με σκώπτετον,
ὁρῶντε τὴν πτέρωσιν; ἦν γάρ, ὦ ξένοι,
ἄνθρωπος.
Ευ. οὐ σοῦ καταγελῶμεν.
Επ. ἀλλὰ τοῦ;
Ευ. τὸ ῥάμφος ἡμῖν σου γέλοιον φαίνεται.

Επ. τοιαῦτα μέντοι Σοφοκλέης λυμαίνεται
ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐμὲ τὸν Τηρέα.
Ευ. Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον ὄρνις, ἢ ταὼς;
Επ. ὄρνις ἔγωγε.
Ευ. κᾆτά σοι ποῦ τὰ πτερά;
Επ. ἐξεῤῥύηκε.
Ευ. πότερον ὑπὸ νόσου τινός;
Επ. οὐκ· ἀλλὰ τὸν χειμῶνα πάντα τὤρνεα
πτεροῤῥυεῖ τε, κᾆθις ἕτερα φύομεν.
ἀλλ' εἴπατόν μοι, σφὼ τίν' ἐστόν;
Ευ. νώ; βροτώ.
Επ. ποδαπὼ τὸ γένος;
Ευ. ὅθεν αἱ τριήρεις αἱ καλαί.
Επ. μῶν Ἡλιαστά;
Ευ. μὰ Δία, θατέρου τρόπου·
ἀπηλιαστά.
Επ. σπείρεται γὰρ τοῦτ' ἐκεῖ
τὸ σπέρμ';
Ευ. ὀλίγον ζητῶν ἂν ἐξ ἀγροῦ λάβοις.
Επ. πράγους δὲ τοῦ δὴ δεομένω δεῦρ' ἤλθετον;
Ευ. σοὶ ξυγγενέσθαι βουλομένω.
Επ. τίνος πέρι;
Ευ. ὅτι πρῶτα μὲν ἦσθ' ἄνθρωπος, ὥσπερ νώ, ποτε,
κἀργύριον ὠφείλησας, ὥσπερ νώ, ποτε,
κοὐκ ἀποδιδοὺς ἔχαιρες, ὥσπερ νώ, ποτε·
εἶτ' αὖθις ὀρνίθων μεταλλάξας φύσιν,
κατὰ γῆν ἐπέτου καὶ τὴν θάλατταν ἐν κύκλῳ,
καὶ πάνθ', ὅσα περ ἄνθρωπος, ὅσα τ' ὄρνις, φρονεῖς.

Ep. Talibus ergo Sophocles injuriis adficit in Tragœdiis me Tereum.

Euel. Tune itaque Tereus es? utrum ales an pavo?

Ep. Ales equidem.

Euel. At enim ubi tibi sunt pennæ?

Ep. Defluxerunt.

Euel. Anne morbo aliquo?

Ep. Minime. Sed hieme cunctis alitibus pennæ defluunt; iterumque aliæ enascuntur. Sed dicitote mihi, vos quinam istis?

Euel. Nos? mortales sumus.

Ep. Cujates gente?

Euel. Unde triremes illæ pulchræ sunt.

Ep. Num Heliastæ?

Euel. Minime. Sed alterius moris, Apeliastæ.

Ep. Seriturne ibi illud semen?

Euel. Toto in agro si quæras, pauxillum inde feres.

Ep. Cujus itaque rei indigentes huc venistis?

Euel. Te convenire cupientes.

Ep. Qua de re?

Euel. Quia primum quidem olim homo fuisti, uti nos: argentumque item debuisti olim, uti nos; idque si non redderes, gaudebas olim, uti nos: deinde vero in avium conversus naturam, et terram circumvolasti et mare; et omnia, quæcunque

homo, quæque avis, pernosti. Eo igitur supplices ad te huc venimus, si quam nobis urbem indicare habeas tenellam, cui molliter, ut in villosis stragulis, incubemus.

Ep. Itane majorem Athenis urbem quæris?

Euel. Non quidem majorem, sed nobis commodiorem.

Ep. Palam est aristocratiam te quærere.

Euel. Egone? minime. Quin Scelliæ filium abominor.

Ep. Qualem ergo lubentissime habitetis urbem?

Euel. Ubi summa sint ejusmodi negotia; meas veniens ad fores mane aliquis amicorum hæc mihi talia dicat: *Per Jovem Olympium rogo, ut una mecum sis et tu, tuique liberi, loti tempori: epulas enim nuptiales celebraturus sum: neque aliter omnino feceris: sin minus, ne ad me tunc invisas, quum res fuerint adversæ.*

Ep. Edepol næ tu miserabilium rerum cupiditate duceris. Quid vero tu?

Pisth. Haud dissimilia et ipsus amo.

Ep. Quænam?

Pisth. Ubi quis mihi obvius hæc exprobret, tanquam injuria adfectus, pueri formosi pater: *Egregie vero mihi filium, ô Stilbonide, quum obviam haberes redeuntem a gymnasio lotum, non osculo tetigisti, non adlocutus es, non illexisti, neque testiculos adtrectasti, quum mihi paternus sis amicus!*

Ep. Miser, quanta expetis mala! sed interim est, qualem dicitis, beata civitas propter Erythræum mare.

ταῦτ' οὖν ἱκέται νὼ πρὸς σὲ δεῦρ' ἀφίγμεθα,
εἴ τινα πόλιν φράσειας ἡμῖν εὔερον,
ὥσπερ σισύραν ἐγκατακλιθῆναι μαλθακήν.
Επ. ἔπειτα μείζω τῶν Κραναῶν ζητεῖς πόλιν;
Ευ. μείζω μὲν οὐδὲν, προσφορωτέραν δὲ νῷν.
Επ. ἀριστοκρατεῖσθαι δῆλος εἶ ζητῶν.
Ευ. ἐγώ;
ἥκιστα· καὶ τὸν Σκελλίου βδελύττομαι.
Επ. ποίαν τιν' οὖν ἥδιστ' ἂν οἰκοῖτ' ἂν πόλιν;
Ευ. ὅπου τὰ μέγιστα πράγματ' εἴη τοιαδί·
ἐπὶ τὴν θύραν μου πρῴ τις ἐλθὼν τῶν φίλων
λέγοι ταδί· Πρὸς τοῦ Διὸς τοὐλυμπίου,
ὅπως παρέσει μοι καὶ σὺ, καὶ τὰ παιδία
λουσάμενα πρῴ· μέλλω γὰρ ἑστιᾷν γάμους·
καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιήσεις. εἰ δὲ μὴ,
μή μοι τότ' ἔλθῃς, ὅταν ἐγὼ πράττω κακῶς.---
Επ. νὴ Δία, ταλαιπώρων γέ πραγμάτων ἐρᾷς.
τί δαὶ σύ;
Πε. τοιούτων ἐρῶ κἀγώ.
Επ. τίνων;
Πε. ὅπου ξυναντῶν μοι ταδί τις μέμψεται,
ὥσπερ ἀδικηθεὶς, παιδὸς ὡραίου πατήρ·
Καλῶς γ' ἐμοὶ τὸν υἱὸν, ὦ Στιλβωνίδη,
εὑρὼν ἀπιόντ' ἀπὸ γυμνασίου λελουμένον,
οὐκ ἔκυσας, οὐ προσεῖπας, οὐ προσηγάγου,
οὐκ ὠρχιπέδησας, ὢν ἐμοὶ πατρικὸς φίλος.---
Επ. ὦ δειλακρίων σὺ, τῶν κακῶν οἵων ἐρᾷς.
ἀτὰρ ἔστι γ', ὁποίαν λέγετον, εὐδαίμων πόλις

παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν.

Ευ. οἴμοι, μηδαμῶς
ἡμῖν παρὰ τὴν θάλατταν, ἵν' ἀνακύψεται
κλητῆρ' ἄγουσ' ἕωθεν ἡ Σαλαμινία.
Ἑλληνικὴν δὲ πόλιν ἔχεις ἡμῖν φράσαι;

Επ. τί οὐ τὸν Ἠλεῖον Λέπρεον οἰκίζετον
ἐλθόνθ';

Ευ. ὁτιὴ νὴ τοὺς θεοὺς, ὃς οὐκ ἰδὼν
βδελύττομαι τὸν Λέπρεον ἀπὸ Μελανθίου.

Επ. ἀλλ' εἰσὶν ἕτεροι τῆς Λοκρίδος Ὀπούντιοι,
ἵνα χρὴ κατοικεῖν.

Ευ. ἀλλ' ἔγωγ' Ὀπούντιος
οὐκ ἂν γενοίμην ἐπὶ ταλάντῳ χρυσίου.
οὗτος δὲ δὴ τίς ἔσθ' ὁ μετ' ὀρνίθων βίος;
σὺ γὰρ οἶσθ' ἀκριβῶς.

Επ. οὐκ ἄχαρις ἐς τὴν τριβήν·
οὗ πρῶτα μὲν δεῖ ζῆν ἄνευ βαλαντίου.

Ευ. πολλήν γ' ἀφεῖλες τοῦ βίου κιβδηλίαν.

Επ. νεμόμεσθα δ' ἐν κήποις τὰ λευκὰ σήσαμα,
καὶ μύρτα, μήκωνα, καὶ σισύμβρια.

Ευ. ὑμεῖς μὲν ἆρα ζῆτε νυμφίων βίον.

Πε. φεῦ, φεῦ·
ἦ μέγ' ἐνορῶ βούλευμ' ἐν ὀρνίθων γένει,
καὶ δύναμιν, ἣ γένοιτ' ἂν, εἰ πίθοισθ' ἐμοί.

Επ. τί σοι πιθώμεσθ';

Πε. ὅ τι πίθησθε; πρῶτα μὲν
μὴ περιπέτεσθε πανταχοῖ κεχηνότες·
ὡς τοῦτ' ἄτιμον τοὔργον ἐστίν. αὐτίκα

Euel. Hei mihi! nequaquam nobis maritimam urbem memores, ubi apparebit calatorem vehens summo mane Salaminia navis. Græcam vero urbem habesne nobis indicare?

Ep. Quidni ad Eleum Lepreum incolendum migratis?

Euel. Quia, ita me Dii ament, etsi non viderim, abominor tamen Lepreum, Melanthi causa.

Ep. Atqui alii utique sunt Locridis Opuntii, ubi commode potest habitari.

Euel. Equidem vero Opuntius ut fiam, auri talentum non meream. At hæc cum avibus qualis est vita? Istuc enim ut nosti accurate.

Ep. Non injucunda degere: quippe ubi primum oportet vivere sine marsupio.

Euel. Multam sane e vita abstulisti depravationem.

Ep. Depascimur autem in hortis alba sesama, myrtique baccas, et papaver, et sisymbria.

Euel. Vos igitur vivitis recens nuptorum vitam.

Pisth. Heu, heu! profecto magnum video consilium in avium gente, et potentiam, quæ exsistere possit, si mihi obtemperetis.

Ep. Quid tibi obtemperemus?

Pisth. Quid mihi obtemperetis? Primum quidem ne circumvoletis quoquoversus ore hiante, quia res est istæc indecora. Quod ut argumento tibi ostendam, en illic apud nos si quis de

inconstantibus illis, quos volitare dicimus, interroget, *Quænam est hæc avis?* Teleas hæc dicet: *Homo est instabilis, immo avis volitans, vaga, nullum unquam momentum in eodem permanens.*

Ep. Ita me Bacchus amet, recte ista carpis. Quid igitur faciamus?

Pisth. Condite unam urbem.

Ep. Qualem autem condamus aves urbem?

Pisth. Itane vero? ô sinisterrimum prolocute verbum! despice deorsum.

Ep. Enimvero despicio.

Pisth. Adspice nunc sursum.

Ep. Adspicio.

Pisth. Circumage collum.

Ep. Næ hercle operæ pretium fecero, si collum distorqueam.

Pisth. Vidistine quid?

Ep. Nubes equidem et cœlum.

Pisth. Nonne hic vero est avium polus?

Ep. Polus? quo pacto?

Pisth. Ac si quis diceret, *locus.* Quoniam autem illud circumrotatur, et transit per omnia, propterea vocatur *polus.* Illic autem si urbem condideritis, et septo semel circumdederitis, ex illo polo nominabitur urbs: quo facto hominibus imperabitis, uti locustis; ipsos autem deos perimetis fame Melia.

Ep. Quidum?

ἐκεῖ παρ' ἡμῖν τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ,
Τίς οὗτος ὄρνις; ὁ Τελέας ἐρεῖ ταδί·
"Ανθρωπος ἀστάθμητος, ὄρνις πετόμενος,
ἀτέκμαρτος, οὐδὲν οὐδέποτ' ἐν ταυτῷ μένων.--
Επ. νὴ τὸν Διόνυσον, εὖ γε μωμᾷ ταυταγί.
τί ἂν οὖν ποιοῖμεν;
Πε. οἰκίσατε μίαν πόλιν.
Επ. ποίαν δ' ἂν οἰκίσαιμεν ὄρνιθες πόλιν;
Πε. ἄληθες, ὦ σκαιότατον εἰρηκὼς ἔπος;
βλέψον κάτω.
Επ. καὶ δὴ βλέπω.
Πε. βλέπε νῦν ἄνω.
Επ. βλέπω.
Πε. περίαγε τὸν τράχηλον.
Επ. νὴ Δία,
ἀπολαύσομαί τι γ', εἰ διαστραφήσομαι.
Πε. εἶδές τι;
Επ. τὰς νεφέλας γε καὶ τὸν οὐρανόν.
Πε. οὐχ οὗτος οὖν δήπου 'στὶν ὀρνίθων πόλος;
Επ. πόλος; τίνα τρόπον;
Πε. ὥς τις εἰ λέγοι, τόπος.
ὅτι δὲ πολεῖται τοῦτο, καὶ διέρχεται
ἅπαντα, διὰ τοῦτό γε καλεῖται νῦν πόλος·
ἢν δ' οἰκίσητε τοῦτο, καὶ φράξηθ' ἅπαξ,
ἐκ τοῦ πόλου τούτου κεκλήσεται πόλις.
ὥστ' ἄρξετ' ἀνθρώπων μὲν, ὥσπερ παρνόπων,
τοὺς δ' αὖ θεοὺς ἀπολεῖτε λιμῷ Μηλίῳ.
Επ. πῶς;

Πε. ἐν μέσῳ δήπουθεν ἀήρ ἐστι γῆς.
εἶθ᾽, ὥσπερ ἡμεῖς, ἢν ἰέναι βουλώμεθα
Πυθῶδε, Βοιωτοὺς δίοδον αἰτούμεθα,
οὕτως, ὅταν θύσωσιν ἄνθρωποι θεοῖς,
ἢν μὴ φόρον φέρωσιν ὑμῖν οἱ θεοὶ,
διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ Χάους
τῶν μηρίων τὴν κνίσσαν οὐ διαφρήσετε.
Επ. ἰοὺ, ἰού·
μὰ γῆν, μὰ παγίδας, μὰ νεφέλας, μὰ δίκτυα,
μὴ 'γὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω·
ὥστ᾽ ἂν κατοικίζοιμι μετὰ σοῦ τὴν πόλιν,
εἰ ξυνδοκοίη τοῖσιν ἄλλοις ὀρνέοις.
Πε. τίς ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ᾽ αὐτοῖς διηγήσαιτο;
Επ. σύ.
ἐγὼ γὰρ αὐτοὺς, βαρβάρους ὄντας πρὸ τοῦ,
ἐδίδαξα τὴν φωνὴν, ξυνὼν πολὺν χρόνον.
Πε. πῶς δῆτ᾽ ἂν αὐτοὺς ξυγκαλέσειας;
Επ. ῥᾳδίως.
δευρὶ γὰρ ἐμβὰς αὐτίκα μάλ᾽ ἐς τὴν λόχμην,
ἔπειτ᾽ ἀνεγείρας τὴν ἐμὴν ἀηδόνα,
καλοῦμεν αὐτούς· οἱ δὲ νῷν τοῦ φθέγματος
ἐάν περ ἐπακούσωσι, θεύσονται δρόμῳ.
Πε. ὦ φίλτατ᾽ ὀρνίθων σὺ, μὴ νῦν ἕσταθι·
ἀλλ᾽, ἀντιβολῶ σ᾽, ἄγ᾽, ὡς τάχιστ᾽ ἐς τὴν λόχμην
ἔσβαινε, κἀνέγειρε τὴν ἀηδόνα.
Επ. ἄγε σύννομέ μοι, παῦσαι μὲν ὕπνου·
χύσον δὲ νόμους ἱερῶν ὕμνων,
οὓς διὰ θείου στόματος θρηνεῖς,

Pisth. In medio nimirum situs aër terram hinc disterminat: tum, sicuti nos, si ire velimus Delphos, Bœotos transitum rogamus, similiter quando sacrificabunt homines diis, nisi vectigal vobis pendant dii, per urbem alienam vestrumque Chaos femorum oblatorum nidorem non transmittetis.

Ep. Iou, iou! Terram obtestor, decipulas, nebulas et retia, haud ego commentum lepidius audivi unquam, adeo ut lubenter tecum condere cuperem hanc urbem, si idem visum fuerit ceteris avibus.

Pisth. Quis igitur eam rem ipsis exponat?

Ep. Tute. Ego enim eas, quum barbaræ essent antidhac, edocui humanam vocem, quum longo tempore una fuissem.

Pisth. Quo pacto, quæso, ipsas convocaveris?

Ep. Facile. Huc enim extemplo ingressus in fruticetum, et excitata deinde mea luscinia, advocabimus eas: illæ vero nostram vocem ubi exaudiverint curriculo adcurrent.

Pisth. Alitum ô tu carissime, ne igitur consistas; sed obsecro te, age, quam citissime in fruticetum ingredere, et excita lusciniam.

Ep. Age vitæ mihi consors, desine somni, sacrorumque modos effunde hymnorum, quos divino ore flebiliter cantas, meumque tuumque lacrimabilem Ityn complorans tenelli oris li-

quidis cantibus. Purus procedat per comantes taxos ad Jovis usque sedem sonus, ubi aureo decorus crine Phœbus tuum exaudiens melos, ad tuos elegos responsans, pulsat eburneam citharam, deorumque statuit choros: tum vero ex immortalium ore exit concordans simul divina beatorum acclamatio.

(*Tibia canit intus aliquis.*)

PISTH. Pro Jupiter! ô delectabilem aviculæ vocem! ut melle perfudit universum fruticetum!

EUEL. Heus tu.

PISTH. Quid est?

EUEL. Quid taces?

PISTH. Quid ita?

EUEL. Epops ad cantandum iterum se comparat.

EP. Epopoi, popopo, popoi, popoi. Io, io, ito, ito, ito, ito, ito huc aliqua sociarum mihi volucrium, quotquot fertiles agrorum tractus depascimini, infinita genera hordeivorarum, seminaque legentium gentes celeriter volantes, mollem emittentes vocem;

τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν
ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσιν
γένυος ξουθῆς· καθαρὰ χωρεῖ
διὰ φυλλοκόμου σμίλακος ἠχὼ
πρὸς Διὸς ἕδρας, ἵν' ὁ χρυσοκόμας
Φοῖβος ἀκούων, τοῖς σοῖς ἐλέγοις
ἀντιψάλλων ἐλεφαντόδετον
φόρμιγγα, θεῶν ἵστησι χορούς·
διὰ δ' ἀθανάτων στομάτων χωρεῖ
ξύμφωνος ὁμοῦ
θεία μακάρων ὀλολυγή.
(αὐλεῖ τις.)

Πε. ω Ζεῦ βασιλεῦ, τοῦ φθέγματος τοὐρνιθίου·
οἷον κατεμελίτωσε τὴν λόχμην ὅλην.
Ευ. οὗτος.
Πε. τί ἐστιν;
Ευ. οὐ σιωπήσει;
Πε. τί δαί;
Ευ. ὁὔποψ μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.
Επ. ἐποποὶ, ποποπὸ, ποποὶ, ποποί.
ἰὼ, ἰώ· ἴτω, ἴτω, ἴτω, ἴτω,
ἴτω τις ὧδε τῶν ἐμῶν ὁμοπτέρων·
ὅσα τ' εὐσπόρους ἀγρῶν γύας
νέμεσθε, φῦλα μυρία κριθοτράγων,
σπερμολόγων τε γένη ταχὺ πετόμενα,
μαλθακὴν ἱέντα γῆρυν·
ὅσσα τ' ἐν ἄλοκι θαμὰ βῶλον
ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε

λεπτὸν, ἡδόμενα φωνᾷ·
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιό·
ὅσα θ' ὑμῶν κατὰ κήπους ἐπὶ κισ-
σοῦ κλάδεσι νομὸν ἔχει· τά τε κατ' ὄρεα,
τά τε κοτινοτράγα, τά τε κομαροφάγα·
ἀνύσατε πετόμενα πρὸς ἐμὰν αὐδάν·
τριοτὸ, τριοτὸ, τριοτὸ, τοβρίξ.
ὅσα θ' ἑλείας παρ' αὐλῶνας
τὰς ὀξυστόμους ἐμπίδας
κάπτεθ'· ὅσσα τ' εὐδρόσους τε
γῆς τόπους ἔχετε, καὶ λειμῶ-
να τὸν ἐρόεντα Μαραθῶνος·
ὄρνις τε πτεροποίκιλος
ἀτταγᾶς, ἀτταγᾶς.
ὧν τ' ἐπὶ πόντιον οἶδμα θαλάσσης
φῦλα μετ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται·
δεῦρ' ἴτε, πευσόμενοι τὰ νεώτερα.
πάντα γὰρ ἐνθάδε φῦλ' ἀθροίζομεν
οἰωνῶν τῶν ταναοδείρων.
ἥκει γάρ τις δριμὺς πρέσβυς
καινὸς γνώμην,
καινῶν τ' ἔργων ἐγχειρητής.
ἀλλ' ἴτ' ἐς λόγους ἅπαντα.
δεῦρο, δεῦρο, δεῦρο, δεῦρο.

Χο. τοροτοροτοροτοροτοροτίγξ.
κικκαβαῦ, κικκαβαῦ.
τοροτοροτοροτολιλιλίγξ.

Πε. ὁρᾷς τιν' ὄρνιν;

quæque in sulcatis agris super glebis cacabatis tam exili sono, gaudentes voce. Tio tio tio tio tio tio tio tio. Et quæcunque vestrûm per hortos in hederæ ramis vagamini, quæque per montes, et quæ silvestrem depascimini olivam arbutumque; cito advolate ad meam vocem: trioto trioto trioto tobrix. Quæque paludosis in vallibus aculeatos culices devoratis; et quæ roscida terræ loca incolitis, pratumque amœnum Marathonis; atque avis picta alas attagen, attagen: quarumque super marinos ponti fluctus gens cum alcedinibus volat: huc adeste res novas audituræ. Omnia enim huc genera congregamus longicollium alitum. Quippe venit argutus quidam senex, novi inventor consili, novarumque rerum auctor. Igitur ite ad conferendos sermones cunctæ huc, huc, huc, huc.

Chor. Torotorotorotorotorotinx, ciccabau, ciccabau, torotorotorototililinx.

Pisth. Viden' aliquam avem?

Euel. Nullam equidem, ita me juvet Apollo; et tamen inhians in cœlum suspicio.

Pisth. Frustra ergo, ut videtur, in fruticetum ingressus Epops sese, tanquam si ovis incubet, abscondit, charadrium imitatus.

Phœn. Torotinx, torotinx.

Pisth. At, ô bone, hæcce jam aliqua venit avis.

Euel. Avis quidem hercle. At quænam illa est? anne vero pavo?

Pisth. Hic ipse nobis indicabit. Quænam est ista avis?

Ep. Hæc non est una illarum familiarium, quas vos videtis continuo; sed palustris.

Pisth. Papæ! pulchra sane et punicea.

Ep. Quippini? Siquidem et nomen ipsi sit Phœnicoptero.

Euel. Heus tu.

Pisth. Quid clamitas?

Euel. Alia hæc iterum avis.

Pisth. Edepol næ alia, peregrina, ut videtur, alienamque hic sedem habens. Quænam hæc est absurda oracula canens avis monticola?

Ep. Nomen huic Medus est.

Pisth. Medus? ô rex Hercules! Quo demum pacto sine camelo, Medus quum sit, advolavit?

Euel. Hæc autem alia cristata avis quænam est?

Pisth. Quid tandem istuc portenti est? non itaque tu solus es Epops, sed et hic alter.

Ep. Hic quidem Philoclis est filius ex Epope prognati: ego vero avus ipsi sum paternus; ac si dicas: *Hipponicus Calliæ filius, et ex Hipponico Callias.*

Pisth. Callias igitur est hic ales. Ut ipsi plumæ defluunt!

Euel. Scilicet, ut qui generosus sit, a sycophantis deplumatur, et femellæ insuper evellunt ipsi pennas.

Ευ. μὰ τὸν Ἀπόλλω ᾽γὼ μὲν οὔ.
καί τοι κέχηνά γ᾽ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων.
Πε. ἄλλως ἄρ᾽ οὔποψ, ὡς ἔοικ᾽, εἰς τὴν λόχμην
ἐμβὰς, ἐπῶζε, χαραδριὸν μιμούμενος.
Φο. τοροτὶγξ, τοροτίγξ.
Πε. ὦ ᾽γάθ᾽, ἀλλά γ᾽ οὑτοσὶ καὶ δή τις ὄρνις ἔρχεται.
Ευ. νὴ Δί᾽, ὄρνις δῆτα. τίς ποτ᾽ ἐστίν; οὐ δήπου ταὧς;
Πε. οὗτος αὐτὸς νῷν φράσει· τίς ἐστιν ὄρνις οὑτοσί;
Επ. οὗτος οὐ τῶν ἠθάδων τῶνδ᾽, ὧν ὁρᾶθ᾽ ὑμεῖς ἀεί·
ἀλλὰ λιμναῖος.
Πε. βαβαὶ, καλός γε καὶ φοινικιοῦς.
Επ. εἰκότως· καὶ γὰρ ὄνομ᾽ αὐτῷ γ᾽ ἐστὶ Φοινικόπτερος.
Ευ. οὗτος, ὦ σέ τοι.
Πε. τί βωστρεῖς;
Ευ. ἕτερος ὄρνις οὑτοσί.
Πε. νὴ Δί᾽, ἕτερος δῆτα, χ᾽ οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων.
τίς ποτ᾽ ἔσθ᾽ ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀριβάτης;
Επ. ὄνομα τούτῳ Μῆδός ἐστι.
Πε. Μῆδος; ὦ ᾽ναξ Ἡράκλεις.
εἶτα πῶς ἄνευ καμήλου Μῆδος ὢν ἐπέπτετο;
Ευ. ἕτερος αὖ λόφον κατειληφώς τις ὄρνις οὑτοσί.
Πε. τί τὸ τέρας τουτί ποτ᾽ ἐςίν; οὐ σὺ μόνος ἄρ᾽ ἦσθ᾽ ἔποψ;
ἀλλὰ χ᾽ οὗτος ἕτερος;
Επ. ἀλλ᾽ ἔστιν μὲν οὗτος Φιλοκλέους,
ἐξ Ἔποπος· ἐγὼ δὲ τούτου πάππος· ὥσπερ εἰ λέγοις,
Ἱππόνικος Καλλίου, κἀξ Ἱππονίκου Καλλίας.
Πε. Καλλίας ἄρ᾽ οὗτος οὔρνις ἐστίν· ὡς πτερορῤῥυεῖ.
Ευ. ἅτε γὰρ ὢν γενναῖος, ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν τίλλεται,

αἵ τε θήλειαι προσεκτίλλουσιν αὐτοῦ τὰ πτερά.
Πε. ὦ Πόσειδον, ὡς ἕτερος αὖ βαπτὸς ὄρνις οὑτοσί.
τίς ὀνομάζεταί ποθ' οὗτος;
Επ. οὑτοσὶ κατωφαγᾶς.
Πε. ἔστι γὰρ κατωφαγᾶς τις ἄλλος, ἢ Κλεώνυμος;
πῶς ἂν οὖν Κλεώνυμός γ' ὢν, οὐκ ἀπέβαλε τὸν λόφον;
ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ' ἡ λόφωσις ἡ τῶν ὀρνέων;
ἦ 'πὶ τὸν δίαυλον ἦλθον;
Ευ. ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν
ἐπὶ λόφων οἰκοῦσιν, ὦ 'γάθ', ἀσφαλείας οὕνεκα.
Πε. ὦ Πόσειδον, οὐχ ὁρᾷς ὅσον ξυνείλεκται κακὸν
ὀρνέων;
Ευ. ὦ 'ναξ Ἄπολλον, τοῦ νέφους. ἰοὺ, ἰού·
οὐδ' ἰδεῖν ἔτ' ἔσθ' ὑπ' αὐτῶν πετομένων τὴν εἴσοδον.
Πε. οὑτοσὶ πέρδιξ· ἐκεινοσί γε, νὴ Δί', ἀτταγᾶς·
οὑτοσὶ δὲ πηνέλοψ· ἐκεινοσὶ δέ γ' ἀλκυών.
Ευ. τίς γάρ ἔσθ' οὔπισθεν αὐτῆς;
Πε. ὅς τις ἐστί; κειρύλος.
Ευ. κειρύλος γάρ ἐστιν ὄρνις;
Πε. οὐ γάρ ἐστι Σποργίλος;
χ' αὑτηΐ γε γλαύξ.
Ευ. τί φής; τίς γλαῦκ' Ἀθήναζ' ἤγαγε;
Πε. κίττα, τρυγὼν, κορυδὸς, ἐλεᾶς, ὑποθυμὶς, περιστερὰ,
νέρτος, ἱέραξ, φάττα, κόκκυξ, ἐρυθρόπες, κεβλήπυρις,
πορφυρὶς, κέρχνη, κολυμβὶς, ἀμπελὶς, φήνη, δρύοψ.
Ευ. ἰοὺ, ἰοὺ, τῶν ὀρνέων·
ἰοὺ, ἰοὺ, τῶν κοψίχων.
τίνα τόπον ἄρα νέμεται;

Pisth. O Neptune! eccum alium denuo versicolorem illum alitem. Quo vero nomine censetur iste?

Ep. Hic est Catophagas.

Pisth. Num vero Catophagas alius est atque Cleonymus? qui autem potis est, ut, Cleonymus quum sit, non abjecerit cristam? At vero quid sibi volunt isti avium apices? an diaulum cursuri venerunt?

Euel. Scilicet, ut Cares, ô bone, in collium apicibus incolunt, securitatis ergo.

Pisth. O Neptune! nonne vides quantum sit congregatum malum avium?

Euel. Apollo rex, quæ nubes! Iou, iou! præ volantum multitudine ne introitum quidem licet amplius conspicari.

Pisth. Hic perdix est; iste vero, ita me Jupiter amet, attagen; hic autem penelops, et iste alcedo.

Euel. Ecquis vero ille est pone alcedonem?

Pisth. Quis ille sit? cerylus.

Euel. Num igitur cerylus est ales?

Pisth. Quippini? an non et Sporgilus? hæc vero noctua est.

Euel. Quid ais? quis noctuam Athenas deportavit?

Pisth. Pica, turtur, alauda, eleas, hypothymis, columba, nertus, accipiter, palumbus, cuculus, erythropus, ceblepyris, porphyris, strix, urinatrix, ampelis, ossifraga, picus.

Euel. Iou, iou, quantum avium! Iou, iou, quantum merularum! ut pipiunt et cursitant perstrepentes! numquid nobis

minitantur? væ mihi! utique ora pandunt, atque in me respiciunt et te.

PISTH. Id quidem et mihi videtur.

CHOR. Popopopopopopopopoi. Ubinam est qui me vocavit? quo tandem in loco degit?

EP. Hic jampridem adsum, neque amicos desero.

CHOR. Tititititimprou. Quem itaque tandem amicum sermonem mihi adferens?

EP. Popularem, tutum, justum, jucundum, conducibilem. Duo enim viri subtilis ingeni huc advenerunt ad me.

CHOR. Ubi? qua ratione? quid inquis?

EP. Ab hominibus aio advenisse huc duos senes: secum autem habentes veniunt stipitem rei prodigialis.

CHOR. O tu, qui maximum commisisti flagitium, ex quo equidem natus sum et eductus, quid dicis?

EP. Quod tibi memoro, ne id tibi adhuc terrorem incutiat.

CHOR. Quid mihi fecisti?

EP. Viros admisi amantes hujus consorti.

CHOR. Tune istuc fecisti facinus?

EP. Idque etiam fecisse gaudeo.

CHOR. Et jam nunc ubinam sunt?

EP. Apud nos, si quidem apud vos ego sim.

CHOR. Hei, hei! proditi sumus, et infanda perpessi. Qui enim amicus erat, et in iisdem pariter nobiscum pascebatur

οἷα πιππίζουσι, καὶ τρέχουσι διακεκραγότες.
ἆρ' ἀπειλοῦσίν γε νῷν; οἴμοι, κεχήνασίν γέ τοι
καὶ βλέπουσιν εἰς σὲ κἀμέ.
Πε. τοῦτο μὲν κἀμοὶ δοκεῖ.
Χο. ποποποποποποποποποί.
ποῦ μ' ἄρ' ὃς ἐκάλεσε;
τίνα τόπον ἄρα νέμεται;
Επ. οὑτοσὶ πάλαι πάρειμι, κοὐκ ἀποστατῶ φίλων.
Χο. τιτιτιτιτιμπρού·
τίνα λόγον ἄρα ποτὲ
πρὸς ἐμὲ φίλον ἔχων;
Επ. κοινὸν, ἀσφαλῆ, δίκαιον, ἡδὺν, ὠφελήσιμον.
ἄνδρε γὰρ λεπτὼ λογιστὰ δεῦρ' ἀφῖχθον ὡς ἐμέ.
Χο. ποῦ; πᾶ; πῶς φής;
Επ. φήμ' ἀπ' ἀνθρώπων ἀφῖχθαι δεῦρο πρεσβύτα δύο·
ἥκετον δ' ἔχοντε πρέμνον πράγματος πελωρίου.
Χο. ὦ μέγιστον ἐξαμαρτὼν, ἐξότου 'τράφην ἐγὼ,
πῶς λέγεις;
Επ. μήπω φοβηθῇς τὸν λόγον.
Χο. τί μ' εἰργάσω;
Επ. ἄνδρ' ἐδεξάμην ἐραστὰ τῆσδε τῆς ξυνουσίας.
Χο. καὶ δέδρακας τοῦτο τοὖργον;
Επ. καὶ δεδρακώς γ' ἥδομαι.
Χο. κἄστὸν ἤδη ποῦ;
Επ. παρ' ὑμῖν, εἰ παρ' ὑμῖν εἴμ' ἐγώ.
Χο. ἔα, ἔα·
προδεδόμεθ', ἀνόσιά τ' ἐπάθομεν.
ὃς γὰρ φίλος ἦν, ὁμότροφά θ' ἡμῖν

ἐνέμετο πεδία παρ' ἡμῖν,
παρέβη μὲν θεσμοὺς ἀρχαίους,
παρέβη δ' ὅρκους ὀρνίθων·
ἐς δὲ δόλον ἐκάλεσεν, παρέβαλέν τ' ἐμὲ παρὰ
γένος ἀνόσιον, ὅπερ, ἐξότου γ' ἐγένετ', ἐπ' ἐμοὶ
πολέμιον γ' ἐτράφη.
ἔστι πρὸς μὲν οὖν τὸν ὄρνιν ἡμὶν ὕστερος λόγος·
τὼ δὲ πρεσβύτα δοκεῖ μοι τώδε δοῦναι τὴν δίκην,
διαφορηθῆναί θ' ὑφ' ἡμῶν.

Πε. ὡς ἀπωλόμεσθ' ἄρα.

Ευ. αἴτιος μέντοι σὺ νῷν εἶ τῶν κακῶν τούτων μόνος.
ἐπὶ τί γάρ μ' ἐκεῖθεν ἦγες;

Πε. ἵν' ἀκολουθοίης ἐμοί.

Ευ. ἵνα μὲν οὖν κλάοιμι μεγάλα.

Πε. τοῦτο μὲν ληρεῖς ἔχων
κάρτα.

Ευ. πῶς;

Πε. κλαυσεῖ γὰρ, ἢν ἅπαξ γε τὠ 'φθαμλω 'κκοπῇς.

Χο. ἰὼ, ἰώ.
ἔπαγ', ἔπιθ', ἐπίφερε πολέμιον
ὁρμὰν φονίαν, πτέρυγά τε πάντα
ἐπίβαλε, περί τε κύκλωσαι·
ὡς δεῖ τώδ' οἰμώζειν ἄμφω
καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.
οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν, οὔτε νέφος αἰθέριον,
οὔτε πολιὸν πέλαγός ἐστιν, ὅ τι δέξεται
τώδ' ἀποφυγόντε με.
ἀλλὰ μὴ μέλλωμεν ἤδη τώδε τίλλειν καὶ δάκνειν.

campis apud nos, transgressus est instituta vetera, violavitque sacramenta avium, et in dolum me devocavit, insidiisque exposuit generis impii, quod, ex quo fuit natum, ad gerendas mecum inimicitias increvit. De hoc autem postmodum alite videbimus: hos vero senes æquum mihi videtur nunc dare pœnas, et dilacerari a nobis.

PISTH. Ut igitur periimus!

EUEL. Causa tu quidem nobis es istorum malorum sola. Quam enim ob rem me inde abduxti?

PISTH. Ut me sequereris.

EUEL. Ut equidem potius maximopere plorem.

PISTH. Ea sane in re deliras valde.

EUEL. Quidum?

PISTH. Plorabis scilicet, si semel oculi tibi fuerint excisi.

CHOR. Io, io, irrue, fac hostilem impetum et letalem, alasque simul ingere, et circumcinge viros hos: nam utrosque plorare oportet, rostroque præbere meo escam. Nullus etenim mons umbrosus, neque nubes ætheria, neque canum est mare, quod excipiat istos me effugientes. Sed ne nunc cunctemur illos vellicare et mordere. Ubinam est ordinum ductor? inducat dextrum cornu.

Euel. Hoc ipsum illud est. Quo fugiam infelix?

Pisth. At tu, non permanebis?

Euel. Utin' ab istis differar?

Pisth. At enim quomodo istos te cogitas effugere posse?

Euel. Nescio quo pacto.

Pisth. At ego profecto tibi dicam, nobis pugnandum esse manentibus, et has capiendas esse ollas.

Euel. Quid autem olla nobis proderit?

Pisth. Tum quidem noctua nos non invadet.

Euel. Quid autem istis aduncos ungues habentibus faciam?

Pisth. Vericulum ocius arripe, atque ita erectum tibi prætende.

Euel. Oculis vero quidnam?

Pisth. Illis acetabulum inde sumtum adpone, aut catinum.

Euel. O sapientissime, bene sane illud adinvenisti et imperatorie: tu vero jam Niciam exsuperas machinationibus callidis.

Chor. Eleleleu, procede, demitte rostrum; cunctari non decet. Trahe, velle, feri, percute, primamque ollam confringe.

Ep. Dicite mihi, quam tandem ob causam, omnium pessimæ beluarum, perdetis, nullam passi injuriam, hos viros, et distrahetis, qui meæ conjugis cognati sunt et tribules.

Chor. Quid enim his magis parcemus, quam lupis? aut quos alios puniemur, qui nobis adhuc inimiciores sint?

Ep. At si natura quidem sunt inimici, animo tamen amici sunt, atque huc etiam veniunt, ut utile quid vos edoceant.

Chor. Quo tandem hi modo utile quid nos edocere queant, aut ostendere, qui avis jam meis exstiterint hostes?

ποῦ 'σθ' ὁ ταξίαρχος; ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.
Ευ. τοῦτ' ἐκεῖνο· ποῖ φύγω δύστηνος;
Πε. οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ευ. ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ;
Πε. πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς
ἐκφυγεῖν;
Ευ. οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν.
Πε. ἀλλ' ἐγώ τοι σοὶ λέγω,
ὅτι μένοντε δεῖ μάχεσθαι, λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.
Ευ. τί δὲ χύτρα νώ γ' ὠφελήσει;
Πε. Γλαὺξ μὲν οὐ πρόσεισι νῷν.
Ευ. τοῖς δὲ γαμψώνυξι τοῖσδε;
Πε. τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας,
εἶτα κατάπηξον πρὸς αὑτόν.
Ευ. τοῖσι δ' ὀφθαλμοῖσι τί;
Πε. ὀξύβαφον ἐντευθενὶ πρόσθου λαβὼν, ἢ τρυβλίον.
Ευ. ὦ σοφώτατ', εὗ γ' ἀνεῦρες αὐτὸ, καὶ στρατηγικῶς·
ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς.
Χο. ἐλελελεῦ· χώρει, κάθες τὸ ῥύγχος· οὐ μέλλειν ἐχρῆν.
ἕλκε, τίλλε, παῖε, δαῖρε, κόπτε πρώτην τὴν χύτραν.
Επ. εἰπέ μοι, τί μέλλετ', ὦ πάντων κάκιστα θηρίων,
ἀπολέσαι, παθόντες οὐδὲν, ἄνδρε, καὶ διασπάσαι,
τῆς ἐμῆς γυναικὸς ὄντε ξυγγενέε καὶ φυλέτα;
Χο. φεισόμεσθα γάρ τι τῶνδε μᾶλλον ἡμεῖς, ἢ λύκων;
ἢ τίνας τισαίμεθ' ἄλλους τῶνδ' ἂν ἐχθίους ἔτι;
Επ. εἰ δὲ τὴν φύσιν μὲν ἐχθροὶ, τὸν δὲ νοῦν εἰσὶν φίλοι,
καὶ διδάξοντές τι δεῦρ' ἥκουσιν ὑμᾶς χρήσιμον.
Χο. πῶς δ' ἂν οἵδ' ἡμᾶς τι χρήσιμον διδάξειάν ποτε,

ἢ Φράσειαν, ὄντες ἐχθροὶ τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς;
Επ. ἀλλ' ἀπ' ἐχθρῶν δῆτα πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί.
ἡ γὰρ εὐλάβεια σώζει πάντα. παρὰ μὲν οὖν φίλου
οὐ μάθοις ἂν τοῦθ'· ὁ δ' ἐχθρὸς αὐτὸς ἐξηνάγκασεν.
αὐτίχ' αἱ πόλεις παρ' ἀνδρῶν ἔμαθον ἐχθρῶν, κοὐ φίλων,
ἐκπονεῖν θ' ὑψηλὰ τείχη, ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.
τὸ δὲ μάθημα τοῦτο σώζει παῖδας, οἶκον, χρήματα.
Χο. ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι πρῶτον, ὡς ἡμῖν δοκεῖ,
χρήσιμον· μάθοι γὰρ ἄν τις κἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σοφόν.
Πε. οἵδε τῆς ὀργῆς χαλᾶν εἴξασιν. ἄναγ' ἐπὶ σκέλος.
Επ. καὶ δίκαιόν γ' ἐστὶ, κἀμοὶ δεῖ νέμειν ὑμᾶς χάριν.
Χο. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἄλλο σοί πω πρᾶγμ' ἠναντιώμεθα.
Πε. μᾶλλον εἰρήνην ἄγουσιν ἡμίν· ὥστε τὴν χύτραν
τώ τε τρυβλίω καθίει·
καὶ τὸ δόρυ χρὴ, τὸν ὀβελίσκον,
περιπατεῖν ἔχοντας ἡμᾶς
τῶν ὅπλων ἐντὸς, παρ' αὐτὴν
τὴν χύτραν, ἄκραν ὁρῶντας
ἐγγύς· ὡς οὐ φευκτέον νῷν.
Ευ. ἐτεόν· ἢν δ' ἄρ' ἀποθάνωμεν,
κατορυγησόμεσθα ποῦ γῆς;
Πε. ὁ Κεραμεικὸς δέξεται νώ.
δημόσια γὰρ ἵνα ταφῶμεν,
φήσομεν πρὸς τοὺς στρατηγοὺς,
μαχομένω τοῖς πολεμίοισιν
ἀποθανεῖν ἐν Ὀρνεαῖς.
Χο. ἄπαγ' ἐς τάξιν πάλιν ἐς ταυτὸν,
καὶ τὸν θυμὸν κατάθου κύψας

Ep. Sed ab inimicis sane multa discunt sapientes. Cautio enim omnia conservat: ab amico autem illam non discas: at hostis cautos esse nos coëgit. Primum enim civitates ab hominibus didicerunt hostibus, non amicis, exstruere alta mœnia, et naves habere longas: istuc autem repertum servat liberos, familiam, rem.

Chor. Atqui, uti nobis videtur, sermones primum audire utile est: discat enim quis et ab inimicis sapiens quiddam.

Pisth. Hi vero iram remittere videntur: retro parumper cede.

Ep. Illud vero justum est; mihique hanc vos gratiam facere decet.

Chor. Et sane in nulla alia unquam tibi re contrarii fuimus.

Pisth. Magis pacem agunt nobiscum: quapropter ollam et catinos humi depone: et hastam oportet, hoc inquam veru, nos deambulare tenentes intra castra, ad ipsam ollam, extremam eam respicientes e propinquo. Nequaquam enim nobis fugiendum est.

Euel. Vera loqueris: si tamen occubuerimus, ubi terrarum sepeliemur?

Pisth. Ceramicus nos excipiet. Ut enim publice condamur, Prætoribus dicemus, nos cum hostibus depugnantes cecidisse ad Orneas.

Chor. Recipe te iterum in ordines, eodem unde abieras, animumque depone pronus juxta iram, tanquam gravis armatu-

ræ miles: istosque percontemur, quinam sint, et unde venerint, et quid consili gerant. Hem! Epops, te voco.

Ep. Cujus autem rei cupidus audiendæ me vocas?

Chor. Quinam hi sunt et unde?

Ep. Hospites e sapiente Græcia.

Chor. Quænam eos tandem fors induxit, ad aves uti venirent?

Ep. Cupido vitæ vestræ atque consuetudinis, tuique, tecumque habitandi, et usque una degendi.

Chor. Quid ais? quidnam enimvero dicunt?

Ep. Incredibilia et hactenus inaudita.

Chor. Videtne commodi aliquid, quod sibi ex hac habitatione contingat, quoque confidat, si nobiscum sit, se hostem superare, aut amicis prodesse posse?

Ep. Magnam aliquam prædicat felicitatem, inenarrabilem et incredibilem; hæc omnia scilicet esse tua, quæque hîc atque illic sunt, quæque horsum spectant, argumentis adstruit.

Chor. Satin' sanus est?

Ep. Difficile dictu, quam sit prudens.

Chor. Sapitne ei pectus?

παρὰ τὴν ὀργὴν, ὥσπερ ὁπλίτης·
κἀναπυθώμεθα τούσδε, τίνες ποτὲ,
καὶ πόθεν ἔμολον,
καὶ τίν᾽ ἔχοντές γ᾽ ἐπίνοιαν.
ἰὼ Ἔποψ, σέ τοι καλῶ.

Επ. καλεῖς δὲ τοῦ κλύειν θέλων;

Χο. τίνες ποθ᾽ οἵδε, καὶ πόθεν;

Επ. ξείνω σοφῆς ἀφ᾽ Ἑλλάδος.

Χο. τύχη δὲ ποία κομίζει
ποτ᾽ αὐτὼ πρὸς ὄρνις ἐλθεῖν.

Επ. ἔρως βίου, διαίτης τε,
καὶ σοῦ, ξυνοικεῖν τέ σοι,
καὶ ξυνεῖναι τὸ πᾶν.

Χο. τί φής;
λέγουσι δὲ δὴ τίνας λόγους;

Επ. ἄπιστα καὶ πέρα κλύειν.

Χο. ὁρᾷ τι κέρδος ἐνθάδ᾽ ἄξιον μονῆς,
ὅτῳ πέποιθέ, μοι ξυνὼν,
κρατεῖν ἂν ἢ τὸν ἐχθρὸν, ἢ
φίλοισιν ὠφελεῖν ἔχειν;

Επ. λέγει μέγαν τιν᾽ ὄλβον, οὔ-
τε λεκτὸν, οὔτε πιστόν· ὡς
σὰ ταῦτα γὰρ δὴ πάντα, καὶ
τὸ τῇδε, καὶ τὸ κεῖσε, καὶ
τὸ δεῦρο προσβιβᾷ λέγων.

Χο. πότερα μαινόμενος;

Επ. ἄφατον ὡς φρόνιμος.

Χο. ἔνι σοφόν τι φρενί;

Επ. πυκνότατον κίναδος,
σόφισμα κύρμα, τρίμμα, παιπάλημ' ὅλον.
Χο. λέγειν κέλευέ μοι, λέγειν.
κλύων γὰρ, ὧν σύ μοι λέγεις
λόγων, ἀνεπτέρωμαι.
Επ. ἄγε δὴ σὺ καὶ σὺ τὴν πανοπλίαν αὖ πάλιν
ταύτην λαβόντε, κρεμάσατον τύχῃ 'γαθῇ
εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω, πλησίον τοῦ 'πιστάτου.
σὺ δὲ τούσδ' ἐφ' οἷσπερ τοῖς λόγοις ξυνέλεξ' ἐγὼ,
φράσον, δίδαξον.
Πε. μὰ τὸν 'Απόλλω 'γὼ μὲν οὐκ,
ἢν μὴ διάθωνταί γ' οἵδε διαθήκην ἐμοὶ,
ἥνπερ ὁ πίθηκος τῇ γυναικὶ διέθετο,
ὁ μαχαιροποιὸς, μήτε δάκνειν τούτους ἐμὲ,
μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν, μητ' ὀρύττειν---
Χο. οὔ τι που
τὸν . . . ; οὐδαμῶς.
Πε. οὔκ· ἀλλὰ τὼ 'φθαλμὼ λέγω.
Χο. διατίθεμαι 'γωγε.
Πε. κατόμοσόν νυν ταῦτά μοι.
Χο. ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις, πᾶσι νικᾶν τοῖς κριταῖς,
καὶ τοῖς θεαταῖς πᾶσιν.
Πε. ἔσται ταυταγί.
Χο. εἰ δὲ παραβαίην, ἑνὶ κριτῇ νικᾶν μόνον.
Κη. ἀκούετε λεῴ· τοὺς ὁπλίτας νυνμενὶ
ἀνελομένους θὤπλ' ἀπιέναι πάλιν οἴκαδε,
σκοπεῖν δ' ὅ τι ἂν προγράφωμεν ἐν τοῖς πινακίοις.
Χο. δολερὸν μὲν ἀεὶ κατὰ πάντα δὴ τρόπον

Ep. Est callidissima vulpes, ipsa astutia, promti consili, subactus, versutus totus.

Chor. Dicere ipsum, dicere ad me jube. Auditis enim, quos mihi narras, sermonibus, in spem erigor.

Ep. Agite vero vos ambo, omnem illam armaturam sumite rursus, et, quod felix faustumque sit, suspendite in camino intus prope epistatem: tu vero ea, puorum causa hosce convocavi, edissere atque expone.

Pisth. Haud equidem hercle, nisi illi mecum tale paciscantur pactum, quale simius ille ensium faber cum sua pepigit uxore, ut neque illi me commordeant, neque testiculis trahant, neque fodicent---

Ep. Illumne metuis? intelligis. Nequaquam.

Pisth. Non hunc, sed oculos dico.

Chor. Spondeo equidem.

Pisth. Jurejurando igitur hæc mihi confirma.

Chor. Ita istis omnibus vincam judicibus, et his cunctis spectatoribus.

Pisth. Eveniet hoc quidem.

Chor. Sin fefellero, ut uno tantum judice vincam.

Præc. Audite populi: gravis armaturæ nunc quidem milites sumtis armis revertantur domum: nos autem consideremus, quæ sint nobis in tabulis præscribenda.

Chor. Subdolum quidem semper et vafrum omni modo

natus est homo: at tu tamen eloquere. Fors enim commodum aliquid in medium protuleris, quod mihi excogitaveris, aut potestatem quandam majorem, quæ præterierit me imprudentem: tu autem illud perspicis. In commune, quæso, consule: quodcunque enim mihi bonum conciliaris, illud erit commune. Sed cujuscunque rei causa huc venire animum induxti, confidenter eloquere: neutiquam enim pacta, antequam quid velis acceptum fuerit, violaverimus.

Pisth. Edepol næ dicere gestio; dudumque mihi macerata est una oratio, quam porro subigere nihil vetat. Puer, affer corollam: ad manus aquam ocius quis ministret.

Euel. Cœnaturine sumus, aut quid?

Pisth. Haud sanequam: sed dicere quæro jampridem magnam aliquam rem et pinguem, quæ istorum emolliat animos. Adeo vestri causa percrucior, qui, quum antea reges essetis—

Chor. Nos reges? cujus?

Pisth. Vos inquam, omnium quæcunque sunt, mei primum, hujusce, et Jovis ipsius; quippe qui antiquiores prioresque exstitistis Saturno et Titanibus et Terra.

Chor. Et Terra?

πέφυκεν ἄνθρωπος. σὺ δ' ὅμως λέγε μοι.
τάχα γὰρ τύχοις ἂν
χρηστὸν ἐξειπὼν, ὅ τι μοι παρορᾷς, ἢ
δύναμίν τινα μείζω
παραλειπομένην ὑπ' ἐμῆς φρενὸς
ἀξυνέτου· σὺ δὲ τοῦθ' ὁρᾷς. λέγ' εἰς κοινόν.
ὃ γὰρ ἂν σὺ τύχῃς μοι
ἀγαθὸν πορίσας, τοῦτο κοινὸν ἔσται.
ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ περ πράγματι τὴν σὴν ἥκεις γνώμην ἀναπείσας,
λέγε θαῤῥήσας· ὡς τὰς σπονδὰς οὐ μὴ πρότερον παραβῶμεν.

Πεισθέταιρος.

καὶ μὴν ὀργῶ, νὴ τὸν Δία, καὶ προπεφύραται λόγος εἷς μοι,
ὃν διαμάττειν οὐ κωλύει. φέρε παῖ στέφανον· καταχεῖσθαι
κατὰ χειρὸς ὕδωρ φερέτω ταχύ τις.

Εὐελπίδης.

δειπνήσειν μέλλομεν, ἢ τί;

Πεισθέταιρος.

μὰ Δί', ἀλλὰ λέγειν ζητῶ τι πάλαι μέγα, καὶ λαρινὸν ἔπος τι,
ὅ τι τὴν τούτων θραύσει ψυχήν. οὕτως ὑμῶν ὑπεραλγῶ,
οἵ τινες ὄντες πρότερον βασιλῆς - - -

Χορός.

ἡμεῖς βασιλῆς; τίνος;

Πεισθέταιρος.

ὑμεῖς,
πάντων ὁπόσ' ἐστὶν, ἐμοῦ πρῶτον, τουδὶ, καὶ τοῦ Διὸς αὐτοῦ.
ἀρχαιότεροι πρότεροί τε Κρόνου, καὶ Τιτάνων ἐγένεσθε,
καὶ γῆς.

Χορός.

καὶ γῆς;

Πεισθέταιρος.

νὴ τὸν Ἀπόλλω.

Χορός.

τουτὶ, μὰ Δί', οὐκ ἐπεπύσμην.

Πεισθέταιρος.

ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς, κοὐ πολυπράγμων, οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας,
ὃς ἔφασκε λέγων κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι,
προτέραν τῆς γῆς· κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αὐτῆς ἀποθνήσκειν·
γῆν δ' οὐκ εἶναι· τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον· τὴν δ' ἀποροῦσαν
ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρ' αὑτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.

Εὐελπίδης.

ὁ πατὴρ ἄρα τῆς κορυδοῦ νυνὶ κεῖται τεθνεὼς Κεφαλῆσιν.

Ἔποψ.

οὐκοῦν δῆτ', εἰ πρότεροι μὲν γῆς, πρότεροι δὲ θεῶν ἐγένοντο,
ὡς πρεσβυτάτων ὄντων, αὐτῶν ὀρθῶς ἔσθ' ἡ βασιλεία.

Εὐελπίδης.

νὴ τὸν Ἀπόλλω· πάνυ τοίνυν χρὴ ῥύγχος βόσκειν σε τὸ λοιπόν·
ὡς οὐ ταχέως ἀποδώσει Ζεὺς τὸ σκῆπτρον τῷ δρυκολάπτῃ.

Πεισθέταιρος.

ὡς δ' οὐχὶ θεοὶ τῶν ἀνθρώπων τοίνυν ἦρχον τὸ παλαιὸν,
ἀλλ' ὄρνιθες, κἀβασίλευον, πόλλ' ἐστὶ τεκμήρια τούτων.
αὐτίκα δ' ὑμῖν πρῶτ' ἐπιδείξω τὸν ἀλεκτρυόν', ὡς ἐτυράννει,
ἦρχέ τε Περσῶν, πρῶτον πάντων, Δαρείου καὶ Μεγαβύζου·
ὥστε καλεῖται Περσικὸς ὄρνις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔτ' ἐκείνης.

Εὐελπίδης.

διὰ ταῦτ' ἄρ' ἔχων καὶ νῦν, ὥσπερ Βασιλεὺς ὁ Μέγας, διαβάσκει
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν κυρβασίαν, τῶν ὀρνίθων μόνος, ὀρθήν.

Πεισθέταιρος.

οὕτω δ' ἴσχυσέ τε, καὶ μέγας ἦν τότε καὶ πολὺς, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν,

Pisth. Ita hercle.

Chor. De istoc, ita me Jupiter amet, nihil inaudiveram.

Pisth. Indoctis nimirum es moribus, atque incuriosus, neque Æsopum trivisti, qui dicit alaudam avem ante omnia primum exstitisse, ipsa Terra priorem: deinde morbo patrem ejus fuisse exstinctum, quum Terra nondum esset: illum autem jacuisse insepultum ad quintum usque diem: illam vero consili expertem præ ineluctabili rei difficultate, patrem suum in capite contumulasse.

Euel. Pater itaque alaudæ nunc conditus est post mortem in Cephalis.

Ep. Nonne itaque, si Terra priores, prioresque diis exstiterint, ad eos, utpote antiquissimos, juste pertinebit regnum?

Euel. Ita hercle: quapropter valde in posterum oportet te rostrum alere. Non enim facile Jupiter sceptrum restituet pico.

Pisth. De diis sane, eos in homines non habuisse imperium antiquitus, sed illud penes aves fuisse, eosque regnasse, multa sunt indicio. Ac primum quidem, ut inde ordiar, vobis ostendam gallum regno potitum fuisse, Persisque imperasse ante omnes, Dariumque et Megabyzum: quapropter nominatur adhucdum Perscius ales, ex eo imperio.

Euel. Ideo videlicet nunc etiam, uti Magnus Rex, graviter incedit, tiaram in capite gerens, solus alitum, rectam.

Pisth. Tantum autem potuit, tantaque ejus tum fuit imperi

magnitudo et dignitas, ut ad hoc usque tempus, propter potestatem, quam tunc olim obtinuit, quando solummodo diluculo cantaverit, exsiliant omnes ad opus, ærarii, figuli, coriarii, sutores, balnearii, farinæ venditores, clypeorum lyrarumque confectores, et calceis in tenebris indutis ad res suas properent.

Euel. Illud quidem ex me quære: lænam enim perdidi miser e Phrygia mollique lana, istius opera. Ad nominalia enim aliquando pueri celebranda vocatus compotabam in urbe, atque jam obdormiebam: priusquam vero desiissent ceteri bibere, gallus iste cecinit: ego autem diluculum esse ratus Alimuntem discessi: et vix processeram extra murum, atque grassator clava mihi dorsum percutit: tum ego procido, jamque opem imploraturus eram; is me interea veste spoliavit.

Pisth. Miluus itidem Græcis tunc imperitavit, regnoque potitus est.

Ep. Græcis?

Pisth. Et primus ille, quum regnum obtineret, docuit in genua procumbere, conspectis miluis.

Euel. Ita me Bacchus amet, ego quum forte aliquando miluum vidissem, ad terram me demisi, quumque supinus jacerem hiante ore, obolum deglutivi, vacuumque ære sacculum domum retuli.

Pisth. Ægypti autem totiusque Phœniciæ cuculus erat rex, et quum cuculus cecinisset *coccu*, universi tum Phœnices frumenta et hordeum in arvis demetere solebant.

Euel. Non temere ergo istuc proverbio jactatur: *Coccu, recutiti in agros.*

ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς τότ' ἐκείνης, ὁπόταν μόνον ὄρθριον ᾄσῃ,
ἀναπηδῶσιν πάντες ἐπ' ἔργον, χαλκῆς, κεραμῆς, σκυλοδέψαι,
σκυτῆς, βαλανῆς, ἀλφιταμοιβοὶ, τορνευτασπιδολυροπηγοί,
οἱ δὲ βαδίζουσ' ὑποδησάμενοι νύκτωρ.

Εὐελπίδης.

ἐμὲ τοῦτό γ' ἐρώτα.
χλαῖναν γὰρ ἀπώλεσ' ὁ μόχθηρος Φρυγίων ἐρίων διὰ τοῦτον.
ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθεὶς, ὑπέπινον ἐν ἄστει,
κᾆρτι καθεῦδον· καὶ πρὶν δὲ πιεῖν τοὺς ἄλλους, οὗτος ἄρ' ᾖσε·
κἀγὼ νομίσας ὄρθρον, ἐχώρουν Ἁλιμουντάδε, κᾆρτι προκύπτω
ἔξω τείχους, καὶ λωποδύτης παίει ῥοπάλῳ με τὸ νῶτον·
κἀγὼ πίπτω, μέλλω τε βοᾶν· ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.

Πεισθέταιρος.

ἴκτινος δ' οὖν τῶν Ἑλλήνων ἦρχεν τότε, κἀβασίλευε.

Ἔποψ.

τῶν Ἑλλήνων;

Πεισθέταιρος.

καὶ κατέδειξεν πρῶτός γ' οὗτος βασιλεύων
προκυλινδεῖσθαι τοῖς ἰκτίνοις.

Εὐελπίδης.

νὴ τὸν Διόνυσον, ἔγωγ' οὖν
ἐκυλινδούμην ἴκτινον ἰδών· κᾆθ' ὕπτιος ὢν ἀναχάσκων,
ὀβολὸν κατεβρόχθισα· κᾆτα κενὸν τὸν θύλακον οἴκαδ' ἀφεῖλκον.

Πεισθέταιρος.

Αἰγύπτου δ' αὖ καὶ Φοινίκης πάσης κόκκυξ βασιλεὺς ἦν.
χὠπόθ' ὁ κόκκυξ εἴποι κόκκυ, τότε γ' οἱ Φοίνικες ἅπαντες
τοὺς πυροὺς ἂν καὶ τὰς κριθὰς ἐν τοῖς πεδίοις ἐθέριζον.

Εὐελπίδης.

τοῦτ' ἄρ' ἐκεῖν' ἦν τοὖπος ἀληθῶς· ΚΟΚΚΥ, ΨΩΛΟΙ ΠΕΔΙΟΝΔΕ.

Πεισθέταιρος.

ἦρχον δ' οὕτω σφόδρα τὴν ἀρχὴν, ὥστ' εἴ τις καὶ βασιλεύοι
ἐν ταῖς πόλεσιν τῶν Ἑλλήνων, Ἀγαμέμνων, ἢ Μενέλαος,
ἐπὶ τῶν σκήπτρων ἐκάθητ' ὄρνις, μετέχων ὅ τι δωροδοκοίη.

Εὐελπίδης.

τουτὶ τοίνυν οὐκ ᾔδη 'γώ· καὶ δῆτά μ' ἐλάμβανε θαῦμα,
ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμός τις ἔχων ὄρνιν ἐν τοῖσι τραγῳδοῖς·
ὁ δ' ἄρ' ἑστήκει τὸν Λυσικράτη τηρῶν, ὅ τι δωροδοκοίη.

Πεισθέταιρος.

ὃ δὲ δεινότατόν γ' ἐστὶν ἁπάντων, ὁ Ζεὺς γὰρ ὁ νῦν βασιλεύων
αἰετὸν ὄρνιν ἕστηκεν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, βασιλεὺς ὤν·
ἡ δ' αὖ θυγάτηρ, γλαῦχ'· ὁ δ' Ἀπόλλων, ὥσπερ θεράπων,
ἱέρακα.

Εὐελπίδης.

νὴ τὴν Δήμητρ', εὖ ταῦτα λέγεις. τίνος οὕνεκα ταῦτ' ἄρ' [ἔχουσιν;

Πεισθέταιρος.

ἵν', ὅταν θύων τις, ἔπειτ' αὐτοῖς ἐς τὴν χεῖρ', ὡς νόμος ἐστὶ,
τὰ σπλάγχνα διδῷ, τοῦ Διὸς αὐτοὶ πρότεροι τὰ σπλάγχνα
λάβωσιν.
ὤμνυ τ' οὐδεὶς ἀνθρώπων τότε θεόν· ἀλλ' ὄρνιθας ἅπαντες.
Λάμπων δ' ἔτι καὶ νῦν ὄμνυσιν τὸν χῆν', ὅταν ἐξαπατᾷ τι.
οὕτως ὑμᾶς πάντες πρότερον μεγάλους, ἁγίους τ' ἐνόμιζον·
νῦν δ' ἀνδράποδ', ἠλιθίους, Μανᾶς.
ὥσπερ δ' ἤδη τοὺς μαινομένους,
βάλλουσ' ὑμᾶς, κἀν τοῖς ἱεροῖς.
πᾶς τις ἐφ' ὑμῖν ὀρνιθευτὴς
ἵστησι βρόχους, παγίδας, ῥάβδους,

Pisth. Tantam autem obtinuerunt imperi potestatem, ut si quis etiam regnaret in Græcorum urbibus Agamemnon aut Menelaus, super sceptris considebat avis, particeps eorum, quæ ille acciperet dona.

Euel. Id equidem ignoraveram; atque adeo mirari subibat, siquando in tragœdia prodiret Priamus aliquis avem tenens, quæ erecta in summo sceptro Lysicratem observaret, quibusnam ille muneribus corrumperetur.

Pisth. Quod autem omnium maxime mirandum est; Jupiter ille, qui nunc regnat, aquilam avem gerit in capite, ut qui rex sit; ejusque filia, noctuam: Apollo vero, tanquam famulus, accipitrem.

Euel. Cererem obtestor, ut istæc recte fabularis. At vero quamnam ob causam ista habent?

Pisth. Ut, quum quis sacrificat, ipsisque in manus, ut sacrorum est ritus, exta deponit, ipsæ ante Jovem exta accipiant. Neque tunc hominum ullus per deum quempiam jurabat, sed per aves universi: et adhucdum Lampon per anserem jurat, quum decipit aliquem: tanto opere vos omnes antehac venerabiles et sanctos habuerunt: nunc autem mancipia, fatuos et servulos viles. Jamque adeo vos in templis etiam tanquam furiosos feriunt: nemo non ut vos capiat auceps ponit laqueos, tendiculas, virgas, septa, nebulas, retia,

pedicas; deinde vos captos vendunt universos: emtores vero manibus imum vobis ventrem contrectant: neque tantum, quandoquidem ista facere videtur, vos assatos adponunt, sed comminutum radula caseum, oleum, silphium, acetum adjiciunt; istisque simul intritis, jusculum aliud dulce et pingue conficiunt, illudque calidum in vos ipsos effundunt, tanquam si morticinæ carnes essetis.

CHOR. Longe vero, longe acerbissimam orationem apportasti, mi homo, ut deplorem patrum meorum ignaviam, qui istos a majoribus traditos honores ad meam usque ætatem non propagarint, sed aboleri siverint. Tu vero, deo mihi propitio, et peropportune advenisti mihi servator. Tibi enim commissis pullisque meis et memetipso, secure degam. Sed quid facere expediat, tu nos nunc præsens edoce: nam vivere nos certe indignum est, nisi redipiscamur quovis pacto regnum nostrum.

PISTH. Et primum itaque moneo, una ut avium sit urbs: deinde ut omnis aër circum, atque universum hocce intervallum commœniatur magnis lateribus coctilibus, uti Babylon.

EP. O Cebrione et Porphyrio, quam terribilem urbem!

ἕρκη, νεφέλας, δίκτυα, πηκτάς·
εἶτα λαβόντες πωλοῦσ' ἀθρόους.
οἱ δ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες·
κοὐδ' οὖν, εἴπερ ταῦτα δοκεῖ δρᾷν,
ὀπτησάμενοι παρέθενθ' ὑμᾶς,
ἀλλ' ἐπικνῶσιν τυρὸν, ἔλαιον,
σίλφιον, ὄξος, καὶ τρίψαντες
κατάχυσμ' ἕτερον γλυκὺ καὶ λιπαρὸν,
κᾄπειτα κατεσκέδασαν θερμὸν
τοῦτο καθ' ὑμῶν
αὐτῶν, ὥσπερ κενεβρείων.

Χο. πολὺ δὴ, πολὺ δὴ χαλεπωτάτους λόγους
ἤνεγκας, ἄνθρωφ'· ὡς ἐδάκρυσά γ' ἐμῶν
πατέρων κάκην, οἳ,
τάσδε τὰς τιμὰς προγόνων παραδόντων,
ἐπ' ἐμοῦ κατέλυσαν.
σὺ δ' ἐμοὶ κατὰ δαίμονα, καὶ κατὰ
συντυχίαν ἀγαθὴν ἥκεις ἐμοὶ σωτήρ.
ἀναθεὶς γὰρ ἐγώ σοι
τὰ νεόττια, κᾀμαυτὸν, οἰκήσω δή.
ἀλλὰ τί χρὴ δρᾷν, σὺ δίδασκε παρών· ὡς ζῆν οὐκ ἄξιον ἡμῖν,
εἰ μὴ κομιούμεθα παντὶ τρόπῳ τὴν ἡμετέραν βασιλείαν.

Πεισθέταιρος.

καὶ δὴ τοίνυν πρῶτα διδάσκω μίαν ὀρνίθων πόλιν εἶναι·
κᾄπειτα τὸν ἀέρα πάντα κύκλῳ, καὶ πᾶν τετὶ τὸ μεταξὺ,
περιτειχίζειν μεγάλαις πλίνθοις ὀπταῖς, ὥσπερ Βαβυλῶνα.

Ἔποψ.

ὦ Κεβριόνη, καὶ Πορφυρίων, ὡς σμερδαλέον τὸ πόλισμα.

Πεισθέταιρος.

κἄπειδὰν τοῦτ' ἐπανεστήκῃ, τὴν ἀρχὴν τὸν Δί' ἀπαιτεῖν.
κἂν μὲν μὴ φῇ, μηδ' ἐθελήσῃ, μηδ' εὐθὺς γνωσιμαχήσῃ,
ἱερὸν πόλεμον πρωὐδᾶν αὐτῷ, καὶ τοῖσι θεοῖσιν ἀπειπεῖν
διὰ τῆς χώρας τῆς ὑμετέρας ἐστυκόσι μὴ διαφοιτᾶν,
ὥσπερ πρότερον μοιχεύσοντες τὰς Ἀλκμήνας κατέβαινον,
καὶ τὰς Ἀλόπας, καὶ τὰς Σεμέλας· ἤνπερ δ' ἐπίωσ', ἐπιβάλλειν
σφραγῖδ' αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ψωλήν, ἵνα μὴ βινῶσ' ἔτ' ἐκείνας.
τοῖς δ' ἀνθρώποις ὄρνιν ἕτερον πέμψαι κήρυκα κελεύω,
ὡς ὀρνίθων βασιλευόντων, θύειν ὄρνισι τολοιπόν·
κἄπειτα θεοῖς ὕστερον αὖθις. προσνείμασθαι δὲ πρεπόντως
τοῖσι θεοῖσιν τῶν ὀρνίθων, ὃς ἂν ἁρμόζῃ καθ' ἕκαστον.
ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ, κριθὰς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν·
ἢν δὲ Ποσειδῶνί τις οἶν θύῃ, νήττῃ πυροὺς καθαγίζειν·
ἢν δ' Ἡρακλέει τις βοῦν, λάρῳ ναστοὺς θύειν μελιτούττας·
κἂν Διῒ θύῃ βασιλεῖ κριὸν, βασιλεύς ἐστ' ὀρχίλος ὄρνις,
ᾧ προτέρῳ δεῖ τοῦ Διὸς αὐτοῦ σέρφον ἐνόρχην σφαγιάζειν.

Εὐελπίδης.

ἥσθην σέρφῳ σφαγιαζομένῳ. βροντάτω νῦν ὁ μέγας Ζάν.

Ἔποψ.

καὶ πῶς ἡμᾶς νομιοῦσι θεοὺς ἄνθρωποι, κοὐχὶ κολοιούς,
οἳ πετόμεσθα, πτέρυγάς τ' ἔχομεν;

Πεισθέταιρος.

ληρεῖς. καὶ, νὴ Δί', ὅ γ' Ἑρμῆς
πέτεται, θεὸς ὤν, πτέρυγάς τε φορεῖ, κἄλλοι γε θεοὶ πάνυ πολλοί.
αὐτίκα Νίκη πέτεται πτερύγοιν χρυσαῖν· καὶ, νὴ Δί', Ἔρως γε.
Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος ἔφασκ' ἰκέλην εἶναι τρήρωνι πελείῃ.

PISTH. Porro autem quum illa fuerit excitata, imperium ut a Jove repetatis: si autem negarit, et noluerit, neque extemplo suæ sibi imbecillitatis conscius consenserit, sacrum illi bellum indicatis, deosque vetetis per vestram regionem rigente nervo transire, sicut antea descendebant, Alcumenas, Alopas et Semelas stupraturi: sin adeant, ut mentulam eis anulo constringatis, ne amplius illas futuant. Ad homines autem alium alitem vos mittere legatum jubeo, ut avibus, utpote regnum adeptis, sacra dehinc faciant, et deinde demum diis: unicuique autem deorum decore adjungant avem aliquam, prout singulæ singulis convenient: Veneri si quis faciat, avi phaleridi triticum offerat: si quis Neptuno pecudem sacrificet, triticum anati consecret: Herculi vero si bovem, gaveæ placentas libet mellitas: si Jovi immolet regi arietem, rex est orchilus ales, cui ante ipsum Jovem decet culicem coleatum mactare.

EUEL. Perplacet culex ille mactatus: nunc intonet magnus Jovis.

EP. Etenim quo pacto nos homines existimabunt esse deos, non vero graculos? quippe qui volemus, pennasque habeamus.

PISTH. Nugaris: nam pol et ipse Mercurius volat, tametsi deus est, alasque gerit; aliique itidem dii permulti: et, ut alios omittam, Victoria volat aureis alis; immo hercle Amor. Quin Iridem Homerus similem esse dixit trepidæ columbæ.

Ep. Nonne Jupiter intonabit, nobisque aligerum immittet fulmen?

Pisth. Si autem homines præ inscitia vos quidem nihil esse duxerint, illos vero tantum deos, qui sunt in Olympo, tunc oportet passerum seminilegularumque subvolantem nubem, eorum ex agris sublectum semen consumere: tum ipsis Ceres esurientibus triticum distribuat.

Euel. At hercle recusabit, ipsamque videbis causas prætendentem.

Pisth. Corvi itidem jumentorum, quibus terram arant, pecudumque oculos effodiant, ut experiantur an dii sitis: tum ipsis Apollo, qui medicus est, medeatur: operam enim mercede locat.

Euel. Modo hoc ne fiat, antequam par quod habeo buculorum primum vendiderim.

Pisth. Te vero si ducant esse deum, te vitam, te Terram, te Saturnum, te Neptunum, omnibus illi rebus bonis affluent.

Ep. Vel unum mihi istorum commodorum memora.

Pisth. Primum quidem illis vitium florem locustæ non depascentur: nam unica noctuarum et strigum turma eas absumet; deinde non pergent culices et vermiculi ficus exedere: sed enim eos omnes prorsum subleget unus turdorum grex.

Ep. Divitias autem unde dabimus eis? illud enim inprimis amant.

Pisth. Consulentibus illis aves hæce metallifodinas dabunt

Ἔποψ.

ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν οὐ βροντήσας πέμψει πτερόεντα κεραυνόν;

Πεισθέταιρος.

ἢν δ' οὖν ὑμᾶς μὲν ὑπ' ἀγνοίας εἶναι νομίσωσαι τὸ μηδὲν,
τούτους δὲ θεοὺς, τοὺς ἐν Ὀλύμπῳ, τότε χρὴ στρουθῶν νέφος ἀρθὲν,
καὶ σπερμολόγων, ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸ σπέρμ' αὐτῶν ἀνακάψαι·
κἄπειτ' αὐτοῖς ἡ Δημήτηρ πυροὺς πεινῶσι μετρείτω.

Εὐελπίδης.

οὐκ ἐθελήσει, μὰ Δί', ἀλλ' ὄψει προφάσεις αὐτὴν παρέχουσαν.

Πεισθέταιρος.

οἱ δ' αὖ κόρακες τῶν ζευγαρίων, οἷσιν τὴν γῆν καταροῦσι,
καὶ τῶν προβάτων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκοψάντων ἐπὶ πείρᾳ·
εἶθ' ὅ γ' Ἀπόλλων, ἰατρός γ' ὢν, ἰάσθω· μισθοφορεῖ δέ.

Εὐελπίδης.

μὴ, πρίν γ' ἂν ἐγὼ τὼ βοϊδαρίω τὼ 'μὼ πρῶτιστ' ἀποδῶμαι.

Πεισθέταιρος.

ἢν δ' ἡγῶνται σε θεὸν, σὲ βίον, σὲ δὲ Γῆν, σὲ Κρόνον, σὲ Ποσειδῶ,
ἀγάθ' αὐτοῖσιν πάντα παρέσται.

Ἔποψ.

λέγε δή μοι τῶν ἀγαθῶν ἕν.

Πεισθέταιρος.

πρῶτα μὲν αὐτῶν τὰς οἰνάνθας οἱ πάρνοπες οὐ κατέδονται,
ἀλλὰ γλαυκῶν λόχος εἷς αὐτοὺς καὶ κερχνήδων ἐπιτρίψει.
εἶθ' οἱ κνῖπες καὶ ψῆνες ἀεὶ τὰς συκᾶς οὐ κατέδονται,
ἀλλ' ἀναλέξει πάντας καθαρῶς αὐτοὺς ἀγέλη μία κιχλῶν.

Ἔποψ.

πλουτεῖν δὲ πόθεν δώσομεν αὐτοῖς; καὶ γὰρ τούτου σφόδρ' ἐρῶσι.

Πεισθέταιρος.

τὰ μέταλλ' αὐτοῖς μαντευομένοις οὗτοι δώσουσι τὰ χρηστὰ,

τάς τ' ἐμπορίας τὰς κερδαλέας πρὸς τὸν μάντιν κατεροῦσιν,
ὥστ' ἀπολεῖται τῶν ναυκλήρων οὐδείς.

Ἔποψ.

πῶς οὐκ ἀπολεῖται;

Πεισθέταιρος.

προερεῖ τις ἀεὶ τῶν ὀρνίθων μαντευομένῳ περὶ τοῦ πλοῦ·
Νυνὶ μὴ πλεῖ, χείμων ἔσται. Νυνὶ πλεῖ, κέρδος ἐπέσαι.---

Εὐελπίδης.

γαυλὸν κτῶμαι, καὶ ναυκληρῶ, κοὐκ ἂν μείναιμι παρ' ὑμῖν.

Πεισθέταιρος.

τοὺς θησαυροὺς τ' αὐτοῖς δείξουσ', οὓς οἱ πρότεροι κατέθεντο,
τῶν ἀργυρίων· οὗτοι γὰρ ἴσασι. λέγουσι δέ τοι τάδε πάντες·
Οὐδεὶς οἶδεν τὸν θησαυρὸν τὸν ἐμὸν, πλὴν εἴ τις ἄρ' ὄρνις.

Εὐελπίδης.

πωλῶ γαυλὸν, κτῶμαι σμινύην, καὶ τὰς ὑδρίας ἀνορύττω.

Ἔποψ.

πῶς δ' ὑγιείαν δώσουσ' αὐτοῖς, οὖσαν παρὰ τοῖσι θεοῖσιν;

Πεισθέταιρος.

ἢν εὖ πράττωσ', οὐχ ὑγίεια μεγάλη τοῦτ' ἐστί; σάφ' ἴσθι,
ὡς ἄνθρωπός γε κακῶς πράττων ἀτεχνῶς οὐδεὶς ὑγιαίνει.

Ἔποψ.

πῶς δ' εἰς γῆράς ποτ' ἀφίξονται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστ' ἐν Ὀλύμπῳ·
ἢ παιδάρι' ὄντ' ἀποθνήσκειν δεῖ;

Πεισθέταιρος.

μὰ Δί', ἀλλὰ τριακόσι' αὐτοῖς
ἔτι προσθήσουσ' ὄρνιθες ἔτη.

Ἔποψ.

παρὰ τοῦ;

ditissimas, et mercaturas lucrosas vati indicabunt; ita ne navicülariorum quidem unus peribit.

Ep. Qua ratione non peribit?

Pisth. Prædicet semper quædam ex avibus homini auspicium capienti de navigatione: *Nunc ne naviges, hiemabit: nunc naviga, lucrum obtinget.*

Euel. Gaulum emo et nauclerus fio, nec apud vos manere velim.

Pisth. Thesauros itidem argenti eis indicabunt, quos majores in terra defoderunt: etenim aves hoc sciunt. Proverbio quippe apud omnes fertur: *Nemo thesaurum meum novit, nisi forte quædam avis.*

Euel. Gaulum vendo, ligonem emo, hydriasque effodio.

Ep. At quo pacto sanitatem ipsis præbebunt, quæ apud deos est?

Pisth. Si secundis vivant in rebus, nonne illa est magna sanitas? Istuc pro certo habeas, hominem qui adversa utatur fortuna, neminem prorsus sanum esse.

Ep. At quo tandem modo ad senectam pervenient? Etenim illa quoque est in Olympo: an vero in puerilibus annis mori eos oportet?

Pisth. Tantum hercle abest, ut trecentos ipsis addituri sint aves annos.

Ep. A quo?

Pisth. Rogitas? a se ipsis. Nescin' quinque hominum ætates vivere stridulam cornicem?

Euel. Papæ? quanto præstat hos nobis imperare, quam Jovem!

Pisth. Quidni multo? Primumdum fana nos iis ædificare non oportebit lapidea, neque portas adstruere deauratis tabulis: verum sub fruticibus et ilicibus habitabunt: venerandis autem avibus templum erit arbor olivæ. Neque Delphos, nec ad Ammonem profecti, illic sacra faciemus: verum inter arbutos et oleastros stantes, hordeaque porrigentes et triticum, precabimur eas extensis manibus, aliquam ut nobis bonorum partem largiantur: atque hæc nobis confestim erunt pauxillum tritici porricientibus.

Chor. O senex, qui mihi multo amicissimus ex inimicissimo es factus, nunquam erit, ut ego sponte mea a tua sententia discedam. Namque tua erectus oratione, comminatus sum et adjuravi, si tu mecum pactus corcordibus verbis et justis, sine

Πεισθέταιρος.

παρὰ τοῦ; παρ' ἑαυτῶν.
οὐκ οἶσθ', ὅτι πέντ' ἀνδρῶν γενεὰς ζώει λακέρυζα κορώνη;

Εὐελπίδης.

βαβαί· ὡς πολλῷ κρείττους οὗτοι τοῦ Διὸς ἡμῖν βασιλεύειν.

Πεισθέταιρος.

οὐ γὰρ πολλῷ; καὶ πρῶτα μὲν οὐ-
χὶ νεὼς ἡμᾶς οἰκοδομεῖν δεῖ
λιθίνους αὐτοῖς, οὐδὲ θυρῶσαι
χρυσαῖσι θύραις· ἀλλ' ὑπὸ θάμνοις
καὶ πρινιδίοις οἰκήσουσιν.
τοῖς δ' αὖ σεμνοῖς τῶν ὀρνίθων
δένδρον ἐλάας ὁ νεὼς ἔσται·
κοὐδ' εἰς Δελφοὺς, οὐδ' εἰς Ἄμμων'
ἐλθόντες, ἐκεῖ θύσομεν· ἀλλ' ἐν
ταῖσιν κομάροις καὶ τοῖς κοτίνοις
στάντες, ἔχοντες κριθὰς, πυροὺς,
εὐξόμεθ' αὐτοῖς ἀνατείνοντες
τὼ χεῖρ', ἀγαθῶν διδόναι τι μέρος.
καὶ ταῦθ' ἡμῖν παραχρῆμ' ἔσται,
πυροὺς ὀλίγους προβαλοῦσιν.

Χορός.

ὦ φίλτατ' ἐμοὶ πολὺ πρεσβυτῶν ἐξ ἐχθίστου μεταπίπτων,
οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἐγώ ποθ' ἑκὼν τῆς σῆς γνώμης ἔτ' ἀφείμην.
ἐπαυχήσας δὲ τοῖσι σοῖς λόγοις,
ἐπηπείλησα, καὶ κατώμοσα,
ἢν σὺ παρ' ἐμὲ θέμενος
ὁμόφρονας λόγους δικαίους,

ἀδόλους, ὁσίους,
ἐπὶ θεοὺς ἴῃς, ἐμοὶ
φρονῶν ξυνῳδὰ, μὴ πολὺν χρόνον
θεοὺς ἔτι σκῆπτρα τἀμὰ τρίψειν.
ἀλλ' ὅσα μὲν δεῖ ῥώμῃ πράττειν, ἐπὶ ταῦτα τεταξόμεθ' ἡμεῖς·
ὅσα δὲ γνώμῃ δεῖ βουλεύειν, ἐπὶ σοὶ τάδε πάντ' ἀνάκειται.

Ἔποψ.

καὶ μὴν, μὰ τὸν Δί', οὐχὶ νυστάζειν ἔτι
ὥρα 'στὶν ἡμῖν, οὐδὲ μελλονικιᾷν·
ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῖ τι δρᾷν· πρῶτον δέ τε
εἰσέλθετ' εἰς νεοττίαν γε τὴν ἐμὴν,
καὶ τἀμὰ κάρφη, καὶ τὰ παρόντα φρύγανα,
καὶ τοὔνομ' ἡμῖν φράσατον.

Πε. ἀλλὰ ῥᾴδιον.
ἐμοὶ μὲν ὄνομα Πεισθέταιρος.

Επ. τῷ δὲ, τί;

Πε. Εὐελπίδης Θριῆθεν.

Επ. ἀλλὰ χαίρετον
ἄμφω.

Πε. δεχόμεθα.

Επ. δεῦρο τοίνυν εἴσιτον.

Πε. ἴωμεν· εἰσηγοῦ σὺ λαβὼν ἡμᾶς.

Επ. ἴθι.

Πε. ἀτὰρ, τὸ δεῖνα, δεῦρ' ἐπανάκρουσαι πάλιν.
φέρ' ἴδω, φράσον νῷν· πῶς ἔγωγε χ' οὑτοσὶ
ξυνεσόμεθ' ὑμῖν πετομένοις οὐ πετομένω;

Επ. καλῶς.

Πε. ὅρα νυν, ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις

fraude sancteque conceptis, iveris adversus deos mecum consentiens, fore, ut non longo tempore dii deinceps sceptra mea terant. At quæ viribus efficienda erunt, ea nobis mandentur: quæ autem consilio sunt administranda, illa tibi omnia concreduntur.

Ep. Atqui mehercle haud dormitandi amplius tempus nobis est, neque cessandi Niciæ more; sed quam ocissime aliquid efficiendum est. Primo autem ingredimini in nidum meum, et ad festucas meas, ad præsentia sarmenta: nobisque nomen edite vestrum.

Pisth. Atqui hoc facile est: mihi nomen est Pisthetæro.

Ep. Huic autem quodnam?

Pisth. Euelpides Thriensis.

Ep. Ita valeatis ambo.

Pisth. Accipimus omen.

Ep. Huc igitur ingredimini.

Pisth. Eamus: tu nos introduc.

Ep. Age.

Pisth. Atat, perii! huc retrorsus gradum flecte. Age sciam dic nobis: quomodo ego et iste vobiscum erimus volantibus, quum volare nequeamus?

Ep. Bene vero.

Pisth. At tu etiam atque etiam considera: nam in Æsopi

fabulis hoc scilicet traditum est vulpem haud bono suo societatem aliquando cum aquila coiisse.

Ep. Animo sis defæcato. Est enim radix quædam, qua comesa, eritis alati.

Pisth. Hac quidem conditione ingrediamur. Agedum Xanthia, et tu Manodore, tollite stragula.

Chor. Heus tu, tibi dico.

Ep. Quid me vocas ?

Chor. Hos quidem tecum duc et lauto excipe prandio : at dulce canentem, et voce Musis æquiparandam lusciniam relinque nobis huc excitam, ut cum ea ludamus.

Pisth. O, per Jovem rogo, istuc ipsis obsequere : excita aviculam illam ex arundinibus ; huc illam evoca, per deos obtestamur, ut et nos quoque lusciniam contemplemur.

Ep. Si quidem vobis ita videatur, sic faciendum est. Procne, egredere, teque ipsam hospitibus ostende.

Pisth. O supreme Jupiter ! quam bella avicula, quam tenera, et quam candida !

Euel. Scin' vero quam ipsi crura lubens divaricarem ?

Pisth. Quantum autem habet auri, tanquam virgo !

Euel. Equidem, opinor, non me continebo, quin illi feram osculum.

Pisth. Sed, ô miserrime, rostrum habet e duobus verubus.

Euel. At hercle oportet, tanquam ab ovo, eximere ab illius capite corticem, et sic dein eam osculari.

Ep. Eamus.

Pisth. Duc jam nos faustis ominibus.

ἐστὶν λεγόμενον δή τι, τὴν ἀλώπεχ᾽, ὡς
φλαύρως ἐκοινώνησεν ἀετῷ ποτέ.
Επ. μηδὲν φοβηθῇς. ἔστι γάρ τι ῥίζιον,
ὃ διατραγόντ᾽ ἔσεσθον ἐπτερωμένω.
Πε. οὕτω μὲν εἰσίωμεν. ἄγε δή, Ξανθία,
καὶ Μανόδωρε, λαμβάνετε τὰ στρώματα.
Χο. οὗτος, σὲ καλῶ, σὲ λέγω.
Επ. τί καλεῖς;
Χο. τούτους μὲν ἄγων μετὰ σαυτοῦ,
ἀρίστισον εὖ· τὴν δ᾽ ἡδυμελῆ ξύμφωνον ἀηδόνα Μούσαις
κατάλειφ᾽ ἡμῖν, δεῦρ᾽ ἐκβιβάσας, ἵνα παίσωμεν μετ᾽ ἐκείνης.
Πε. ὢ τοῦτο μέντοι, νὴ Δί᾽, αὐτοῖσιν πιθοῦ·
ἐκβίβασον ἐκ τοῦ βουτόμου τοὐρνίθιον·
ἐκβίβασον αὐτοῦ, πρὸς θεῶν, αὐτήν, ἵνα
καὶ νὼ θεασώμεσθα τὴν ἀηδόνα.
Επ. ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ σφῷν, ταῦτα χρὴ δρᾶν. ἡ Πρόκνη,
ἔκβαινε, καὶ σαυτὴν ἐπιδείκνυ τοῖς ξένοις.
Πε. ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ᾽, ὡς καλὸν τοὐρνίθιον·
ὡς δ᾽ ἁπαλόν, ὡς δὲ λευκόν.
Ευ. ἆρά γ᾽ οἶσθ᾽, ὅτι
ἐγὼ διαμηρίζοιμ᾽ ἂν αὐτὴν ἡδέως;
Πε. ὅσον δ᾽ ἔχει τὸν χρυσόν, ὥσπερ παρθένος.
Ευ. ἐγὼ μὲν αὐτὴν καὶ φιλῆσαί μοι δοκῶ.
Πε. ἀλλ᾽, ὦ κακόδαιμον, ῥύγχος ὀβελίσκων ἔχει.
Ευ. ἀλλ᾽, ὥσπερ ᾠόν, νὴ Δί᾽, ἀπολέψαντα χρὴ
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ λέμμα, κᾆθ᾽ οὕτω φιλεῖν.
Επ. ἴωμεν.
Πε. ἡγοῦ δὴ σὺ νῷν ἀγαθῇ τύχῃ.

Χο. ὦ φίλη, ὦ ξουθὴ, ὦ
φιλτάτη ὀρνέων
πάντων ξύννομε, τῶν ἐμῶν
ὕμνων ξύντροφ' ἀηδοῖ·
ἦλθες, ἦλθες, ὤφθης,
ἡδὺν φθόγγον ἐμοὶ φέρουσ';
ἀλλ', ὦ καλλιβόαν κρέκουσ'
αὐλὸν φθέγμασιν ἠρινοῖς,
ἄρχου τῶν ἀναπαίστων.

Ἄγε δὴ φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόβιοι, φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι,
ὀλιγοδρανέες, πλάσματα πηλοῦ, σκιοειδέα φῦλ' ἀμενηνὰ,
ἀπτῆνες ἐφημέριοι, ταλαοὶ βροτοὶ, ἀνέρες εἰκελόνειροι,
προσέχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν, τοῖς αἰὲν ἐοῦσι,
τοῖς αἰθερίοις, τοῖσιν ἀγήρῳς, τοῖς ἄφθιτα μηδομένοισιν,
ἵν' ἀκούσαντες πάντα παρ' ἡμῶν ὀρθῶς περὶ τῶν μετεώρων,
φύσιν οἰωνῶν, γένεσίν τε θεῶν, ποταμῶν τ', Ἐρέβους τε, Χάους τε,
εἰδότες ὀρθῶς, Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ κλάειν εἴπητε τολοιπόν.
Χάος ἦν, καὶ Νὺξ, Ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ Τάρταρος εὐρύς·
γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις
τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον Νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠὸν,
ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινὸς,
στίλβων νῶτον πτερύγοιν χρυσαῖν, εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις.
οὗτος δὲ Χάει πτερόεντι μιγεὶς νυχίῳ, κατὰ Τάρταρον εὐρὺν,
ἐνεόττευσεν γένος ἡμέτερον, καὶ πρῶτον ἀνήγαγεν ἐς φῶς.
πρότερον δ' οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ἔρως ξυνέμιξεν ἅπαντα·
ξυμμιγνυμένων δ' ἑτέρων ἑτέροις, γένετ' οὐρανὸς, ὠκεανός τε,

Chor. O amica, ô tenella, ô dilectissima avium omnium consors, hymnorum meorum socia luscinia, venisti, venisti, apparuisti, suavem mihi sonum adferens: at ô tu, dulce sonante quæ modularis tibia, modis vernis incipe anapæstos.

Agite vero homines in tenebris vitam degentes, foliis adsimiles, imbecilli, figmenta luti, umbræ similis et inanis turba, sine pennis brevi ævo functi, ærumnosi mortales, viri somniis pares, advertite mentem nobis immortalibus, sempiternis, ætheriis, seni expertibus, æterna animo versantibus, ut, ubi omnia recte a nobis audiveritis de cœlestibus rebus, naturam avium, ortumque deorum, fluviorum, Erebi atque Chao ubi bene cognoveritis, Prodicum meo nomine plorare jubeatis posthac.

Chaos erat et Nox, Erebusque niger in principio et Tartarus amplus: Terra vero non erat, neque aër, nec cœlum. Erebi autem in infinito gremio omnium primum peperit irritum furva Nox ovum, ex quo, temporibus exactis, propullulavit Amor desiderabilis, radians tergo aureis alis, celerrimæ ventorum vertigini similis: ille vero alato caliginosoque mistus Chao in Tartaro ingente edidit nostrum genus, et primum eduxit in lucem. Neque enim deorum genus ante erat, quam omnia commiscuisset amor. Omnibus autem inter se confusis, prodiit Cœlum, et Oceanus, atque Terra, deorumque beatorum genus

immortale. Sic itaque nos sumus multo antiquissimi omnium deorum. Nos autem Amore esse prognatos, non pauca sunt indicio: volamus enim et adsumus amantibus. Multos enimvero formosos pueros, qui dejeraverant se nunquam morigeros fore, deflorescente jam prima ætate, nostræ potestatis munere subegerunt amatores; hic quidem coturnice dato, alter porphyrione, alius ansere, et item alius Persica ave. Omnia vero mortalibus contingunt a nobis alitibus, quæ maxima sunt. Primum quidem anni tempora nos designamus, veris, hiemis, autumni: ut serant, quando grus clangens in Libyam migrat: tunc itidem nauclero significat, ut suspenso clavo dormiat: præterea Oresti lænam contexant, ne homines, si alserit, vestibus spoliet. Miluus posthæc apparens aliud anni tempus designat, quum scilicet ovibus vernam tondere lanam tempestivum est. Deinde hirundo, quum læna jam vendenda est, et æstivum aliquod comparandum amiculum. Sumus autem vobis Ammon Delphi, Dodona, Phœbus Apollo. Ab avibus enim primum auspicati, ad omnia dehinc negotia vos confertis, ad mercatum, ad victum quærendum et ad nuptias. *Avis* item nomine censetis quæcunque ad vaticinia et futura discernenda pertinent: omen vobis *avis* est; sternutationemque vocatis *avem*; signum, *avem*; vocem, *avem*; famulum, *avem*; asinum, *avem*. Annon itaque manifesto vobis sumus fatidicus Apollo? Nos igitur si pro diis habueritis, uti poteritis pro vatibus Musis, auris, anni tempestatibus, hieme, æstate, moderato æstu: neque aufugientes considebimus sursum superbi in nubibus, quemadmodum Jupiter; sed præsentes largiemur vobismetipsis, liberis atque nepotibus

καὶ γῆ, πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον. ὧδε μὲν ἐσμὲν
πολὺ πρεσβύτατοι πάντων μακάρων. ἡμεῖς δ' ὡς ἐσμὲν Ἔρωτος,
πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθά τε γὰρ, καὶ τοῖσιν ἐρῶσι σύνεσμεν·
πολλοὺς δὲ καλοὺς ἀπομωμοκότας παῖδας πρὸς τέρμασιν ὥρας,
διὰ τὴν ἰσχὺν τὴν ἡμετέραν, διεμήρισαν ἄνδρες ἐρασταὶ,
ὁ μὲν ὄρτυγα δοὺς, ὁ δὲ πορφυρίων', ὁ δὲ χῆν', ὁ δὲ Περσικὸν ὄρνιν.
πάντα δὲ θνητοῖς ἐστιν ἀφ' ἡμῶν τῶν ὀρνίθων τὰ μέγιστα.
πρῶτα μὲν ὥρας φαίνομεν ἡμεῖς ἦρος, χειμῶνος, ὀπώρας·
σπείρειν μὲν, ὅταν γέρανος κρώζουσ' ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ,
καὶ πηδάλιον τότε ναυκλήρῳ φράζει κρεμάσαντι καθεύδειν,
εἶτα δ' Ὀρέστῃ χλαῖναν ὑφαίνειν, ἵνα μὴ ῥιγῶν ἀποδύῃ.
ἰκτῖνος δ' αὖ μετὰ ταῦτα φανεὶς ἑτέραν ὥραν ἀποφαίνει,
ἡνίκα πεκτεῖν ὥρα προβάτων πόκον ἠρινόν· εἶτα χελιδὼν,
ὅτε χρὴ χλαῖναν πωλεῖν ἤδη, καὶ ληδάριόν τι πρίασθαι.
ἐσμὲν δ' ὑμῖν Ἄμμων, Δελφοὶ, Δωδώνη, Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἐλθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ' ὄρνις, οὕτω πρὸς ἅπαντα τρέπεσθε,
πρός τ' ἐμπορίαν, καὶ πρὸς βιότου κτῆσιν καὶ πρὸς γάμον ἄνδρες,
ὄρνιν τε νομίζετε πάνθ' ὅσαπερ περὶ μαντείας διακρίνει·
φήμη γ' ὑμῖν ὄρνις ἐστί· πταρμόν τ' ὄρνιθα καλεῖτε·
ξύμβολον, ὄρνιν· φωνὴν, ὄρνιν· θεράποντ', ὄρνιν· ὄνον, ὄρνιν.
ἆρ' οὐ φανερῶς ἡμεῖς ὑμῖν ἐσμὲν μαντεῖος Ἀπόλλων;

ἢν οὖν ἡμᾶς νομίσητε θεοὺς,
ἕξετε χρῆσθαι μάντεσι Μούσαις,
αὔραις, ὥραις, χειμῶνι, θέρει,
μετρίῳ πνίγει· κοὐκ ἀποδράντες
καθεδούμεθ' ἄνω σεμνυνόμενοι
παρὰ ταῖς νεφέλαις, ὥσπερ χὠ Ζεύς·
ἀλλὰ παρόντες δώσομεν ὑμῖν

αὐτοῖς, παισὶν, παίδων παισὶν,
πλουθυγιείαν, εὐδαιμονίαν,
βίον, εἰρήνην, νεότητα, γέλω-
τα, χορούς, θαλίας, γάλα τ' ὀρνίθων.
ὥστε παρέσται κοπιᾷν ὑμῖν
ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν·
οὕτω πλουτήσετε πάντες.
Ημ. Μοῦσα λοχμαία,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
ποικίλη, μεθ' ἧς ἐγὼ
νάπαισί τε, κορυφαῖσίν τ' ἐν ὀρείαις
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
ἱζόμενος μελίας ἐπὶ φυλλοκόμου,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
δι' ἐμῆς γένυος ξουθῆς μελέων
Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω,
σεμνά τε Μητρὶ χορεύματ' ὀρείᾳ·
τοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ.
ἔνθεν, ὥσπερ ἡ μέλιττα,
Φρύνιχος ἀμβροσίων
μελέων ἀπεβόσκετο καρπὸν, ἀεὶ
φέρων γλυκεῖαν ᾠδήν.
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτίγξ.
Χο. Εἰ μετ' ὀρνίθων τις ὑμῶν, ὦ θεαταὶ, βούλεται
διαπλέκειν ζῶν ἡδέως τολοιπὸν, ὡς ἡμᾶς ἴτω.
ὅσα γάρ ἐστιν ἐνθάδ' αἰσχρὰ, τῷ νόμῳ κρατούμενα,
ταῦτα πάντ' ἐστὶν παρ' ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν καλά.
εἰ γὰρ ἐνθάδ' ἐστιν αἰσχρὸν τὸν πατέρα τύπτειν νόμῳ,

opes cum sanitate conjunctas, felicitatem, vitam, pacem, juventam, risum, choreas, festa convivia, gallinarumque lac; adeo ut satietas vobis suboritura sit præ bonorum copia: ita ditescetis omnes.

Sem. Musa silvestris, tio tio tio tio tiotinx, versicolor, quacum ego in saltibus, montiumque verticibus, tio tio tio tio tiotinx, fraxino insidens foliis comanti, tio tio tio tio tio tinx, ex ore meo tenello sacros carminum modos Pani edo, Magnæque deûm Matri montanæ, ad quos venerandas ducat choreas, tototototototototototinx; unde, velut apis, Phrynichus immortalium carminum depascebatur fructum, semper proferens suavem cantilenam, tio tio tio tio tiotinx.

Chor. Si quis vestrûm, spectatores, cum nobis avibus velit degere, jucunde vitam deinceps ut agat, ad nos veniat. Quæcunque enim hic sunt turpia, legibusque obnoxia, illa apud nos aves omnia sunt honesta. Hic enim si patrem pulsare lege sit indecorum, hoc ipsum apud nos pulchrum est, si quis ad

patrem adcurrerit, dixeritque percutiens: *Tolle calcar, si pugnas.* Si quis vero vestrûm fugitivus sit literatus, attagen iste apud nos versicolor habebitur. At si quis forte est barbarus e Phrygia æque ac Spintharus, frigilla avis hic erit e Philemonis genere: si vero quispiam servus est e Caria, quemadmodum Execestides, avos sibi procreet apud nos, et invenientur ipsi gentiles. Quod si Pisiæ filius portas prodere infamibus voluerit, perdix fiat, genuinus parentis pullus, siquidem apud nos turpe non sit perdicum more aufugere.

Sem. Taliter olores, tio tio tio tio tiotinx, commissis modulantes vocibus, simul alis concussis perstrepentes canere solent Apollinem, tio tio tio tio tiotinx, in litore insidentes ad Hebrum fluvium, tio tio tio tio tiotinx; perque ætheria nubila transit clamor, omneque ferarum genus stupefactum auscultat, fluctusque componit tranquilla serenitas; totototototototototototinx: totus autem adsonat Olympus, regesque deos capit admiratio: Olympiades vero melos Gratiæ, Musæque lætæ recinunt, tio tio tio tio tiotinx.

Chor. Nihil est melius neque jucundius quam plumis vesti-

τοῦτ' ἐκεῖνο καλὸν παρ' ἡμῖν ἐστὶν, ἤν τις τῷ πατρὶ
προσδραμὼν εἴπῃ παλάξας· Αἶρε πλῆκτρον, εἰ μάχει.—
εἰ δὲ τυγχάνει τις ὑμῶν δραπέτης ἐστιγμένος,
ἀτταγᾶς οὗτος παρ' ἡμῖν ποικίλος κεκλήσεται.
εἰ δὲ τυγχάνει τις ὢν Φρὺξ μηδὲν ἧττον Σπινθάρου,
φρυγίλος ὄρνις ἐνθάδ' ἔσται, τοῦ Φιλήμονος γένους.
εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης,
φυσάτω πάππους παρ' ἡμῖν, καὶ φανοῦνται φράτορες.
εἰ δ' ὁ Πισίου προδοῦναι τοῖς ἀτίμοις τὰς πύλας
βούλεται, πέρδιξ γενέσθω, τοῦ πατρὸς νεόττιον·
ὡς παρ' ἡμῖν οὐδὲν αἰσχρόν ἐστιν ἐκπερδικίσαι.

Ημ. Τοιάνδε κύκνοι,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ
συμμιγῆ βοὴν ὁμοῦ
πτεροῖς κρέκοντες ἴακχον τὸν Ἀπόλλω,
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτὶγξ,
ὄχθῳ ἐφεζόμενοι παρ' Ἕβρον ποταμόν.
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτίγξ.
διὰ δ' αἰθέριον νέφος ἦλθε βοά·
πτῆξε δὲ ποικίλα φῦλά τε θηρῶν,
κύματά τ' ἔσβεσε νήνεμος αἴθρη,
τοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ·
πᾶς δ' ἐπεκτύπησ' Ὄλυμπος·
εἷλε δὲ θάμβος ἄνακ-
τας· Ὀλυμπιάδες δὲ μέλος Χάριτες,
Μοῦσαί τ' ἐπωλόλυξαν.
τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιὸ, τιοτίγξ.

Χο. Οὐδὲν ἔστ' ἄμεινον, οὐδ' ἥδιον, ἢ φῦσαι πτερά.

αὐτίχ' ὑμῶν τῶν θεατῶν εἴ τις ἦν ὑπόπτερος,
εἶτα πεινῶν τοῖς χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν ἤχθετο,
ἐκπτόμενος ἂν οὗτος ἠρίστησεν ἐλθὼν οἴκαδε·
κᾆτ' ἂν ἐμπλησθεὶς ἐφ' ἡμᾶς αὖθις αὖ κατέπτετο.
εἴ τε Πατροκλείδης τις ὑμῶν τυγχάνει χεζητιῶν,
οὐκ ἂν ἐξίδισεν ἐς θοἰμάτιον, ἀλλ' ἀνέπτετο,
κἀποπάρδων, κἀναπνεύσας, αὖθις αὖ κατέπτετο.
εἴ τε μοιχεύων τις ὑμῶν ἐστὶν, ὅς τις τυγχάνει,
κᾆθ' ὁρᾷ τὸν ἄνδρα τῆς γυναικὸς ἐν Βουλευτικῷ,
οὗτος ἂν πάλιν παρ' ὑμῶν πτερυγίσας ἀνέπτετο,
εἶτα βινήσας, ἐκεῖθεν αὖθις αὖ καθέζετο.
ἆρ' ὑπόπτερον γενέσθαι παντός ἐστιν ἄξιον;
ὡς Διϊτρεφής γε πυτιναῖα μόνον ἔχων πτερὰ,
ᾑρέθη Φύλαρχος, εἶθ' Ἵππαρχος, εἶτ' ἐξ οὐδενὸς
μεγάλα πράττει· κἀστι νυνὶ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ, ΕΠΟΨ, ΧΟΡΟΣ, ΙΕΡΕΥΣ, ΠΟΙΗΤΗΣ, ΧΡΗΣΜΟΛΟΓΟΣ, ΜΕΤΩΝ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ.

Πε. ΤΟΥΤΙ τοιαυτί· μὰ Δί' ἐγὼ μὲν πρᾶγμά πω
γελοιότερον οὐκ εἶδον οὐδεπώποτε.
Ευ. ἐπὶ τῷ γελᾷς;
Πε. ἐπὶ τοῖσι σοῖς ὠκυπτέροις.
οἶσθ' ᾧ μάλιστ' ἔοικας ἐπτερωμένος;
εἰς εὐτέλειαν χηνὶ συγγεγραμμένῳ.
Ευ. σὺ δὲ κοψίχῳ γε σκάφιον ἀποτετιλμένῳ.
Πε. ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον·
ΤΑ Δ' ΟΥΧ ΥΠ' ΑΛΛΩΝ, ΑΛΛΑ ΤΟΙΣ ΑΥΤΩΝ ΠΤΕΡΟΙΣ.

rier atque avem esse Nam, ne longe abeam, si quis e vobis spectatoribus esset alatus, atque esuriens tragœdorum choris ægre impatienterque adsisteret, is evolaret, et domum reversus pranderet, deinde saturatus ad nos iterum revolaret: et si quis e vobis Patroclides forte cacaturiret, non ille pallium contaminaret, sed alio avolaret, et postquam pepedisset, spiritumque recepisset, iterum devolaret. Tum si quis vestrûm, quisquis ille sit, cum aliena rem haberet uxore, videretque maritum mulieris in gradibus senatoriis, iste itidem hinc a vobis, motis alis avolaret, et postquam futuisset, illinc rursus in suam sedem huc se referret. Nonne igitur alatum esse quantivis est preti? Etenim Diitrephes, vimineas qui tantum habet alas, creatus est Tribus præfectus, deinde equitum magister, deinde ex nullius momenti homine magnus evasit et fortunatus: et nunc flavus est et Equigallus.

PISTHETÆRUS, EUELPIDES, EPOPS, CHORUS, SACERDOS, POETA, FATIDICUS, METO, INSPECTOR, LEGISLATOR.

Pisth. Ista quidem sic se habent: at, ita me Jupiter amet, haud ego rem magis ridiculam vidi unquam.

Euel. Quid rides?

Pisth. Tuas pennas. Scin' cui alatus maxime sis adsimilis? rudibus lineis anseri depicto.

Euel. Tu autem merulæ caput in orbem deplumatæ.

Pisth. Istis quidem adsimulati sumus, idque, ut ait Æschylus, *non alienis, sed nostris ipsorum pennis.*

Ep. Age jam nunc quid faciendum?

Pisth. Primum nomen urbi imponendum est, magnum aliquod atque illustre: deinde diis sacra facienda.

Euel. Ita mihi quoque videtur.

Ep. Age videam, quid nostræ nominis erit urbi?

Pisth. Vultisne conspicuo illo et a Lacedæmone sumto Spartæ nomine vocemus ipsam?

Euel. Hercules! Spartam nomen ut ego imponam urbi meæ? ne grabato quidem sparteos funiculos, si modo junceos habeam.

Pisth. Quodnam igitur illi nomen imponemus?

Euel. Istinc desumtum, ex nubibus et sublimibus regionibus, amplum quid valde.

Pisth. Vin' Nubicuculiam?

Ep. Iu, Iu! Pulchrum revera et magnificum invenisti nomen.

Euel. Numquid hæc est illa Nubicuculia, ubi multæ sunt illæ Theagenis opes, et Æschinis omnes?

Pisth. Optimum quidem est, ut hanc eam esse dicas, aut campum Phlegræum, ubi terrigenas Gigantas jactabundi dii superarunt.

Puel. Splendida prorsus est hæc urbs. Quis vero deus tutelam habebit urbis? cuinam texemus peplum?

Pisth. Quidni sinamus Urbanam Minervam præsidem esse urbis?

Euel. Qui vero possit urbs bene esse morata, ubi dea femi-

Επ. ἄγε δὴ τί χρὴ δρᾶν;

Πε. πρῶτον ὄνομα τῇ πόλει
θέσθαι τι μέγα καὶ κλεινόν· εἶτα τοῖς θεοῖς
θῦσαι μετὰ τοῦτο.

Ευ. ταῦτα κἀμοὶ ξυνδοκεῖ.

Επ. φέρ' ἴδω, τί δ' ἡμῖν τοὔνομ' ἔσται τῇ πόλει;

Πε. βούλεσθε τὸ μέγα τοῦτο τοὐκ Λακεδαίμονος,
Σπάρτην ὄνομα καλῶμεν αὐτήν;

Ευ. Ἡράκλεις.
Σπάρτην γὰρ ἂν θείμην ἐγὼ τῇ 'μῇ πόλει;
οὐδ' ἂν χαμεύνῃ, πάνυ γε 'κειρίαν ἔχων.

Πε. τι δῆτ' ὄνομ' αὐτῇ θησόμεσθ';

Ευ. ἐντευθενὶ
ἐκ τῶν νεφελῶν, καὶ τῶν μετεώρων χωρίων,
χαῦνόν τι πάνυ.

Πε. βούλει ΝΕΦΕΛΟΚΟΚΚΥΓΙΑΝ;

Επ. ἰοὺ, ἰού·
καλὸν σύ γ' ἀτεχνῶς καὶ μέγ' εὗρες τοὔνομα.

Ευ. ἆρ' ἐστὶν αὕτη γ' ἡ Νεφελοκοκκυγία,
ἵνα καὶ τὰ Θεαγένους τὰ πολλὰ χρήματα,
τά τ' Αἰσχίνου γ' ἅπαντα;

Πε. καὶ λῷστον μὲν, ἢ
τὸ Φλέγρας πεδίον, ἵν' οἱ θεοὶ τοὺς Γηγενεῖς
ἀλαζονευόμενοι καθυπερηκόντισαν.

Ευ. λιπαρὸν τὸ χρῆμα τῆς πόλεως. τίς δαὶ θεὸς
πολιοῦχος ἔσται; τῷ ξανοῦμεν τὸν πέπλον;

Πε. τί δ' οὐκ 'Αθηναίαν ἐῶμεν Πολιάδα;

Ευ. καὶ πῶς ἂν ἔτι γένοιτ' ἂν εὔτακτος πόλις,

ὕπου θεὸς, γυνὴ γεγονυῖα, πανοπλίαν
ἕστηκ' ἔχουσα, Κλεισθένης δὲ κερκίδα;

Πε. τίς δ' αὖ καθέξει τῆς πόλεως τὸ Πελαργικόν;

Επ. ὄρνις ἀφ' ἡμῶν τοῦ γένους τοῦ Περσικοῦ,
ὅσπερ λέγεται δεινότατος εἶναι πανταχοῦ
Ἄρεος νεοττός.

Ευ. ὦ νεοττὲ δέσποτα.
ὡς δ' ὁ θεὸς ἐπιτήδειος οἰκεῖν ἐπὶ πετρῶν.

Πε. ἄγε νυν, σὺ μὲν βάδιζε πρὸς τὸν ἀέρα,
καὶ τοῖσι τειχίζουσι παραδιακόνει,
χάλικας παραφόρει, πηλὸν ἀποδὺς ὄργασον,
λεκάνην ἀνένεγκε, κατάπεσ' ἀπὸ τῆς κλίμακος,
φύλακας κατάστησαι, τὸ πῦρ ἔγκρυπτ' ἀεὶ,
κωδωνοφορῶν περίτρεχε, καὶ κάθευδ' ἐκεῖ·
κήρυκε δὲ πέμψον, τὸν μὲν εἰς θεοὺς ἄνω,
ἕτερον δ' ἄνωθεν αὖ παρ' ἀνθρώπους κάτω,
κἀκεῖθεν αὖθις παρ' ἐμέ.

Ευ. σὺ δέ γ' αὐτοῦ μένων
οἴμωζε παρ' ἔμ'.

Πε. ἴθ', ὦ 'γάθ', οἷ πέμπω σ' ἐγώ.
οὐδὲν γὰρ ἄνευ σοῦ τῶνδ', ἃ λέγω, πεπράξεται.
ἐγὼ δ', ἵνα θύσω τοῖσι καινοῖσιν θεοῖς,
τὸν ἱερέα πέμψοντα τὴν πομπὴν καλῶ.
παῖ, παῖ, τὸ κανοῦν αἴρεσθε καὶ τὴν χέρνιβα.

Χο. ὁμοῤῥοθῶ, συνθέλω,
συμπαραινέσας ἔχω,
προσόδια μεγάλα
σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν·

na integram armaturam habet, Clisthenes autem radium textorium ?

Pisth. Quis autem murum urbis Pelargicum obtinebit?

Ep. Ales hinc e nobis origine Persica, qui ubique dicitur acerrimus esse Martis pullus.

Puel. O pulle domine ! ut idoneus erit ille deus ad incolendas petras !

Pisth. Agedum tu vade ad aërem, illisque, qui murum exstruunt, ministeria præstato : cæmenta adporta, lutumque nudus macera, pelvim fer sursum, de scala decide, custodes constitue, ignem absconde semper, cum tintinnabulo circumcursita, atque ibi dormi : præcones mitte, unum ad deos sursum, alterumque desuper ad homines deorsum, indeque rursus ad me.

Puel. Tu vero hic remanens, per me licet, plora.

Pisth. I, ô bone, eo quo te mitto : nihil enim eorum, quæ dixi, sine te geretur. Ego vero, ut sacra peragam novis diis, sacerdotem, qui pompam ducat, vocabo. Heus puer, puer, canistrum afferte et gutturnium.

Chor. Sociam operam conjungo, consentio, adhortor, supplicationes magnificæ et splendidæ ut fiant diis ; in-

superque ad persolvendas gratias victima quæpiam simul ut immoletur. Eat, eat Pythii carminis clamor in honorem Dei, et concinat Chæris cantilenam.

Pisth. Desine tu inflare tibiam. O Hercules! quid illud erat rei? Ita me Jupiter amet, ego multa quum viderim et admiranda, nondum usque adhuc corvum vidi capistratum.

Ep. Sacerdos, hoc age, operare diis novis.

Sac. Faciam hercle. Sed ubi ille, qui canistrum tenet? Veneramini Vestam avicularem, miluumque Larem, et alites Olympios atque Olympias cunctos et cunctas.

Chor. O accipiter, tutela Suni, salve Rex Pelargice.

Sac. Cycnumque Pythium et Delium, Latonamque coturnicem ingentem, et Dianam acalanthidem.

Pisth. Non amplius Colænis dicatur, sed acalanthis Diana.

Sac. Et frigillam Sabaziam, struthumque, Magnam Matrem deûm hominumque.

Chor. Cybebe domina, struthe, mater Cleocriti, da Nubicuculiensibus sanitatem et salutem, ipsis, sociisque Chiis.

Pisth. Chii sane me delectant, ubique adjuncti.

Sac. Heroesque et aves, heroumque natos, et porphyrionem,

ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα
πρόβατόν τι θύειν.
ἴτω, ἴτω, ἴτω δὲ Πυθιὰς βοὰ τῷ θεῷ·
συνᾳδέτω δὲ Χαῖρις.

Πε. παῦσαι σὺ φυσῶν. Ἡράκλεις, τουτὶ, τί ἦν
τουτί; μὰ Δί᾽ ἐγὼ πολλὰ δὴ καὶ δείν᾽ ἰδὼν,
οὔπω κόρακ᾽ εἶδον ἐμπεφορβιωμένον.

Επ. ἱερεῦ, σὸν ἔργον, θύε τοῖς καινοῖς θεοῖς.

Ιε. δράσω τάδ᾽. ἀλλὰ ποῦ ᾽στὶν ὁ τὸ κανοῦν ἔχων;
εὔχεσθε τῇ Ἑστίᾳ τῇ ὀρνιθείῳ,
καὶ τῷ ἰκτίνῳ τῷ ἑστιούχῳ,
καὶ ὄρνισιν Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίῃσι
πᾶσι καὶ πάσῃσιν.

Χο. ὦ Σουνιέρακε, χαῖρ᾽ ἄναξ Πελαργικέ.

Ιε. καὶ κύκνῳ Πυθίῳ καὶ Δηλίῳ,
καὶ Λητοῖ Ὀρτυγομήτρᾳ,
καὶ Ἀρτέμιδι Ἀκαλανθίδι.

Πε. οὐκέτι Κολαινὶς, ἀλλ᾽ Ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις.

Ιε. καὶ φρυγίλῳ Σαβαζίῳ,
καὶ στρουθῷ, Μεγάλῃ
Μητρὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων.

Χο. δέσποινα Κυβέλη, στροῦθε, μῆτερ Κλεοκρίτου,
διδόναι Νεφελοκοκκυγιεῦσιν
ὑγιείαν καὶ σωτηρίαν,
αὐτοῖσι καὶ Χίοισι.

Πε. Χίοισιν ἥσθην πανταχοῦ προσκειμένοις.

Ιε. καὶ ἥρωσι, καὶ ὄρνισι, καὶ ἡρώων παισὶ,
καὶ πορφυρίωνι, καὶ πελεκᾶντι,

καὶ πελεκίνῳ, καὶ φλέξιδι,
καὶ τέτρακι, καὶ ταῶνι,
καὶ ἐλεᾷ, καὶ βάσκᾳ,
καὶ ἐλασᾷ, καὶ ἐρωδιῷ,
καὶ καταράκτῃ, καὶ μελαγκορύφῳ
καὶ αἰγιθάλλῳ—

Πε. παῦ' ἐς κόρακας· παῦσαι καλῶν, ἰοὺ, ἰού.
ἐπὶ ποῖον, ὦ κακόδαιμον, ἱερεῖον καλεῖς
ἁλιαιέτους, καὶ γῦπας; οὐχ ὁρᾷς, ὅτι
ἴκτινος εἷς ἂν τοῦτό γ' οἴχοιθ' ἁρπάσας;
ἄπελθ' ἀφ' ἡμῶν καὶ σὺ, καὶ τὰ στέμματα·
ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τουτογὶ θύσω μόνος.

Ιε. εἶτ' αὖθις αὖτ' ἄρα σοι
δεῖ με δεύτερον μέλος
χέρνιβι θεοσεβὲς
ὅσιον ἐπιβοᾷν, καλεῖν δὲ
μάκαρας, ἕνα τινὰ μόνον, εἴπερ
ἱκανὸν ἕξετ' ὄψον.
τὰ γὰρ παρόντα θύματ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν
γένειόν ἐστι καὶ κέρατα.

Πε. θύοντες εὐξώμεσθα τοῖς πτερίνοις θεοῖς.

Πο. Νεφελοκοκκυγίαν τὰν εὐδαίμονα
κλῇσον, ὦ Μοῦσα,
τεαῖς ἐν ὕμνων ᾠδαῖς.

Πε. τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα, ποδαπόν; εἰπ' ἐμοὶ, τίς εἶ;

Πο. ἐγὼ μελιγλώσσων ἐπέων ἱεὶς ἀοιδὰν,
Μουσάων θεράπων
ὀτρηρὸς, κατὰ τὸν Ὅμηρον.

et pelicanum, phlexidemque, tetracem, pavonem, eleam, bascam, elasam, ardeam, falconem, ficedulam et parum.

PISTH. Desine; in malam rem; desine clamare. Heu, heu! ad qualem, miserrime, victimam vocas nisos et vulturios? nonne vides vel unum miluum istuc omne abripere posse? aufer te hinc tuasque infulas: ipsus enim hæc sacra solus peragam.

SAC. Ergo alterum rursus ad gutturnium tibi me oportet accinere carmen, pium sanctumque, et invocare deos, unum aliquem solummodo, si modo satis habebitis cibi. Has enim, quæ adsunt, victimas nihil aliud esse dicas, quam barbam et cornua.

PISTH. Sacra facientes veneremur volucres deos.

POET. Nubicuculiam illam fortunatam celebra, Musa, tuis hymnorum cantibus.

PISTH. Quid hoc rei est? undenam? dic mihi, quis es?

POET. Is ego sum, qui mellifluorum carminum fundo cantus, Musarum famulus expeditus, secundum Homerum.

PISTH. Ergone servus quum sis, comam alis?

Poet. Non ita est: verum omnes sumus nos poëtæ Musarum famuli expediti, secundum Homerum.

Pisth. Non temere est ergo, quod lacerum habes amiculum. Sed, ô poëta, quis te huc adegit furor?

Poet. Carmina confeci in Nibicuculiam vestram, dithyrambosque multos et elegantes, virginaliaque cantica, quæ Simonideis etiam æquiparentur.

Pisth. Quando fecisti tu ea, et a quo tempore?

Poet. Jamdudum equidem, jamdudum hanc urbem concelebro.

Pisth. Nonne ego hoc ipso in articulo nominalia urbis sacra facio, et nomen, tanquam puerulo, nunc primum ei imposui?

Poet. Sed est celerrima Musarum fama, qualis equorum micans pernicitas. Tu vero pater, Ætnæ conditor, divinorum honorum cognominis, largire mihi, quodcunque tuo tibi capite adnuens velis propitius dare mihi.

Pisth. Istuc nobis malum hominis facesset negotia, nisi defungamur, quidpiam illi dantes. Heus tu, qui sagum habes et tunicam, illud exue, et da lepido poëtæ. En tibi sagum: prorsus enim mihi frigere videris.

Poet. Donum quidem hocce lubens accipit mea Musa: tu vero animo tuo percipe hos Pindari versus—

Πε. ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;
Πο. οὔκ· ἀλλὰ πάντες ἐσμὲν οἱ διδάσκαλοι
Μουσάων θεράποντες
ὀτρηροὶ, κατὰ τὸν Ὅμηρον.
Πε. οὐκ ἐτὸς ὀτρηρὸν καὶ τὸ ληδάριον ἔχεις.
ἀτὰρ, ὦ ποιητὰ, κατὰ τί δεῦρ' ἀνεφθάρης;
Πο. μέλη πεποίηκ' ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας
τὰς ὑμετέρας, κύκλιά τε πολλὰ καὶ καλὰ,
καὶ παρθενεῖα, καὶ κατὰ τὰ Σιμωνίδου.
Πε. ταυτὶ σὺ πότ' ἐποίησας; ἀπὸ ποίου χρόνου;
Πο. πάλαι, πάλαι δὴ τήνδ' ἐγὼ κλῄζω πόλιν.
Πε. οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην ταύτης ἐγώ;
καὶ τοὔνομ', ὥσπερ παιδίῳ, νῦν δὴ 'θέμην.
Πο. ἀλλά τις ὠκεῖα Μουσάων φάτις,
οἷά περ ἵππων ἀμαρυγά.
σὺ δ', ὦ πάτερ κτίστορ Αἴτνας,
ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε,
δὸς ἐμὶν, ὅ τι περ
τεᾷ κεφαλᾷ θέλεις
πρόφρων δόμεν ἐμὶν, τεΐν.
Πε. τουτὶ παρέξει τὸ κακὸν ἡμῖν πράγματα,
εἰ μή τι τούτῳ δόντες ἀποφευξούμεθα.
οὗτος, σὺ μέντοι σπολάδα καὶ χιτῶν' ἔχεις,
ἀπόδυθι, καὶ δὸς τῷ ποιητῇ τῷ σοφῷ.
ἔχε τὴν σπολάδα· πάντως δ' ἐμοὶ ῥιγῶν δοκεῖς.
Πο. τόδε μὲν οὐκ ἀέκουσα φίλα
Μοῦσα δῶρον δέξεται·
τὺ δὲ τεᾷ φρενὶ μάθε

Πινδάρειον ἔπος·---

Πε. ἄνθρωπος ἡμῶν οὐκ ἀπαλλαχθήσεται.

Πο. Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις
ἀλᾶται Στράτων,
ὃς ὑφαντοδόνητον ἔσθος οὐ πέπαται.
ἀκλεὴς δ' ἔβα σπολὰς ἄνευ χιτῶνος.
σύνες, ὅ τοι λέγω ;

Πε. ξυνῆχ', ὅτι βούλει τὸν χιτωνίσκον λαβεῖν.
ἀπόδυθι· δεῖ γὰρ τὸν ποιητὴν ὠφελεῖν.
ἄπελθε τουτονὶ λαβών.

Πο. ἀπέρχομαι,
κᾆς τὴν πόλιν γ' ἐλθὼν ποιήσω δὴ ταδί·
κλῇσον, ὦ χρυσόθρονε, τὰν
τρομερὰν, κρυεράν·
νιφόβολα πεδία, πολύσπορά τ'
ἤλυθον· ἀλαλάν.

Πε. νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ γὰρ πέφευγας ταυταγὶ
τὰ κρυερὰ, τονδὶ τὸν χιτωνίσκον λαβών.
τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ τὸ κακὸν οὔποτ' ἤλπισ' ἂν,
οὕτω ταχέως τοῦτον πεπύσθαι τὴν πόλιν.
αὖθις σὺ περιχώρει λαβὼν τὴν χέρνιβα.

Ιε. εὐφημί' ἔστω.

Χρ. μὴ κατάρξῃ τοῦ τράγου.

Πε. σὺ δ' εἶ τίς ;

Χρ. ὅστις ; χρησμολόγος.

Πε. οἴμωζέ νυν.

Χρ. ὦ δαιμόνιε, τὰ θεῖα μὴ φαύλως φέρε·
ὡς ἐστὶ Βάκιδος χρησμὸς ἄντικρυς λέγων

Pisth. Importunus iste a nobis non discedet.

Poet. *Nomades enim inter Scythas palatur Straton, qui textilem vestem non possidet; indecorum autem venit sagum sine tunica.* Intellige quid dicam.

Pisth. Intelligo, nempe tunicam accipere te velle. Exue tu: poëtæ enim benefacere oportet. Hanc sume et abi.

Poet. Abeo, atque hinc digressus carmina hæc in urbem vestram componam. Concelebra, ô Apollo aureo sedens in solio, tremulam hanc et frigidam urbem: in campos nive conspersos fertilesque veni: alalan.

Pisth. Hercle enimvero istos effugisti frigidos campos, accepta hac tunica. Haud pol ego malum hoc unquam sperassem, ut ille tam cito quicquam inaudiret de urbe nostra. Rursus tu circumi sumto gutturnio.

Sac. Favete linguis.

Fat. Ne immola hircum.

Pisth. Tu vero quis es?

Fat. Quis sim? fatidicus.

Pisth. Itaque nunc plora.

Fat. O bone, res divinas ne contemtui habeas: namque Bacidis exstat vaticinium, quod manifesto respicit ad Nubicuculiam.

PISTH. Cur ergo de eo certiorem me non fecisti, antequam ego hanc urbem conderem?

FAT. Divinum me impedivit numen.

PISTH. Sed nihil obstat, quin ista carmina audiamus.

FAT. *At quando incoluerint lupi canæque cornices eodem in loco Corinthum inter et Sicyonem—*

PISTH. Quid mihi, quæso, cum Corinthiis est?

FAT. Obscure per illud Bacis indicavit aërem. *Primum Pandoræ faciendum est albi velleris ariete: quique meorum primus venerit carminum interpres, illi donanda vestis pura, et calcei novi—*

PISTH. Estne istic scriptum, de calceis?

FAT. Hem specta, eccum libellum. *Phialaque insuper est danda, et extis ei implenda manus—*

PISTH. Etiamne istic scriptum exta esse danda?

FAT. Hem specta, eccum libellum. *Siquidem illa, divine juvenis, confeceris, uti præcipio, aquila in nubibus eris; ni vero dederis, neque turtur eris, neque aquila, nec picus.*

PISTH. Ista etiam istic insunt scripta?

FAT. Hem specta, eccum libellum.

PISTH. Neutiquam igitur simile est illud oraculum isti, quod egomet mihi ex Apollinis vaticiniis descripsi: *Quum vero homo invocatus venerit, ineptus ostentator, et sacra facientibus odio erit, extorumque partem sibi flagitabit, tunc demum verberibus ipsi latera contundere oportet—*

εἰς τὰς Νεφελοκοκκυγίας.

Πε. κᾆπειτα πῶς
ταῦτ᾽ οὐκ ἐχρησμολόγεις σὺ, πρὶν ἐμὲ τὴν πόλιν
τήνδ᾽ οἰκίσαι;

Χρ. τὸ θεῖον ἐνεπόδιζέ με.

Πε. ἀλλ᾽ οὐδὲν οἷον ἔστ᾽ ἀκοῦσαι τῶν ἐπῶν.

Χρ. Ἀλλ᾽ ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιαί τε κορῶναι
ἐν ταυτῷ τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος---

Πε. τί οὖν προσήκει δῆτ᾽ ἐμοὶ Κορινθίων;

Χρ. ᾐνίξαθ᾽ ὁ Βάκις τοῦτο πρὸς τὸν ἀέρα.
πρῶτον Πανδώρᾳ θῦσαι λευκότριχα κριόν·
ὃς δέ κ᾽ ἐμῶν ἐπέων ἔλθῃ πρώτιστα προφήτης,
τῷ δόμεν ἱμάτιον καθαρὸν, καὶ καινὰ πέδιλα---

Πε. ἔνεστι καὶ τὰ πέδιλα;

Χρ. λαβὲ τὸ βιβλίον.
καὶ φιάλην δοῦναι, καὶ σπλάγχνων χεῖρ᾽ ἐπιπλῆσαι---

Πε. καὶ σπλάγχνα διδόναι ᾽νεστι;

Χρ. λαβὲ τὸ βιβλίον.
κἂν μὲν, θέσπιε κοῦρε, ποιῇς ταῦθ᾽, ὡς ἐπιτέλλω,
αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι· αἰ δέ κε μὴ δῷς,
οὐκ ἔσει οὐ τρυγὼν, οὐδ᾽ αἰετὸς, οὐ δρυκολάπτης.

Πε. καὶ ταῦτ᾽ ἔνεστ᾽ ἐνταῦθα;

Χρ. λαβὲ τὸ βιβλίον.

Πε. οὐδὲν ἄρ᾽ ὅμοιος ἔσθ᾽ ὁ χρησμὸς τουτῳῒ,
ὃν ἐγὼ παρὰ τἀπόλλωνος ἐξεγραψάμην.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἄκλητος ἰὼν ἄνθρωπος ἀλαζὼν
λυπῇ θύοντας, καὶ σπλαγχνεύειν ἐπιθυμῇ,
δὴ τότε χρὴ τύπτειν αὐτὸν πλευρῶν τὸ μεταξὺ---

Χρ. οὐδὲν λέγειν οἶμαί σε.

Πε. λαβὲ τὸ βιβλίον.

καὶ φείδου μηδὲν, μηδ' αἰετοῦ ἐν νεφέλῃσι,
μήτ' ἢν Λάμπων ᾖ, μήτ' ἢν ὁ μέγας Διοπείθης.

Χρ. καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα;

Πε. λαβὲ τὸ βιβλίον.

οὐκ εἶ θύραζ' ἐς κόρακας;

Χρ. οἴμοι δείλαιος.

Πε. οὔκουν ἑτέρωσε χρησμολογήσεις ἐκτρέχων;

Με. ἥκω παρ' ὑμᾶς---

Πε. ἕτερον αὖ τουτὶ κακόν.

τί δ' αὖ σὺ δράσων; τίς δ' ἰδέα βουλήματος;
τίς ἡ 'πίνοια; τίς ὁ κόθορνος τῆς ὁδοῦ;

Με. γεωμετρῆσαι βούλομαι τὸν ἀέρα
ὑμῖν, διελεῖν τε κατὰ γύας.

Πε. πρὸς τῶν θεῶν,

σὺ δ' εἶ τίς ἀνδρῶν;

Με. ὅστις εἴμ' ἐγώ; Μέτων,

ὃν οἶδεν Ἑλλὰς, χὠ Κολωνός.

Πε. εἴπ' ἐμοὶ,

ταυτὶ δέ σοι τί ἐστι;

Με. κανόνες ἀέρος.

αὐτίκα γὰρ ἀήρ ἐστι τὴν ἰδέαν ὅλος
κατὰ πνιγέα μάλιστα. προσθεὶς οὖν ἐγὼ
τὸν κανόν' ἄνωθεν τουτονὶ τὸν καμπύλον,
ἐνθεὶς διαβήτην---μανθάνεις;

Πε. οὐ μανθάνω.

Με. ὀρθῷ μετρήσω κανόνι, προστιθεὶς, ἵνα

Fat. Equidem te nugas dicere arbitror.

Pisth. Hem specta, eccum libellum. *Nec parce quicquam, nec aquilæ in nubibus, neque si vel Lampon fuerit, magnusve Diopithes.*

Fat. Ista etiam istic insunt scripta ?

Pisth. Hem specta, eccum libellum. Non foras abibis in maximam malam crucem ?

Fat. Væ mihi misero !

Pisth. Non tu hinc te alio proripies oracula enarratum ?

Met. Ad vos venio---

Pisth. Ecce aliud iterum hocce malum. Quam vero ob causam tu huc ades ? quæ consili ratio ? quod institutum ? cur ad hoc te iter accinxisti ?

Met. Dimetiri vobis aërem volo, non secus atque terram solent geometræ, et in jugera dirimere.

Pisth. Per deos quæso, quis tu homo es ?

Met. Quis ego sim ? Meto, quem novit Græcia omnis et Colonus.

Pisth. Dic sodes, quid illud vero rei habes ?

Met. Regulas aëris. Ut enim verbo dicam, totus aër forma maxime consimilis est furno ; ego igitur adposita sursum hac ipsa curva regula, impositoque circino---intelligisne ?

Pisth. Non sane.

Met. Rectam admovebo regulam, dimetiarque, ita ut cir-

culus exsistat tibi quadratus, inque medio forum: eo autem ducant undique viæ rectæ, ad ipsum illud medium, sicut a Sole, qui ipse rotundus est, recti quaquaversum radii refulgent.

Pisth. Hem homo Thaletis instar sapiens! Meto---

Met. Quid me vis?

Pisth. Scin', quam te amem? atque si mihi obsequeris, hinc ocius te amove.

Met. Quid enim est periculi?

Pisth. Sicuti Lacedæmone peregrini hinc expelluntur, frequentesque per urbem infligi occeperunt plagæ.

Met. Num orta est inter vos seditio?

Pisth. Non edepol istuc.

Met. Sed qui vero?

Pisth. Communi consensu male mulcare omnes jactatores visum est.

Met. Itaque hercle me hinc subducam.

Pisth. Et vero haud scio an celeri fuga verbera sis evitaturus: hæc enim ecce e propinquo tibi impendent.

Met. Væ mihi misero!

Pisth. Nonne jamdudum id tibi dicebam? non tuo te modulo metieris, atque alio recipies?

Ins. Ubi sunt hospitum patroni?

Pisth. Quis hic Sardanapalus est?

Ins. Inspector huc venio, fabæ sorte electus, ad Nubicuculiam.

ὁ κύκλος γένηταί σοι τετράγωνος· κἀν μέσῳ
ἀγορά· φέρουσαι δ' ὦσιν εἰς αὐτὴν ὁδοὶ
ὀρθαὶ πρὸς αὐτὸ τὸ μέσον, ὥσπερ τἀστέρος,
αὐτοῦ κυκλοτέρους ὄντας, ὀρθαὶ πανταχῇ
ἀκτῖνες ἀπολάμπουσιν.

Πε. ἄνθρωπος Θαλῆς,
Μέτων---

Με. τί ἐστιν;

Πε. οἶσθ' ὁτιὴ φιλῶ σ' ἐγώ;
κἀμοὶ πιθόμενος ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ.

Με. τί δ' ἐστὶ δεινόν;

Πε. ὥσπερ ἐν Λακεδαίμονι,
ξενηλατοῦνται, καὶ κεκίνηνταί τινες
πληγαὶ συχναὶ κατ' ἄστυ.

Με. μῶν στασιάζετε;

Πε. μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'.

Με. ἀλλὰ πῶς;

Πε. ὁμοθυμαδὸν
σποδεῖν ἅπαντας τοὺς ἀλαζόνας δοκεῖ.

Με. ὑπάγοιμι γὰρ ἄν γε, νὴ Δί'.

Πε. ὡς οὐκ οἶδ' ἄρ', εἰ
φθαίης ἄν· ἐπίκεινται γὰρ ἐγγὺς αὑταιί.

Με. οἴμοι κακοδαίμων.

Πε. οὐκ ἔλεγον ἐγὼ πάλαι;
οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν ἀλλαχῇ;

Επ. ποῦ Πρόξενοι;

Πε. τίς ὁ Σαρδανάπαλος οὑτοσί;

Επ. Ἐπίσκοπος ἥκω δεῦρο, τῷ κυάμῳ λαχὼν,

ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας.

Πε. Ἐπίσκοπος;
ἔπεμψε δὲ τίς σε δεῦρο;

Επ. φαῦλον βιβλίον
Τελέου.

Πε. τί; βούλει δῆτα, τὸν μισθὸν λαβὼν,
μὴ πράγματ' ἔχειν, ἀλλ' ἀπιέναι;

Επ. νὴ τοὺς θεούς·
ἐκκλησιάσαι δ' οὖν ἐδεόμην οἴκοι μένων.
ἔστιν γὰρ ἃ δι' ἐμοῦ πέπρακται Φαρνάκῃ.

Πε. ἄπιθι λαβών· ἔστιν δ' ὁ μισθὸς οὑτοσί.

Επ. τουτὶ τί ἦν;

Πε. ἐκκλησία περὶ Φαρνάκου.

Επ. μαρτύρομαι τυπτόμενος, ὢν Ἐπίσκοπος.

Πε. οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐκ ἀποίσεις τὼ κάδω;
οὐ δεινά; καὶ πέμπουσιν ἤδη 'πισκόπους
ἐς τὴν πόλιν, πρὶν καὶ τεθῦσθαι τοῖς θεοῖς.

Ψη. Ἐὰν ὁ Νεφελοκοκκυγιεὺς τὸν Ἀ-
θηναῖον ἀδικῇ---

Πε. τουτὶ τί ἐστιν αὖ κακὸν τὸ βιβλίον;

Ψη. ψηφισματοπώλης εἰμὶ, καὶ νόμους νέους
ἥκω παρ' ὑμᾶς δεῦρο πωλήσων.

Πε. τὸ τί;

Ψη. Χρῆσθαι Νεφελοκοκκυγιέας καὶ τοῖσδε τοῖς
μέτροισι, καὶ σταθμοῖσι, καὶ ψηφίσμασι,
καθάπερ Ὀλοφύξιοι.

Πε. σὺ δέ γ' οἷσί περ Ὀτοτύξιοι χρήσει τάχα.

Ψη. οὗτος, τί πάσχεις;

Pisth. Inspector? quis vero te huc misit?

Ins. Improbus libellus Teleæ.

Pisth. Quid? Vin' ergo, accepta mercede, carere molestia, atque abire?

Ins. Perquam lubenter, ita me dii deæque ament. Quippe concioni oportebat me adfuisse domi manentem: sunt enim nonnulla a me in rem Pharnacis confecta.

Pisth. Amove te, accepta mercede: est autem ea hæcce.

Ins. Quid rei est istuc?

Pisth. Habita super Pharnace concio.

Ins. Antestor me verberatum, qui Inspector sum.

Pisth. Non te proripies? non auferes judiciarias tuas urnas? nonne hæc sunt intolerabilia? et mittunt jam Inspectores in hanc urbem, antequam sacra diis facta fuerint.

Leg. *Si vero Nubicuculiensis Atheniensem læserit*---

Pisth. Quid istuc iterum est mali libelli?

Leg. Decretorum populi venditor sum, novasque leges ad vos huc venio venditurus.

Pisth. Quid autem?

Leg. *Utuntor Nubicuculienses iisdem mensuris, ponderibus et legibus, quibus Olophyxii.*

Pisth. Tu vero vapulans jam mox illis uteris, quibus Ototyxii.

Leg. Heus quid agis?

Pisth. Nonne tu hinc tuas leges auferes? acerbas ego tibi hodie leges ostendam.

Ins. Arcesso Pisthetærum injuriarum in Munychionem mensem.

Pisth. Itane vero? etiamnum tu hic stabas?

Leg. *Si vero quis expellat magistratus, neque recipiat secundum præscriptum edicti in columna*—

Pisth. Væ mihi misero! Tune etiam hic eras adhuc?

Ins. Disperdam te, et dicam tibi decem millium drachmarum scribo.

Pisth. Ego vero tuas urnas comminuam.

Ins. Meministin' ut olim publicam columnam vesperi concacasti.

Pisth. Ehodum, aliquis illum comprehendat. Heus tu, non manebis?

Sac. Hinc nos præpropere digrediamur, hircum intus diis sacrificaturi.

Sem. Jam nunc mihi cuncta adspicienti, cunctaque regenti mortales omnes sacra facient votivis precibus. Universam enim terram inspicio, et conservo bene florentes fructus, interimens omnigenum genera animalium, quæ omnia in terra ex calyce progerminantia ore voraci, arboribusque insidentia, fructus depascuntur: itidem conficio, quæ hortos odoratos corrumpunt pessimis modis; reptiliaque et noxia venenato morsu, quantum eorum est, vi alarum mearum internecione pereunt.

Πε. οὐκ ἀποίσεις τοὺς νόμους;
πικροὺς ἐγώ σοι τήμερον δείξω νόμους.
Επ. καλοῦμαι Πεισθέταιρον ὕβρεως
ἐς τὸν Μουνυχιῶνα μῆνα.
Πε. ἄληθες, οὗτος; ἔτι γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθα σύ;
Ψη. Ἐὰν δέ τις ἐξελαύνῃ τοὺς Ἄρχοντας,
καὶ μὴ δέχηται κατὰ τὴν στήλην---
Πε. οἴμοι κακοδαίμων, καὶ σὺ γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθ' ἔτι;
Επ. ἀπολῶ σε, καὶ γράφω σε μυρίας δραχμάς.
Πε. ἐγὼ δέ σου γε τὼ κάδω διασκεδῶ.
Επ. μέμνησ', ὅτε τῆς στήλης κατετίλας ἑσπέρας;
Πε. αἰβοῖ· λαβέτω τις αὐτόν. οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ιε. ἀπίωμεν ἡμεῖς ὡς τάχιστ' ἐντευθενὶ,
θύσοντες εἴσω τοῖς θεοῖσι τὸν τράγον.
Ημ. Ἤδη μοι τῷ παντόπτᾳ
καὶ παντάρχᾳ θνητοὶ πάντες
θύσουσ' εὐκταίαις εὐχαῖς.
πᾶσαν μὲν γὰρ γᾶν ὀπτεύω.
σώζω δ' εὐθαλέας καρποὺς,
κτείνων παμφύλων γένναν
θηρῶν, ἃ πάντ' ἐν γαίᾳ
ἐκ κάλυκος αὐξανόμενα γένυσιν πολυφάγοις,
δένδρεσί τ' ἐφεζομένα, καρπὸν ἀποβόσκεται·
κτείνω δ', οἳ κήπους εὐώδεις
φθείρουσιν λύμαις ἐχθίσταις·
ἑρπετά τε καὶ δάκεθ', ὁπόσα περ ἂν
ἔστιν, ὑπ' ἐμᾶς πτέρυγος
ἐν φοναῖς ὄλλυται.

Χο. Τῇδε μέντοι θἠμέρᾳ μάλιστ' ἐπαναγορεύεται·
ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Διαγόραν τὸν Μήλιον,
λαμβάνειν τάλαντον· ἤν τε τῶν τυράννων τις τινὰ
τῶν τεθνηκόταν ἀποκτείνῃ, τάλαντον λαμβάνειν.
βουλόμεσθ' οὖν νῦν ἀνειπεῖν ταῦτα χ' ἡμεῖς ἐνθάδε.
ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Φιλοκράτη τὸν Στρούθιον,
λήψεται τάλαντον· ἢν δὲ ζῶντ' ἀναγάγῃ, τέτταρα·
ὅτι συνείρων τοὺς σπίνους, πωλεῖ καθ' ἑπτὰ τοῦ 'βολοῦ.
εἶτα φυσῶν τὰς κίχλας, δείκνυσι καὶ λυμαίνεται,
τοῖς τε κοψίχοισιν εἰς τὰς ῥῖνας ἐγχεῖ τὰ πτερά.
τὰς περιστεράς θ' ὁμοίως ξυλλαβὼν, εἴρξας ἔχει,
κἀπαναγκάζει παλεύειν δεδεμένας ἐν δικτύῳ.
ταῦτα βουλόμεσθ' ἀνειπεῖν· κεἴ τις ὄρνιθας τρέφει
εἰργμένους ὑμῶν ἐν αὐλῇ, φράζομεν μεθιέναι·
ἢν δὲ μὴ πείθησθε, συλληφθέντες ὑπὸ τῶν ὀρνέων,
αὖθις ὑμεῖς αὖ παρ' ἡμῖν δεδεμένοι παλεύσετε.

Ημ. Εὔδαιμον φῦλον πτηνῶν
οἰωνῶν, οἳ χειμῶνος μὲν
χλαίνας οὐκ ἀμπισχοῦνται·
οὐδ' αὖ θερμὴ πνίγους ἡμᾶς
ἀκτὶς τηλαυγὴς θάλπει·
ἀλλ' ἀνθηρῶν λειμώνων
φύλλων ἐν κόλποις ναίω,
ἡνίκ' ἂν ὁ θεσπέσιος ὀξὺ μέλος ἀχέτας
θάλπεσι μεσημερινοῖς ὑφ' ἡλίῳ μανεὶς βοᾷ.
χειμάζω δ' ἐν κοίλοις ἄντροις,
Νύμφαις οὐρείαις ξυμπαίζων·
ἠρινά τε βοσκόμεθα παρθένια

Chor. Hac maxime die per præconem promulgatur: si quis vestrûm Diagoram interficiat Melium, accipiet talentum: itidem si defunctorum tyrannorum quempiam quis occidat, talentum accipiet. Nos igitur etiam ista nunc hic promulgare volumus: si quis vestrûm Philocratem occiderit Struthium, talentum accipiet: sin vivum adduxerit, quatuor; quia frigillas colligans, septenos obolo vendit; turdos itidem sufflans palam ostendit, et indigne habet; merulis etiam in nares immittit pennas; similiterque comprehensas columbas habet inclusas, aliasque cogit aves illicere, in reti deligatas. Hæc publicare volumus: et si quid vestrûm aves alat conclusas in caveis, edicimus ut dimittatis: quod si morem non gesseritis, vos ab avibus comprehensi invicem apud nos vincti, illices eritis.

Sem. O fortunatam volucrium gentem avium, quæ hieme lænis amictæ non sunt: neque rursus calore nos urunt æstus late resplendentes radii: sed florida per prata foliorum in gremiis incolo, quando meridianis solis ardoribus furiata stridula vates argutum resonat melos: hiemem vero transigo cavis in antris, colludens Nymphis monticolis; vernasque de-

pascimur virgineas et candidas myrti baccas, Gratiarumque hortulos.

Chor. Judicibus aliquid dicere volumus de victoria, quam si nobis adjudicaverint, iis omnibus bona largiemur, ita ut dona accipiant multo majoris preti, quam illa Paridi data. Primum igitur, cujus rei maxime omnis judex cupidus est, noctuæ nunquam vos destituent Laurioticæ, sed intus inhabitabunt, et in marsupiis vestris nidificabunt, excludentque minutos nummulos. Præterea tanquam in templis habitabitis: ædium enim vestrarum tectis pinnas addemus. Et si forte apti fueritis magistratum, et quid surripere volueritis, celerem vobis in manus accipitrem dabimus. Si vero aliquo ad cœnam eatis, gulas vobis mittemus. Sin victoriam nobis abjudicetis, curate vobis lunulas fabricarier, tanquam statuis: nam quicunque vestrûm lunulam non habebit, quando candida læna eritis induti, tunc maxime pœnas nobis dabitis, ut ab omnibus avibus concacemini.

PISTHETÆRUS, NUNTII, CHORUS, IRIS, PRÆCO, PATRICIDA, CINESIAS, SYCOPHANTA.

Pisth. Pulcherrime, ô aves, sacris litavimus. At mirum a mœnibus nullum adhuc adesse nuntium, ex quo cognoscamus, quæ ibi gerantur. Eccum vero occurrit aliquis Alpheum spirans.

Nunt. I. Ubi, ubi est, ubi, ubi, ubi est, ubi, ubi, ubi est, ubi, ubi locorum est Pisthetærus Imperator?

λευκότροφα μύρτα, Χαρί-
των τε κηπεύματα.

Χο. Τοῖς κριταῖς εἰπεῖν τι βουλόμεσθα τῆς νίκης πέρι,
ὅσ' ἀγάθ', ἢν κρίνωσιν ἡμᾶς, πᾶσιν αὐτοῖς δώσομεν,
ὥστε κρείττω δῶρα πολλῷ τῶν Ἀλεξάνδρου λαβεῖν.
πρῶτα μὲν γὰρ, οὗ μάλιστα πᾶς κριτὴς ἐφίεται,
γλαῦκες ὑμᾶς οὔποτ' ἐπιλείψουσι Λαυριωτικαί·
ἀλλ' ἐνοικήσουσιν ἔνδον, ἔν τε τοῖς βαλαντίοις
ἐννεοττεύσουσι, κἀκλέψουσι μικρὰ κέρματα.
εἶτα πρὸς τούτοισιν, ὥσπερ ἐν ἱεροῖς οἰκήσετε.
τὰς γὰρ ὑμῶν οἰκίας ἐρέψομεν πρὸς ἀετόν.
κἂν λαχόντες ἀρχίδιον, εἶθ' ἁρπάσαι βούλησθέ τι,
ὀξὺν ἱερακίσκον ἐς τὰς χεῖρας ὑμῖν δώσομεν.
ἢν δέ που δειπνῆτε, πρηγορεῶνας ὑμῖν πέμψομεν.
ἢν δὲ μὴ κρίνητε, χαλκεύεσθε μηνίσκους φορεῖν,
ὥσπερ ἀνδριάντες· ὡς ὑμῶν ὃς ἂν μὴ μήνην ἔχῃ,
ὅταν ἔχητε χλανίδα λευκὴν, τότε μάλισθ' οὕτω δίκην
δώσεθ' ἡμῖν, πᾶσι τοῖς ὄρνισι κατατιλώμενοι.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΙ, ΧΟΡΟΣ, ΙΡΙΣ, ΚΗΡΥΞ, ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΣ, ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

Πε. ΤΑ μὲν ἱέρ' ἡμῖν ἐστὶν, ὦ ̓ρνιθες, καλά·
ἀλλ' ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους πάρεστιν ἄγγελος
οὐδεὶς, ὅτου πευσόμεθα τἀκεῖ πράγματα.
ἀλλ' οὑτοσὶ τρέχει τις Ἀλφειὸν πνέων.

Αγ. α'. ποῦ, ποῦ 'στι, ποῦ, ποῦ, ποῦ 'στι; ποῦ, ποῦ, ποῦ 'στι; ποῦ,
ποῦ Πεισθέταιρος ἔστιν Ἄρχων;

Πε. οὑτοσί.
Αγ. α΄. ἐξῳκοδόμηταί σοι τὸ τεῖχος.
Πε. εὖ λέγεις.
Αγ. α΄. κάλλιστον ἔργον καὶ μεγαλοπρεπέστατον·
ὥστ' ἂν ἐπάνω μὲν Προξενίδης ὁ Κομπασεὺς,
καὶ Θεαγένης ἐναντίω δύ' ἅρματε,
ἵππων ὑπόντων μέγεθος, ὅσον ὁ Δούριος,
ὑπὸ τοῦ πλάτους ἂν παρελασαίτην.
Πε. Ἡράκλεις.
Αγ. α΄. τὸ δὲ μῆκός ἐστι, καὶ γὰρ ἐμέτρησ' αὔτ' ἐγὼ,
ἑκατοντόργυιον.
Πε. ὦ Πόσειδον τοῦ μάκρους.
τίνες ᾠκοδόμησαν αὐτὸ τηλικουτονί;
Αγ. α΄. ὄρνιθες, οὐδεὶς ἄλλος, οὐκ Αἰγύπτιος
πλινθοφόρος, οὐ λιθουργὸς, οὐ τέκτων παρῆν·
ἀλλ' αὐτόχειρες, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
ἐκ μέν γε Λιβύης ἧκον ὡς τρισμύριαι
γέρανοι, θεμελίους καταπεπωκυῖαι λίθους.
τούτους δ' ἐτύκιζον αἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν.
ἕτεροι δ' ἐπλινθοφόρουν πελαργοὶ μυρίοι·
ὕδωρ δ' ἐφόρουν κάτωθεν ἐς τὸν ἀέρα
οἱ χαραδριοὶ, καὶ τἄλλα ποτάμι' ὄρνεα.
Πε. ἐπηλοφόρουν δ' αὐτοῖσι τίνες;
Αγ. α΄. ἐρωδιοὶ
λεκάναισι.
Πε. τὸν δὲ πηλὸν ἐνεβάλλοντο πῶς;
Αγ. α΄. τοῦτ', ὦ 'γάθ', ἐξεύρητο καὶ σοφώτατα·
οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες, ὥσπερ ταῖς ἅμαις,

PISTH. Adest.

NUNT. I. Exædificata tibi sunt mœnia.

PISTH. Bene dicis.

NUNT. I. Pulcherrimum opus et magnificentissimum, ut in summo muro, etenim tanta est illius latitudo. Proxenides Compasensis et Theagenes sibi occurrentes agitarent currus, quibus equi essent juncti pari magnitudine atque Durius, et facile prætermearent.

PISTH. Hercules tuam fidem!

NUNT. I. Longitudo autem, egomet enim murum dimensus sum, centum est ulnarum.

PISTH. Pro Neptune! quanta longitudo! qui vero illum exstruxerunt talem?

NUNT. I. Aves, nemoque præter eas alius, non Ægyptius laterum bajulus, non lapicida nec faber aderat; sed ipsæ suamet industria, adeo ut in admirationem hoc me rapiat. Ex Libya quidem venerunt triginta circiter millia gruum, quæ lapides deglutiverant, quibus fundamenta substernerentur: hos autem creces rostris suis complanabant: aliæ autem lateres adportabant ciconiæ decem mille: aquam autem ferebant e terra ad aërem charadrii, ceteræque aves fluviatiles.

PISTH. Lutum vero quinam illis adferebant?

NUNT. I. Fulicæ in pelvibus.

PISTH. At quo pacto lutum in pelves injiciebant?

NUNT. I. Istuc, ô bone, inventum est lepidissime. Anseres cruentes pedibus suis, veluti palis, lutum in pelves ingerebant.

PISTH. Quid pedes igitur non conficiant?

NUNT. I. Atque edepol anates etiam præcinctæ lateres adportabant: sursum autem volabant, tergo impositum trullam gerentes, tanquam pueruli: lutum in ore ferebant hirundines.

PISTH. Quorsum igitur mercenarios quis amplius mercede conducat? Age videam: quid enim? ligna quæ ad murum pertinebant, quinam elaborarunt?

NUNT. I. Aves erant fabri lignarii callentissimi pelecani, qui rostris dedolaverunt portas: erat autem sonitus ab iis, dum dolarent, excitatus, qualis est in navali. Et omnia nunc ista portis sunt instructa, pessulis occlusa, et undequaque custodiuntur, circumeuntur, tintinnabulo vigiliæ explorantur, ubique excubiæ sunt constitutæ, et nocturnæ faces in turribus. Sed ego hinc digrediens me abluam: tu autem ipse jam nunc cetera perfice.

CHOR. Heus tu, quid agis? an miraris tanta celeritate murum esse commœnitum?

PISTH. Ita equidem hercle: etenim res est admiratione digna. Nam revera hæc mihi falsis commentis similia videntur. Sed quid accidit novi? ecce enim ab excubitoribus nuntius hic ad nos accurrit, bellicum intuens.

NUNT. II. Iou, iou, iou, iou, iou, iou!

PISTH. Quid hoc negoti est?

NUNT. II. Indignissima nobis acciderunt. Illorum enim

ἐς τὰς λεκάνας ἐνέβαλον αὐτὸν τοῖν ποδοῖν.
Πε. τί δῆτα πόδες ἂν οὐκ ἂν ἐργασαίατο;
Αγ. α'. καὶ νὴ Δί' αἱ νῆτταί γε περιεζωσμέναι
ἐπλινθοφόρουν· ἄνω δὲ τὸν ὑπαγωγέα
ἐπέτοντ' ἔχουσαι κατόπιν, ὥσπερ παιδία.
νὸν πηλὸν ἐν τοῖς στόμασιν αἱ χελιδόνες.
Πε. τί δῆτα μισθωτοὺς ἂν ἔτι μισθοῖτό τις;
φέρ' ἴδω, τί δαί; τὰ ξύλινα τοῦ τείχους τίνες
ἀπειργάσαντ';
Αγ. α'. ὄρνιθες ἦσαν τέκτονες
σοφώτατοι πελεκᾶντες, οἳ τοῖς ῥύγχεσιν
ἀπεπελέκησαν τὰς πύλας· ἦν δ' ὁ κτύπος
αὐτῶν πελεκώντων, ὥσπερ ἐν ναυπηγίῳ.
καὶ νῦν ἅπαντ' ἐκεῖνα πεπύλωται πύλαις,
καὶ βεβαλάνωται, καὶ φυλάττεται κύκλῳ·
ἐφοδεύεται, κωδωνοφορεῖται, πανταχῆ
φυλακαὶ καθεστήκασι, καὶ φρυκτωρίαι
ἐν τοῖσι πύργοις. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀποτρέχων
ἀπονίψομαι· σὺ δ' αὐτὸς ἤδη τἄλλα δρᾶ.
Χο. οὗτος, τί ποιεῖς; ἆρα θαυμάζεις, ὅτι
οὕτω τὸ τεῖχος ἐκτετείχισται ταχύ;
Πε. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε· καὶ γὰρ ἄξιον·
ἴσα γὰρ ἀληθῶς φαίνεταί μοι ψεύδεσιν.
ἀλλ' ὅδε φύλαξ γὰρ τῶν ἐκεῖθεν ἄγγελος,
ἐσθεῖ πρὸς ἡμᾶς δεῦρο, πυῤῥίχην βλέπων.
Αγ. β'. ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰού.
Πε. τί τὸ πρᾶγμα τουτί;
Αγ. β'. δεινότατα πεπόνθαμεν.

τῶν γὰρ θεῶν τις ἄρτι τῶν παρὰ τοῦ Διὸς,
διὰ τῶν πυλῶν εἰσέπτετ' εἰς τὸν ἀέρα,
λαθὼν κολοιοὺς φύλακας ἡμεροσκόπους.

Πε. ὢ δεινὸν ἔργον καὶ σχέτλιον εἰργασμένος.
τίς τῶν θεῶν;

Αγ. β'. οὐκ ἴσμεν· ὅτι δ' εἶχε πτερὰ,
τοῦτ' ἴσμεν.

Πε. οὔκουν δῆτα περιπόλους ἐχρῆν
πέμψαι κατ' αὐτὸν εὐθύς;

Αγ. β'. ἀλλ' ἐπέμψαμεν
τρισμυρίους ἱέρακας ἱπποτοξότας·
χωρεῖ δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος,
κερχνὴς, τριόρχης, γὺψ, κύμινδις, ἀετός·
ῥύμῃ τε καὶ πτεροῖσι καὶ ῥοιζήμασιν
αἰθὴρ δονεῖται, τοῦ θεοῦ ζητουμένου.
κἄστ' οὐ μακρὰν ἄπωθεν, ἀλλ' ἐνταῦθά που
ἤδη 'στίν.

Πε. οὔκουν σφενδόνας δεῖ λαμβάνειν
καὶ τόξα; χώρει δεῦρο πᾶς ὑπηρέτης·
τόξευε πᾶς τις· σφενδόνην τις μοι δότω.

Χο. πόλεμος αἴρεται,
πόλεμος οὐ φατὸς,
πρὸς ἐμὲ καὶ θεούς.
ἀλλὰ φύλαττε πᾶς
ἀέρα περινέφελον,
ὃν γ' Ἔρεβος ἐτέκετο,
μή σε λάθῃ θεῶν
τις ταύτῃ περῶν·

aliquis qui apud Jovem sunt, deorum jam modo per portas involavit in aërem, clam graculis qui excubias agunt diurnas.

Pisth. O quam nefarium et indignum designavit facinus! Quis deorum?

Nunt. II. Ignoramus: quod autem alas haberet, hoc tantum scimus.

Pisth. Nonne igitur oportebat circuitores extemplo adversus eum mittere?

Nunt. II. Atqui misimus triginta mille accipitres, sagittarios equites: discursant quicunque curvos habent ungues, strix, buteo, vulturius, cymindis, aquila: celerrimo motu, alarumque stridoribus æther agitatur, dum deus inquiritur: neque procul abest, sed hic, ni fallor, jam est.

Pisth. Ergo fundas capere oportet et arcus. Huc accedat quicunque minister: nemo non sagittas mittat: fundam mihi aliquis det.

Chor. Bellum oritur, bellum infandum, inter me et deos. At quilibet custodiat aërem nubibus obductum, quem Erebus genuit; nec ullus deorum clam te hac se penetret; quisque

vero intentis oculis circumspectet. Nam prope jam est d us sublimis, agitatarumque alarum sonitus exauditur.

PISTH. Heus tu, quo, quo, quo volas? mane quieta, esto immota, hic consiste, sustine cursum. Quæ es? cujas? Jam dicere oportebat, unde tandem venias.

IR. A diis ego quidem Olympiis.

PISTH. Nomen autem quodnam tibi est? navis, an petasus?

IR. Iris velox.

PISTH. Paralus, an Salaminia?

IR. Hoc autem quid rei est?

PISTH. Hanc nonne aliquis comprehendet subvolans buteo bene peculiatus?

IR. Mene comprehendet? quid id tandem est mali?

PISTH. Multum plorabis.

IR. Absurda utique hæc res est.

PISTH. Per quasnam portas urbem ingressa es, scelestissima.

IR. Nescio ecastor equidem per quasnam portas.

PISTH. Audin' eam, ut nos ludos facit? adiistin' ad graculorum præfectos? quid ais? sigillumne habes a ciconiis?

IR. Quid hoc est mali?

PISTH. Non accepisti?

IR. Satin' sanus es?

PISTH. Neque symbolum ullus tibi avium immisit præfectus qui tecum fuerit?

ἄθρει δὲ πᾶς κύκλῳ σκοπῶν,
ὡς ἐγγὺς ἤδη δαίμονος πεδαρσίου
δίνης πτερωτὸς φθόγγος ἐξακούεται.
Πε. αὕτη σὺ, ποῖ ποῖ ποῖ πέτει; μέν᾽ ἥσυχος,
ἔχ᾽ ἀτρέμας· αὐτοῦ στῆθ᾽· ἐπίσχες τοῦ δρόμου.
τίς εἶ; ποδαπή; λέγειν ἐχρῆν ὁπόθεν ποτ᾽ εἶ.
Ιρ. παρὰ τῶν θεῶν ἔγωγε τῶν Ὀλυμπίων.
Πε. ὄνομα δέ σοι τί ἐστι, πλοῖον, ἢ κυνῆ;
Ιρ. Ἶρις ταχεῖα.
Πε. Πάραλος, ἢ Σαλαμινία;
Ιρ. τί δὲ τοῦτο;
Πε. ταυτηνὶ τίς οὐ ξυλλήψεται
ἀναπτόμενος τρίορχος;
Ιρ. ἐμὲ ξυλλήψεται;
τί ποτ᾽ ἐστὶ τουτὶ τὸ κακόν;
Πε. οἰμώξει μακρά.
Ιρ. ἄτοπόν γε τοῦτο τὸ πρᾶγμα.
Πε. κατὰ ποίας πύλας
εἰσῆλθες εἰς τὸ τεῖχος, ὦ μιαρωτάτη;
Ιρ. οὐκ οἶδα, μὰ Δί᾽, ἔγωγε κατὰ ποίας πύλας.
Πε. ἤκουσας αὐτῆς οἷον εἰρωνεύεται;
πρὸς τοὺς κολοιάρχας προσῆλθες; οὐ λέγεις;
σφραγῖδ᾽ ἔχεις παρὰ τῶν πελαργῶν;
Ιρ. τί τὸ κακόν;
Πε. οὐκ ἔλαβες;
Ιρ. ὑγιαίνεις μέν;
Πε. οὐδὲ σύμβολον
ἐπέβαλεν ὀρνίθαρχος οὐδείς σοι παρών;

Ιρ. μὰ Δί' οὐκ ἔμοι γ' ἐπέβαλεν οὐδεὶς, ὦ μέλε.
Πε. κἄπειτα δῆθ' οὕτω σιωπῇ διαπέτει
διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους;
Ιρ. ποίᾳ γὰρ ἄλλῃ χρὴ πέτεσθαι τοὺς θεούς;
Πε. οὐκ οἶδα, μὰ Δί', ἔγωγε· τῇδε μὲν γὰρ οὔκ.
ἀδικεῖς δὲ καὶ νῦν. ἆρά γ' οἶσθα τοῦθ', ὅτι
δικαιότατ' ἂν ληφθεῖσα πασῶν Ἰρίδων
ἀπέθανες, εἰ τῆς ἀξίας ἐτύγχανες;
Ιρ. ἀλλ' εἴμ' ἀθάνατος.
Πε. ἀλλ' ὅμως ἂν ἀπέθανες.
δεινότατα γάρ τοι πεισόμεσθ', ἐμοὶ δοκεῖ,
εἰ τῶν μὲν ἄλλων ἄρχομεν· ὑμεῖς δ' οἱ θεοὶ
ἀκολαστανεῖτε, κοὐδέπω γνώσεσθ', ὅτι
ἀκροατέον ὑμῖν ἐν μέρει τῶν κρειττόνων.
φράσον δέ τοι μοι, τὼ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς;
Ιρ. ἐγώ; πρὸς ἀνθρώπους πέτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς,
φράσουσα θύειν τοῖς Ὀλυμπίοις θεοῖς,
μηλοσφαγεῖν τε βουθύτοις ἐπ' ἐσχάραις,
κνισσᾶν τ' ἀγυιάς.
Πε. τί σὺ λέγεις; ποίοις θεοῖς;
Ιρ. ποίοισιν; ἡμῖν, τοῖς ἐν οὐρανῷ θεοῖς;
Πε. θεοὶ γὰρ ὑμεῖς;
Ιρ. τίς γὰρ ἔστ' ἄλλος θεός;
Πε. ὄρνιθες ἀνθρώποισι νῦν εἰσὶν θεοὶ,
οἷς θυτέον· αὐτοῖς, ἀλλὰ, μὰ Δί', οὐ τῷ Διΐ.
Ιρ. ὦ μῶρε, μῶρε, μὴ θεῶν κίνει φρένας
δεινὰς, ὅπως μή σου γένος πανώλεθρον
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέψει Δίκη·

Ir. Ecastor mihi nullus immisit, ô fatue.

Pisth. Et tu tamen, quæso, sic tacite transvolas per urbem alienam et aërem?

Ir. Qua enim alia via deos volare oportet?

Pisth. Illud equidem hercle ignoro: hac quidem certe non. Quin nunc etiam injuria es. At hoccine scis, te unam omnium Iridum summo jure comprehensam fuisse morituram, si quidem ex merito plectereris?

Ir. Atqui immortalis sum.

Pisth. At sic tamen periises. Intoleranda enim nobis eveniant, mea sententia, si ceteris quidem imperitemus; vos autem dii petulantes sitis, et non agnoscatis, nobis, utpote potioribus, invicem auscultandum esse. Eloquere vero mihi, quo te alarum remigio agas.

Ir. Egone? ad homines a patre devolo, mandatura, Diis Olympiis ut sacrificent, oves bovesque in aris mactent, et compita nidore repleant.

Pisth. Quid ais tu? quibus diis?

Ir. Quibus? nobis, in cœlo qui sumus, diis.

Pisth. Vos scilicet dei estis?

Ir. Et quis vero alius est deus?

Pisth. Aves hominibus nunc sunt dii, quibus etiam operari decet, non autem, ita me Jupiter amet, Jovi.

Ir. O stulte, stulte, graves ne commove deorum iras, ut ne

genus omne tuum ad internecionem Jovis ligone fudnitus evertat Justitia, fuligo autem Licymnii fulminis tuum corpus ædiumque ambitum in cineres redigat.

Pisth. Auscultadum: desine tumidorum verborum inanis strepitus: quiesce. Age, dic mihi, Lydumne quempiam, an Phrygem his dictis perterrefacere te putas? scin' vero, si Jupiter amplius mihi molestus fuerit, me ædes ipsius et domos Amphionis combusturum igniferis aquilis? mittamque porphyriones in cœlum contra eum alites, pardi pelle amictos, numero plus quam sexcentos. Et quidem unus olim Porphyrion negotium ei exhibuit. Tu vero si mihi odio esse pergas, tua primum famulæ crura sustollens, femoraque diducens, ipsam Iridem inibo: ut mireris, quomodo mihi hoc senectæ penis adeo rigeat, ad ternosque valeat compressus.

Ir. Dispercas, inepte, cum istis tuis dictis.

Pisth. Non tu hinc te proripies? nonne confestim eurax, patax?

Ir. Quod si hanc tuam insolentiam pater meus non compescuerit---

Pisth. Væ misero mihi! nonne alio avolans fumo et fuligine implebis juniorum aliquem?

Chor. Interdiximus ne amplius Jove nati dii per meam transeant urbem, neve quisquam mortalis victimas in templis adolens hac amplius ad deos mittat fumum.

λιγνὺς δὲ σῶμα καὶ δόμων περιπτυχὰς
καταιθαλώσει σου Λικυμνίαις βολαῖς.
Πε. ἄκουσον ἤδη· παῦε τῶν παφλασμάτων·
ἔχ' ἀτρέμα. φέρ' ἴδω, πότερα Λυδὸν ἢ Φρύγα,
ταυτὶ λέγουσα μορμολύττεσθαι δοκεῖς;
ἆρ' οἶσθ' ὅτι, Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα,
μέλαθρα μὲν αὐτοῦ, καὶ δόμους Ἀμφίονος
καταιθαλώσω πυρφόροισιν ἀετοῖς;
πέμψω δὲ πορφυρίωνας ἐς τὸν οὐρανὸν
ὄρνις ἐπ' αὐτὸν, παρδαλᾶς ἐνημμένους,
πλεῖν ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν· καὶ δή ποτε
εἷς Πορφυρίων αὐτῷ παρέσχε πράγματα.
σὺ δ' εἴ με λυπήσεις τι, τῆς διακόνου
πρώτης ἀνατείνας τὼ σκέλη, διαμηριῶ
τὴν Ἶριν αὐτὴν, ὥστε θαυμάζειν, ὅπως,
οὕτω γέρων ὢν, στύομαι τριέμβολον.
Ιρ. διαῤῥαγείης, ὦ μέλ', αὐτοῖς ῥήμασιν.
Πε. οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐ ταχέως εὐρὰξ, πατάξ;
Ιρ. ἤν μή σε παύσῃ τῆς ὕβρεως οὑμὸς πατὴρ---
Πε. οἴμοι τάλας. οὔκουν ἑτέρωσε πετομένη
καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά;
Χο. ἀποκεκλήκαμεν
Διογενεῖς θεοὺς
μηκέτι γε τὴν ἐμὴν
διαπερᾶν πόλιν·
μηδέ τιν' ἱερόθυ-
τον ἀνὰ δάπεδον ἔτι
τῇδε βροτὸν θεοῖσι πέμπειν ἂν καπνόν.

Πε. δεινόν γε τὸν κήρυκα, τὸν παρὰ τοὺς βροτοὺς
οἰχόμενον, εἰ μηδέποτε νοστήσει πάλιν.
Κη. ὦ Πεισθέταιρ', ὦ μακάρι', ὦ σοφώτατε,
ὦ κλεινότατ', ὦ σοφώτατ', ὦ γλαφυρώτατε,
ὦ τρισμακάρι', ὦ κατακέλευσον.
Πε. τί σὺ λέγεις;
Κη. στεφάνῳ σε χρυσῷ τῷδε σοφίας οὕνεκα
στεφανοῦσι καὶ τιμῶσιν οἱ πάντες λεῴ.
Πε. δέχομαι. τί δ' οὕτως οἱ λεῴ τιμῶσί με;
Κη. ὦ κλεινοτάτην αἰθέριον οἰκίσας πόλιν,
οὐκ οἶσθ' ὅσην τιμὴν παρ' ἀνθρώποις φέρει,
ὅσους τ' ἐραστὰς τῆσδε τῆς χώρας ἔχεις.
πρὶν μὲν γὰρ οἰκίσαι σε τήνδε τὴν πόλιν,
ἐλακωνομάνουν ἅπαντες ἄνθρωποι τότε,
ἐκόμων, ἐπείνων, ἐῤῥύπων, ἐσωκράτουν,
σκυτάλι' ἐφόρουν· νυνὶ δ', ὑποστρέψαντες αὖ,
ὀρνιθομανοῦσι· πάντα δ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς
ποιοῦσιν ἅπερ ὄρνιθες, ἐκμιμούμενοι.
πρῶτον μὲν εὐθὺς πάντες ἐξ εὐνῆς ἅμα
ἐπέτονθ' ἕωθεν, ὥσπερ ἡμεῖς, ἐπὶ νομόν·
κἄπειτ' ἂν ἅμα κατῆραν ἐς τὰ βιβλία·
εἶτ' ἀπενέμοντ' ἐνταῦθα τὰ ψηφίσματα.
ὠρνιθομάνουν δ' οὕτω περιφανῶς, ὥστε καὶ
πολλοῖσιν ὀρνίθων ὀνόματ' ἦν κείμενα.
Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος ὠνομάζετο
χωλός· Μενίππῳ δ' ἦν Χελιδὼν τοὔνομα·
Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων Κόραξ·
Κορυδὸς Φιλοκλέει· Χηναλώπηξ Θεαγένει·

Pisth. Metuo sane præconem, qui ad homines abiit, ne nunquam revertatur.

Præc. O Pisthetære, ô beate, ô sapientissime, ô celeberrime, ô sapientissime, ô politissime, ô terbeate, ô silentium impera.

Pisth. Quid vero dicis?

Præc. Ista te aurea corona sapientiæ ergo coronant et condecorant omnes populi.

Pisth. Accipio. Cur autem tanto me opere honorant populi?

Præc. O tu, qui celeberrimam condidisti ætheriam urbem, nescis quanto sis apud homines honore, quotque habeas hujus regionis amatores. Etenim antequam hanc condidisses urbem Laconas imitandi studio tum insaniebant homines omnes, comam alebant, esuriebant, sordebant, Socratem æmulabantur, scipiones Laconicos gestabant: nunc vero vice versa avium amore insaniunt; omniaque præ voluptate faciunt, quæ aves, easque imitantur. Primum quidem omnes e vestigio e lectulo simul provolant mane, sicuti nos ad pascua; deinde simul se conferunt ad libellos, atque ibi depascuntur plebiscita. Tam aperte vero avium insaniunt amore, ut etiam plerisque indita sint avium nomina. *Perdix* enim caupo quidam vocatur claudus; Menippo autem nomen est *Hirundo*; Opuntio *Luscus*

corvus; *Alauda* Philocli: *Vulpanser* Theageni; *Ibis* Lycurgo; Chærephonti *Vespertilio;* Syracusio *Pica*: Midias autem illic *Coturnix* nominatur; nam similis est coturnici a pugnace gallo caput ictæ. Omnes autem præ avium amore carmina cantant, in quibus mentio quædam hirundinis est inserta, aut penelopis, aut, si mavis, anseris, aut columbæ, aut alarum, aut saltem de pennis inest pauxillum quiddam. Ita quidem res illic se habent. Unum autem hoc tibi dico. Huc venient illinc plus quam sexcenti, qui alas sibi expetunt, moresque avium curvis unguibus rapacium: adeoque pennæ tibi pro advenis alicunde parandæ sunt.

Pisth. Non igitur hercle cunctandi nobis copia est; sed tu quamprimum ito, et corbes atque cophinos omnes imple pennis, easque mihi huc foras Manes efferat: ego autem advenientes quosque excipiam.

Chor. Brevi certe tempore populosam hancce urbem hominum aliquis vocaverit.

Pisth. Fortuna modo faveat.

Chor. Prævalet amor urbis meæ.

Pisth. Ocius afferre jubeo.

Chor. Quid enim huic non inest urbi, quod commodum non sit immigranti? Sapientia, Amor, immortales Gratiæ, et comis Tranquillitatis placida facies.

Pisth. Quam tarde ministras! nonne ocius properabis?

Ἶβις Λυκούργῳ· Χαιρεφῶντι Νυκτερίς·
Συρακουσίῳ δὲ Κίττα· Μειδίας δ᾽ ἐκεῖ
Ὄρτυξ ἐκαλεῖτο· καὶ γὰρ εἴκει᾽ ὄρτυγι
ὑπὸ στυφοκόμπου τὴν κεφαλὴν πεπληγμένῳ.
ᾖδον δ᾽ ὑπὸ φιλορνιθίας πάντες μέλη,
ὅπου χελιδὼν ἦν τις ἐμπεποιημένη,
ἢ πηνέλοψ, ἢ χήν τις, ἢ περιστερά,
ἢ πτέρυγες, ἢ πτεροῦ τι καὶ σμικρὸν προσῆν.
τοιαῦτα μὲν τἀκεῖθεν. ἓν δέ σοι λέγω·
ἥξουσ᾽ ἐκεῖθεν δεῦρο πλεῖν ἢ μύριοι
πτερῶν δεόμενοι, καὶ τρόπων γαμψωνύχων·
ὥστε πτερῶν σοι τοῖς ἐποίκοις δεῖ ποθεν.
Πε. οὐκ ἆρα, μὰ Δί᾽, ἡμῖν ἔτ᾽ ἔργον ἑστάναι.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα σὺ μὲν ἰὼν τὰς ἀῤῥίχους,
καὶ τοὺς κοφίνους ἅπαντας ἐμπίπλη πτερῶν.
Μανῆς δὲ φερέτω μοι θύραζε τὰ πτερά·
ἐγὼ δ᾽ ἐκείνων τοὺς προσιόντας δέξομαι.
Χο. ταχὺ δ᾽ ἂν πολυάνορα τάνδε πόλιν
καλοῖ τις ἀνθρώπων ἄν.
Πε. τύχη μόνον προσείη
Χο. κατέχουσι δ᾽ ἔρωτες ἐμᾶς πόλεως.
Πε. θᾶττον φέρειν κελεύω.
Χο. τί γὰρ οὐκ ἔνι ταύτῃ
καλὸν ἀνδρὶ μετοικεῖν;
Σοφία, Πόθος, ἀμβρόσιαι Χάριτες,
τό τε τῆς ἀγανόφρονος Ἡσυχίας
εὐάμερον πρόσωπον.
Πε. ὡς βλακικῶς διακονεῖς.

οὐ θᾶττον ἐγκονήσεις;
Χο. φερέτω κάλαθον ταχύ τις πτερῶν·
σὺ δ' αὖθις αὖτ' ἐξόρμα,
τύπτων γε τοῦτον ὡδί.
πάνυ γὰρ βραδύς ἐστιν, ὥσπερ ὄνος.
Πε. Μανῆς γάρ ἐστι δειλός.
Χο. σὺ δὲ τὰ πτερὰ πρῶτον
διάθες τάδε κόσμῳ·
τά τε μούσιχ' ὁμοῦ, τά γε μαντικὰ, καὶ
τὰ θαλάττι'. ἔπειτα δ' ὅπως φρονίμως
πρὸς ἄνδρ' ὁρῶν πτερώσεις.
Πε. οὔ τοι, μὰ τὰς κερχνῇδας, ἔτι σοῦ σχήσομαι,
οὕτως ὁρῶν σε δειλὸν ὄντα καὶ βραδύν.
Πα. γενοίμαν αἰετὸς ὑψιπέτας,
ὡς ἂν ποταθείην ἀτρυγέτου
γλαυκᾶς ὑπὲρ οἶδμα λίμνας.
Πε. ἔοικεν οὐ ψευδαγγελὴς εἶν' ἄγγελος.
ᾄδων γὰρ ὅδε τις ἀετοὺς προσέρχεται.
Πα. αἰβοῖ·
οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι γλυκύτερον·
ἐρῶ δ' ἔγωγε τῶν ἐν ὄρνισιν νόμων.
ὀρνιθομανῶ γὰρ, καὶ πέτομαι, καὶ βούλομαι
οἰκεῖν μεθ' ὑμῶν, κἀπιθυμῶ τῶν νόμων.
Πε. ποίων νόμων; πολλοὶ γὰρ ὀρνίθων νόμοι.
Πα. πάντων· μάλιστα δ' ὅτι καλὸν νομίζεται
τὸν πατέρα τοῖς ὄρνισιν ἄγχειν καὶ δάκνειν.
Πε. καὶ, νὴ Δί', ἀνδρεῖόν γε πάνυ νομίζομεν,
ὃς ἂν πεπλήγῃ τὸν πατέρα νεοττὸς ὤν.

Chor. Cito quis adferat calathum cum pennis. Tu vero hunc rursum excita, atque istum in modum verberato: nimis enim tardus est, haud secus atque asinus.

Pisth. Manes etenim est ignavus.

Chor. Tu vero hasce primum pennas ordine dispone, simul et musicas, et fatidicas, et marinas; deinde operam da, ut unumquemque considerans, iis quæ in singulos conveniant, prudenter alis ornes.

Pisth. Non amplius, strigas obtestor, tibi parcam, quum te tam ignavum esse videam et tardum.

Pat. Utinam aquila fiam altivolans, ut volem supra sterilis cæruleique undas maris.

Pisth. Veridicus fuisse videtur nuntius. Nam nescio quis iste accedit aquilas cantans.

Pat. Papæ ! nihil est jucundius, quam volare. Capior equidem avium legibus: nam sane earum amore insanio, et volito, et cupio habitare vobiscum, teneorque desiderio vestrarum legum.

Pisth. Quarum legum ? multæ enim avium sunt leges.

Pat. Omnium: præcipue vero, quod pulchrum habetur apud aves patri collum obtorquere, eumque mordere.

Pisth. Immo hercle fortem illum omnino existimamus, qui, pullus adhuc quum sit, patrem pulsaverit.

Pat. Propterea equidem huc transmigravi, patremque suffocare cupio, omniaque ejus bona habere.

Pisth. Sed lex est nobis avibus antiqua in ciconiarum tabulis: Postquam pater ciconia pullos suos alendo fecerit volatiles omnes, oportet pullos patrem vicissim alere.

Pat. Edepol operæ pretium fecero huc veniens, si pabulum etiam patri suppeditare me oporteat.

Pisth. Nihil est: quandoquidem enim venisti nobis benevolus, alas tibi, tanquam avi orbæ, aptabo. Tibi autem, juvenis, non male præcipiam, sed ipse quæ didici, quum essem puer. Tu enim patrem ne verberato: sed hac in manum sumta ala, istoque calcis aculeo in alteram, existimans galli esse cristam quam habes, excubias age, milita, stipendia merendo victum tibi para: patrem sine vivere. Sed quoniam pugnax es, in Thraciam avola, atque ibi pugna.

Pat. Recte, ita mihi Bacchus faveat, consulere mihi videris: tibique sane morem geram.

Pisth. Certe itaque sapies.

Cin. Subvolo ad Olympum levibus alis, volatuque vias permeo, modo has, modo illas, carminum---

Pisth. Isti negotio opus est tota pennarum sarcina.

Cin. Intrepida mente et indefesso corpore novas semper sectans.

Πα. διὰ ταῦτα μέν τοι δεῦρ' ἀνοικισθεὶς ἐγὼ
ἄγχειν ἐπιθυμῶ τὸν πατέρα, καὶ πάντ' ἔχειν.
Πε. ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν νόμος
παλαιὸς, ἐν ταῖς τῶν πελαργῶν κύρβεσιν·
ἐπὴν ὁ πατὴρ ὁ πελαργὸς ἐκπετησίμους
πάντας ποιήσῃ τοὺς πελαργιδεῖς τρέφων,
δεῖ τοὺς νεοττοὺς τὸν πατέρα πάλιν τρέφειν.
Πα. ἀπέλαυσάμην γὰρ, νὴ Δί', ἐλθὼν ἐνθαδὶ,
εἴπερ γ' ἐμοὶ καὶ τὸν πατέρα βοσκητέον.
Πε. οὐδέν γ'. ἐπειδήπερ γὰρ ἦλθες, ὦ μέλε,
εὔνους, πτερώσω σ', ὥσπερ ὄρνιν ὀρφανόν.
σοὶ δ', ὦ νεανίσκ', οὐ κακῶς ὑποθήσομαι,
ἀλλ' οἷά περ αὐτὸς ἔμαθον, ὅτε παῖς ἦ. σὺ γὰρ
τὸν μὲν πατέρα μὴ τύπτε· ταύτην δέ γε λαβὼν
τὴν πτέρυγα, καὶ τουτὶ τὸ πλῆκτρον θητέρᾳ,
νομίσας ἀλεκτρυόνος ἔχειν γε τὸν λόφον,
φρούρει, στρατεύου, μισθοφορῶν σαυτὸν τρέφε·
τὸν πατέρ' ἔα ζῆν. ἀλλ' ἐπειδὴ μάχιμος εἶ,
εἰς τἀπὶ Θρᾴκης ἀποπέτου, κᾀκεῖ μάχου.
Πα. νὴ τὸν Διόνυσον, εὖ γ' ἐμοὶ δοκεῖς λέγειν,
καὶ πείσομαί σοι.
Πε. νοῦν ἄρ' ἕξεις, νη Δία.
Κι. ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὄλυμπον
πτερύγεσσιν κούφαις· πέτομαι δ' ὁδὸν
ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλαν μελέων—
Πε. τουτὶ τὸ πρᾶγμα φορτίου δεῖται πτερῶν.
Κι. ἀφόβῳ φρενὶ
σώματί τε νέαν ἐφέπων.

Πε. ἀσπαζόμεσθα φιλύρινον Κινησίαν.
τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν ἀνὰ κύκλον κυκλεῖς ;
Κι. ὄρνις γενέσθαι βούλομαι
λιγύμυθος ἀηδών.
Πε. παῦσαι μελῳδῶν· ἀλλ' ὅ τι λέγεις εἰπ' ἐμοί.
Κι. ὑπὸ σοῦ πτερωθεὶς βούλομαι μετάρσιος
ἀναπτόμενος ἐκ τῶν νεφελῶν καινὰς λαβεῖν
ἀεροδονήτους καὶ νεφοβόλους ἀναβολάς.
Πε. ἐκ τῶν νεφελῶν γὰρ ἄν τις ἀναβολὰς λάβοι ;
Κι. κρέμαται μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἡμῶν ἡ τέχνη.
τῶν διθυράμβων γὰρ τὰ λαμπρὰ γίγνεται,
ἀέρια, καὶ σκότιά γε, καὶ κυαναυγέα,
καὶ πτεροδόνητα· σὺ δὲ κλύων εἴσει τάχα.
Πε. οὐ δῆτ' ἔγωγε.
Κι. νὴ τὸν Ἡρακλέα σύ γε.
ἅπαντα γὰρ δίειμί σοι τὸν ἀέρα
εἴδωλα πετεινῶν αἰθεροδρόμων,
οἰωνῶν ταναοδείρων.
Πε. ὠόπ.
Κι. τὸν ἁλάδρομον ἁλάμενος
ἅμ' ἀνέμων πνοιαῖσι βαίην - - -
Πε. νὴ τὸν Δί' ἔγωγέ σου καταπαύσω τὰς πνοάς.
Κι. τοτὲ μὲν νοτίαν στείχων πρὸς ὁδὸν,
τοτὲ δ' αὖ Βορέᾳ σῶμα πελάζων,
ἀλίμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων.
χαρίεντά γ', ὦ πρεσβῦτ', ἐσοφίσω καὶ σοφά.
Πε. οὐ γὰρ σὺ χαίρεις πτεροδόνητος γενόμενος ;
Κι. ταυτὶ πεποίηκας τὸν κυκλιοδιδάσκαλον,

PISTH. Tiliaceum Cinesiam amplectimur. Quid huc pedem tu claudum in gyrum versas?

CIN. Avis fieri volo, arguta luscinia.

PISTH. Desine cantillare, quodque dicere habes, edissere.

CIN. Alis tua opera instructus cupio in sublime subvolans ex nubibus nova sumere aëris vertigine contorta et caligine obvoluta exordia.

PISTH. An itaque ex nubibus quispiam exordia captet?

CIN. Immo enimvero illinc pendet ars nostra. Dithyramborum enim qui maxime splendidi sunt, iidem sunt aërii, caliginosi, cœruleum splendentes, et leves, tanquam alis agitati. Tu vero actutum scies, audias modo.

PISTH. Haud equidem audiam.

CIN. Immo mehercle tu quidem. Omnem namque percurram tibi aërem, simulacra volatilium, ætherem permeantium, avium longicollium.

PISTH. Oop!

CIN. Utinam subsultans marino cursu una cum ventorum flatibus incedam—

PISTH. Hercle equidem tuos flatus et spiritus compescam.

CIN. Nunc australi via pergens, nunc autem contra ad Boream appropinquans, importuosum ætheris sulcum secans. Lepida, ô senex, et scita excogitasti commenta.

PISTH. Nonne etiam tu gaudes, dum pennis agitaris?

CIN. Hoccine tu facis poëtæ dithyrambico, quem Tribus certatim sibi semper omnes expetunt?

Pisth. Vin' ergo etiam apud nos remanens Leotrophidæ sumtus suppeditanti e Cecropia tribu chorum docere volantum avium ?

Cin. Ludificas me planissime. Sed id scias velim, me non conquieturum, usque dum volucris factus aërem percurram.

Syc. Quænam hæ sunt aves, nihil habentes, versicolores, alas pandens ô picta hirundo ?

Pisth. Malum hocce haud leve excitatum est. Ecce alius iterum huc cantillans accedit.

Syc. O quæ alas explicas versicolor iterum iterumque hirundo.

Pisth. In vestam suam hoc mihi scolion cantare videtur ; apparetque eum non paucis hirundinibus egere.

Syc. Quis ille est, qui alis instruit huc advenientes ?

Pisth. Ipse hic adest : sed quo tibi opus sit, dicendum est.

Syc. Alis, alis opus est : ne iterum percontare.

Pisth. Num recta Pellenem volare cogitas ?

Syc. Nequaquam : sed citator sum insulanus, et sycophanta—

Pisth. O te artis felicem !

Syc. Et litium investigator. Proinde volo sumtis alis pernici volatu circuire urbes omnes, reos ubique citans.

Pisth. At vero volando quo callidius reos citare possis ?

Syc. Non istuc quidem hercle ; sed ut ne prædones mihi negotium facessant, cum gruibus illinc revertar rursus, saburræ loco multis deglutitis litibus.

ὃς ταῖσι φυλαῖς περιμάχητός εἴμ' ἀεί;

Πε. βούλει διδάσκειν, καὶ παρ' ἡμῖν οὖν μένων,
Λεωτροφίδῃ χορὸν πετομένων ὀρνέων
Κεκροπίδα φυλήν;

Κι. καταγελᾷς μου, δῆλος εἶ.
ἀλλ' οὖν ἔγωγ' οὐ παύσομαι, ταῦτ' ἴσθ' ὅτι,
πρὶν ἂν πτερωθεὶς διαδράμω τὸν ἀέρα.

Συ. ὄρνιθες τίνες οἵδε,
οὐδὲν ἔχοντες πτεροποίκιλοι,
τανυσίπτερε ποικίλα χελιδοῖ;

Πε. τουτὶ τὸ κακὸν οὐ φαῦλον ἐξεγρήγορεν.
ὅδ' αὖ μινυρίζων δεῦρό τις προσέρχεται.

Συ. τανυσίπτερε ποικίλα μάλ' αὖθις.

Πε. ἐς θοἰμάτιον τὸ σκολιὸν ᾄδειν μοι δοκεῖ.
δεῖσθαι δ' ἔοικεν οὐκ ὀλίγων χελιδόνων.

Συ. τίς ὁ πτερῶν δεῦρ' ἐστὶ τοὺς ἀφικνουμένους;

Πε. ὁδὶ πάρεστιν· ἀλλ' ὅτου χρὴ, δεῖ λέγειν.

Συ. πτερῶν, πτερῶν δεῖ. μὴ πύθῃ τὸ δεύτερον.

Πε. μῶν εὐθὺ Πελλήνης πέτεσθαι διανοεῖ;

Συ. μὰ Δί', ἀλλὰ κλητήρ εἰμι νησιωτικὸς,
καὶ συκοφάντης---

Πε. ὦ μακάριε τῆς τέχνης.

Συ. καὶ πραγματοδίφης. εἶτα δέομαι πτερὰ λαβὼν
κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος.

Πε. ὑπὸ πτερύγων τί προσκαλεῖ σοφώτερον;

Συ. μὰ Δί', ἀλλ', ἵν' οἱ λῃσταί γε μὴ λυπῶσί με,
μετὰ τῶν γεράνων ἐκεῖθεν ἀναχωρῶ πάλιν,
ἀνθ' ἕρματος πολλὰς καταπεπωκὼς δίκας.

Πε. τουτὶ γὰρ ἐργάζει σὺ τοὔργον, εἴπ' ἐμοί;
νεανίας ὢν, συκοφαντεῖς τοὺς ξένους.
Συ. τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Πε. ἀλλ' ἔστιν ἕτερα, νὴ Δί', ἔργα σώφρονα,
ἀφ' ὧν διαζῆν ἄνδρα χρῆν τοσουτονὶ,
ἐκ τοῦ δικαίου μᾶλλον, ἢ δικοῤῥαφεῖν.
Συ. ὦ δαιμόνιε, μὴ νουθέτει μ', ἀλλὰ πτέρου.
Πε. νῦν ταῦτα λέγων πτερῶ σε.
Συ. καὶ πῶς ἂν λόγοις
ἄνδρα πτερώσειας σύ;
Πε. πάντες τοῖς λόγοις
ἀναπτεροῦνται.
Συ. πάντες;
Πε. οὐκ ἀκήκοας,
ὅταν λέγωσιν οἱ πατέρες ἑκάστοτε
τοῖς μειρακίοις ἐν τοῖσι κουρείοις ταδί·
Δεινῶς γ' ἐμοῦ τὸ μειράκιον ὁ Διϊτρέφης
λέγων ἀνεπτέρωκεν, ὥσθ' ἱππηλατεῖν.---
ὁ δέ τις τὸν αὑτοῦ φησιν ἐπὶ τραγῳδίᾳ
ἀνεπτερῶσθαι, καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας.
Συ. λόγοισιν ἆρα καὶ πτεροῦνται;
Πε. φήμ' ἐγώ.
ὑπὸ γὰρ λόγων ὁ νοῦς τε μετεωρίζεται,
ἐπαίρεταί τ' ἄνθρωπος. οὕτω καί σ' ἐγὼ
ἀναπτερώσας βούλομαι χρηστοῖς λόγοις
τρέψαι πρὸς ἔργον νόμιμον.
Συ. ἀλλ' οὐ βούλομαι.
Πε. τί δαὶ ποιήσεις;

Pisth. Enimvero dic mihi, illudne operis obis? Juvenis qui sis, an peregrinos injuste reos agis?

Syc. Quid enim agam? nam fodere nescio.

Pisth. Sed alia utque negotia sunt honesta, unde victum sibi parare hominem hoc ætatis decebat, justo potius modo, quam litibus consuendis.

Syc. O bone, ne me præceptis, sed alis instruas.

Pisth. Nunquum hæc dico, alas addo tibi.

Syc. Et quomodo tu verbis hominem alatum concinnaveris?

Pisth. Omnes verbis, tanquam alis, extolluntur.

Syc. Omnes?

Pisth. Nonne audivisti in tonstrinis patres identidem dicere adolescentulis? *Mirifice gnatum meum adolescentulum Diitrephes sermonibus suis, quasi alis additis, impulit, ut equos agitaret.* Alius vero quispiam dicit filium suum ad scribendas tragœdias alas sumsisse, mentemque ejus circa illam rem volitare.

Syc. Ergone sermonibus etiam homines alati fiunt?

Pisth. Fiunt, inquam: nam sermonibus sublimis erigitur animus, atque homo extollitur. Ita te etiam erectum volo utilioratione: convertere ad opera honesta.

Syc. At ego nolo.

Pisth. Quid ergo facies?

Syc. Familiæ meæ nolo esse dedecori. Avitum mihi vitæ genus est delatorem agere. Sed tu me alis instrue velocibus et levibus, accipitris, aut strigis, ut, postquam peregrinos citavero, et eorum deinde illic apud magistratus nomina detulero, postea rursum istuc volem.

Pisth. Intelligo: sic dicis: ut nimirum condemnetur illic, antequam eo advenerit, peregrinus.

Syc. Prorsus intelligis.

Pisth. Post is quidem illuc navigat causam dicturus; tu vero interea istuc revolas, rapturus ejus bona.

Syc. Rem tenes. A turbine nihil me differre oportet.

Pisth. Intelligo turbinem. Atque edepol sunt mihi pulcherrimæ alæ Corcyreæ hujuscemodi.

Syc. Væ mihi misero! scuticam habes.

Pisth. Alas quidem, quibus ego hodie te instar turbinis faciam circumrotari.

Syc. Heu me miserum!

Pisth. Non hinc avolabis? non tu hinc ocius in malem rem abibis, perditissime? acerbam jam nunc experieris pervertendi juris malitiam. Nos abeamus collectis alis.

Chor. Multa sane et nova et mirabilia volitando cognovimus, et res vidimus, quas nemo facile credat. Enata est enim arbor

Συ. τὸ γένος οὐ καταισχυνῶ.
παππῷος ὁ βίος συκοφαντεῖν ἐστί μοι.
ἀλλὰ πτέρου με ταχέσι καὶ κούφοις πτεροῖς
ἱέρακος, ἢ κερχνῇδος, ὡς ἂν τοὺς ξένους
καλεσάμενος, κᾆτ' ἐγκεκληκὼς ἐνθαδὶ,
κᾆτ' αὖ πέτωμαι πάλιν ἐκεῖσε.
Πε. μανθάνω.
ὡδὶ λέγεις· ὅπως ἂν ὠφλήκῃ δίκην
ἐνθάδε πρὶν ἥκειν ὁ ξένος.
Συ. πάνυ μανθάνεις.
Πε. κἄπειθ' ὁ μὲν πλεῖ δεῦρο, σὺ δ' ἐκεῖσ' αὖ πέτε.
ἁρπασόμενος τὰ χρήματ' αὐτοῦ.
Συ. πάντ' ἔχεις.
βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν δεῖ.
Πε. μανθάνω
βέμβικα· καὶ μὴν ἔστι μοι, νὴ τὸν Δία,
κάλλιστα Κερκυραῖα τοιαυτὶ πτερά.
Συ. οἴμοι τάλας. μάστιγ' ἔχεις.
Πε. πτερὼ μὲν οὖν,
οἷσί σε ποιήσω τήμερον βεμβικιᾶν.
Συ. οἴμοι τάλας.
Πε. οὐ πτερυγιεῖς ἐντευθενί;
οὐκ ἀπολιβάξεις, ὦ κάκιστ' ἀπολούμενος;
πικρὰν τάχ' ὄψει στρεψοδικοπανουργίαν.
ἀπίωμεν ἡμεῖς ξυλλαβόντες τὰ πτερά.
Χο. πολλὰ δὴ καὶ καινὰ, καὶ θαυ-
μάστ' ἐπεπτόμεσθα,
καὶ δεινὰ πράγματ' εἴδομεν.

ἔστι γὰρ δένδρον πεφυκὸς
ἔκτοπόν τι, καρδίας
ἀπωτέρω, Κλεώνυμος,
χρήσιμον μὲν οὐδὲν, ἄλ-
λως δὲ δειλὸν καὶ μέγα.
τοῦτο μέν γε ἦρος αἰεὶ
βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ·
τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν
τὰς ἀσπίδας φυλλοῤῥοεῖ.
ἔστι δ᾽ αὖ χώρα πρὸς αὐτῷ
τῷ σκότῳ πόῤῥω τις
ἐν τῇ λύχνων ἐρημίᾳ·
ἔνθα τοῖς ἥρωσιν ἄνθρω-
ποι ξυναριστῶσι, καὶ
ξύνεισι, πλὴν τῆς ἑσπέρας.
τηνικαῦτα δ᾽ οὐκέτ᾽ ἦν
ἀσφαλὲς ξυντυγχάνειν.
εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ
τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ,
γυμνὸς ἦν πληγεὶς ὑπ᾽ αὐ-
τοῦ πάντα τἀπιδέξια.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Πρ. ΟΙΜΟΙ τάλας, ὁ Ζεὺς ὅπως μή μ᾽ ὄψεται.
ποῦ Πεισθέταιρός ἐστιν;
Πε. ἔα· τουτὶ τί ἦν;
τίς ὁ συγκαλυμμός;
Πρ. τῶν θεῶν ὁρᾷς τινα

quædam peregrini admodum et inauditi generis, a corde longiuscule, Cleonymus dicta, nulli quidem rei utilis, at sic tamen timida et magna. Hæc vere semper germinat, et sycophantias edit: at ei hieme rursus clypei, tanquam folia, defluunt. Est itidem locus aliquis apud ipsas tenebras, hinc procul in lucernarum vastitie, ubi cum heroibus homines una prandent et conversantur, præterquam vesperi. Id enim temporis non amplius erat tutum obviam illis fieri. Si quis enim mortalium occurrisset Orestæ heroi noctu, nudabatur vestibus, ab eoque percutiebatur partes corporis quasque nobiliores.

PROMETHEUS, PISTHETÆRUS, CHORUS.

Prom. O me infelicem! caveam modo ne me Jupiter conspiciat. Ubi est Pisthetærus?

Pisth. Hem, quid hoc est? Quid, malum, sibi vult hæc capitis obvolutio?

Prom. Deorumne hic quempiam pone me vides?

Pisth. Nullum equidem hercle. Quis vero tu es?

Prom. Quodnam igitur diei tempus est?

Pisth. Quodnam? aliquantulum post meridiem. At tu, quis es?

Prom. Inclinatne in vesperam, an præcipitat magis?

Pisth. Væ mihi, ut te abominor!

Prom. Quid enim facit Jupiter? detergitne, an obducit cœlo nubes?

Pisth. Male pereas.

Prom. Sic quidem me detegam.

Pisth. O care Prometheu!

Prom. Desine, desine, ne clamites.

Pisth. Quid enim est?

Prom. Sile: ne meum nuncupes nomen: quippe perdideris, si me Jupiter hic videat. Sed ut tibi enarrem res supernas, quomodo se habeant, hanc umbellam sume, et supra caput meum sustine, ne me conspiciant dii.

Pisth. Ha, ha, he; bene illud excogitasti, et more tuo solerter. Ocius itaque succede, ac deinde audacter loquere.

Prom. Itaque jam nunc ausculta.

Pisth. Operam tibi do sedulam: fabulare.

Prom. Prorsus periit Jupiter.

Pisth. Quando periit?

Prom. Ex quo vos urbem in aëre condidistis. Hominum

ἐμοῦ κατόπιν ἐνταῦθα;

Πε. μὰ Δί᾽ ἐγὼ μὲν οὔ.

τίς δ᾽ εἶ σύ;

Πρ. πηνίκ᾽ ἐστὶν ἄρα τῆς ἡμέρας;

Πε. ὁπηνίκα; σμικρόν τι μετὰ μεσημβρίαν.

ἀλλὰ σὺ τίς εἶ;

Πρ. βουλυτὸς, ἢ περαιτέρω;

Πε. οἴμ᾽, ὡς βδελύττομαί σε.

Πρ. τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ;

ἀπαιθριάζει τὰς νεφέλας, ἢ ξυννεφεῖ;

Πε. οἴμωζε μεγάλ᾽.

Πρ. οὕτω μὲν ἐκκεκαλύψομαι.

Πε. ὦ φίλε Προμηθεῦ.

Πρ. παῦε, παῦε, μὴ βόα.

Πε. τί γάρ ἐστι;

Πρ. σίγα, μὴ κάλει μου τοὔνομα·

ἀπὸ γάρ ὀλέσεις, εἴ μ᾽ ἐνθάδ᾽ ὁ Ζεὺς ὄψεται.

ἀλλ᾽, ἵνα φράσω σοι πάντα τἄνω πράγματα,

τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον ὑπέρεχε

ἄνωθεν, ὡς ἂν μή μ᾽ ὁρῶσιν οἱ θεοί.

Πε. ἰοὺ, ἰού·

εὖ γ᾽ ἐπενόησας αὐτὸ καὶ προμηθικῶς.

ὑπόδυθι ταχὺ δὴ, κᾆτα θαῤῥήσας λέγε.

Πρ. ἄκουε δὴ νῦν.

Πε. ὡς ἀκούοντος λέγε.

Πρ. ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς.

Πε. πηνίκ᾽ ἆρ᾽ ἀπώλετο;

Πρ. ἐξ οὗ περ ὑμεῖς ᾠκίσατε τὸν ἀέρα.

θύει γὰρ οὐδεὶς οὐδὲν ἀνθρώπων ἔτι
θεοῖσιν· οὐδὲ κνίσσα μηρίων ἄπο
ἀνῆλθεν ὡς ἡμᾶς ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου.
ἀλλ' ὡσπερεὶ Θεσμοφορίοις νηστεύομεν
ἄνευ θυηλῶν· οἱ δὲ βάρβαροι θεοὶ
πεινῶντες, ὥσπερ Ἰλλύριοι, κεκριγότες
ἐπιστρατεύσειν φάσ' ἄνωθεν τῷ Διΐ,
εἰ μὴ παρέξει τἀμπόρι' ἀνεῳγμένα,
ἵν' εἰσάγωνται σπλάγχνα κατατετμημένα.

Πε. εἰσὶν γὰρ ἕτεροι βάρβαροι θεοί τινες
ἄνωθεν ὑμῶν;

Πρ. οὐ γάρ εἰσι βάρβαροι,
ὅθεν ὁ πατρῷός ἐστιν Ἐξηκεστίδῃ;

Πε. ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις
τί ἐστιν;

Πρ. ὅ τι ἐστίν; Τριβαλλοί.

Πε. μανθάνω.
ἐντεῦθεν ἄρα τὸ ΕΠΙΤΡΙΒΕΙΗΣ ἐγένετο.

Πρ. μάλιστα πάντων· ἓν δέ σοι λέγω σαφές.
ἥξουσι πρέσβεις δεῦρο περὶ διαλλαγῶν
παρὰ τοῦ Διὸς, καὶ τῶν Τριβαλλῶν τῶν ἄνω·
ὑμεῖς δὲ μὴ σπένδησθ', ἐὰν μὴ παραδιδῷ
τὸ σκῆπτρον ὁ Ζεὺς τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν,
καὶ τὴν Βασιλείαν σοι γυναῖκ' ἔχειν διδῷ.

Πε. τίς ἐστιν ἡ Βασιλεία;

Πρ. καλλίστη κόρη,
ἥπερ κεραμεύει τὸν κεραυνὸν τοῦ Διὸς,
καὶ τἄλλ' ἁπαξάπαντα, τὴν εὐβουλίαν,

enim nemo quicquam amplius sacrificat diis, neque nidor a victimarum femoribus ascendit ad nos ab eo usque tempore. Sed sicut in Thesmophoriis jejunium agimus, sacrorum primitiis carentes. Barbari vero dii esurientes, Illyriorumque more absonum stridentes, clamitant bellum se desuper illaturos Jovi, ni emporia præbeat libera et aperta, ut importentur exta concisa.

PISTH. Suntne enimvero alii quidam barbari dii supra vos?

PROM. Nonne enim barbari sunt, e quibus Patrius est suus Execestides?

PISTH. Nomen vero barbaris istis diis quodnam est?

PROM. Quodnam sit? Triballi.

PISTH. Intelligo: inde nimirum illud *Dispereas* est natum.

PROM. Verissime. Hoc autem unum tibi plane dico, legatos huc esse venturos, de pactis qui agant, a Jove illisque superioribus Triballis: vos vero ne pacta ineatis, ni reddiderit avibus sceptrum denuo Jupiter, et Basileam uxorem tibi matrimonio jungat.

PISTH. Quæ est Basilea?

PROM. Formosissima virgo, quæ fingit fulmen Juvis, ceteraque omnia, consilia recta, æquas leges, modestiam, navalia, calumniam, Colacretem, triobolarem judicum mercedem.

PISTH. Omnem igitur penum administrat.

PROM. Ita est: quam si tu a Jove acceperis, cuncta habes. Ista ut tibi declararem huc veni. Nunquam enim non animi in homines propensi sum.

PISTH. Et tui vero solius inter deos munere dicos super prunas torremus.

PROM. Deos vero, ut nosti, odi omnes male.

PISTH. Semper quidem hercle deorum osor fuisti.

PROM. Timon purus putus. Sed ut hinc ocius abeam, cedo mihi umbellam, ut si me Jupiter e cœlo conspexerit, sequi videar canistrigeram.

PISTH. Sume itidem hanc sellam, eamque cum umbella fer.

CHOR. In Sciapodum vero finibus lacus est quidam obscœnus, ubi ab Orco animas evocat Socrates. Eo et Pisander venit, obsecrans ut animam sibi videre liceret, quæ illum etiamnum viventem deseruerat: victimamque secum habebat camelum, agnum aliquem, cujus præciso gutture, retro, ut olim Ulysses, abiit: deinde ascendit ipsi ab Inferis ad sanguinem cameli bibendum Chærephon Vespertilio.

NEPTUNUS, TRIBALLUS, HERCULES, PISTHETÆRUS, FAMULUS Pisthetæri, CHORUS.

NEPT. Urbs Nubicuculiæ, uti vides, hæc est, ad quam le-

τὴν εὐνομίαν, τὴν σωφροσύνην, τὰ νεώρια,
τὴν λοιδορίαν, τὸν Κωλακρέτην, τὰ τριώβολα.
Πε. ἅπαντά γ' ἆρ' αὐτῷ ταμιεύει.
Πρ. φήμ' ἐγώ.
ἣν γ' ἢν σὺ παρ' ἐκείνου λάβῃς, ἅπαντ' ἔχεις.
τούτων ἕνεκα δεῦρ' ἦλθον, ἵνα φράσαιμί σοι.
ἀεί ποτ' ἀνθρώποις γὰρ εὔνους εἴμ' ἐγώ.
Πε. μόνον θεῶν γὰρ διά σ' ἀπανθρακίζομεν.
Πρ. μισῶ δ' ἅπαντας τοὺς θεοὺς, ὡς οἶσθα σύ.
Πε. νὴ τὸν Δί' αἰεὶ δῆτα θεομισὴς ἔφυς.
Πρ. Τίμων καθαρός. ἀλλ', ὡς ἂν ἀποτρέχω πάλιν,
φέρε τὸ σκιάδειον, ἵνα με κἂν ὁ Ζεὺς ἴδῃ
ἄνωθεν, ἀκολουθεῖν δοκῶ κανηφόρῳ.
Πε. καὶ τὸν δίφρον γε διφροφόρει τονδὶ λαβών.
Χο. πρὸς δὲ τοῖς Σκιάποσι
λίμνη τις ἔστ' ἄλουτος, οὗ
ψυχαγωγεῖ Σωκράτης·
ἔνθα καὶ Πείσανδρος ἦλθε
δεόμενος ψυχὴν ἰδεῖν, ἣ
ζῶντ' ἐκεῖνον προὔλιπε·
σφάγι' ἔχων κάμηλον,
ἀμνόν τιν', ἧς λαιμοὺς τεμὼν,
ὡς 'Οδυσσεὺς, πάλιν ἔβη·
κᾆτ' ἀνῆλθ' αὐτῷ κάτωθεν
πρὸς τὸ λαῖμα τῆς καμήλου
Χαιρεφῶν ἡ νυκτερίς.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΤΡΙΒΑΛΛΟΣ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΟΙΚΕΤΗΣ Πεισθεταίρου, ΧΟΡΟΣ.

Πο. ΤΟ μὲν πόλισμα τῆς Νεφελοκοκκυγίας,

ὁρᾷς, τοδὶ πάρεστιν, ᾗ πρεσβεύομεν.
οὗτος, τί δρᾷς; ἐπ' ἀριστέρ' οὕτως ἀμπέχει;
οὐ μεταβαλεῖς θοἰμάτιον ὡς ἐπὶ δεξιά;
τί, ὦ κακόδαιμον, Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν;
ὦ δημοκρατία, ποῖ προβιβᾷς ἡμᾶς ποτε,
εἰ τουτονί γ' ἐχειροτόνησαν οἱ θεοί;

Τρ. ἕξεις ἀτρέμας;

Πο. οἴμωζε· πολὺ γὰρ δή σ' ἐγὼ
ὥρακα πάντων βαρβαρώτατον θεῶν.
ἄγε δή, τί δρῶμεν, Ἡράκλεις;

Ηρ. ἀκήκοας
ἐμοῦ γ', ὅτι τὸν ἄνθρωπον ἄγχειν βούλομαι,
ὅστις ποτ' ἔσθ' ὁ τοὺς θεοὺς ἀποτειχίσας.

Πο. ἀλλ', ὦ 'γάθ', ᾑρήμεσθα περὶ διαλλαγῶν
πρέσβεις.

Ηρ. διπλασίως μᾶλλον ἄγχειν μοι δοκεῖ.

Πε. τὴν τυρόκνηστίν τις δότω· φέρε σίλφιον·
τυρὸν φερέτω τις· πυρπόλει τοὺς ἄνθρακας.

Ηρ. τὸν ἄνδρα χαίρειν οἱ θεοὶ κελεύομεν,
τρεῖς ὄντες ἡμεῖς.

Πε. ἀλλ' ἐπικνῶ τὸ σίλφιον.

Ηρ. τὰ δὲ κρέα τοῦ ταῦτ' ἐστίν;

Πε. ὄρνιθές τινες
ἐπανιστάμενοι τοῖς δημοτικοῖσιν ὀρνέοις,
ἔδοξαν ἀδικεῖν.

Ηρ. εἶτα δῆτα σίλφιον
ἐπικνᾷς πρότερον αὐτοῖσιν;

Πε. ὦ χαῖρ' Ἡράκλεις.
τί ἐστι;

gati mittimur. Heus tu, quid agis? adeon' in sinistrum latus rejicis pallium? nonne tu id convertes ad dextram? Quid, miserrime, eodem naturæ vitio laboras, quo Læspodias? O popularis licentia, quo nos tandem cogis, si quidem hunc delegerunt legatum dii!

TRIB. Quin quiescis?

NEPT. Male pereas: enimvero te vidi omnium multo barbarissimum deorum. Age vero, Hercules, quid faciemus?

HERC. Dudum tibi dixi, illum hominem me velle strangulare, quicunque tandem sit, qui ducto muro deos interclusit.

NEPT. Sed, ô bone, delecti sumus de pace legati.

HERC. Tanto magis illum strangulare certum est.

PISTH. Radulam det mihi quispiam: adfer laserpitium; caseum quis adportet; suscita carbones.

HERC. Virum salvere jubemus nos dii tres.

PISTH. Sed rasum inspergo laserpitium.

HERC. Cujus autem istæ sunt carnes?

PISTH. Aves quædam novarum rerum studio aggressæ populares aves injusta perpetrasse visæ sunt.

HERC. Tum tu illas, amabo, laserpitio prius conspergis?

PISTH. Salve, Hercules; quid est?

Herc. Legati huc missi venimus a diis de bello componendo.

Fam. Oleum non inest in ampulla.

Pisth. Atqui pingues esse aviculas convenit.

Herc. Nobis enim bellum gerere nihil lucri adfert: vosque, si nobis diis essetis amici, pluviam aquam haberetis in paludibus vestris, alcedoniaque ageretis semper. De istis omnibus legati plena potestate instructi venimus.

Pisth. Atqui neque unquam antea nos lacessivimus vos bello, et nunc etiam parati sumus vobiscum, si videtur, si quidem aliud etiam, quod justum sit, volueritis facere, pacta inire: conditiones autem hæ sunt. Sceptrum ut nobis avibus denuo Jupiter reddat: atque ita conciliemur. Hac conditione legatos ad prandium voco.

Herc. Mihi quidem hæc sufficiunt et suffragor.

Nept. Quid, ô miserrime, tam stultus es et gulosus? an regno patrem privabis?

Pisth. Siccine vero? non enim vos dii plus poteritis, si rebus, quæ infra in terra sunt, præsint aves? Nunc quidem sub nubibus latentes, atque inclinantes sese, pejerant vestrum numen mortales. Aves autem si socios habueritis, quando quis corvum adjuraverit et Jovem, corvus ad perjurum clanculum volando accedet, percussumque oculum ipsi excutiet.

Nept. Ita me Neptunus amet, ista perpulchre dicis.

Ηρ. πρεσβεύοντες ἐνθάδ' ἥκομεν
παρὰ τῶν θεῶν περὶ πολέμου καταλλαγῆς---
Οι. ἔλαιον οὐκ ἔνεστιν ἐν τῇ ληκύθῳ.
Πε. καὶ μὴν τά γ' ὀρνίθια λιπαρά γ' εἶναι πρέπει.
Ηρ. ἡμεῖς τε γὰρ πολεμοῦντες οὐ κερδαίνομεν·
ὑμεῖς τ' ἂν, ἡμῖν τοῖς θεοῖς ὄντες φίλοι,
ὄμβριον ὕδωρ ἂν εἴχετ' ἐν τοῖς τέλμασιν,
ἀλκυονίδας τ' ἂν ἤγεθ' ἡμέρας ἀεί.
τούτων περὶ πάντων αὐτοκράτορες ἥκομεν.
Πε. ἀλλ' οὔτε πρότερον πώποθ' ἡμεῖς ἤρξαμεν
πολέμου πρὸς ὑμᾶς· νῦν τ' ἐθέλομεν, εἰ δοκεῖ,
ἐάν τι δίκαιον ἄλλο νῦν ἐθέλητε δρᾶν,
σπονδὰς ποιεῖσθαι· τὰ δὲ δίκαι' ἐστὶν ταδί.
τὸ σκῆπτρον ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν
τὸν Δί' ἀποδοῦναι· καὶ διαλλαττώμεθα.
ἐπὶ τοῖσδε τοὺς πρέσβεις ἐπ' ἄριστον καλῶ.
Ηρ. ἐμοὶ μὲν ἀπόχρη ταῦτα, καὶ ψηφίζομαι.
Πο. τί, ὦ κακοδαίμον; ἠλίθιος καὶ γάστρις εἶ.
ἀποστερεῖς τὸν πατέρα τῆς τυραννίδος;
Πε. ἄληθες; οὐ γὰρ μεῖζον ὑμεῖς οἱ θεοὶ
ἰσχύσετ', ἢν ὄρνιθες ἄρξωσιν κάτω;
νῦν μέν γ' ὑπὸ ταῖς νεφέλαισιν ἐγκεκρυμμένοι
κύψαντες ἐπιορκοῦσιν ὑμᾶς οἱ βροτοί·
ἐὰν δὲ τοὺς ὄρνις ἔχητε συμμάχους,
ὅταν ὀμνύῃ τις τὸν κόρακα, καὶ τὸν Δία,
ὁ κόραξ παρελθὼν τοῦ 'πιορκοῦντος, λάθρα
προσπτόμενος, ἐκκόψει τὸν ὀφθαλμὸν θένων.
Πο. νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταῦτά γε σὺ καλῶς λέγεις.

Ηρ. κἀμοὶ δοκεῖ.
Πε. τί δαὶ σὺ φῄς;
Τρ. ναβαισατρεῦ.
Πε. ὁρᾷς; ἐπαινεῖ χ' οὗτος. ἕτερον νῦν ἔτι
ἀκούσαθ', ὅσον ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιήσομεν.
ἐάν τις ἀνθρώπων ἱερεῖόν τῳ θεῶν
εὐξάμενος, εἶτα διασοφίζηται λέγων,
ΜΕΝΕΤΟΙ ΘΕΟΙ, καὶ μὴ 'ποδιδῷ, μισητίαν,
ἀναπράξομεν καὶ ταῦτα.
Πο. φέρ' ἴδω, τῷ τρόπῳ;
Πε. ὅταν διαριθμῶν ἀργυρίδιον τύχῃ
ἄνθρωπος οὗτος, ἢ κάθηται λούμενος,
καταπτόμενος ἴκτινος, ἁρπάσας λάθρα,
προβάτοιν δυοῖν τιμὴν ἀνοίσει τῷ θεῷ.
Ηρ. τὸ σκῆπτρον ἀποδοῦναι πάλιν ψηφίζομαι
τούτοις ἐγώ.
Πο. καὶ τὸν Τριβαλλὸν νῦν ἔρου.
Ηρ. ὁ Τριβαλλὸς, οἰμώζειν δοκεῖ σοι;
Τρ. σαυνάκα
βακταρικροῦσα.
Ηρ. φησὶν εὖ λέγειν πάνυ.
Πο. εἴ τοι δοκεῖ σφῷν ταῦτα, κἀμοὶ ξυνδοκεῖ.
Ηρ. οὗτος, δοκεῖ δρᾶν ταῦτα τοῦ σκήπτρου πέρι.
Πε. καὶ, νὴ Δί', ἕτερόν γ' ἐστιν, οὗ 'μνήσθην ἐγώ.
τὴν μὲν γὰρ Ἥραν παραδίδωμι τῷ Διΐ·
τὴν δὲ Βασιλείαν τὴν κόρην γυναῖκ' ἐμοὶ
ἐκδοτέον ἐστίν.
Πο. οὐ διαλλαγῶν ἐρᾷς.

HERC. Mihique etiam sic videtur.

PISTH. Quid autem tu ais?

TRIB. *Nabaisatreu.*

PISTH. Viden'? et hic ista comprobat. Alterum nunc etiam audite, quantum vobis commodi simus adlaturi. Si quis hominum victimam deorum alicui voverit, deinde is astu eludat, ita inquiens; *faciles sunt dii et moræ patientes:* neque solvat præ avaritia; nos et ista exigemus.

NEPT. Age, fac sciam, quo pacto?

PISTH. Si forte dinumeraverit nummulos hic homo, aut lavans in balneo consideat, miluus devolabit, surreptumque duarum ovium pretium referet deo.

HERC. Ut sceptrum illis denuo reddatur, suffragio meo confirmo.

NEPT. Interroga nunc Triballum.

HERC. Heus tu, Triballe, an plorandum tibi videtur?

TRIB. *Saunaca bactaricrousa.*

HERC. Nos omnino recte loquutos esse dicit.

NEPT. Si quidem hæc vobis utilia videntur, et mihi itidem videntur.

HERC. Heus tu, de reddendo sceptro quæ rogas, nobis facere acceptum est.

PISTH. Atqui hercle aliud etiam est, cujus mihi in mentem venit. Junonem enim relinquo Jovi: sed Basilea virgo uxor mihi elocanda est.

NEPT. Pacem non cupis ex animo. Domum revertamur.

Pisth. Parum id mihi curæ est. Coque, jusculum oportet te dulce conficere.

Herc. O hominum divinissime Neptune, quo te agis? nosne unam ob mulierem bellum geremus?

Nept. Quid itaque faciamus?

Herc. Quid? conveniamus.

Nept. Quid, inepte, non animadvertis te jamdudum circumveniri? tute enim rem tuam perdis. Namque si Jupiter moriatur, tradito hisce imperio, tu pauper eris. Ad te enim omnia devolvuntur bona, quæ Jupiter moriens reliquerit.

Pisth. Hei mihi misero, quam tibi callidis dictis os sublinit! huc ad me secede, ut tibi quid dicam. Circumducit te tuus patruus, ô stulte: ex bonis enim paternis ne hilum quidem tibi obveniet secundum leges: quippe nothus es; non genuinus.

Herc. Egone nothus? quid ais?

Pisth. Tu vero hercle, ut qui e peregrina muliere sis natus: aut quonam pacto unicam esse heredem Minervam putes, quæ filia est, si frates una sint genuini?

Herc. Quid autem, si mihi moriens pater reliquerit bona, ut quæ nothis lege permittantur?

Pisth. At eum lex non sinit. Ipsus hic Neptunus, qui te nunc incitat, litem tibi primus de paterna hereditate movebit genuinum se esse fratrem dictitans. Quin etiam recitabo tibi

ἀπίωμεν οἴκαδ' αὖθις.

Πε. ὀλίγον μοι μέλει.

μάγειρε, τὸ κατάχυσμα χρὴ ποιεῖν γλυκύ.

Ηρ. ὦ δαιμόνι' ἀνθρώπων Πόσειδον, ποῖ φέρει;

ἡμεῖς περὶ γυναικὸς μιᾶς πολεμήσομεν;

Πο. τί δαὶ ποιῶμεν;

Ηρ. ὅ τί; διαλλαττώμεθα.

Πο. τί, ὦ 'ζύρ'; οὐκ οἶσθ' ἐξαπατώμενος πάλαι;

βλάπτεις δέ τοι σὺ σαυτόν. ἢν γὰρ ἀποθάνῃ

ὁ Ζεύς, παραδοὺς τούτοισι τὴν τυραννίδα,

πένης ἔσει σύ. σοῦ γὰρ ἅπαντα γίγνεται

τὰ χρήμαθ', ὅσ' ἂν ὁ Ζεὺς ἀποθνήσκων καταλίπῃ.

Πε. οἴμοι τάλας· οἷόν σε περισοφίζεται.

δεῦρ' ὡς ἔμ' ἀποχώρησον, ἵνα τι σοὶ φράσω.

διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος, ὦ πόνηρε σύ.

τῶν γὰρ πατρῴων οὐδ' ἀκαρῆ μέτεστί σοι

κατὰ τοὺς νόμους. νόθος γὰρ εἶ, κοὐ γνήσιος.

Ηρ. ἐγὼ νόθος; τί λέγεις;

Πε. σὺ μέντοι, νὴ Δία,

ὤν γε ξένης γυναικός. ἢ πῶς ἄν ποτε

ἐπίκληρον εἶναι τὴν Ἀθηναίαν δοκεῖς,

οὖσαν θυγατέρ', ὄντων ἀδελφῶν γνησίων;

Ηρ. τί δ', ἢν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα

τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων;

Πε. ὁ νόμος αὐτὸν οὐκ ἐᾷ.

οὗτος ὁ Ποσειδῶν πρῶτος, ὃς ἐπαίρει σε νῦν,

ἀνθέξεταί σου τῶν πατρῴων χρημάτων,

φάσκων ἀδελφὸς αὐτὸς εἶναι γνήσιος.

ἐρῶ δὲ δὴ καὶ τὸν Σόλωνός σοι νόμον.
Νόθῳ δὲ μὴ εἶναι ἀγχι-
στείαν, παίδων ὄντων γνη-
σίων· ἐὰν δὲ παῖδες
μὴ ὦσι γνήσιοι, τοῖς
ἐγγυτάτω τοῦ γένους
μετεῖναι τῶν χρημάτων.

Ηρ. ἐμοὶ δ' ἄρ' οὐδὲν τῶν πατρῴων χρημάτων
μέτεστιν.

Πε. οὐ μέντοι, μὰ Δία. λέξον δ' ἐμοὶ,
ἤδη σ' ὁ πατὴρ ἐσήγαγ' ἐς τοὺς φράτορας;

Ηρ. οὐ δῆτ' ἐμέ γε. καὶ δῆτά γ' ἐθαύμαζον πάλαι.

Πε. τί δῆτ' ἄνω κέχηνας, αἰκίαν βλέπων;
ἀλλ' ἢν μεθ' ἡμῶν στῇς, καταστήσω σ' ἐγὼ
τύραννον, ὀρνίθων παρέξω σοι γάλα.

Ηρ. δίκαι' ἔμοιγε καὶ πάλαι δοκεῖς λέγειν
περὶ τῆς κόρης, κἄγωγε παραδίδωμί σοι.

Πε. τί δαὶ σὺ φῄς;

Πο. τἀναντία ψηφίζομαι.

Πε. ἐν τῷ Τριβαλλῷ πᾶν τὸ πρᾶγμα. τί σὺ λέγεις;

Τρ. καλάνι κόραυνα καὶ μεγάλα βασιλισσαναῦ
ὄρνιθι παραδίδωμι.

Ηρ. παραδοῦναι λέγεις;

Πο. μὰ τὸν Δί' οὐχ οὗτός γε παραδοῦναι λέγει,
εἰ μὴ τιτυβίζοι γ', ὥσπερ αἱ χελιδόνες.

Πε. οὐκοῦν παραδοῦναι ταῖς χελιδόσιν λέγει.

Πο. σφὼ νῦν διαλλάττεσθε, καὶ ξυμβαίνετε·
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ σφῷν δοκεῖ, σιγήσομαι.

Solonis legem: *Nothus jure propinquitatis hereditatem ne adeat liberi si sint genuini; sin liberi non sint genuini, ad proximos agnatos hereditas devolvatur.*

HERC. Nullum itaque mihi obtigerit jus in paterna bona?

PISTH. Ne mininum quidem hercle. Dic autem mihi, an tribulium tabulis jam te pater curavit inscribi?

HERC. Nequaquam: illudque jam olim miratus sum.

PISTH. Quid sursum hians spectas irato et verbera minante vultu? a nobis autem si stes, ego te constituam regem, gallinarumque tibi lac præbebo.

HERC. Jampridem sane justa mihi petere videris de ista virgine, illamque ego tibi concedo.

PISTH. Quid tu vero?

NEPT. Seorsum atque aliter sentio.

PISTH. Omnis nunc res in Triballo posita est. Quid tu ais?

TRIB. Pulchram virginem magnamque Reginam avi concedo.

HERC. Concedere tu dicis?

NEPT. Ita me Jupiter amet, non hic se concedere dicit, nisi tam incondita blatit verba, quam cantillans hirundo.

PISTH. Proinde virginem hirundinibus concedendam esse ait.

NEPT. Vos nunc ambo litem componite et paciscimini: ego, si quidem ita vobis videatur, silebo.

Herc. Nobis, quæ tu rogas, omnia concedere placet. Sed ipse nobiscum ito in cœlum, ut Basileam, ceteraque omnia ibi accipias.

Pisth. Commodum igitur hæ aves concisæ sunt ad nuptiales epulas.

Herc. Vultisne vero, ut ego hic remanens interim carnes assem? vos autem ite.

Nept. Tune carnes asses? magnam enimvero voracitatem narras. Non ibis nobiscum?

Herc. Malliter sane me curassem.

Pisth. At vestem nuptialem huc mihi quis adferat.

Chor. In Pharis vero, apud Clepsydram versuta est Englottogastorum natio, qui lingua metunt, serunt, vindemiant, et ficus legunt: sunt autem genere barbari, Gorgiæ et Philippi: et ab istis Englottogastoribus Philippis mos invaluit, ut ubique regionis Atticæ lingua seorsum a ceteris extis secetur.

NUNTIUS, CHORUS, PISTHETÆRUS.

Nunt. O summe felices, magisque quam verbis possit exponi, ô ter beatum volucrium avium genus, excipite regem

Ηρ. ἡμῖν, ἃ λέγεις σὺ, πάντα συγχωρεῖν δοκεῖ.
ἀλλ᾽ ἴθι μεθ᾽ ἡμῶν αὐτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν,
ἵνα τὴν Βασιλείαν καὶ τὰ πάντ᾽ ἐκεῖ λάβῃς.
Πε. ἐς καιρὸν ἄρα κατεκόπησαν οὑτοιῒ
ἐς τοὺς γάμους.
Ηρ. βούλεσθε δῆτ᾽ ἐγὼ τέως
ὀπτῶ τὰ κρέα ταυτὶ μένων; ὑμεῖς δ᾽ ἴτε.
Πο. ὀπτᾷς τὰ κρέα; πολλήν γε τενθείαν λέγεις.
οὐκ εἶ μεθ᾽ ἡμῶν;
Ηρ. εὖ γε μέντ᾽ ἂν διετέθην.
Πε. ἀλλὰ γαμικὴν χλανίδα διδότω τις δεῦρό μοι.
Χο. ἔστι δ᾽ ἐν Φαναῖσι πρὸς τῇ
Κλεψύδρᾳ πανοῦργον ἐγ-
γλωττογαστόρων γένος,
οἳ θερίζουσίν τε, καὶ σπεί-
ρουσι, καὶ τρυγῶσι ταῖς γλώτ-
ταισι, συκάζουσί τε·
βάρβαροι δ᾽ εἰσὶν γένος;
Γοργίαι τε καὶ Φίλιπποι.
κἀπὸ τῶν ἐγγλωττογαστό-
ρων ἐκείνων τῶν Φιλίππων
πανταχοῦ τῆς Ἀττικῆς ἡ
γλῶττα χωρὶς τέμνεται.

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Αγ. Ω ΠΑΝΤ᾽ ἀγαθὰ πράττοντες, ὦ μείζω λόγου,
ὦ τρισμακάριον πτηνὸν ὀρνίθων γένος,

δέχεσθε τὸν τύραννον ὀλβίοις δόμοις.
προσέρχεται γὰρ οἷος οὔτε παμφαὴς
ἀστὴρ ἰδεῖν ἔλαμψε χρυσαυγεῖ δόμῳ·
οὔθ' ἡλίου τηλαυγὲς ἀκτίνων σέλας
τοιοῦτον ἐξέλαμψεν. οἷον δ' ἔρχεται
ἔχων γυναικὸς κάλλος οὐ φατὸν λέγειν,
πάλλων κεραυνὸν, πτεροφόρον Διὸς βέλος·
ὀσμὴ δ' ἀνωνόμαστος ἐς βάθος κύκλου
χωρεῖ, καλὸν θέαμα· θυμιαμάτων δ'
αὖραι διαψαίρουσι πλεκτάνην καπνοῦ.
ὁδὶ δὲ καὐτός ἐστιν. ἀλλὰ χρὴ θεᾶς
Μούσης ἀνοίγειν ἱερὸν εὔφημον στόμα.

Ημ. ἄναγε, δίεχε, πάραγε, πάρεχε,
περιπέτεσθε τὸν μάκαρ'
ἄνδρα μάκαρι σὺν τύχᾳ.
φεῦ, φεῦ τῆς ὥρας, τοῦ κάλλους.
ὦ μακαριστὸν σὺ γάμον γήμας
τῇδε τῇ πόλει.
μεγάλαι, μεγάλαι κατέχουσι τύχαι
γένος ὀρνίθων διὰ τόνδε τὸν ἄνδρ'·
ἀλλ' ὑμεναίοις καὶ νυμφιδίοις
δέξασθ' ᾠδαῖς
αὐτὸν καὶ τὴν Βασιλείαν.

Ημ. Ἥρα ποτ' Ὀλυμπίᾳ
τῶν ἠλιβάτων θρόνων
ἄρχοντα θεοῖς μέγαν
Μοῖραι ξυνεκοίμισαν

vestrum fortunatis in ædibus. Talis enim accedit, qualis neque illustris adspectu stella fulsit in auro splendente domo; neque Solis clarum radiorum jubar tantum resplenduit. Venit autem ducens secum mulierem inenarrabili pulchritudine, vibrans fulmen, alatum Jovis telum: miræ suavitatis odor ad altissima cœli diffunditur; spectaculum egregium: suffituum vero auræ levi motu adtollunt volumina fumi. Hic vero ipsus est: sed oportet divæ Musæ sacrum, bonaque verba fundens, os aperire.

SEM. Recede, discede, abscede, concede, circumvolate fortunatum virum fausto venientem omine. Hem, hem, quanta venustas! quæ pulchritudo! O qui felicissimum huic urbi matrimonium iniisti! magna, magna contigerunt per huncce virum generi avium commoda: sed hymenæis et genialibus excipite carminibus ipsum, sponsamque ejus Basileam.

SEM. Junoni olim Olympiæ excelsi solii regem magnum

diis Parcæ conjunxerunt tali hymenæo: Hymen, ô Hymenæe. Floridus autem Amor aureis alis retro adductas regebat habenas, Jovis pronubus beatæque Junonis: Hymen, ô Hymenæe.

Pisth. Delector hymnis, delector cantibus: laudo vestrum sermonem. Jam vero nunc age, Jovis ipsius celebrate tonitrua sub terram mugientia, igneaque fulgura, horrendumque et coruscum fulmen.

Chor. O fulguris aureum lumen, ô Jovis immortale telum igniferum, ô inferna, gravesonantia, et imbrifera simul tonitrua, quibus vir iste nunc terram concutit, omnium per te potitus, et adsidentem sibi Basileam habet Jovis. Hymen, ô Hymenæe.

Pisth. Sequimini nunc nuptias, ô genera omnia aligerum sodalium, ad ædes Jovis et lectum genialem. Porrige, ô beata,

ἐν τοιῷδ' ὑμεναίῳ.
Ὑμὴν ὦ, Ὑμέναι' ὦ.
ὁ δ' ἀμφιθαλὴς Ἔρως
χρυσόπτερος ἡνίας
εὔθυνε παλιντόνους,
Ζηνὸς πάροχος γάμων,
τῆς τ' εὐδαίμονος Ἥρας.
Ὑμὴν ὦ, Ὑμέναι' ὦ.

Πε. ἐχάρην ὕμνοις, ἐχάρην ᾠδαῖς·
ἄγαμαι δὲ λόγων. ἄγε νῦν αὐτοῦ
καὶ τὰς χθονίας κλῄσατε βροντὰς,
τάς τε πυρώδεις Διὸς ἀστεροπὰς,
δεινόν τ' ἀργῆτα κεραυνόν.

Χο. ὦ μέγα χρύσεον ἀστεροπῆς φάος,
ὦ Διὸς ἄμβροτον ἔγχος πυρφόρον,
ὦ χθόνιαι βαρυαχέες ὀμβροφόροι θ' ἅμα
βρονταὶ, αἷς ὅδε νῦν χθόνα σείει,
διὰ σὲ τὰ πάντα κρατήσας, καὶ
πάρεδρον Βασιλείαν ἔχει Διός.
Ὑμὴν ὦ, Ὑμέναι' ὦ.

Πε. ἕπεσθε νῦν γάμοισιν, ὦ
φῦλα πάντα συννόμων
πτεροφόρ', ἐπὶ πέδον Διὸς
καὶ λέχος γαμήλιον.
ὄρεξον, ὦ μάκαιρα, σὴν
χεῖρα, καὶ πτερῶν ἐμῶν
λαβοῦσα συγχόρευσον·

αἴρων δὲ κουφιῶ σ' ἐγώ.
Χο. ἀλαλαὶ, ἰὴ Παιὼν,
Τήνελλα καλλίνικος, ὦ
δαιμόνων ὑπέρτατε.

---

tuam manum, alisque meis prehensis, mecum salta: tollens autem ego allevabo te.

Chor. Alalæ, Ie Pæan, Tenella præclare victor, ô deorum summe!

BOSTON COLLEGE
3 9031 01286810 5

